

CCD
DÂMBOVIȚA

CONSULTANȚĂ
DEZVOLTARE PROFESIONALĂ
COMUNICARE
ASIGURAREA CALITĂȚII
PARTENERIAȚE
INOVAȚIE

COMPETENȚĂ PROFESIONALĂ
INTEGRARE EUROPEANĂ
ÎNVĂȚARE
EXPERIENȚĂ
PROIECTE EDUCATIONALE

FORMARE CONTINUĂ
INCLUZIUNE SOCIALĂ
EDUCAȚIE PERMANENTĂ
PROIECTE EDUCATIONALE
INOVAȚIE

INFORMARE
CULTURĂ
COLABORARE
EDUCAȚIE EUROPEANĂ

www.ccd-dambovita.ro

Graiul

Dâmboviței

Publicație online a cadrelor didactice
din județul Dâmbovița

CASA CORPULUI DIDACTIC DÂMBOVITA

NUMĂRUL 8 -SERIE NOUĂ
IUNIE-IULIE 2022

COORDONATOR REVISTĂ:**Prof. Cornelia Stan, Director CCD Dâmbovița****CONSILIERI ȘTIINȚIFICI:****Prof. Ileana NICOLAESCU, Inspector Școlar General, IȘJ Dâmbovița****Prof. Alexandru MITRU, Inspector Școlar General Adjunct, IȘJ Dâmbovița****Prof. Dănuț TICĂ, Inspector Școlar General Adjunct, IȘJ Dâmbovița****COLECTIVUL DE REDACȚIE:****Coordonator colectiv de redacție:****Prof. metodist Daniela SÎRBU, CCD Dâmbovița****Membrii colectivului de redacție:****Prof. metodist Crenguța Alexe, CCD Dâmbovița****Prof. metodist Livia GRIGORESCU, CCD Dâmbovița****Prof. metodist Aurora SOLOMON, CCD Dâmbovița****Informatician Virgiliu Ilie, CCD Dâmbovița****Colaboratori:****Prof. dr. Mirela MIHĂESCU, Inspector școlar, IȘJ Dâmbovița****Prof. Valentin STANCU, Inspector școlar, IȘJ Dâmbovița****ISSN 2559-5849**
ISSN-L 1583-249 X

Articolele publicate nu angajează decât responsabilitatea autorilor și nu reflectă în mod necesar opinia colectivului de redacție.

Reproducerea oricărui material, fără acordul colectivului de redacție, este strict interzisă!

Adresa: Târgoviște, Calea Domnească, Nr. 127;

Telefon / Fax 0245.220.569

E-mail: ccddambovita@yahoo.com

Web: <http://www.ccd-dambovita.ro>

Din sumar...

SECȚIUNEA I

Experiențe în proiecte

ERASMUS

- pag.7- **Fiecare școală din județul Dâmbovița merită un proiect Erasmus +** -prof. Stancu Valentin
- pag.10-**Accreditarea Erasmus + - premisa formării cadrelor didactice**-prof. Grigorescu Livia
- pag.12-**Buletin informativ**-prof. Nicolăescu Ileana Cătălina
- pag.15-**Ce înseamnă antreprenoriatul și, mai ales, care este povestea care poate ajunge la sufletul tinerilor de azi pentru a-i inspira să devină antreprenori?**-prof. Rădulescu Carmen
- pag.19-**Erasmus+ -Innovation in Education Across Europe**- prof. Chartenet Anne, prof. Bonne Peggy, Chevalier Julie, Rouard Anne Caroline
- pag.21 **Web2 Tools and Gamification-Călătorie în lumea digitală**-prof. Grigorescu Livia
- pag.23 **Jurnal mersnian**- prof. Oană Loredana
- pag.27 **Going Digital In An Innovative Classroom -Experiența Erasmus+** -prof. Manea Viorica
- pag.29 **Going Digital In An Innovative Classroom**- prof. Merduș Claudia
- pag.31 **ESD supervision 4.0**- prof. Sanislav Daniela
- pag.34 **Parents & Teachers: Building Bridges**-prof. Badea Camelia, prof. Ionescu Cremona
- pag.37 **Science is Cool**-prof. Constantinescu Florica
- pag. 40 **Educație pentru dezvoltare durabilă-Theme Oriented Education**-prof. Grigorescu Livia, prof. Sîrbu Daniela
- pag. 42 **Science is Cool** -prof. Vîrlan Ramona
- pag. 44 **Despre Web2 Tools and Gamification în Wales**-prof. Grigorescu Livia, prof. Sîrbu Daniela
- pag. 47 **Science Is Cool**-prof. Badea Camelia, prof. Ionescu Cremona
- pag. 50 **The Great Debate**- prof. Nedelcu Alice, prof. Sîrbu Daniela
- pag. 54 **Science Is Cool**-prof. Ghiorghe Grațiela
- pag. 56 **My World-Your World**-prof. Stoian Alina Mihaela
- pag. 61 **Blossoming Outdoors**- prof. Sanislav Daniela
- pag. 63 **Metode inovative utilizate în activitatea didactică**-prof. Radu Denisa
- pag. 65 **Proiect Erasmus+ la Școala Gimnazială Smaranda Gheorghiu**-prof. Roșca Georgeta
- pag. 67 **Celebration -Raising Expectations And Teachers' Expertise-CREATE**- prof. Sanislav Daniela
- pag. 69 **Învățare și formare prin intermediul proiectelor Erasmus+**-prof. Nicolae Mihaela
- pag. 72 **Comunicarea în Erasmus +**-prof. Zaharia Elena Mihaela
- pag. 75 **Profesorul modern**-o necesitate a prezentului-prof. Suditu Petruța Raluca, Vîlcu Cătălina Elena
- pag. 78 **Un pas mic în Erasmus, un pas mare în Liceul Teoretic Petru Cercel**- prof. Gheorghe Ana Maria
- pag. 84 **Despre primul meu proiect Erasmus**-prof. Sorescu Vasilica
- pag. 87 **Un a b c... de Erasmus digital**-prof. Saghin Adriana Claudia
- pag. 91 **Noi experiențe Erasmus +**- prof. Duțu Runceanu Angelica, prof. Miricioiu Alexandra
- pag. 94 **Learning For Life, Not Only For Exams** -prof. Văsii Elenuța
- pag. 98 **Dublin-o provocare digitală**-prof. Belbe Anișoara
- pag. 100 **There Is An App for That**-prof. Banu Luminița, prof. Marcu Georgeta
- pag. 103 **Parteneriatul internațional, cale spre reușită**- prof. Arsene Carmen
- pag. 105 **Perfecționare în Uniunea Europeană**-prof. Constantinescu Florica
- pag 107 **Instruction- Upskilling School Teachers For Education-Work Transition**-prof. Voicu Victoria, prof. Nițiguș Ana Maria

GRANTURI SEE & NORVEGIENE

- pag. 110 **Învățarea prin cooperare-modalitate modernă pentru asigurarea implicării active a elevilor în activitățile de consiliere psihopedagogică**-prof. *Șetreanu Eugenia*
- pag. 115 **Play To Learn More**-prof. *Stanciu Constanța*
- pag. 118 **Jocul în activitățile de predare-învățare, în sistemul islandez**-prof. *Marin Loredana*
- pag. 122 **Metode active de predare-Caruselul**-prof. *Nica Geanina*
- pag. 126 **Metoda MOZAIC+**- prof. *Coman Irina*

ETWINNING

- pag. 129 **Augmenting Students' Digital and Communicative Skills Through Etwinning Programmes**-Prof. *Bucur Magdalena*
- pag. 132 **Matematica în cotidian**-prof. *Cristea Gabriel Valentin*
- pag. 134 **Împreună de sărbători**-prof. *Cristea Edith Nicoleta*

ALTE PROIECTE

- pag. 136 **Mobilitate în cadrul proiectului trinational PRENDS TA PLANETE IN MAIN!**-prof. *Gulie Dorin*
- pag. 140 **Mens sana in corpore sano**-prof. *Sanislav Daniela*

SECȚIUNEA a II-a

Experiențe didactice

- pag. 143 **Pe aripile Limbii și Literaturii Române pe meleaguri mediteraneene**-prof. *Dojană Ionela*
- pag. 148 **Necesitatea cunoașterii nivelului de literație al elevilor**-prof. *Dumitrescu Nadia*
- pag. 151 **Lectura-hrană pentru minte și pentru suflet**- prof. *Drăgănescu Irina*, prof. *Drăgănescu Simona*
- pag. 154 **Pandemia covid 19 și efectele sale asupra procesului educativ desfășurat în mediu organizat**-prof. *Moisevici-Șerb Diana*, prof. *Cazacu Cătălina*
- pag. 158 **Școala online-perspective și provocări**-prof. *Sorescu Cătălina*
- pag. 163 **Jocul – magician și în online**-prof. *Dincă Elvinia*, prof. *Soreanu Oana*
- pag. 167 **E nevoie de un sat să educi un copil**-prof. *Costache Roxana*
- pag. 171 **Aplicații practice ale matricelor**-prof. *Stancu Magdalena*
- pag. 173 **Palatul Copiilor Târgoviște și activitățile extracurriculare**-prof. *dr. Stan Cornelia*
- pag. 176 **Avantajele mentoratului pentru profesorii din învățământul prescolar**-prof. *Torcică Gheorghiza*, prof. *Boroș Oana*
- pag. 180 **Particularități ale dezvoltării limbajului la copilul de vârstă preșcolară**-prof. *Surugiu Oana*
- pag. 185 **Strategii moderne pentru educarea limbajului asupra receptării textului în literatura pentru copii**-prof. *Sorescu Cătălina*
- pag. 188 **Importanța lecturii în viața copiilor**-prof. *Stika Beatrice*
- pag. 190 **Abordarea creativă în organizarea și desfășurarea activităților matematice la grădiniță**-prof. *Lungu Maria Mirabela*
- pag. 192 **Metoda Lotus aplicată în cadrul activităților artistico-plastice**-prof. *Guță Corina*
- pag. 195 **Activitățile extracurriculare și extrașcolare în formarea și dezvoltarea personalității preșcolarului**-prof. *Binciu Teodora*
- pag. 198 **Necesitatea educației ecologice în grădiniță**-prof. *Vlaciuc Simona*
- pag. 200 **Implicarea copiilor în ocrotirea mediului înconjurător**- prof. *Stika Beatrice*
- pag. 202 **Tendențe moderne în educația ecologică**-prof. *Stroe Roxana Emilia*, prof. *Dumitrescu Maria*
- pag. 205 **Grădinița de vară: „PRIETENII NATURII”**- prof. *Petrovici Alina*, prof. *Ștefan Loredana*
- pag. 207 **Parteneriat interjudetean CURCUBEUL PRIETENIEI**-prof. *Binciu Teodora*
- pag. 209 **Metode și tehnici pentru a crea starea de bine în sala de clasă**-prof. *Stan Ana Maria*

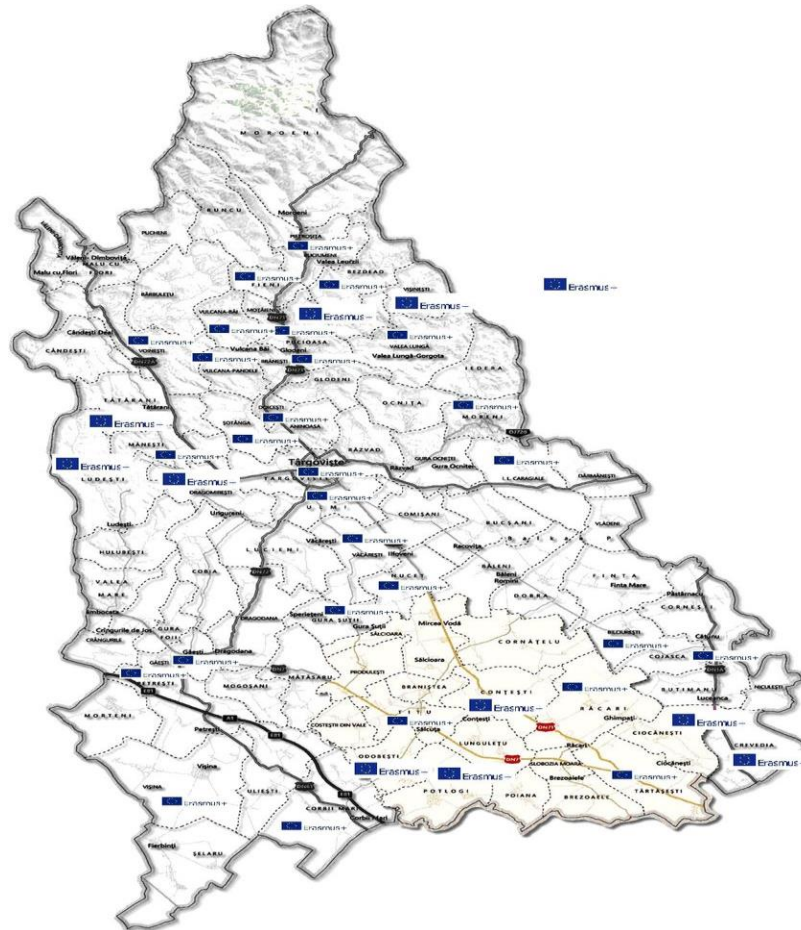
SECȚIUNEA a III-a

Caleidoscop

- pag. 213 **Dezinformarea**-prof. *Diaconu Diana Elena*
- pag. 217 **Experiențe culturale pentru românii din Castellon**-prof. *Solomon Aurora*
- pag. 224 **Rolurile profesorului modern**-prof. *Marinescu Eugenia*
- pag. 227 **Model de perfecționare a managementului calității în organizațiile școlare**-prof. *Mănescu Elena*
- pag. 240 **Influența limbii engleze asupra limbii române**-prof. *Popa Marius*
- pag. 244 **Despre spiritualitatea ortodoxa**-prof. *Toader Adriana Carla*
- pag. 246 **Sisteme prepentatonice și pentatonice utilizate în vechi practici artistice ale județului Dâmbovița**-prof. *Micuță Mihaela*
- pag. 248 **Implicații ale maltratării și abuzului în familie asupra dezvoltării personalității elevilor**-prof. *Plăeru Elena Nicoleta*
- pag. 255 **Sinonimia în manualele de gimnaziu**-prof. *Murătoreanu Claudia*
- pag. 260 **Multiple Intelligences -The Endless Teaching Resource**-prof. *Erhan Maria Simona*
- pag. 264 **Motivația pentru înot a copiilor și importanța acesteia pentru dezvoltarea încrederii de sine și a performanței sportive**-prof. *Petre Dan Ionuț*, prof. *Nedelcu Răzvan Ioan*
- pag. 270 **O nouă paradigmă a binomului părinte-profesor**-prof. *Gațiu Amalia*
- pag. 275 **Tradițiile pascale-parte a culturii românești**-prof. *Ungureanu Ionela*

SECȚIUNEA I

EXPERIENȚE prin proiecte

FIECARE ȘCOALĂ DIN JUDEȚUL DÂMBOVIȚA MERITĂ UN PROIECT ERASMUS+

Prof. STANCU Valentin,
Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița

După o perioadă dificilă pentru implementarea proiectelor, pare că această criza Covid19 a acționat precum în ideea centrală a romanului „Antifragil” al lui Nassim Taleb, întărind dorința școlilor de a se dezvolta, de a răspunde eficient noilor provocări și amplificând obiectivul central al activității compartimentului pentru proiecte educaționale europene al Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița de sprijinire a instituțiilor dâmbovițene în creșterea calității educației prin internaționalizare și asigurarea dimensiunii europene a educației.

Așadar, în urma apelului la proiecte Erasmus+, acțiunea cheie 1, cu termen limită 23 februarie 2022, la începutul verii, veștile dinspre Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale au fost ”de milioane”. Mai exact, peste 2 milioane de Euro au fost alocate instituțiilor dâmbovițene la apelul din 2022.

Rezultatele cu care ne mândrim arată astfel:

I. Domeniul SE- Educație Școlară (proiecte pentru activități de formare a profesorilor și personalului din școli și schimburi de elevi în școli din U.E.):

A. institutii acreditate (KA121SCH) - 36 de cereri depuse, 36 aprobate (100% din institutiile acreditate) - un adevarat record - 12,45% dintre institutiile acreditate la nivel național (față de o rata de sub 2,4% cât revine județului Dâmbovița) - buget 1,17 milioane de Euro = aprox. 10% din bugetul național!

Organizația	Localitatea	Buget aprobat
Școala Gimnazială Buciumeni	Buciumeni	54,870.00 €
Colegiul Economic "Ion Ghica"	Târgoviște	44,705.00 €
Școala Gimnazială "Smaranda Gheorghiu"	Târgoviște	20,210.00 €
Școala Gimnazială Nr. 4 "Elena Donici Cantacuzino"	Pucioasa	17,280.00 €
Liceul Tehnologic PETROL	Moreni	32,120.00 €
Școala Gimnazială Nr. 1	Moreni	31,870.00 €
Școala Gimnazială "Vasile Cârlova"	Târgoviște	50,875.00 €
Liceul Teoretic "Iancu C. Vissarion"	Titu	55,940.00 €
Liceul Tehnologic "Goga Ionescu"	Titu	66,600.00 €
Colegiul Național Pedagogic "Constantin Cantacuzino"	Târgoviște	44,725.00 €
Liceul Teoretic "Petru Cercel"	Târgoviște	67,930.00 €
Școala Gimnazială "Matei Basarab"	Târgoviște	30,450.00 €
Casa Corpului Didactic Dâmbovița	Târgoviște	28,800.00 €
Școala Gimnazială Nr.1 "I.L.Caragiale"	Ghirdoveni	41,358.00 €
Seminarul Teologic Ortodox "Sf. Ioan Gura de Aur"	Târgoviște	15,050.00 €
Școala Gimnazială Ulmi	Ulmi	19,390.00 €
Colegiul Național "Ienăchiță Văcărescu"	Târgoviște	50,100.00 €

Școala Gimnazială "Mihai Viteazul"	Târgoviște	20,520.00 €
Școala Gimnazială Cricov- Valea Lungă	Valea Lungă	17,045.00 €
Clubul Sportiv Școlar Târgoviște	Târgoviște	29,675.00 €
Școala Gimnazială Nucet	Nucet	21,310.00 €
Școala Gimnazială "Mihai Viteazul"	Pucioasa	27,970.00 €
Grădinița cu Program Prelungit Nr 13	Târgoviște	6,540.00 €
Școala Gimnazială "Ion Mareș"	Vulcana-Băi	30,795.00 €
Grădinița cu Program Prelungit "Raza de Soare"	Targoviste	24,300.00 €
Liceul Tehnologic Voinești	Voinești	32,870.00 €
Școala Gimnazială Nr.3 Doicești	Doicești	18,156.00 €
Școala Gimnazială NR 4 Moreni	Moreni	31,920.00 €
Școala Gimnazială Specială	Târgoviște	17,640.00 €
Școala Gimnazială "Coresi"	Târgoviște	48,010.00 €
Școala Gimnazială "Grigore Rădulescu"	Bezdead	14,700.00 €
Liceul "Voievodul Mircea"	Târgoviște	22,600.00 €
Liceul de Arte "Bălașa Doamna"	Târgoviște	4,880.00 €
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto	Târgoviște	26,030.00 €
Grădinița cu Program Prelungit Dumbrava Minunată	Fieni	23,040.00 €
Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița	Târgoviște	85,815.00 €
TOTAL	DÂMBOVIȚA	1176089 €

B. Instituții neacreditate (KA122SCH), în general fără experiență în proiectele Erasmus+

- Șapte proiecte aprobate din cele 11 depuse - buget 157110 Euro = aprox. 6% din bugetul național.

Organizația	Localitatea	Buget aprobat
Scoala Gimnazială "Smaranda Dumitru Roman"	Ciocănești - Vizurești	22,580.00 €
Școala Gimnazială „Pictor Nicolae Grigorescu”	Titu	22,810.00 €
Scoala Gimnazială Vulcana Pandeale	Vulcana Pandeale	20,145.00 €
Scoala Gimnazială "I.A.I. Brătescu Voinești"	Târgoviște	29,700.00 €
Scoala Gimnazială Corbii Mari	Corbii Mari	11,625.00 €
Scoala Gimnazială Crevedia	Crevedia	27,060.00 €
Scoala Gimnazială "Prof. Paul Banică"	Târgoviște	23,190.00 €
TOTAL	DÂMBOVIȚA	157110 €

II. Domeniul formare profesională (VET) - stagii de practică pentru elevii din sistemul VET (licee tehnologice, clase profesionale, arte, pedagogic și matematică-informatică).

A. Instituții acreditate (KA121VET) - opt cereri depuse, opt finanțări aprobate - buget 549823 de Euro (aprox. 3% din bugetul național).

Organizația	Localitatea	Buget aprobat
Liceul Tehnologic Petrol Moreni	Moreni	44,620.00 €
Liceul Tehnologic Voinești	Voinești	104,495.00 €
Colegiul Național "Ienăchiță Văcărescu"	Târgoviște	34,780.00 €
Colegiul Național Pedagogic "Constantin Cantacuzino"	Târgoviște	158,060.00 €
Colegiul Economic "Ion Ghica"	Târgoviște	75,160.00 €

Liceul de Arte "Balasa Doamna"	Târgoviște	48,950.00 €
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto	Târgoviște	63,050.00 €
Liceul Tehnologic "Nicolae Ciorănescu"	Târgoviște	20,710.00 €
TOTAL	DÂMBOVIȚA	549825 €

B. Instituții neacreditate (KA122 VET) - trei proiecte depuse, trei finanțări aprobate - buget 175919 de Euro (6% din bugetul național).

Organizația	Localitatea	Buget aprobat
Liceul Tehnologic "Goga Ionescu"	Titu	102,874.00 €
Liceul Tehnologic "Udrea Baleanu"	Băleni	38,899.00 €
Liceul Tehnologic "Spiru Haret"	Târgoviște	34,146.00 €
TOTAL	DÂMBOVIȚA	175919 €

Felicitari fiecărei echipe și fiecărui contributor la reușită!

În cadrul acestui apel, vor beneficia de finanțări ale mobilităților peste 70 de instituții de învățământ din județul nostru, deoarece două organizații au statut de lider de consorțiu și au inclus în aplicație peste 20 de membri dintre instituțiile fără experiență în implementarea proiectelor.

Este vorba despre Casa Corpului Didactic Dâmbovița și Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, instituții acreditate în Programul Erasmus+ pentru perioada 2021-2027.

În următorul an școlar, odată cu implementarea proiectelor și obținerea primelor rezultate, credem cu tărie într-o îmbunătățire a ecosistemului educațional dâmbovițean proporțională cu reușita din acest an, din cadrul acțiunii cheie 1, finanțată de ANPCDEFP prin Programul Erasmus+!

ACREDITAREA ERASMUS + - PREMISA FORMĂRII CADRELOR DIDACTICE

Prof. metodist GRIGORESCU Livia
Casa Corpului Didactic Dâmbovița

În noiembrie 2020, Casa Corpului Didactic Dâmbovița a aplicat pentru acreditare Erasmus+, în calitate de lider de consorțiu, acreditare câștigată pentru perioada 2021-2027.

Acreditarea a avut la bază atât nevoile instituționale ale Casei Corpului Didactic Dâmbovița, cât și cele menționate de către unitățile de învățământ în analiza de nevoi pe care acestea o realizează anual.

Obiectivele stabilite pentru perioada acreditării sunt:

- Dezvoltarea competențelor digitale pentru 200 de cadre didactice (20 prin mobilitate europeană și 180 prin formare în cascadă);
- Dezvoltarea competențelor privind asigurarea stării de bine în școală pentru 200 de cadre didactice (20 prin mobilitate europeană și 180 prin formare în cascadă);
- Dezvoltarea competențelor de proiectare prin design thinking pentru 200 de cadre didactice (20 prin mobilitate europeană și 180 prin formare în cascadă).

Cadrele didactice participante la mobilitate, care lucrează în unitățile din consorțiu, vor trebui să fie certificate ca formator, pentru a putea, ulterior, să scrie și să susțină programe de formare.

Ne propunem ca, în urma experiențelor europene ale participanților la mobilitate, să concepem și să derulăm câte un program acreditat pentru fiecare dintre aceste trei direcții principale de dezvoltare a competențelor cadrelor didactice. Astfel, pentru fiecare program de formare vor fi implicați câte 20 de formatori (participanți la mobilitate europeană), atât în scrierea, cât și în susținerea programului de formare. Programul de formare se va derula, cu precădere, pentru unitățile de învățământ membre în consorțiu, dar și pentru cadre didactice din județ, care au acea nevoie de formare.

Pentru fiecare dintre direcțiile de formare menționate se va realiza un apel de selecție pentru ca unitățile de învățământ care au această nevoie de formare să poată candida pentru a putea deveni membru în consorțiu.

Pentru anul I de acreditare, membrii consorțiului sunt: Grădinița cu Program Prelungit Nr.2 Târgoviște, Grădinița cu Program Prelungit „Alexandrina Simionescu Ghica” Târgoviște, Grădinița cu Program Prelungit „Inocența” Găești, Școala Gimnazială „Matei Basarab” Târgoviște, Școala Gimnazială „Radu cel Mare” Târgoviște și Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Ioan Gură de Aur” Târgoviște.

Pentru anul al II-lea, unitățile selectate în consorțiu sunt: Colegiul Național „I. L. Caragiale” Moreni, Grădinița cu Program Prelungit „Alexandrina Simionescu Ghica”, Grădinița cu Program Prelungit Nr. 1

Târgoviște, Grădinița cu Program Prolungit Nr. 2 Târgoviște, Grădinița cu Program Prolungit Nr. 15 Târgoviște, Liceul Tehnologic „Constantin Brâncoveanu” Târgoviște, Liceul Tehnologic „Iordache Golescu” Găești, Școala Gimnazială „Dora Dalles” Bucșani, Școala Gimnazială „I. Al. Brătescu Voinești” Târgoviște, Școala Gimnazială „Radu cel Mare” Găești, Școala Gimnazială „Radu cel Mare” Târgoviște, Școala Gimnazială Brănești, Școala Gimnazială Morteni și Școala Gimnazială Perșinari.

La începutul anului școlar 2022-2023, participanții selectați din unitățile membre în consorțiu pentru anul I de acreditare vor participa la 3 programe de formare care să dezvolte competențele cadrelor didactice de asigurare a stării de bine în școală. Programele de formare, care se vor derula în luna octombrie 2022 în Grecia și Malta, vor abilita cadrele didactice participante la mobilitate în vederea realizării unui program de formare pe această temă.

Ne dorim ca participanții la mobilități să se întoarcă nu doar cu competențe dezvoltate pe tematica respectivă, ci și cu dorința de a împărtăși celorlalți cele dobândite și de a intra în lumea minunată a proiectelor Erasmus+.

BULETIN INFORMATIV

Prof. NICOLĂESCU Ileana Cătălina
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște a derulat, în cadrul Programului ERASMUS+1, Acțiunea Cheie 1-Formare profesională (VET) Proiectul cu numărul –2021-1-RO01-KA121-VET-000019193 pe o perioadă de 15 luni, între 01.09.2021 și 30.11.2022.

Proiectul a fost finanțat în cadrul Programului Erasmus+, Acțiunea Cheie 1-VET și s-a dezvoltat în cadrul Acordării Erasmus Pentru Mobilități Erasmus în Domeniul „Formare Profesională (Vet)” Acordare Numărul: 2020-1-Ro01-Ka120-Vet-095582. Finanțarea a fost în sumă maximă de 61910 EUR.

Proiectul a implicat două instituții:

- Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște;
- Universal Mobility SL, organizație de primire.

Obiectivul principal al proiectului a fost oferirea de sprijin elevilor pentru dezvoltarea competențelor profesionale din domeniul auto, prin stagii de pregătire practică la agenți economici din Europa, care să faciliteze accesul pe piața muncii, atât pentru asigurarea succesului școlar imediat – obținerea atestatului de competențe profesionale, cât și pentru a oferi perspective îmbunătățite de carieră.

Principalele activități din proiect au fost:

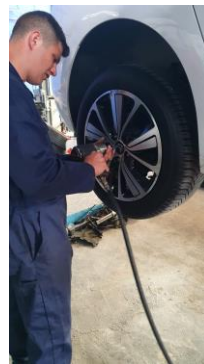
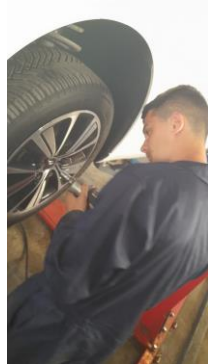
- activități de pregătire a mobilității (aranjamentele practice, selectarea participanților, stabilirea unor acorduri cu partenerii și participanții, pregătirea culturală, pregătire generală a participanților și profesorilor însoțitori, înainte de mobilitate);
- activitatea de mobilitate – care a constat în stagiul de formare profesională- domeniul auto în Alicante mai, 2022- 16 participanți stagiași și 2 profesori însoțitori; flux 2: 3 profesori participanți la activități de jobshadowing.
- follow-up (evaluarea activităților, recunoașterea rezultatelor participanților în timpul activității, diseminarea și valorizarea rezultatelor proiectului).

Grupul țintă al proiectului a fost format din 16 elevi din clasele a X-a, domeniul mecanică, având calificarea mecanică auto. Toți cei 16 participanți au deprins: competențe profesionale, certificate prin cele 16 documente de mobilitate Europass, recunoscute în instituția de trimitere (post-stagiu) și în cadrul examenului de certificare a competențelor profesionale; competențe digitale îmbunătățite prin stagiul, competențe lingvistice, antreprenoriale și sociale îmbunătățite prin mobilitate.

Cei 16 stagiași au participat timp de trei săptămâni la stagiul de formare profesională internship în companii în Alicante, Spania.

Proiectul a oferit participanților o experiență culturală deosebită în Spania (Alicante, Valencia, Murcia).

„Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației”.

CE ÎNSEAMNĂ ANTREPRENORIATUL ȘI, MAI ALES, CARE ESTE POVEȘTEA CARE POATE AJUNGE LA SUFLETUL TINERILOR DE AZI PENTRU A-I INSPIRA SĂ DEVINĂ ANTREPRENORI?

Prof. RĂDULESCU Carmen,
Colegiul Economic „Ion Ghica” Târgoviște

Aceasta este întrebarea care a stat la baza parteneriatului **BELIKEYOU** (2020-1-IT02-KA201-079565), un proiect care și-a propus să îi dea un răspuns, pe baza unei cercetări realizată în rândul tinerilor de liceu din cele șase țări partenere (IT, PL, ES, LT, GR, RO), pentru a identifica aspectele ce îi influențează și care pot fi folosite ulterior într-o abordare curriculară.

Contextul în care a apărut această nevoie este, pe de o parte, unul teoretic, ce are la bază conceptul de „model de rol” și pe de altă parte, un context economic, real, caracterizat printr-o dinamică fantastică și exigențe pe măsură. Ca educatori, ne interesează ca elevii noștri să se insereze cu ușurință pe piața muncii, să aibă succes și să devină cetățeni responsabili și implicați în viața comunității. Pe de altă parte, contextul actual diferă semnificativ de cel în care noi ne-am format, de aceea, există riscul să fim anacronici, iar elevii pe care încercăm să îi ghidăm să nu ne înțeleagă. Prin urmare, avem nevoie noi înșine de o actualizare, o actualizare și o analiză a datelor pe care acest context le oferă, pentru a adapta modul nostru de predare și de abordare a conținuturilor teoretice pentru ca acestea să ajungă la elevi. Ce nu s-a schimbat este însă această nevoie de modele, o nevoie pe care am resimțit-o în tinerețea noastră și, se pare că, o resimt și tinerii de astăzi. De unde vine această nevoie? Ei bine, explicațiile sunt oferite de psihologi, pe baza observațiilor și cercetărilor realizate. Astfel, Speizer (1981) oferă o definiție *modelului* prin raportare la arta actorului: *modelul este o persoană care posedă anumite abilități și afișează tehnici care îi lipsesc actorului și de la care, prin observare și comparare cu propria interpretare, actorul poate învăța*. Din această perspectivă, fenomenul „modelului de rol” poate fi explicat prin teorii ale identificării (rolurilor) și ale învățării sociale.

De ce sunt importante aceste aspecte teoretice? Ei bine, pentru că ne oferă reperele pe care le putem exploata în activitatea noastră didactică, pentru că putem construi proiecte didactice care să valorifice poveștile unor persoane cu care elevii să se identifice, modele dezirabile și care pot juca un rol important în ce privește inspirația și motivația elevilor pentru o anumită activitate sau o anumită carieră. Potrivit lui Gibson (2004) importanța modelelor constă în trei funcții interdependente: *de a oferi învățare, de a oferi motivație și inspirație și de a ajuta indivizii să-și definească conceptul de sine*. S-a constatat, de exemplu, că nu numai modelele de succes pot genera inspirație și un comportament proactiv în carieră. În studiul realizat de Bricheno și Thornton (2007) se constată că, atunci când un observator împărtășește anumite atribute (gen, rasă, status

social) cu un anumit model, este foarte probabil ca acesta să încerce să și imite modelul. Și asta pentru că, modelul de urmat nu oferă indivizilor doar inspirație și modelare, ci și sprijin și îndrumare.

În ultima vreme, modelele antreprenoriale au devenit un fenomen familiar, atât în presa de afaceri, cât și în social-media, care este plină de povești și referințe la eforturile depuse de anumiți antreprenori pentru a obține succesul actual. Acest lucru ne-a determinat să luăm în considerare în cadrul cercetării noastre, modul și canalele prin care aceste modele îi influențează pe cei tineri. În mod evident, așa cum prezenta și psihologul Fellhofer (2017), oamenii sunt influențați de multe ori în deciziile lor și în comportamentul pe care îl adoptă, de oamenii de succes. Prin urmare, partenerii BeLikeYou au gândit dezvoltarea unei metodologii care, pe de o parte să cerceteze profilul modelului de rol ce are impact asupra tinerilor, iar pe de altă parte să proiecteze instrumente prin care să integreze în curriculum aspectele descoperite, prin utilizarea instrumentelor video și storytelling (IO2 - Toolkit on Entrepreneurial Storytelling).

Ca oameni, deseori asociem comportamentul nostru cu tiparele pe care le întâlnim în experiența noastră. Avem nevoie de repere la care să ne raportăm pentru a decide cu privire la profesia și cariera pe care o urmăm. În istoria fiecărei țări există perioade marcate de anumite personalități care inspiră și ghidează dezvoltarea tinerilor în artă, știință, sport sau alte domenii. În România anilor '70, personalitatea micuței gimnaste, Nadia Comăneci, avea să inspire și să îi determine pe mulți alți copii să urmeze acest drum. De asemenea, povestea lui Bill Gates a inspirat generații de tineri care au ales să facă informatică. Și, exemplele pot continua. Acest lucru ne face să credem că și în domeniul antreprenoriatului poveștile pot inspira și influența tinerii să meargă pe această cale, să câștige independență financiară și bunăstare. Putem dezvolta o cultură a antreprenoriatului în comunitățile noastre.

Prin urmare, cercetarea noastră a încercat să surprindă modelele care au astăzi influență asupra tinerilor noștri, modelul de comportament al tinerilor expuși la povești de tot felul și modul în care putem construi la acest model, povești care pot avea impact din punct de vedere antreprenorial. Am luat în considerare deopotrivă contextul și mijloacele prin care tinerii sunt expuși poveștilor inspiraționale. În acest sens, am dorit să folosim povestirea ca metodă de educație antreprenorială, ca metodă care are un impact dovedit asupra educației artistice, morale sau fizice.

Unul dintre cele mai interesante aspecte a fost implicarea în cercetare a elevilor care au devenit stagiarii atelierului de povestire antreprenorială, în scopul testării setului de instrumente pentru a practica povestirea antreprenorială eficientă în rândul elevilor de aceeași vârstă din toată Europa.

Care sunt modelele tinerilor noștri? Ei bine, pe lângă membrii familiei sau anumiți profesori care au influență în primul rând prin proximitate, există și câteva modele globale, care au o anumită rezonanță și sunt menționate de respondenți în timpul interviurilor și focus grupuri din toate țările partenere, precum: Elon Musk, Steve Jobs, Bill Gates, Jeff Bezos, Angelina Jolie, Emma Watson, Cristiano Ronaldo, Stephen Hawking, Karl Lagerfeld, Kobe Bryant, LeBron James, Robert Kiyosaki. Există însă și personalități la nivel național care au un impact deosebit asupra tinerilor, precum în România: Ioana Ignat, Julia Marcan, Andy Popescu, Carmazan Ioan, Andi Popescu, Mihai Bendeac, Cristian Onetiu, Sirbu Adrian, George Buhnici sau în Spania: Amancio Ortega, Simon Porte, Luis Suarez, Antonio Espinoza, Rafael Nadal, Messi, Sergio Ramos, Shakira sau în Letonia: Mārcis Jencītis, Kristina Andža, Santa Šmite, Aldis Gobzems, Elīna Babkina, Bernārs Arno, Vilhelms Purvītis, Zenta Mauriņa, Natālija Knipše, Nišela Princa, Dominika Provosta Čalklija.

Ce demonstrează fiecare dintre cei nominalizați? Că sunt *modele comportamentale*, că *orice scop poate fi atins*, că *succesul există* și că *sunt o sursă de inspirație*. Și asta pentru că, în viața de zi cu zi, ne

ghidăm după modele, fie că sunt: *cineva pe care îl admiri, fie cineva precum ai vrea să fii, cineva care face lucruri bune sau cineva care ne învață ceva.*

Cel mai adesea credem că modelele sunt personaje fantastice cu puteri extraordinare, dar, de fapt, acesta este doar un mit. Acest lucru este pe deplin demonstrat de răspunsurile celor peste 600 de respondenți din cele 6 țări, care au participat la cercetare. „*Modelul de urmat nu trebuie să fie un erou*”. Dar el/ea trebuie, cu siguranță, să aibă o bună reputație morală. De asemenea, faptul că este altruist, că îi ajută pe cei care au nevoie sunt caracteristici profund apreciate.

Și totuși, dacă nu este un erou, de ce suntem tentați să asociem modelele cu luptători? Ei bine, răspunsul dat de respondenții noștri poate ajuta. Pentru că modelele sunt cu adevărat luptători, doar că lupta lor este una cu dificultățile sau cu adversitățile pe care le întâmpină pe parcursul vieții, fie că este vorba despre un handicap fizic, de discriminare sau de lipsa de bani .

De fapt, *altruism și generozitate*, calități profund atașate de respondenții modelului de urmat, nu pot fi dobândite decât prin încercări dificile. Și, dacă acestea au fost cele mai importante calități pentru un model, mai sunt și altele care fac din modele personaje de „poveste” – *capacitatea de a aduce bucurie și inspirație oamenilor, de a fi natural, autentic, perseverență, rezistență, succes, modestie, solidaritate, lupta pentru valoare, entuziasm, hărnicie, încredere în sine, determinare, forță mentală, introducerea de noi oportunități în regiune, sprijinirea persoanelor aflate în dificultate.*

În general, fiecare dintre noi urmăm pașii cuiva, avem un model în viața noastră de zi cu zi. Printre oamenii pe care îi întâlnim în fiecare zi se numără unii pe care îi apreciem pentru *stilul lor de viață*, pentru *rezultatele lor sau pentru modul în care fac față dificultăților și responsabilităților.*

Printre cei pe care îi „cunoaștem” prin intermediul mass-media, pe unii îi apreciem pentru *felul în care gândesc, pentru scopurile pe care și le-au stabilit sau pentru stilul de viață pe care îl afișează.*

Și, dacă ceea ce prețuim cel mai mult la un antreprenor este capacitatea lui de a-și urmări obiectivele și de a obține succesul, respondenții nu pot să ignore alte calități care fac dintr-o persoană un antreprenor, precum creativitatea și inovația, ceea ce înseamnă, de fapt, capacitatea de a face față noilor provocări, de a calcula riscurile și de a fi propriul tău șef.

Practic, lucrurile pentru care prețuim la antreprenori sunt capacitatea acestora de a depăși dificultățile, de a-și asuma riscuri și de a contribui la societate.

Cele două produse intelectuale sunt traduse în limba română și postate pe site-ul proiectului: <https://www.belikeyou.eu/>

ERASMUS + PROGRAMME
– INNOVATION IN EDUCATION ACROSS EUROPE

Târgoviște – May 9 to 13th 2022

Peggy BON, Anne CHARTENET,
Julie CHEVALIER, Ann-Caroline ROUARD
Burgundy, France

We are four primary teachers from Burgundy in France. Between 9-13th of May 2022, we took part in the Erasmus+ program *Innovation in education across Europe*, as the French team among other partners from Europe. We worked on two topics: *Creativity in early childhood* and *Outdoor learning*.

Our team:

Creativity in early childhood

Anne Chartenet: “I teach in preschool, in a rural area. My pupils are 3-4 years old. My school has 7 classes from preschool to the end of primary school. I’m really interested in teaching foreign languages and sharing experiences with my colleagues. »

Peggy Bon: “I teach 7-year-olds in a bilingual school (French and English), hence my interest in taking part in this Erasmus project. My school is located in a small city in the south of Burgundy – Tournus. In my school, there are 250 pupils aged between 6 and 10 years old. »

Outdoor learning

Ann-Caroline Rouard: “My pupils are 10-11 years old. I teach in a newly bilingual school located in the town centre of a small city called Beaune in Burgundy. I’ve been teaching English and exchanging letters with schools abroad for many years. There are 70 children aged from 6 to 11 years old in my school.”

Julie Chevalier: “I’m working in the north of Burgundy (Yonne county). My job is twofold: I’m in charge of teacher training and the implementation of language projects for the schools in Yonne, and I teach in class (preschool) in a very rural area. My school has 2 classes and 40 pupils.”

This week in Romania has been an outstanding and open-minding experience. We were delighted to have an opportunity to discuss with colleagues from other European countries and to catch a glimpse of the Romanian school system.

We were able to compare the slight differences between our systems but also to find out that we share the same values, face the same problems in our classes. We all Europeans are quite much alike. Europeanity is one of the main lessons we’ve learned in Romania: we arrived as French teachers and went back as European.

We were also glad to discover new activities and new ideas to test in our class in the fields of creativity and outdoor learning, especially outdoor geography and maths.

Finally, we've discovered a fantastic European country we knew quite little about, with a wild nature, lively traditions, a very rich history and so kind people. We can't wait to come back!

We sincerely thank all the teachers and organisers in Romania who welcomed us so warmly, opened their classes, shared their traditions and answered all our questions. We didn't expect so much: they've set a high standard for further exchanges! We were amazed by their involvement in European projects: we felt that Romanians really live Europe and make it widely present in their schools. This is inspiring for us.

Thank you to Romanian colleagues and all organisers, Valentin, Livia, Dana, Carmen. Thank you to all foreign partners: Turkish, Welsh, Greek and Welsh teams. Let's make new projects together soon!

The French team : Peggy, Anne, Ann-Caroline and Julie.

WEB2 TOOLS AND GAMIFICATION – CĂLĂTORIE ÎN LUMEA DIGITALĂ

prof. metodist GRIGORESCU Livia Elena –
Casa Corpului Didactic Dâmbovița

În perioada 2020-2023, Casa Corpului Didactic Dâmbovița implementează proiectul Erasmus + 2020-1-UK01-KA201-078981 Web2 Tools and Gamification. Coordonatorul proiectului este International Links (Global) Ltd. din Cardiff – Marea Britanie, iar parteneri în proiect sunt Bishop Hedley Catholic High School – Marea Britanie, BLC (Wales) Ltd - Marea Britanie, Cumhuriyet Ilkokulu – Turcia, Adnan Menderes Ortaokulu – Turcia, Cankaya Ortaokulu – Turcia, Mersin Il Milli Egitim Mudurlugu – Turcia, Casa Corpului Didactic Dâmbovița – România, Colegiul Național Constantin Cantacuzino – România, Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu – România, Asociația Newprojects – România.

Obiectivele proiectului sunt:

- Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice și a capacității lor de a furniza elevilor experiențe de învățare de înaltă calitate;
- Dezvoltarea competențelor de dezvoltare rezolvare de probleme și lucru în echipă precum și susținerea lor pentru găsirea de abordări inovative în rezolvarea problemelor pe care le vor întâlni în viitor;
- Informarea părinților asupra modului de utilizare a tehnologiei informatice la clasă și implicarea lor în sprijinirea copiilor în procesul de învățare

În cadrul proiectului s-au derulat, până la acest moment, atât activități online, cât și activități față în față.

În perioada 27.03.2022 – 01.04.2022 a avut loc în Mersin, Turcia o întâlnire de management de proiect și o activitate de învățare dedicată cadrelor didactice.

În orașul așezat pe malul Mării Mediterane, am întâlnit profesori dedicați și formatori de excepție. În cadrul întâlnirilor au avut loc vizite în școli de toate tipurile – de la școală privată la școală cu copii proveniți în majoritate din medii defavorizate, de la școală primară la liceu.

Numeroase aplicații și dispozitive au fost prezentate, toate având un grad mare de aplicabilitate în activitatea curentă din școală. Câteva dintre cele mai utile aplicații prezentate sunt:

WORDMINT (wordmint.ro – creare de rebusuri, bingo etc., atât online cât și pe hârtie), COMIC PAGE CREATOR (creare de benzi desenate, aplicație pentru dispozitive mobile), BANDLAB (bandlab.com – creare de muzică), WORDEYE (wordeye.com – transformarea cuvintelor cheie în imagini), GENIALY (genial.ly –

creare de postere, prezentări, teste, jocuri, prezentări interactive etc.), TINKERCAD (www.tinkercad.com – proiectare obiecte în format 3D), MICROBIT (microbit.com – programare), ARCADE MAKE CODE (arcade.makecode.com – programare pentru creare de jocuri).

Întâlnirea de management de proiect a fost extrem de fructuoasă, conturându-se mai puternic evenimentele ce urmează să se întâmple și alte aspecte ce țin de implementarea proiectului, precum și stabilirea datelor pentru următoarele întâlniri (cu speranța că pandemia se va domoli și vom putea derula și activități de mobilitate transnațională cu elevi).

Pe lângă activitățile de învățare, ne-am bucurat de farmecul locurilor (vizitând ruine ale unor temple antice, castele și formațiuni muntoase spectaculoase), de bogăția culinară a Turciei (delectându-ne cu bunătăți din categoria “o clipă pe limbă, o viață pe șold” – gen baklava, kunefe și dondurma), de magia mării dar, mai ales, de oamenii minunați care pot fi ușor repere în definirea unui concept de superospitalitate și cărora, oricât le-am mulțumi, tot nu ar fi de ajuns.

Cu speranța că rândurile de mai sus v-au făcut poftă de trăiri inedite, în care învățarea este învăluită în bine și frumos, cu un amestec de culturi și obiceiuri, cu limbi vorbite de mai mulți sau de mai puțini, vă invit să scrieți proiecte, să învățați și să dați mai departe!

JURNAL MERSINIAN

Prof. OANĂ LOREDANA,
Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu” Târgoviște

Târgoviște, duminică, 27 martie 2022 (ziua 1)

Cu noaptea-n cap!

Dragul meu confident,

Dis-de-diminează, cu speranțe și temeri în bagaje, cu entuziasm și bună dispoziție, cu strângere de inimă pentru că urmau două zboruri până la destinația zilei, am pornit la un drum lung și obositor, chiar dacă am călătorit la mii de metri altitudine. Ne-am bucurat de ospitalitatea poporului turc încă din avion, iar, în aeroportul principal din Istanbul, care poate fi el însuși destinație turistică, am savurat cafea și apă, în ciuda prețului piperat, dar și dulciurile Mariei, pentru a nu uita prea curând gustul de acasă. Nu am simțit niciodată că ciocolata amăruie este atât de bună... În aeroportul din Adana, ne-am întâlnit cu colegii de la Asociația New Projects, parteneri în acest proiect. După câteva peripeții cu bagajele în acest aeroport și după „negocierile” Alinei Roxana privind prețul biletelor de autobuz către Mersin, am ajuns, în jurul orei 18.00, în acest oraș.

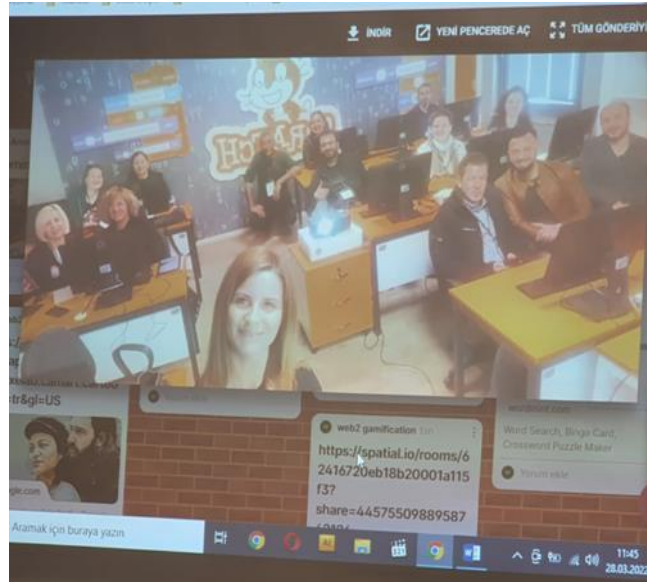
Am mers pe jos cu bagajele sperând că drumul până la hotel este mai scurt, însă a fost o ocazie fericită de a explora o parte din oraș, că doar picioarele trebuie dezmoțite după două zboruri. Am ajuns, în cele din urmă, la Teachers House, destinația noastră, un loc primitiv, ales cu grijă și pricepere de gazdele noastre, într-o cameră caldă a unui hotel cu vedere la mare. În sfârșit... INTERNET!!!

Reuniți, românii din proiect, am mers la masă în speranța satisfacerii gusturilor oricărui gurmand, ceea ce s-a și întâmplat. Am savurat ceaiul cu aromă de trandafiri oferit gratis înainte de masă, că doar Livia G. i-a vorbit în turcă ospătarului, și ne-am bucurat plenar de preparatele turcești.

Mersin, luni, 28 martie 2022 (ziua a doua)

Dacă e bal, bal să fie!

Foarte punctuali, partenerii noștri ne-au așteptat cu autobuzul în fața hotelului și ne-au dus la deschiderea mobilității în sala de festivități, în amfiteatrul Universității din Mersin, o instituție maiestuoasă, impozantă și foarte bine dotată material. După o prezentare profesionistă a orașului și a sistemului de educație din Turcia, după prezentarea interactivă a fiecărei persoane-gază, am participat la o primă activitate de formare în care ni s-au prezentat diverse aplicații digitale cu mare utilitate în orele de dirigiență și la clasele primare, de exemplu: wordmint.com, camart, comicpagecreator și altele.

Cina de bun-venit din prima seară a fost specială. Îmbrăcați în alb, după ce am primit eșarfe roșii cu semiluna albă, am savurat delicioasa bucătărie turcească: abundență, savoare, bună dispoziție, muzică live oferită de însăși coordonatoarea proiectului, care a dovedit încă o dată că-și pune sufletul la dispoziție în tot ce face, nu doar în proiecte transnaționale.

Mersin, marți, 29 martie (a treia zi)

Ai grijă ce-ți dorești!

Activitatea noastră de formare a avut loc la *Centrul regional de formare și de coordonare a proiectelor* din Mersin, o activitate intensă în limba engleză, cu mulți termeni de specialitate, că doar mi-am dorit formare europeană! Am descoperit interesantele aplicații Bandlab și Genially. Ne-am jucat cu notele muzicale și partea aceasta din zi a trecut mai ușor. Pentru a uita de dificultatea conținuturilor, după masa de prânz, am avut parte de o experiență inedită: o călătorie pe mare cu o barcă autohtonă cu multe improvizații, care ne-a dat multe emoții până la Castelul Fecioarei (Kizkalesi), un loc special al zonei. Atmosfera entuziastă de pe punte, muzica turcească, povestea locului vizitat și frumusețea peisajului marin m-au făcut să uit de senzația de insecuritate pe care am trăit-o până la țarm.

În aceeași zi, am avut șansa de a vizita Kanli Divane, un loc magic, cu o acustică deosebită, în care sunt martore ale istoriei creștine ruinele a trei biserici vechi, trei morminte sculptate în piatră și măreția unui anfiteatru grecesc. De asemenea, Heaven&Hell Holes m-au purtat pe aripile timpului efemer, invitându-mă, discret, la reflecție asupra vieții.

Incursiunea noastră cultural-istorică s-a încheiat în mijlocul naturii, cu un brunch, într-un restaurant local unde am încercat generoasa bucătărie turcească.

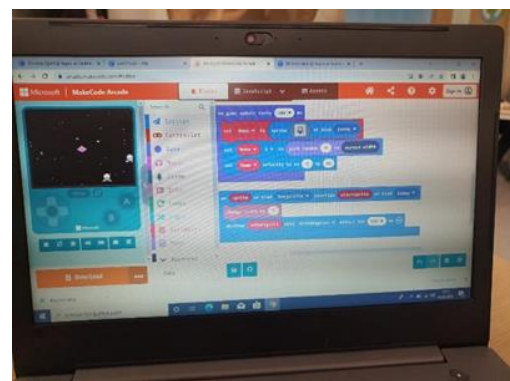
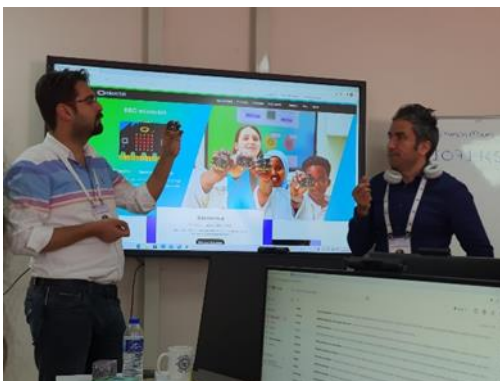
Indiferent de gradul ridicat de oboseală, am vrut să simt spiritul călătoriei. Cum altfel decât la cumpărături? Mi-am dat seama că am simț de orientare foarte bun, pentru că am găsit centrul comercial Forum în 15 minute de mers pe jos. Mobilitățile nu ar avea atâta farmec fără spiritul comerțului. Căutând haine care au altă țară de producție în afară de China, o prietenă îndrăgostită de Turcia ne-a vândut un pont: MAVI. Memorabil! Prietenii știu de ce! Ce-ar fi o călătorie autentică, indiferent de scopul ei, fără bucătărie tradițională și suveniruri?

Seara s-a încheiat într-un club elegant, unde am băut limonadă, cocktail-uri non-alcoolice și am îndrăznit să încerc ceva nou: berea Federik de la Tuborg, o băutură cu gust delicios de soc, pe care nu am mai găsit-o nicăieri.

Mersin, miercuri, 30 martie (a patra zi)
Ai grijă ce-ți dorești!

O zi dificilă și obositoare cu profesorul TEROARE, care abia ne-a permis să respirăm. Noroc că am descoperit un loc de naștere pentru endorfine la prima oră a dimineții: practicarea sportului în aer liber în parcul de lângă faleză. M-am alăturat cu poftă unui grup de vârstă a doua care încerca să-și îmbunătățească forma fizică. Mi-a prins foarte bine! Norocul meu!

Tot o întâmplare fericită a fost că activitatea de formare din această zi s-a întâmplat la mijlocul perioadei și a respectat rigorile curbei de efort! Niciodată nu am așteptat pauza cu atâta speranță! Programarea roboților, cunoașterea unora existenți, mBot, Bee-Bot, Edison, Cubetto, Clementoni Doc, Arduino, design-ul 3D au fost doar câteva dintre necunoscutele zilei de miercuri. Așa au rămas și până acum, din păcate.

Toată oboseala dispare când ieși la pas prin oraș, când te plimbi pe o faleză generoasă, când ieși pulsul locului, când locuitorii îți zâmbesc la trecerea pe lângă ei...

Mersin, joi, 31 martie (a cincea zi)

Vizita într-o școală particulară m-a făcut să visez frumos și să sper că, la un moment dat, după o nesperată reabilitare, extindere și dotare a școlii mele, voi trăi sentimentele pe care le-am simțit în această unitate de învățământ: siguranță, confort, atracție, plăcerea de lucra cu material didactic de calitate și cu dotări de secol XXI. Nici aici nu am „scăpat” de digitalizare: Metodbox, Stoys, Seemeet – platforme online de învățare, Padlet, Kahoot cu conținut video inserat, LearningApps, Wordwall și altele.

Vizita în școală a fost urmată de o excursie într-un oraș vechi: Tarsus. Așa am aflat implicarea Sfântului Pavel în aceste locuri, am vizitat fântâna/izvorul lui, în fața căruia ne-am și fotografiat, evident, mormântul prorocului Daniil, Muzeul de Istorie, Bazarul foarte vechi, Poarta Cleopatrei, iar, înainte să plecăm spre Mersin, ne-am completat cu generozitate kilogramele bagajului de cală în magazinul cu rahat, ceai și cafea.

După ultimele cumpărături, așa cum îi șade bine călătorului, cu bagajele după noi și cu energia la limita minimă, am descoperit un loc deosebit, exact lângă hotel, pentru ultima impresie a unei experiențe deosebite într-o țară sigură, cu oamenii profesioniști, dedicați meseriei lor, dornici de afirmare și foarte inventivi. Aici am trăit ultimele momente internaționale la Mersin. Sper să revin la anul. A fost memorabil!

Limitele unei agenții de turism care nu a găsit zbor de întoarcere pentru echipa noastră la un preț decent decât vineri (deși operatorii au încercat toate posibilitățile și au fost extrem de empatici cu nevoile noastre), mi-au lăsat o urmă de regret că nu pot merge în cealaltă școală programată pentru vizită în aceeași zi în care noi părăseam țara.

... Și toate acestea nu cred că ar fi fost astfel trăite și simțite dacă nu aveam o echipă strașnică alături de care am mâncat baclava, kataif și înghețată la 10.00 noaptea, fără să ne gândim la ... haine!

GOING DIGITAL IN AN INNOVATIVE CLASSROOM Experiența ERASMUS+

Prof. Ing. MANEA Viorica,
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște, Dâmbovița

În perioada 15-25.11.2021 am participat împreună cu doamna profesor Merduș Claudia și cu domnul profesor inginer Iugulescu Laurențiu-Mihail, la cursul „**Going Digital in an Innovative Classroom**”, organizat la Praga, Cehia. Reprezintă cea de-a treia mobilitate din cele patru în cadrul programului Erasmus+ KA 1, 2020-1-RO01-KA101-079041 - „**ȘCOALA POATE FI DISTRACTIVĂ**”.

Prin participarea la acest curs am reușit să-mi dezvolt competențele lingvistice, sociale și culturale, am reușit să-mi îmbunătățesc cunoștințele legate de sistemele de învățământ, să-mi însușesc noi tehnici de predare prin utilizarea interactivă a calculatorului și a internetului.

Cursul “Going Digital într-o clasă inovatoare” are o abordare practică care ajută la îmbunătățirea calității și eficacității procesului educațional în orice clasă. Încurajarea gândirii critice și creative, a abilităților de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor, integrarea elevilor minoritari în timp ce te joci cu elevii din clasă sau utilizarea TIC ca instrument pentru dezvoltarea abilităților secolului XXI sunt exemple de module de curs care mi-au extins potențialul de predare cu care voi motiva elevii.

Activitățile derulate în cadrul acestei mobilități s-au desfășurat pe parcursul a patru zile și au fost organizate sub forma unor prezentări, discuții, exerciții și activități practice, interactive, interesante și provocatoare.

Cursul a reunit un număr de 21 de profesori din România, Italia, Ungaria și Spania, care au împărtășit cele mai bune exemple practice legate de conceperea propriilor sarcini și planuri de lecție, făcând schimb de idei și dobândind noi abilități într-o formare pozitivă, „învățare prin practică”, prin diverse activități de colaborare și reflexive, având ca formator pe Smriti Vasistha academic director.

Activitățile au fost structurate în 10 module, după cum urmează: M1 – Modul teoretic – Abilitățile secolului 21, M2 – Gamificarea clasei, M3 – Utilizarea jocurilor și a strategiilor de joc pentru îmbunătățirea învățării, M4 – Gândire critică și creativă prin jocuri, M5 – Jocuri în aer liber pentru învățare activă, folosind coduri QR, M6 – Prima expunere la Flipped Classroom, M7 – Strategii pentru planificarea eficientă a lecției, M8 – Instrumente pentru prezentări eficiente, M9 – Instrumente pentru crearea propriei pagini web, M 10 – Atelier final.

Prin parcurgerea acestor module:

-mi-am îmbunătățit abilitățile de a utiliza diverse metode și tehnici de predare inovatoare, care sunt centrate pe cursant, încurajează rezolvarea unor sarcini semnificative din lumea reală și dezvoltă competențe transversale;

-mi-am îmbunătățit competențele în utilizarea resurselor deschise și digitale, sprijinirea dezvoltării competențelor digitale și a alfabetizării media, creșterea capacității de a declanșa schimbări în ceea ce privește modernizarea utilizând TIC;

-am generat materiale și idei gata de utilizare pentru a sprijini dezvoltarea școlii;

-am dezvoltat abilități relevante, la nivel înalt, cum ar fi creativitatea, gândirea critică, îmbunătățirea calității educației de masa;

-am învățat să motivez, să ghidez și să evaluez eficient pentru a reduce rezultatele scăzute la competențele de bază, pentru a promova schimbul între colegi și participarea activă în cadrul educației.

-un mare câștig a fost acela că am făcut cunoștință cu colegi de diferite naționalități din UE, implicându-mă în experiența de învățare interculturală, am făcut schimb de idei și sper că am construit o rețea pentru o viitoare cooperare internațională.

Pe parcursul acestor cinci zile am reușit pe lângă experiențele extraordinare de învățare să ne bucurăm de frumusețea unui oraș încărcat de istorie, vizitând Castelul Praga și Strada de aur, Catedrala Sf. Vitus, Centrul vechi, Ceasul astronomic și Karlův most - Podul Carol.

Această experiență a avut asupra mea un impact extraordinar, prin deschiderea de noi oportunități și dobândirea de competențe esențiale (de comunicare, digitale, de a învăța să înveți, sociale și civice, de inițiativă și antreprenoriat, de conștientizare și exprimare culturală). În cadrul liceului unde sunt profesor titular și pe plan personal, participarea la acest curs a avut un ecou pozitiv.

Programele de formare continuă au drept scop valorificarea potențialului fiecăruia dintre noi și, prin competențele pe care le dezvoltă, are loc responsabilizarea socială.

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană. Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autoarei și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

GOING DIGITAL ÎN AN INNOVATIVE CLASSROOM

Prof. MERDUȘ Claudia

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște

În perioada 15.11-19.11.2021 am participat împreună cu domnii profesori Manea Viorica și Iugulescu Laurențiu, la cursul „GOING DIGITAL ÎN AN INNOVATIVE CLASSROOM” organizat la Praga, Cehia. Reprezintă cea de -a treia mobilitate din cele patru în cadrul prgramului Erasmus + K1,2020-1-RO01-KA101-079041-„**Școla poate fi distractivă**”.

La acest curs au luat parte și alți colegi profesori din diferite țări ale Europei (Italia, Portugalia, Spania, Ungaria). Ne-am propus permanent obiective aflate în concordanță cu nevoile școlii și ale comunității, îndeplinindu-le cu succes.

Participarea la curs mi-a oferit oportunitatea de a experimenta noi metode de predare, dezvoltarea competentelor digitale, dezvoltarea abilitatilor analitice, practice, a abilitatilor de lucru în echipă, dezvoltarea competentelor lingvistice și culturale.

Apariția unui val de dispozitive și servicii mobile mai ușor de folosit și mai accesibile, alături de dorința de a adapta educația la generația de copii „digitali”, cu așteptări complet noi în ceea ce privește procesul de învățământ a dus la schimbarea semnificativă a felului în care școlile înțeleg și practică actul de învățare. În loc să folosească tehnologia ca pe un instrument adițional la mijloacele tradiționale de predare și învățare, multe școli folosesc tehnologia pentru a influența în mod pozitiv actul educațional. Mai mult, mulți profesori folosesc tehnologia în timpul orelor pentru a stimula interacțiunea cu și dintre elevi și a obține rezultate mai bune.

Cursul digitalizat este o abordare practică care ajută la îmbunătățirea procesului de calitate și eficiență în orice sala de clasa. Încurajarea gândirii critice și creative, a abilităților de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor, integrarea elevilor minoritari în timpul jocului sau utilizarea TIC ca instrument pentru dezvoltarea abilităților secolului 21 sunt exemple ale modulelor de curs au avut menirea de a extinde potențialul de predare și au motivat elevii.

Metodologia cursului. Conținutul tematic și interdisciplinar a fost repartizat în nouă module (M1- Modulul teoretic, M2-Gamificarea Clasei, M3-Folosirea jocurilor și a strategiilor pentru îmbunătățirea învățării, M4- Gândirea critică și creativă prin jocuri, M5 -Jocuri în aer liber pentru învățare activă, folosind coduri QR, M6-Prima expunere la planificarea inversată, M7-Strategii pentru planificarea eficientă a lecțiilor, M8-Instrumente pentru crearea propriei pagini web, M9- Crearea propriei pagini web)

Am lucrat pe grupe. Au existat și cunoștințe teoretice. La nivelul grupului s-a făcut schimb de idei, învățând prin instruire, prin diverse activități de colaborare și reflexie. De la exemple practice am trecut la proiectarea propriilor sarcini și planuri de lecție. Am dobândit abilități într-un mod pozitiv.

Încheierea cursului a avut loc vineri, 19 noiembrie 2021, cu o evaluare a competențelor dobândite, feedback și discuții; tot în această zi mi-a fost acordat certificatul de participare la curs.

În fiecare dintre cele cinci zile au fost abordate teme cu privire la dezvoltarea competențelor digitale în rândul adulților. Aceștia vor fi pentru elevi formatori în sala de clasă.

S-au discutat diverse aspecte legate de digitalizare, de implementare a competențelor digitale în rândul elevilor și al profesorilor.

Cred că această experiență sprijină dobândirea de noi competențe digitale.

Așadar, impactul participării la acest curs a fost unul pozitiv, deoarece la nivelul unității școlare implementăm împreună cu elevii utilizarea TIC ca instrument pentru dezvoltarea abilităților digitale.

ESD SUPERVISION 4.0 2-6 mai 2022

Prof. SANISLAV Daniela
Școala Gimnazială Buciumeni

Perioada în care se derulează proiectul ESD SUPERVISION 4.0 este 2020-2023; din cauza pandemiei, activitățile s-au desfășurat în mediul virtual-peste 15 întâlniri în 1 an și jumătate de proiect. După această perioadă, în sfârșit, a venit timpul să ne vedem toți partenerii de proiect la instituția coordonatoare- Universitatea Vechta din Germania. Parteneri în acest proiect mai sunt Casa Corpului Didactic Dâmbovița, universități din Cehia, Italia, Scoția, Lituania și o școală din Lituania.

La nivelul parteneriatului, Școala Gimnaziale Buciumeni are un grup-țintă format din 8 cadre didactice , precum și elevi ai ciclului primar și gimnazial. Coordonatorul din partea școlii noastre este directorul-profesor Sanislav Daniela.

Obiectivele proiectului sunt:

- conștientizarea rolului dezvoltării durabile;
- cunoașterea obiectivelor de dezvoltare durabilă;
- susținerea dezvoltării sustenabile;
- apel către locuitorii zonei pentru păstrarea unui mediu curat;
- activități de voluntariat;
- parteneriate cu Administrația Parcului Natural Bucegi;
- o conștiință civică mai ridicată în ceea ce privește mediul cu toate componentele lui;

Pentru atingerea obiectivelor, comisia proiectului are un plan de monitorizare a activităților, strategii proprii prin care se derulează activitățile, astfel încât fiecare membru să își atingă toate cerințele din atribuțiile pe care le are în cadrul proiectului.

Ariile curriculare implicate sunt educatori-învățători-limbă și comunicare-matematică și științe-socio-umane.

Produsele finale se găsesc pe platforma Trello a proiectului. Foarte multe dintre realizările proiectului au fost expuse în reviste de specialitate din țările proiectului și în broșurile realizate de celelalte universități partener. La noi au fost prezentate permanent pe Facebook și la televiziunea Columna de către reprezentanții Parcului Natural Bucegi. Sunt, de asemenea, utilizate realizările proiectului în activitățile curente de predare-învățare-evaluare.

Din perspectiva metodelor de evaluare amintim: chestionare, grafice, situații statistice de comparație raportate cu momentul de început al proiectului, alegerea de către părinți și elevi a unor CDȘ-uri, care

impulsionează dezvoltarea durabilă, activități în natură, cerința elevilor pentru activități extracurriculare pe tematica proiectului etc. Diseminăm rezultatele activității pe site-ul și pe pagina de Facebook ale școlii, în Consiliul elevilor, Comitetul de Părinți, Consiliul Profesoral, Consiliul de Administrație și comunitatea locală.

Impactul asupra tuturor a fost unul pozitiv, fapt reliefat de feedback-ul de la elevi, cadre didactice, comunitate, parteneri. Instituția abordează un subiect de interes mondial, o dimensiune avută în vedere și prin programul România Educată. Activitățile sunt sustenabile, deoarece colaborarea noastră cu instituțiile partenere este continuă și copiii petrec mai mult timp în aer liber.

În cadrul proiectului Education for a sustainable development 4.0 derulat de Școala Gimnazială Buciumeni au fost desfășurate activități în școala aleasă de coordonatorul proiectului, Universitatea Vechta. Au ales o școală model pentru sustenabilitate, având independență energetică și utilizare de energie verde. Orașul gazdă a fost Oyten. S-au prezentat instituțiile partenere-5 universități din Scotia, Italia, Germania, Lituania, Cehia, Casa Corpului Didactic Dâmbovița și o școală din Lituania. Au fost prezentate exemple de bună practică și au fost vizionate lecții la școala gazdă. Am fost impresionați de transdisciplinaritatea oferită, am învățat din exemple, am oferit exemple la rândul nostru. Obiectivele proiectului prind contur!

Ce este foarte important este faptul că întâlnirea viitoare a fost programată în a treia săptămână din septembrie și se va desfășura în cadrul Școlii Gimnaziale Buciumeni și la Casa Corpului Didactic Dâmbovița.

Ne bucurăm să-i avem la noi pe partenerii de proiect și ne onorează că proiectul nostru a avut ecou și în presa germană fiind prezentat în cotidianul WESSER KURIER.

„PARENTS & TEACHERS: BUILDING BRIDGES”

Prof. BADEA Elena Camelia
Prof. IONESCU Cremona-Loredana,
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște

Instituția care a asigurat formarea: Idevelop Training S.L.

Perioada: 16-20 mai 2022

Profesori care au participat la programul de formare: Badea Elena-Camelia și Ionescu Cremona-Loredana

Competențe generale:

- îmbunătățirea calității pregătirii și activității în beneficiul elevilor
- consolidarea coeziunii sociale în Europa
- îmbunătățirea schimbului de bune practici
- întreprinderea unor schimbări prin modernizare și deschidere internațională în școală
- îmbunătățirea internaționalizării în mediul școlar
- consolidarea monitorizării asupra calității proiectelor
- contribuirea la crearea unei noi școli cu minte deschisă
- creșterea motivației pentru o singură dezvoltare profesională

Programul cursului

Ziua 1

„Ce s-a întâmplat?” în loc de „Cine a fost?”

- Adolescența. Caracteristicile evoluției. Importanța apartenenței și limitele acesteia.
- Procesul de socializare. Violența și agresivitatea.
- Factori de risc și protecție. Reziliență.

- Abordarea sistematică a problemelor. Pedagogie sistematică.
- Cum se promovează comportamentul pro-social. Niveluri diferite de acțiune, curriculum, clasă, școală, comunitate educațională.

Ziua 2

„Învăț să împart”

- Pași către rezolvarea problemelor și programul de abilități sociale, tehnici de relaxare, managementul furiei și alternativă la agresiune, creșterea stimei de sine, relațiile cu semenii și implicarea pozitivă.
- Pot rezolva problema, luarea perspectivei, gândirea alternativă a soluțiilor, gândirea în consecință, Recunoașterea emoțiilor amestecate, Înțelegerea motivelor.

Ziua 3

„Învăț să găsești soluții mai bune”

- Nivelurile Kohlberg ale raționamentului moral.
- Conflictul și modelul Rosenberg de comunicare non-violentă.
- Principalele medieri, limitele, etapele, avantajele și aplicarea formală/informală.
- Ceilalți, dând răspunsuri și sprijinind victimele și martorii.

Ziua 4

„Alternative de învățare”

- Tipuri de comportament antisocial și noile tehnologii.
- Cum să faci față comportamentului antisocial. Disciplină. Mediere. Avertisment și acorduri. Contracte de comportament acceptabil. Justiție restaurativă. Consiliere în grup cu familia.
- Tehnici asertive, instruire directă, dialog, jocuri de rol, povestire, modelare, consolidare socială, antrenament de atribuire ca o modalitate de a promova generalizarea.

Ziua 5

- Sistematizare. Planificare pe termen lung, programe transversale, planuri de prevenire și planificare de acțiuni. Înregistrare comportament antisocial, agresiv și violent.
- Programe și acțiuni inspiraționale.
- Angajamente. Schimb de grup, partajare de răspunsuri, planuri de promovare, comportament pro-social și minimizarea celui antisocial.
- Feedback de grup ca o modalitate de a îmbunătăți acțiunile și ideile individuale.

Exemple de activități

1. *Să fim creativi! Terapia ca artă*

- Desenează-ți situația actuală de la locul de muncă, cum te simți.
- Spune-i colegului tău. Apoi ascultă-l fără a face niciun comentariu.
- Acum, desenează cum ai vrea să fie slujba ta, cum te imaginezi cum te simți, făcând ceea ce vezi, auzi .....

- Spune-i colegului tău. Apoi ascultă-l fără a face niciun comentariu.

2. *Care sunt valorile tale de bază?*

Scrie pe o floare de lotus cele 5 valori ale tale. Trăiești cu aceste 5 valori acum? Sunt unele dintre valorile pe care ai dori să le atingi în viitorul apropiat?

„SCIENCE IS COOL!”

Prof. CONSTANTINESCU Florica,
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște

În perioada 01.09.2019-31.08.2022 - Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște, în calitate de coordonator, derulează proiectul Erasmus+, „SCIENCE IS COOL !” cu numărul 2019-1-RO01-KA229-063363_1.

Partenerii în acest proiect sunt: Liceo Scientifico Passolini Potenza –Italia, Primary School în Gorzyce Wielkie – Polonia, Bayrakli Nuri Atik MeslekiVe Teknik Anadolu Lisesi – Turcia.

Scopul proiectului este introducerea în practica educativă a școlilor partenere a unor abordări noi privind învățarea integrată a științelor, dobândirea de către elevi a abilităților și competențelor de învățare care să faciliteze înțelegerea noțiunilor științifice și sporirea interesului elevilor pentru studiul științelor.

Mobilitatea 1 – România

În perioada 27.10.-01.11.2019 Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște, în calitate de coordonator a găzduit prima mobilitate a proiectului. Cu această ocazie, au fost prezentate sarcinile partenerilor și au fost clarificate aspectele organizatorice și financiare.

Fiecare școală parteneră a prezentat informații despre sistemul de învățământ din țara sa și exemple de teste folosite în cadrul examenelor naționale. Toate aceste informații au fost publicate în broșura „Educație în spirit european” . Partenerii au asistat la o lecție demonstrativă de chimie și au participat la un workshop la Casa Corpului Didactic Dâmbovița. Activitățile proiectului s-au împletit cu activitățile culturale, în cadrul cărora au fost vizitate Complexul Muzeal Curtea Domnească, Castelul Peleş și Palatul Parlamentului.

Mobilitatea 2 – Italia

În perioada 21.03-25.03.2022 s-a derulat cea de-a doua mobilitate în cadrul proiectului Erasmus+, „Science is cool”, în Italia, la Liceo Scientifico Pasolini Potenza. Tema întâlnirii a fost: „ECOBUILDING

YOUR FUTURE WITH SCIENCE AND TECHNOLOGY". Cadrele didactice din școlile partenere au prezentat noi metode învățare a științelor, apoi au participat la un experiment de fizică atomică. Programul a mai cuprins și participarea la o serie de prelegeri ale profesorilor din cadrul Universității Basilicata UNIBAS din Potenza și vizita la Observatorul Astronomic. Mobilitatea s-a încheiat cu vizita la Matera, considerat cel mai vechi oraș smart din lume.

Mobilitatea 3 – Polonia

O nouă mobilitate Erasmus a Liceului Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște, în cadrul proiectului "Science Is Cool!", s-a desfășurat în perioada 4-8 aprilie în Gorzyce-Polonia. La această mobilitate au participat 4 elevi alături de patru profesori.

Împreună cu partenerii din Italia, Polonia și Turcia, am participat la activitățile organizate în școala gazdă. De asemenea am vizitat Institutul de Fizica Nucleară al Academiei poloneze din Cracovia (unde am aflat numeroase informații legate de particulele elementare), Centrul Vocațional din Ostrov Wielkopolski (unde elevii din oraș realizează stagiile de practică) precum și Muzeul de Stat Auschwitz -Birkenau, Parcul Noble în Lewkow, Biserica din Lemn în Szczury, Mina de sare – Wieliczka și Palatul Antonin.

Mobilitatea 4 – Turcia

În perioada 30.05-03.06.2022, s-a derulat cea de-a patra mobilitate în Izmir, Turcia, la Bayrakli Nuri Atik Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi.

Activitățile proiectului s-au desfășurat pe o perioadă de cinci zile. Seria de întâlniri ale profesorilor și elevilor din cele patru școli a debutat cu vizita la liceul gazdă, Bayrakli Nuri Atik Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi din Izmir, iar apoi cu participarea la seminarul care a avut ca scop prezentarea unor experimente științifice realizate de elevi la clasă și alcătuirea unui dicționar de fenomene ale naturii (fizice, chimice, biologice, astronomice, geologice). Tinerii participanți s-au remarcat prin entuziasmul cu care și-au prezentat lucrările, prin rigurozitatea cu care și-au pregătit experimentele, prin interesul pentru înțelegerea, descoperirea, explicarea prin știință a legilor care guvernează miracolele naturii.

Elevii au fost invitați apoi la un seminar pe tema energiilor regenerabile. În cea de a treia zi, elevii, însoțiți de profesori, au vizitat în cadrul Ege University Centrul de Cercetare al Grădinii Botanice, Centrul de Cercetare de Științe Naturale și nu în ultimul rând, Departamentul de astro-fizică unde au fost antrenați în realizarea mai multor experimente, sub îndrumarea unui profesor de astro-fizică.

Finalul întâlnirii a fost dedicat activităților non-formale. Vizita la Efes a reprezentat un prilej de dezbateri pe tema importanței științelor în artă, mai cu seamă în arhitectură, templul zeiței Artemis fiind considerat una dintre cele șapte minuni ale lumii antice. Elevii au avut ocazia să descopere acest loc din multiple perspective, în grup existând profesori de istorie, istoria artei, dar și matematică și fizică.

Ultima zi a însemnat descoperirea spectaculoaselor terase de travertin de la Pamukkale, din sud-vestul Turciei, înscrise în 1988 pe lista patrimoniului mondial UNESCO. Pentru elevi a fost un nou prilej de a cere explicații științifice despre crearea de către natură a acestui loc unic.

Întreaga experiență a reprezentat, atât pentru elevi, cât și pentru profesori o minunată deschidere din punct de vedere social, cultural, spiritual, parteneriatele Erasmus+ fiind un context ideal de învățare pentru toți participanții.

„Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorului, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației”.

EDUCAȚIE PENTRU DEZVOLTARE SUSTENABILĂ -THEME ORIENTED EDUCATION

Prof. metodist GRIGORESCU Livia Elena
Prof. metodist ȘIRBU Daniela
 Casa Corpului Didactic Dâmbovița

Casa Corpului Didactic Dâmbovița implementează, în perioada 2020-2023, proiectul Erasmus+ VG-IN-NI-20-36-077500 **ESD Supervision 4.0**. Coordonatorul proiectului este Universitaet Vechta – Germania, iar parteneri, Integrierte Gesamtschule Oyten – Germania, RCE Oldenburger Münsterland - Kompetenzzentrum für Bildung zur nachhaltigen Entwicklung e.V. – Germania, Casa Corpului Didactic Dâmbovița – România, Scoala Gimnaziala Buciumeni – România, Daugavpils Universitate – Letonia, Italian Association for Sustainability Science – Italia, Vytauto Didziojo Universitetas – Lituania, The University of Edinburgh – Marea Britanie, Univerzita Karlova – Cehia, Daugavpils Valsts Gimnazija – Letonia.

Scopul proiectului este facilitarea furnizării educației pentru dezvoltare durabilă și internaționalizarea ghidurilor de dezvoltare durabilă.

Proiectul are ca elemente esențiale atât abilitarea cadrelor didactice în vederea promovării educației pentru dezvoltare durabilă, cât și crearea de instrumente cu grad crescut de transferabilitate, care să vizeze dezvoltarea acestor competențe.

În perioada 2-5 mai 2022, trei cadre didactice de la Casa Corpului Didactic Dâmbovița au participat la activitatea transnațională care a avut loc în Vechta, Germania. Astfel, am avut ocazia să descoperim în cadrul vizitei organizate la Integrierte Gesamtschule Oyten (IGS-Scoala Globală Integrată) cum au pus în practică colegii germani conceptul de abordare a educației pentru dezvoltare durabilă, la nivelul întregii școli.

Am putut vedea cum a fost integrată la nivelul curriculum-ului școlar **Theme Oriented Education**, un model educațional în care sunt abordate transdisciplinar și interdisciplinar toate disciplinele școlare într-o învățare bazată pe proiect.

De asemenea, din 2012, de când a fost implementat acest sistem educațional, la nivelul unității școlare a fost introdus conceptul de **Free Day For Future**, potrivit căruia ziua de vineri este considerată zi în care elevii pot lucra la propriile proiecte, pot desfășura activități în pădurea școlii, în proiectul privind energia solară (este vizată dotarea cu panouri solare a auditorium-ului școlii, prin realizarea acestora de către elevi, din faza de proiect, în faza de execuție) sau în cadrul Sustainable Pupil's Firm, unde firme de diferite specialități promovează competențele profesionale pentru carierele de viitor ale elevilor (spre exemplu, Make IT-electronică, robotică, programare).

Educația pentru dezvoltare durabilă/sustenabilă integrată în școala vizitată își propune să îi transforme pe elevi în agenți ai schimbării. Pentru a reuși să devină agenți ai schimbării, elevii au nevoie de cunoștințe, de abilități adecvate secolului XXI, abilități pentru dezvoltarea de relații interpersonale precum și abilitatea de a privi mediul natural și cel social ca pe un întreg.

Proiectele implică diverse expertize în mai multe domenii, expertize pe care pe care elevii le aplică la exemplele lor specifice. Într-un proiect, elevii au abordat tema: „Producția schimbă lumea?” Ei au studiat producția de ciocolată, și-au dat seama cum se face (încercând să o facă acasă) și au cercetat subiectul, inclusiv condițiile climatice pentru cultivarea ciocolatei, aspectele sociale ale recoltării (cum ar fi munca copiilor și sclavia) și comerțul echitabil. Alte proiecte au cercetat producția de telefoane mobile, blugi și hamburgeri. Un alt exemplu este „Network Earth—Ce pot face?” Elevii aleg o specialitate în funcție de propriile interese; patru elevi, de exemplu, lucrează la panourile fotovoltaice. Ei construiesc modele sau cercetează probleme și soluții pentru resurse energetice durabile. Proiectele nu se limitează doar la cercetare și învățarea interdisciplinară. Elevii învață, de asemenea, capacitatea de a acționa pe baza constatărilor lor. Elevii fac prezentări la clasele lor, iar proiectele lor sunt evaluate nu numai prin note, ci și prin rapoarte de dezvoltare a învățării. De asemenea, ei pot discuta rezultatele cu politicienii locali, proiectele fiind prezentate întregii comunități. Prin astfel de proiecte, elevii încearcă să rezolve probleme pe care le identifică la nivelul comunității locale.

Prin vizitarea Integrierte Gesamtschule Oyten toți partenerii proiectului ESD Supervision au putut vedea modalitatea prin care a fost implementată Theme Oriented Learning la nivelul unei unități școlare. Vizitatorii au reușit să relaționeze cu elevii implicați în derularea acestor proiecte, să le adreseze întrebări, să vizualizeze rezultatele acestor proiecte și să le afle planurile pentru viitoarele proiecte. Ar fi o adevărată provocare, atât pentru elevi, cât și pentru cadrele didactice de la noi din țară să abordeze un astfel de exemplu educational, chiar și la nivel de CDS.

SCIENCE IS COOL

Italia, 21-25.03.2022

Prof. VÎRLAN Ramona,
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște

În perioada 21-25.03.2022 am participat la cea de-a doua mobilitate a parteneriatului strategic în domeniul școlar acțiunea - cheie 2 cooperare pentru inovare și schimb de bune practici SCIENCE IS COOL, numărul de referință 2019-1-RO01-KA229-063363_1, organizată la Potenza, Italia, cu tema "ECOBUILDING YOUR FUTURE WITH SCIENCE AND TECHNOLOGY". Proiectul a fost coordonat de Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște și a avut drept parteneri următoarele instituții:

- Liceo Scientifico Pasolini Potenza (Italia) , instituție publică, nivel liceal;
- Primary School in Gorzyce Wielkie (Polonia) - instituție publică, nivel gimnazial;
- Bayrakli Nuri Atik Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi, Izmir (Turcia), instituție publică, nivel liceal;

Scopul general al proiectului vizează introducerea în practica educativă a școlilor partenere a unor abordări noi privind învățarea integrată a științelor, dobândirea de elevi a abilităților și competențelor de învățare care să faciliteze înțelegerea noțiunilor științifice și sporirea interesului elevilor pentru studiul științelor, în timp ce scopul acestei mobilități a fost alegerea siglei reprezentative a proiectului.

Obiectivul întâlnirii a vizat experimentarea și dezvoltarea de noi practici/metode de evaluare în domeniul științelor în Uniunea Europeană, îmbunătățirea cunoștințelor legate de alte sisteme de învățământ, dezvoltarea competențelor sociale, lingvistice și culturale, dezvoltarea abilităților analitice, practice, a abilităților de lucru în echipă, realizarea de experimente științifice.

În cadrul mobilității transnaționale, din partea Liceului Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște am participat alături atât de colegii mei, Albu Mariana, Constantinescu Florica (coordonator proiect), Iugulescu Laurențiu, cât și de elevii ai școlii noastre

Programul activităților derulate pe parcursul unei săptămâni a fost unul stimulant atât pentru elevii cât și pentru profesori, datorită diversității acestora. Discuțiile și prezentările cadrelor didactice au stimulat imaginația fiecăruia, provocându-ne să împărtășim cunoștințe și experiențe .

În prima zi a fost vizitată școala gazdă, a fost prezentat programul întregii săptămâni . Fiecare școală participantă a prezentat trei metode moderne de predare a științelor. Elevii au participat la activități organizate în laboratoarele liceului. Am vizitat orașul Potenza, inclusiv Teatrul Stabile și ne-am întâlnit cu primarul orașului. Au fost momente de neuitat și am avut ocazia să vedem o părticică din cultura și tradițiile Italiei.

A doua zi am continuat experiența culturală prin vizitarea orașului Napoli. Au fost vizate, de asemenea, perspective eco-prietenoase.

Activitatea în laboratorul Liceului Științific Pasolini și training-ul la Universitatea Basilicata din cea de-a treia zi au captat atenția tuturor și i-a implicat activ pe elevi în derularea experimentelor. Observatorul Astronomic din Anzi a completat programul.

Un alt punct de interes l-a reprezentat excursia la Matera. Acolo am cunoscut "the oldest smart city in the world". Pot spune că nu am văzut niciodată un astfel de oraș. Totul deborda de tradiție și ne transpunea, parcă, în alte vremuri.

Festivitatea de încheiere din ultima zi ne-a anunțat că finalul călătoriei se apropie. Nu ne venea să credem cât de repede a trecut timpul. Băieții noștri nu doreau să se termine. Au legat prietenii frumoase, au avut parte de experiențe noi care i-au ajutat să capete competențe esențiale în formarea ca oameni (sociale și civice, de comunicare, de conștientizare și exprimare culturală).

A fost premiată echipa care a realizat sigla câștigătoare, în urma concursului la care au participat elevi din cele patru țări partenere. Din punctul meu de vedere, toți elevii participanți au fost câștigători ai acestei mobilități. Prietenii, experiențe noi, atât științifice cât și culturale, cunoștințe și abilități etc.

Consider că această experiență sprijină dezvoltarea socială, prin deschiderea de noi oportunități. În cadrul instituțiilor unde ne desfășurăm activitatea, în cadrul comunității, dar mai ales pe plan personal, impactul participării la acest parteneriat a fost unul pozitiv, de îmbogățire a cunoștințelor, de creștere a motivației și a stimei de sine, mai ales pentru elevii însetați de cunoaștere.

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană. Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autoarei și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

DESPRE WEB 2 TOOLS AND GAMIFICATION IN WALES

prof. metodist GRIGORESCU Livia Elena

prof. metodist SÎRBU Daniela Constanța

Casa Corpului Didactic Dâmbovița

În perioada 2020-2023, Casa Corpului Didactic Dâmbovița implementează proiectul Erasmus + 2020-1-UK01-KA201-078981 Web2 Tools and Gamification. Coordonatorul proiectului este International Links (Global) Ltd. din Cardiff – Marea Britanie, iar parteneri în proiect sunt Bishop Hedley Catholic High School – Marea Britanie, BLC (Wales) Ltd - Marea Britanie, Cumhuriyet Ilkokulu – Turcia, Adnan Menderes Ortaokulu – Turcia, Cankaya Ortaokulu – Turcia, Mersin Il Milli Egitim Mudurlugu – Turcia, Casa Corpului Didactic Dâmbovița – România, Colegiul Național Constantin Cantacuzino – România, Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu – România, Asociația Newprojects – România.

Obiectivele proiectului sunt:

- dezvoltarea competențelor cadrelor didactice și a capacității lor de a furniza elevilor experiențe de învățare de înaltă calitate;
- dezvoltarea competențelor de dezvoltare rezolvare de probleme și lucru în echipă precum și susținerea lor pentru găsirea de abordări inovative în rezolvarea problemelor pe care le vor întâlni în viitor;
- informarea părinților asupra modului de utilizare a tehnologiei informatice la clasă și implicarea lor în sprijinirea copiilor în procesul de învățare

În cadrul proiectului s-au derulat, până la acest moment, atât activități online, cât și activități față în față.

În perioada 23.05.2022-27.05.2022 am participat la întâlnirea de proiect găzduită de partenerii noștri din Țara Galilor. În perioada menționată au fost derulate atât activități de învățare pentru cadrele didactice, cât și activități de management de proiect.

Bishop Hedley Catholic High School a fost locul în care am aflat mai multe despre sistemul de învățământ din Țara Galilor. Școală catolică, unitatea de învățământ prezentată, ne-a impresionat prin deschiderea manifestată în plan curricular, unde probleme ale vieții moderne erau tratate cu aceeași seriozitate ca și aspectele dogmatice și cele de promovare de valori.

Activitățile derulate în școală au fost diverse, de la activități dedicate cunoașterii și utilizării unor aplicații și platforme, până la cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor locale.

Instituția coordonatoare, alături de Big Learning Company (Wales) au furnizat o parte din activitățile de formare, care au vizat atât aspecte legate de aplicații utile în procesul educațional, cât și elemente de robotică.

Nu au lipsit, desigur, momentele distractive, care ne-au făcut să conștientizăm, încă o dată, diversitatea dar și elementele comune pe care le avem, indiferent de țară, dar și abordările demne de luat în seamă legate de o cultură a accesibilizării.

Suntem convinși că, pe lângă beneficiile în plan educațional, fiecare dintre participanți a mai crescut puțin și s-a mai dezvoltat în termeni de comportament empatic și tolerant, comunicare interculturală și, nu în ultimul rând, deschidere către nou.

„SCIENCE IS COOL ! ”
Polonia, 4-8 Aprilie 2022

Prof. BADEA Elena Camelia,
Prof. IONESCU Cremona,
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște

Parteneriat strategic în domeniul școlar, KA - Parteneriat strategic între școli - K229

Acțiunea: Cheie 2, Cooperare pentru inovare și schimb de bune practici

Titlul Proiectului „Science is Cool !”, Numărul de referință 2019 -1-RO01 KA229-063363_3

Limba de comunicare în proiect: limba engleză

Parteneri:

- Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște - instituție publică, liceal, coordonator;
- Italia: Liceo Scientifico Pasolini Potenza - instituție publică, liceal, partener;
- Polonia – Școala Primară din Gorzyce Wielkie - instituție publică, gimnazial partener;
- Turcia: Bayrakli Nuri Atik Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi, Izmir, instituție publică liceală, partener.

Scopul proiectului:

Introducerea în practica educativă a școlilor partenere abordări noi privind învățarea integrată a științelor, dobândirea de elevi a abilităților și competențelor de învățare care să faciliteze înțelegerea noțiunilor științifice și sporirea interesului elevului pentru studierea științelor.

Obiectivele proiectului:

- O1. Îmbunătățirea lecțiilor științifice, integrarea TIC, a metodelor nonformale prin cooperare în contextul European în domeniul educației până la sfârșitul proiectului.
- O2. Îmbunătățirea unor abilități specifice pentru creșterea procentului de absolvire la terminarea studiilor și obținerea unui loc de muncă performant în economia de piață în următorii 2 ani.
- O3. Dezvoltarea abilităților sociale de comunicare în limbile europene, cunoașterea reciprocă, cunoașterea de sine prin participarea la programele europene.

Programul de întâlnire din Polonia - Profesori și elevi

Gorzyce Wielkie, 4-8 Aprilie 2022

Profesori participanți: Constantinescu Florica, Badea Camelia, Manea Viorica,

Profesor însoțitor: Ionescu Cremona

Elevi: Ungureanu George, Ilinca Mario, Ifrim Ionuț, Mantea David

Tema: „Un nou mediu înconjurător pentru viitor cu știință și tehnologie”

Ziua 1: 4 aprilie

- Ceremonia de primire, prezentarea participanților, vizitarea școlii, prezentarea activităților ce se vor desfășura timp de o săptămână.
- Ziua Europei „Tradiții și obiceiuri” - prezentarea elevilor din Italia, Romania, Turcia, Polonia
- Noi metode de predare ale științei
- Vizitarea orașului Ostrov Wielkopolski
- Cina festivă la Restaurantul Square „Ostrov”

Ziua 2: 5 aprilie

- Vizită la Centrul Vocațional din Ostrov Wielkopolski
- Vizită la Parcul Noble în Lewkow și la Biserica din Lemn în Szczury
- Vizită la Palatul Antonin și concert de pian pe muzica lui Chopin, cină festivă

Ziua 3: 6 aprilie

- Vizită la Muzeul de Stat Auschmitz - Birkenau
- Vizitarea orașului Cracovia

Ziua 4: 7 aprilie

- Vizită la Mina de sare - Wieliczka

- Vizită la Institutul de Fizica Nucleară Academia poloneză de științe

Ziua 5: 8 aprilie

Ceremonia de acordare a certificatelor

THE GREAT DEBATE

Prof. SÎRBU Daniela
Prof. NEDELUCU Alice

Școala Gimnazială „Vasile Cârlova” Tîrgoviște

În perioada 28.02.-04.03.2022-în cadrul proiectului KA2 Erasmus + THE GREAT DEBATE- 2020-1-UK-UK01-KA201-078831 a avut loc vizita LTT a cadrelor didactice de la Școala Gimnazială VASILE CÎRLOVA Tîrgoviște în Murcia, Spania. Echipa noastră a fost formată din: Costache Tatiana-director, Catană Mariana, Enache Ramona, Nedelcu Alice, Sîrbu Daniela, Vlădulescu Loredana.

La întâlnirea transnațională, România a fost reprezentată de cadrele didactice de la Școala Gimnazială VASILE CÎRLOVA Tîrgoviște și de la Colegiul Național IENĂCHIȚĂ VĂCĂRESCU Tîrgoviște, iar celelalte cadre didactice au provenit din Suedia, Marea Britanie-de la unități școlare din Plymouth și din Spania, de la CFI GABRIEL PEREZ CARCEL Murcia, Colegio INFANTA LEONOR Mazzarin.

În prima zi, profesorii participanți au fost primiți de către școala gazdă CFI GABRIEL PEREZ CARCEL Murcia. În cadrul sălii de festivități au fost prezentate echipele de proiect din fiecare țară participantă, a fost prezentat specificul educațional al școlii gazdă. CFI GABRIEL PEREZ CARCEL Murcia este o unitate școlară de referință în Spania pentru elevii cu cerințe educative speciale, iar apoi, elevii școlii gazdă au prezentat 2 activități cu produse ale elevilor pe tema deșertificării și a defrișării.

A fost realizată de asemenea o ședință tehnică, în cadrul căreia au fost prezentate activitățile realizate în cadrul proiectului până în prezent,coordonatorul proiectului a prezentat situația financiară a proiectului, iar apoi au fost stabilite datele/perioadele pentru următoarele mobilități transnaționale.

În a doua zi, profesorii participanți la întâlnirea transnațională au participat la activitățile de la CFI GABRIEL PEREZ CARCEL Murcia. Astfel, reprezentanții fiecărei țări participante în cadrul proiectului, au prezentat materiale referitoare la rezultatele activităților-produse intelectuale, planuri de lecție pe teme

abordate în cadrul activităților cu elevii din fiecare școală -dezbatere pe teme referitoare la schimbările climatice.

În a treia zi, profesorii participanți la întâlnirea transnațională au vizitat CEIP Infanta Leonor din Mazzarin. Unitatea școlară are elevi de la nivelul preșcolar la nivelul gimnazial.

Vizitarea unității școlare a fost realizată sub îndrumarea a 3 grupuri de elevi- ghid, câte 3 elevi pentru fiecare grup. Aceștia au prezentat de asemenea și rezultatele activităților referitoare la schimbările climatice: postere, panouri informative, produse finale, etc.

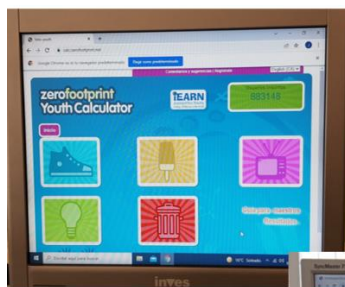
Au fost vizitate curtea și grădina școlii. În cadrul grădinii școlii, elevii au prezentat tipurile de plante cultivate, modalitatea în care efectuează lucrările agricole, calendarul lucrărilor agricole, precum și modalitatea în care realizează compostul, pentru a practica o agricultură ecologică.

G
R
Ă
D
I
N
Ș
C
O
L
I
I

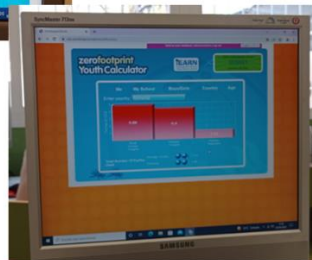

Cadrele didactice au asistat la jocuri de spargere a gheții realizate de către elevii școlii, iar apoi au participat la două activități: calcularea amprentei de carbon și realizarea unui gel din aloe vera. Au fost vizitate apoi regiunile învecinate ale orașului.

➤ Calcularea amprentei de carbon

ACTIVITĂȚI PRACTICE

➤ Realizarea unui gel de aloe vera

În ziua a patra, profesorii participanți la întâlnirea transnațională au participat la vizite ghidate, după cum urmează:

➤ Vizitarea WORLMARK. Walmart este un concern care produce legume bio. A fost vizitată unitatea centrală de prelucrare, ambalare, stocare și depozitare a legumelor bio. Au fost prezentate halele de producție, depozitele, halele frigorifice; au fost prezentate detaliat utilajele din hala de procesare, modalitatea de a economisi energia, de a colecta și filtra apa din precipitații, de a folosi energia solară în activitățile de zi cu zi ale firmei. Au fost vizitate și terenurile agricole de pe care se obțin produsele legumicole. Au fost prezentate modalitățile prin care se realizează eficient o agricultură bio.

➤ Vizitarea Primăriei din Mazzaron

➤ Vizitarea orașului Cartagena.

În ziua a cincea au fost acordate certificatele de participare, în cadru festiv.

Experiența acumulată în cadrul mobilității transnaționale ne-a fost utilă, în ideea că putem aplica în cadrul școlii noastre exemple de bune practici educaționale deprinse de la partenerii noștri, amputut de asemenea observa aspecte educaționale legate de integrarea elevilor cu CES în învățământul de masă, precum și despre încurajarea elevilor pentru reciclare și protecția mediului, precum și dezbateră pe teme legate de schimbările climatice.

SCIENCE IS COOL

Turcia, 30 mai - 3 iunie 2022

Prof. GHIORGHE Grațîela

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Târgoviște

În perioada 30 mai - 3 iunie 2022 în Izmir, Turcia, a avut loc cea de a patra mobilitate din cadrul proiectului Erasmus+ „SCIENCE IS COOL” din categoria Acțiunea – Cheie 2-*Cooperare pentru inovare și schimb de bune practici*, proiect cu numărul de referință 2019-1-RO01-KA22-063363_1, mobilitate unde am însoțit patru elevi, împreună cu alți trei colegi de la Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Targoviște.

Perioada de implementare a proiectului este 1.09.2019 – 31.08. 2022, acest proiect de parteneriat strategic în domeniul școlar având ca parteneri Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, România-coordonator, Liceo ScientificoPassolini Potenza –Italia, Primary School in Gorzyce Wielkie – Polonia, Bayrakli Nuri Atik MeslekiVe Teknik Anadolu Lisesi – Turcia.

Scopul proiectului este introducerea în practica educativă a școlilor partenere abordări noi privind învățarea integrată a științelor, dobândirea de către elevi a abilităților și competențelor de învățare care să faciliteze înțelegerea noțiunilor științifice și sporirea interesului elevilor pentru studiul științelor.

Obiectivele acestui proiect sunt:

- îmbunătățirea calității lecțiilor științifice, integrarea TIC, a metodelor non-formale prin cooperare în context european în domeniul educației
- îmbunătățirea unor abilități specifice pentru creșterea procentului de absolvire la terminarea studiilor și obținerea unui loc de muncă performant în economia de piață
- dezvoltarea abilităților sociale, de comunicare în limbile europene, cunoașterea reciprocă, cunoașterea de sine prin participarea la programele europene.

Activitățile proiectului s-au desfășurat pe o perioadă de cinci zile. Seria de întâlniri ale profesorilor și elevilor din cele patru școli a debutat cu vizita la liceul gazdă, Bayrakli Nuri Atik MeslekiVe Teknik Anadolu Lisesi din Izmir, apoi cu participarea la seminarul care a avut ca scop prezentarea unor experimente științifice

realizate de elevi la clasă și alcătuirea unui dicționar de fenomene ale naturii (fizice, chimice, biologice, astronomice, geologice). Tinerii au transmis celorlalți, prin entuzismul cu care și-au prezentat lucrările, prin rigurozitatea cu care și-au pregătit experimentele, prin temele alese, interesul pentru înțelegerea, descoperirea, explicarea prin știință a legilor care guvernează miracolele naturii.

Cea de a doua zi a fost dedicată prezentării, de către gazde, a școlii unde își desfășoară activitatea. Elevii au fost invitați apoi la un seminar pe tema energiilor regenerabile, unde aceștia au aflat despre beneficiile potențiale ale energiei eoliene, solare, hidroelectrice, oceanice, a valurilor și mareelor, geotermale, Turcia fiind una dintre țările cele mai puțin poluante din lume.

În cea de a treia zi, elevii, însoțiți de profesori, au vizitat în cadrul Ege University Centrul de Cercetare al Grădinii Botanice, Centrul de Cercetare de Științe Naturale și nu în ultimul rând, Departamentul de astrofizică unde au fost antrenați în realizarea mai multor experimente, sub îndrumarea unui profesor de astrofizică.

Întreaga experiență a celor cinci zile a reprezentat, atât pentru elevi, cât și pentru profesori o minunată deschidere din punct de vedere social, cultural, spiritual, parteneriatele Erasmus+ fiind un context ideal de învățare pentru toți participanții.

MY WORLD-YOUR WORLD-OUR WORLD

Prof. STOIAN Alina Mihaela
Grădinița cu Program Prelungit. Nr. 1, Târgoviște

În perioada 16 - 20 mai 2022, a avut loc cea de-a treia activitate de învățare-predare- formare, din cadrul proiectului de schimb interșcolar finanțat de Comisia Europeană prin Programul Erasmus+, KA229, **”MY WORLD-YOUR WORLD-OUR WORLD”**, activitate desfășurată la Escola Pla de les Vinyes, Spania. Proiectul este coordonat de către **Ysgol y Llys, UK** și a fost aprobat pentru o perioadă de 24 luni, din 01.09.2019, până în data de 31.08.2021, însă din cauza situației pandemice a fost prelungit cu 12 luni, urmând a se finaliza la 31.08.2022. Parteneri în cadrul acestui proiect sunt: Escola Pla de les Vinyes, Spania, Școala Gimnazială Lucieni, Grădinița cu Program Prelungit nr.1 Târgoviște, România.

Scopul proiectului îl reprezintă dezvoltarea înțelegerii problemelor ecologice locale și globale, astfel încât copiii să poată face diferența dintre propriile comunități locale și cea mondială, îmbogățirea cunoștințele copiilor despre problemele de mediu ale lumii moderne și înțelegerea de către aceștia a acestor probleme, astfel încât să își poată dezvolta propriile răspunsuri la problemele cu care se confruntă lumea modernă.

La cea de-a treia activitate de învățare-predare-formare, au participat un număr de 15 cadre didactice din cele trei țări partenere în proiect: UK, Spania și România. Grădinița cu PP nr.1 Târgoviște a fost reprezentată de prof. Florina Popescu, prof. Alina Stoian, prof. Mihaela Gavrilă.

Activitatea primei zile a debutat cu întâmpinarea membrilor proiectului de către elevi și cadre didactice ale Escola Pla de les Vinyes, prezentarea unor dansuri tradiționale catalane în curtea școlii, a supereroinei proiectului, gigantica Vinyeta. Activitatea a continuat cu prezentarea istoriei acestei școli, a tradițiilor catalane, a titlului obținut de Școală Verde, cât și a activităților ecologice derulate. În continuare au fost observate spațiile educaționale și modalitățile de lucru cu copiii, activitățile pe care le desfășurau aceștia. Au fost realizate ateliere, în care membrii proiectului au interacționat prin joc cu elevii, descoperind creativitatea și inovația jocurilor cu tematică ecologică create de aceștia.

În continuare au fost observate spațiile educaționale și modalitățile de lucru cu copiii, activitățile pe care le desfășurau aceștia. Elevii reproduceau elemente 3D din poveștile *Omida mîncăcioasă*, de Eric Carle și *Întoarcerea*, de Michaël Escoffier cu ajutorul unor recipiente de sticlă, figurine, plastilină, material textil și plastic. Au fost realizate ateliere, în care membrii proiectului au interacționat prin joc cu elevii, descoperind creativitatea și inovația jocurilor cu tematică ecologică create de aceștia.

Pe parcursul celei de-a doua zile, au fost observate lecții la nivel primar. Participanții au avut posibilitatea de a observa lucrări elaborate din diferite materiale reciclabile (carton, material plastic, etc.), diferite materiale din natură, acestea fiind realizate de elevi împreună cu familiile acestora, prin care erau redată Energia Nucleară, Energia Hidraulică, Energia Solară, Energia Magnetică și Energia Eoliană.

Ziua a continuat cu o activitate outdoor în apropierea școlii, într-un loc special amenajat, în care copiii și profesorii au amenajat o grădină de plante aromatice: lavandă, rozmarin, cimbru, salvie, oregano etc.

Aceasta a avut drept scop informarea elevilor cu privire la importanța consumului și beneficiile pe care le au aceste plante asupra organismului, prin proprietățile medicinale ce le au în compoziție, cât și educarea spiritului civic al elevilor, prin acțiunea ecologică. În final, elevii au realizat o floare din coli colorate, în mijlocul căreia au prins un săculeț aromatic cu lavandă.

Ziua a treia a debutat cu o activitate pe o plantație de cireși, unde copiii au putut observa diferite soiuri de cireșe, modul de culegere corectă a acestora pentru a nu afecta mediul înconjurător.

Ziua a continuat cu vizitarea localității Santa Coloma de Cervello, Piața Constituției, Muzeul Costumului Popular, după aceea am luat parte la o expoziție gastronomică spaniolă, unde au fost pregătite diferite preparate culinare specifice diferitelor regiuni din Spania, activitate care a avut loc în curtea școlii, fiind prezenți copii și părinți.

Ziua a patra a debutat cu vizitarea grupelor de grădiniță. Fiecare copil are o responsabilitate în cadrul grupei, pe care o îndeplinește pe parcursul unei zile: prezintă vremea, numește absenții, distribuie materialele la mese, servește micul dejun. Săptămânal există la grupă un copil denumit *Protagonistul*. Acesta trebuie să întocmească un portofoliu cu ajutorul părinților pentru a-l prezenta grupei în săptămâna următoare celei în care a fost ales. Portofoliul cuprinde: fotografii cu membrii familiei, imagini ce redau povestea preferată, fotografii cu momente importante/fericite/ amuzante din viața copilului și imagini și versuri ce prezintă cântecul preferat.

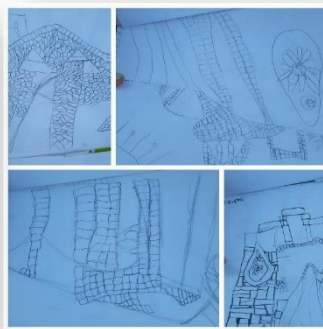
Activitățile prezentate au fost variate, unele bazate pe construcții din diferite materiale (lemn, plastic), care redau forme geometrice reprezentate în imagini sau cuburi ce susțin figurine din diverse culori, ce trebuie așezate respectând forma cubului și culoarea figurinei, alt joc are ca obiectiv familiarizarea copiilor privind colectarea separată a deșeurilor, așezarea de materiale din natură pe farfurii din paie, creativ, jocul în aer liber.

O altă activitate realizată de preșcolari a fost cea de îngrijire a grădinii de legume din curtea școlii. Aceștia au udat legumele, dar au cules și roade, anume salată verde, spre încântarea celor mici.

Ultima zi a început cu vizita împreună cu copiii a Coloniei Guell, unde aceștia au observat creația ornamentală imaginativă a marelui arhitect Antoni Gaudi, elementele simbolice ale acestui grandios edificiu, iar în final au redat prin desen ceea ce i-a impresionat.

La reîntoarcerea la școală elevii ne-au prezentat piesa de teatru *What on the Earth is the matter? (Ce contează cu adevărat pe Pământ?)*.

Activitatea de învățare – predare – formare s-a finalizat cu un spectacol, care a cuprins o varietate de momente artistice, oferit de elevii de la Escola Pla de les Vinyes. Au fost stabilite detaliile privind cea de-a patra activitate de învățare – predare – evaluare, care va avea loc la Grădinița cu Program Prolungit Nr. 1, România, în luna iunie. Au fost acordate certificatele de participare.

Acest proiect este finanțat de Comisia Europeană. Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorului, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.”

BLOSSOMING OURDOORS

Prof. SANISLAV Daniela
Școala Gimnazială Buciumeni

Între anii 2018-2021, Grădinița cu Program Normal Buciumeni a derulat proiectul Erasmus+, acțiunea cheie KA 229. Țările partenere în proiect au fost: Țara Galilor, Polonia și România.

Grupul țintă la nivelul parteneriatului a fost format din educatorii GPN Buciumeni, 2 grupe de copii cu o medie de 20/grupă și părinții acestora. În realizarea activităților virtuale au fost incluse mai multe cadre didactice din învățământul primar care au ajutat educatorii la realizarea activităților, familiarizând copiii cu trecerea la mediul școlar-în principal, grupa mare. Coordonatorul proiectului a fost directorul școlii, profesor Sanislav Daniela.

Obiectivele proiectului au fost:

- familiarizarea copiilor cu lucrul cu elementele din natură pentru a înțelege mai bine operațiile matematice;
- înțelegerea rolului lecturii pentru cei mici și colaborarea între părinți și grădiniță pentru realizarea activităților comune;
- importanța mediului natural pentru jocuri didactice și pentru sănătatea copiilor;
- colaborarea și cooperarea tuturor pentru un scop comun.

Produsele finale au fost expuse în galerie fizică în grădiniță, o broșură cu activități pentru educatori și părinți prezentată online pe platforma proiectului numită Blossoming Evidence, prezentări PPT cu modele de bună practică puse la dispoziția fiecărui participant etc.

Ca metode evaluare au fost utilizate: chestionare de satisfacție a beneficiarilor, lectorate cu părinții, grafic de evoluție de la momentul T0 la momentul final, observarea evoluției copiilor. Diseminarea s-a făcut în cadrul catedrei de educatori, învățători, diseminare pe rețele de social media, pe platforma dedicată proiectului.

Impactul asupra tuturor a fost unul pozitiv, fapt reliefat de feedback-ul de la părinți în special, dar și din bucuria copiilor de a exersa jocuri și metode noi în locuri diferite, nu în spațiul clasic în sala de grupă.

Inovația stă tocmai în ideea că un copil este mult mai atent și implicat dacă îi schimbi mediul de lucru, metodele și mijloacele utilizate. E mult mai fericit în aer liber să facă activități care îi fac plăcere, decât atunci când așteaptă cuminte la rând în sala de clasă să fie observat și valorizat.

Activitățile sunt sustenabile, deoarece colaborarea noastră cu instituțiile partenere continuă și după finalizarea proiectului și copiii petrec mai mult timp în aer liber, mai ales că în perioada desfășurării chiar a fost indicată distanțarea cât mai mare, spații mari, aerisire, ceea ce continuă și acum.

Pentru a scoate în evidența cele menționate și a demonstra că proiectul a fost unul de impact și motivațional pentru comunitatea școlară, atașăm câteva imagini din mobilitățile desfășurate în Țara Galilor-Port Talbot, Polonia-Varșovia și în România, la Buciumeni și Corbii Mari, precum și din activitățile proiectului.

De fiecare dată acestea au fost pregătite cu maxim profesionalism de echipele de proiect astfel încât tot ceea ce ne-am propus să fie un eveniment de succes cu obiective atinse și cu impact pentru toate categoriile vizate.

Cert este că acest proiect a adus o schimbare în bine în toate organizațiile partenere și mai ales în grădinița noastră.

METODE INOVATIVE UTILIZATE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. RADU Denisa,
Școala Gimnazială Ulmi

În perioada 1.04.2022-9.04.2022, 6 cadre didactice ale Școlii Gimnaziale Ulmi au participat la un curs de formare în cadrul Acreditării Erasmus-domeniul „Educație școlară”-nr de referință : 2021-1-RO01-KA121-SCH-000007235 pe tema:L.E.A.D. - LEADERSHIP FOR EUROPEAN SCHOOLS DEVELOPMENT-QUALITY DEVELOPMENT FOR EFFECTIVE INSTRUCTION AND CONTINUOUS IMPROVEMENT OF MODERN EDUCATION, în care au fost inițiate în diverse metode de lucru inovative, ce pot fi adaptate și în cadrul activităților didactice desfășurate cu copiii.

Printre acestea se numără: Elevator Pitch, metoda Explozia stelară, metoda Caruselul, metoda World Cafe, Bulgărele de zăpadă, metoda ORID etc.

Un „**Elevator Pitch**” reprezintă un discurs foarte scurt, de aproximativ 15-30 de secunde, în care explici cine ești, cu ce te ocupi și ce urmărești, ce job ai vrea să obții sau ce relație de business să începi cu cel căruia te adresezi.

Practic ar trebui să poți „pitchui” pe cineva în intervalul de timp necesar unui lift să vă ducă la destinație. Chiar dacă ai calități despre care ai putea vorbi ore întregi, oamenii pe care îi întâlnești în diverse contexte sociale, la seri de networking, la un eveniment sau la o conferință, nu mai au nici timp nici răbdare să te asculte. De aceea să știi cum să construiești un elevator pitch este atât de important.

Se poate aplica la clasă această metodă atunci când se dorește a se prezenta o activitate, un proiect realizat de către copii sau orice rezultate ale unei activități desfășurate în echipă sau individual. În felul acesta, se economisește timp, iar ideile exprimate sunt cele mai importante, sunt cele esențiale și reflectă, pe scurt, esența subiectului.

O activitate desfășurată la clasa a II-a folosind această metodă a avut loc chiar după revenirea la școala din vacanța de Paști, a elevilor. Pentru a prezenta cele mai importante întâmplări petrecute de aceștia, s-a utilizat metoda Elevator Pitch. Astfel, într-un timp foarte scurt, elevii au fost solicitați să prezinte câteva modalități în care și-au petrecut vacanța de primăvară.

Metoda World Café (Cafeneaua publică) invită la dezbateri și stimulează participanții să găsească soluții participative într-o ambianță plăcută, relaxată – de obicei într-un cadru foarte asemănător unei cafenele. Este o metodă simplă și eficientă de a analiza un subiect și de a colecta informații și opinii cu privire la acesta.

Prin această metodă se dorește să se ofere un spațiu prietenos și creativ de conversație pe o temă de interes comun care astfel se poate înțelege și aprofunda mai bine prin împărtășirea de idei și cunoștințe.

ORID - Metoda concentrată de conversație adaptată de la facilitarea practică. Se bazează pe teoria că oamenii trebuie să fie informați cu privire la datele reale și să se ocupe de răspunsurile lor emotionale la subiect pentru a realiza o mai bună analiză și luare a deciziilor.

Acronimul "ORID" este derivat din primele litere ale celor patru etape ale interogării: Obiectiv; Reflectie; Interpretare; Decizie.

"O" înseamnă obiectiv - faptele pe care le cunoaște grupul;

"R" înseamnă reflecție - Ce au simțit oamenii despre subiectul evaluat ?- Ce le-a plăcut și nu le-a plăcut?;

"I" înseamnă interpretare - Care au fost problemele sau provocările?;

"D" înseamnă decizie- Care este decizia sau răspunsul?.

Acest cadru permite reflecții detaliate și învățare și ajută grupurile să ajungă la inima problemei în mod eficient. Este simplu, urmează un proces natural și asigură că fiecare etapă a procesului este luată în considerare, astfel încât grupul să poată ajunge la concluzii bazate pe cea mai largă bază posibilă de date. Metoda structurează procesul de dezbateri și solicită rechemarea, astfel încât un grup să își poată extinde perspectivele unei experiențe, să dezvolte o înțelegere comună a experienței și să formuleze o strategie comună.

Așadar, în învățare este nevoie de foarte mulți factori, ca aceasta să fie eficientă. Aceste metode, dar și altele, pot avea un impact extraordinar asupra elevilor datorită caracterului ludic ce oferă alternative de învățare cu efect motivațional.

Bibliografie

Cristea S., *Dicționar de termeni pedagogici*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2015.
Jinga, I.Negreț, *Învățarea eficientă*, Ed. Paideia, București, 1994.

PROIECT ERASMUS LA ȘCOALA GIMNAZIALĂ SMARANDA GHEORGHIU

Prof. ROȘCA Constanța Georgeta
Școala Gimnazială Smaranda Gheorghiu

În cadrul proiectului 2021-1-RO01-KA121-SCH – 000005057, în perioada 25 aprilie- 1 mai 2022, timp de 6 zile, patru profesori de la Școala Gimnazială „Smaranda Gheorghiu” din Târgoviște au urmat cursul STEM/STEAM Education – în Soverato, Italia.

După cum rezultă din materialele cursului: „Educația STEAM este o abordare a învățării care utilizează știința, tehnologia, ingineria, artele și matematica ca puncte de acces pentru a ghida pregătirea elevilor, dialogul și gândirea critică. Educația integrată STEAM în școlile europene este o abordare pentru pregătirea unei forțe de muncă de calitate STEM și a cetățenilor alfabetizați pentru o societate bazată pe tehnologie înaltă. Înțelegerea cunoștințelor și practicilor din știință și matematică, precum și a practicilor tehnologice și de inginerie, a devenit o prioritate pentru programele naționale de educație din întreaga lume.” (Kelley & Knowles, 2016). Cursul s-a axat pe înțelegerea procesului care a adus de la STEM la STEAM, concept mai popular și la modă în acest moment. Având în vedere preocuparea națională pentru încrederea și interesul scăzut al elevilor pentru învățarea științei, indiferent de performanțe (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, 2013), a fost luată în considerare integrarea artelor cu educația STEM”. Echipa din Italia a fost dispusă să împărtășească cu noi exemple de bună practică și know-how pentru definirea și implementarea artelor în cadrul STEAM. Au fost desfășurate activități practice pentru antrenarea gândirii pe bază de algoritmi a elevilor. Pe de altă parte, creativitatea lor se poate dezvolta prin diverse jocuri educative, unele fiind posibile cu integrare digitală.

Ca exemplificare concretă de utilizare STEAM, vom ilustra situația unei lecții de la Științele naturii de clasa a III-a: elevii vor căuta pe Internet informații despre fenomenele naturii, cu ajutorul buletinului meteo din ziua respectivă; elevii vor picta simboluri pentru fiecare fenomen meteo, cum ar fi nori de ploaie, soare strălucitor, fulger, curcubeu; elevii vor rezolva o problemă de matematică, de exemplu un tabel cu date statistice din care vor selecta anumite informații. Un alt exemplu concret este din predarea disciplinei biologie, în cadrul unei lecții despre ochiul uman, clasa a VI-a în care elevii primesc ca sarcini căutarea anumitor informații de pe Internet cu privire la ochi, realizarea unui ochi uman din materiale reciclabile și pictarea unui ochi folosind acuarele/ creioane colorate și coli de desen. Toate aceste moduri de predare a lecțiilor conduce la o mai mare atractivitate a elevilor pentru învățare, pentru școală în general.

În urma acestui curs ne propunem să îmbunătățim modul de predare în Școala Gimnazială Smaranda Gheorghiu, aplicând principiile STEAM în cadrul lecțiilor. Concret, orele de la majoritatea disciplinelor includ secvențe scurte, cu legătură directă cu noțiunile prezentate, din științe, inginerie, arte, matematică, așa încât elevii să devină mai motivați pentru învățare. Încurajăm creativitatea elevilor, punem accent pe gândirea algoritmică, toate acestea conducând la responsabilizarea copiilor privind propriile opțiuni. Nu în ultimul rând, încurajăm lucrul pe bază de proiect și învățarea limbilor străine. Ne propunem o cooperare mai bună cu părinții elevilor școlii. Depunem toate eforturile pentru a spori șansele de succes pentru fiecare elev. Suntem convinși că elevii mai bine educați vor avea mai multe posibilități pentru a găsi un loc de muncă, iar ciclul primar și gimnazial joacă un rol central în acest deziderat.

Mulțumim pe această cale ANPCDEFP București, ISJ Dâmbovița și Primăriei Târgoviște pentru implicarea în realizarea unui mediu educațional de calitate.

Simbolul localității Soverato realizat din materiale reciclabile

Bibliografie

Materiale de la cursul STEM/STEAM Education – în Soverato, Italia, aprilie 2022

CELEBRATIONS - RAISING EXPECTATIONS AND TEACHERS' EXPERTISE-CREATE

Prof. SANISLAV Daniela
Școala Gimnazială Buciumeni

Perioada în care s-a derulat proiectul Celebrations Raising Expectations And Teachers Expertise-CREATE a fost 2018-2021. Țările partenere în proiect au fost Țara Galilor-coordonator și România, ambele țări având câte două școli incluse în proiect. Din România au participat Școala Gimnazială Buciumeni și Școala Gimnazială Nucet.

Grupul țintă la nivelul parteneriatului a fost format din 20 de elevi din ciclul primar și gimnazial și 5 profesori.

Coordonatorul proiectului a fost directorul școlii, profesor Sanislav Daniela.

Obiectivele proiectului au fost:

- să învățăm să ne păstrăm și promovăm valorile culturale-patrimoniale, valorile familiale, valorile școlare;
- să facem uz de talentul creativ de care dau dovadă copiii pentru a realiza obiecte de o frumusețe aparte;
- să cunoaștem zone de patrimoniu din țările participante-muzee, teatre;
- schimburi de experiență atât fizic cât și pe platforma SEESAW creată special pentru proiect;
- înlăturarea barierelor lingvistice sau de distanță prin activități pe ZOOM;
- colaborarea și cooperarea tuturor pentru un scop comun.

Ariile curriculare implicate au fost- Învățători-Limba și comunicare-Arte-Socio Umane, Matematica și științe.

Produsele finale au fost expuse în muzeul școlii, au fost donate și partenerilor în școlile unde am mers cu cei din Țara Galilor-școli din București, o parte au fost date la expoziția Clubului copiilor din Pucioasa. Toate materialele de pe platforma SEESAW sunt utilizate în continuare la ore diverse în funcție de subiectul lecției.

Au fost utilizate diferite metode evaluare, precum: chestionare de satisfacție a beneficiarilor, lectorate cu părinții, grafic de evoluție de la momentul T0 la momentul final, observarea evoluției copiilor. Diseminarea s-a făcut în cadrul catedrei de învățători și ariile curriculare mai sus menționate, pe rețele de social media, pe platforma dedicată proiectului, în cadrul cercului metodic de limba și literatura română desfășurat în școala noastră.

Impactul asupra tuturor a fost unul pozitiv, cuantificat prin aprecierile primite pe rețelele unde ne-am postat produsele muncii noastre, dar și satisfacția părinților care au lucrat în ateliere alături de elevi și care au putut lua acasă produse obținute din munca lor. Reprezentanții comunității locale au fost bucuroși că școala se face cunoscută în Europa.

Activitățile sunt sustenabile, deoarece colaborarea noastră cu instituțiile partenere continuă și după finalizarea proiectului și copiii petrec mai mult timp creînd ceea ce le place mai mult. Ne-am mai implicat și în clubul impact organizat de Fundația NoiOrizonturi pentru a continua munca din proiectul CREATE.

Suntem mândri că am avut oportunitatea derulării unui proiect pe acest topic, deoarece am putut să descoperim și săcultivăm talentul multor copii. De asemenea, drumul nostru european a adăugat încă un proiect cu care comunitatea se mândrește.

ÎNVĂȚARE ȘI FORMARE PRIN INTERMEDIUL PROIECTELOR ERASMUS+

Prof. NICOLAE Mihaela Corina
Liceul de Arte “Bălașa Doamna” Târgoviște

Începând cu 1.09.2019, Liceul de Arte “Bălașa Doamna” a derulat, cu elevii ciclului liceal, activități multiple, în cadrul proiectului de schimb interșcolar Erasmus+, cu titlul “**Transmitting Our Cultural Heritages to New Generations**”, proiect care se va încheia la 31.08.2022.

Coordonator al proiectului a fost *Odemis Ticaret Odasi Anadolu Lisesi* din Turcia, iar parteneri alte patru instituții de învățământ preuniversitar: *Liceo Scientifico Statale "Marie Curie"* din Italia; *Olaines I.Vidusskola* din Letonia; *Amar Terra Verde Lda* din Portugalia; *Stredna Odborna Skola Elektrotechnicka, Sibirska 1, Trnava* din Slovacia.

Parteneriatul școlar și-a propus, pe de-o parte să conștientizeze elevii cu privire la moștenirea culturală a fiecărei țări, să-i facă pe aceștia să descopere ceea ce înseamnă bogății culturale tangibile și intangibile ale lumii, iar pe de altă parte, să le îmbunătățească abilitățile de colaborare, de comunicare în limba maternă și în limba engleză și să le crească stima de sine.

Elevii din Liceul de Arte au avut prilejul să învețe lucruri noi și utile, prin participarea prima întâlnire transnațională, care a avut loc în Turcia, în luna noiembrie, a anului 2019. Aceasta a inclus, nu numai asimilarea de informații, de către elevi, prin vizitarea orașelor Birgi, Ödemiş, a cetăților din Smirna și Efes, prin participarea la workshop-uri susținute de profesori universitari de la Universitatea Pamukkale și de cercetători ai Muzeului Național de Arheologie, ci și dezvoltarea unor abilități și competențe, prin realizarea de cercetări și de lucrări într-un sit arheologic, apoi în laboratorul Muzeului de Arheologie din Ödemiş, precum și prin participarea la ateliere de pictură în stilul artei Ebru.

În săptămâna 2-6 martie 2020, gazda activităților din proiect a fost Liceul de Arte. Toți elevii și profesorii din școlile partenere au avut prilejul să ia parte atât la câteva workshop-uri, oferite de către profesorii universitari de la Universitatea „Valachia”, apoi să participe la mai multe concerte de muzică tradițională, să se bucure de o paradă de costume populare românești, cu o vechime de peste 100 de ani și să asculte câteva doine, parte a patrimoniului cultural mondial UNESCO, elevii noștri punându-și în valoare calitățile și abilitățile, în cadrul tuturor acestor activități.

Tot elevii Liceului de Arte au oferit partenerilor informații despre moștenirea culturală românească, în timpul vizitelor derulate la Complexul Muzeal “Curtea Domnească” Târgoviște, Muzeul Satului Golești, Muzeul Național al Țăranului Român, Castelul Bran, Biserica Neagră. Totodată, ei i-au ajutat pe elevii din școlile partenere să învețe un cântec tradițional românesc și să realizeze obiecte artizanale, în cadrul unor ateliere de încondeiere de ouă și de pictură pe sticlă.

În prima săptămână din luna noiembrie, a anului trecut, elevii noștri s-au deplasat la școala parteneră din Portugalia, pentru a se implica în realizarea activităților specifice din proiect. Participând la workshop-uri având ca temă aspecte ale moștenirii culturale portugheze și lucrând alături de colegii din alte țări, pentru a descoperi aspecte istorice, arheologice și arhitecturale din țara-gazdă, precum și modurile diverse de conservare a acesteia, elevii noștri și-au îmbunătățit abilitățile de lucru în echipă și au exersat limba engleză.

Totodată, luând parte la diferite ateliere de lucru, elevii au învățat să picteze, folosind tehnica tradițională din țara-gazdă, „Azulejo Tiles”. Rezultatul final a fost produsul asamblării tuturor pieselor pe care aceștia le-au realizat, pentru a sublinia interculturalitatea, comunicarea, capacitatea elevilor de a-și pune în valoare abilitățile și calitățile.

În luna februarie a acestui an, elevii echipei de proiect din școala noastră au participat la deplasarea transnațională din Letonia, unde au avut prilejul să asimileze bogate informații, nu numai despre cultura țării-gazdă, dar și despre originea și evoluția dansurilor tradiționale și a obiceiurilor de iarnă, specifice ale tuturor țărilor partenere. Dincolo de vizitarea unor spații culturale și a unor comunități arhaice, intrate în patrimoniul UNESCO, elevii români au descoperit frumusețea și bogăția culturală autohtonă, iar prin participarea la numeroase ateliere, în cadrul cărora au lucrat în grupuri multiculturale, și-au exersat abilitățile lingvistice, de comunicare, și-au pus în evidență calitățile, și-au dezvoltat competențele.

Ultima întâlnire a proiectului a avut loc în Italia, în luna aprilie, prilej pentru elevii Liceului de Arte de a descoperi noi aspecte ale istoriei țărilor partenere, dar și de a-și pune în valoare capacitățile organizatorice, lingvistice, cele de analiză și sinteză, odată cu prezentarea, în fața elevilor și a profesorilor, a muncii de cercetare pe care au întreprins-o pentru a sublinia valorile naționale și moștenirea culturală românească. Totodată, elevii noștri au descoperit valorile naționale ale țării-gazdă, având ocazia de a intra în contact direct cu fondul cultural autohton. Nu în ultimul rând, și-au adus contribuția, valorificându-și talentul artistic, la toate activitățile derulate în fiecare zi și s-au remarcat prin seriozitatea și profunzimea cu care au înțeles și asimilat esența proiectului, noțiunile de europenism și multiculturalitate, dezvoltându-și spiritul civic.

Proiectul este realizat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene în cadrul Programului ERASMUS+, acțiunea KA2, proiecte de schimb interșcolar. Informațiile furnizate reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorului, iar A.N.P.C.D.E.F.P și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care este folosit conținutul acestor informații.

COMUNICAREA IN ERASMUS+

Prof. ZAHARIA Elena Mihaela,
Școala Gimnazială Nr.1 Moreni

În perioada 01.09.2019 – 31.08.2022, Școala Gimnazială Nr.1 Moreni desfășoară proiectul de schimb interșcolar 2019-1-RO01-KA229-063052, *Network European Schools Team*.

Proiectul *Network European Schools Team* s-a născut din dorința cadrelor didactice de a-și motiva elevii să își îmbunătățească rezultatele școlare, să își dezvolte competențele lingvistice, precum și cele de comunicare verbală și non verbală și să crească conștientizarea tuturor participanților față de contextul European.

Pentru a promova valorile europene și a duce la bun sfârșit obiectivele proiectului, am dezvoltat șase teme majore, fiecare dintre acestea fiind atribuită unei Activități LTT dintr-o școală parteneră:

1. *Communication through outdoor activities*
2. *Communication through drama*
3. *Communication through art*
4. *Communication through body language*
5. *Communication through children's games*
6. *Communication through music*

Proiectul NEST promovează valorile europene atât în școlile parteneri cât și în mediul online pe platforma eTwinning. Astfel, este încurajată participarea tuturor elevilor și a profesorilor indiferent de etnie, religie, sau a valorilor culturale. Multiculturalismul, continuarea schimbului de bune practici la nivel european și creșterea calității educației în școală precum și dezvoltarea competențelor digitale sunt priorități ale școlilor parteneri implicate în acest proiect.

Parteneri:

- Școala Gimnazială Nr.1 Moreni – coordonator la nivel european
- Darica Denizyildizlari Ortaokulu – Turcia
- Ogolnoksztalcaca Szkola Baletowa im. Olgi SlawskiejLipczynskiej- Polonia
- Zakladni skola Havirov-Moravska 29/497 okres Karvina, prispevkova organizace – Cehia
- Comprensivo Milani – Italia

• Istanbul Ticaret Odasi Bilim ve Sanat Merkezi – Turcia

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

O1 – Dezvoltarea competențelor lingvistice, în special în limba engleză și îmbogățirea vocabularului

O2 – Promovarea comunicării creative

O3 – Dezvoltarea inteligenței emoționale

O4 – Promovarea multiculturalității

O5 – Prevenirea părăsirii timpurii a școlii

O6 – Internaționalizarea școlii

De-a lungul implementării proiectului s-au desfășurat activități diverse prin care toți participanții au descoperit noi metode de comunicare.

Copiii au învățat să comunice prin joacă luând parte la jocurile tradiționale ale țărilor partenere. De asemenea, au pus în scenă și au interpretat povești din folclor, au participat la workshop-uri despre interpretarea limbajului corpului și dezvoltarea abilităților de exprimare, a emoțiilor, precum și interpretarea gesturilor făcute de participanți în timpul unei conversații.

Pe toată durata activităților s-a urmărit dezvoltarea competențelor lingvistice, dar și a inteligenței emoționale, promovând totodată comunicarea creativă pentru toți elevii implicați.

În urma proiectului *Network European Schools Team* s-a obținut o colecție de videoclipuri cu jocuri, o broșura cu povești tradiționale, o broșură cu artă, un dicționar de termeni pentru limbajul corpului, un videoclip musical și un calendar cu activități în aer liber. Dintre aceste produse finale, broșura „Traditional Stories”, prezentată de elevul Anghelescu David Andrei, clasa a VIII-a A, a fost înscrisă pentru participarea la Concursul „Made for Europe”, faza județeană, ediția 2022, unde a obținut Locul III și s-a calificat pentru faza națională.

Derularea proiectului „*Network European Schools Team*” a dus la îmbunătățirea procesului educațional din școală prin dezvoltarea competențelor multiculturale și lingvistice, de comunicare prin diverse metode, dar și a celor digitale; promovarea creativității, inteligenței emoționale, abilităților sociale, colaborării între elevi ce aparțin unor culturi și țări diferite; motivarea elevilor de a-și îmbunătăți rezultatele școlare prin participarea la derularea activităților și realizarea produselor finale. Competențele dobândite au fost valorizate la: limba engleză, TIC, muzică, pictură și desen, educație fizică și sport etc. Iar toți elevii participanți au avut posibilitatea de a propune idei care să ducă la buna desfășurare a activităților astfel încât să își poată valorifica aptitudinile și proiectul să aibă amprenta fiecărui participant.

PROFESORUL MODERN – O NECESITATE A PREZENTULUI ERASMUS+ ”MODERN TEACHER”

prof. SUDITU Petruța-Raluca
prof. VÎLCEA Cătălina-Elena
Grădinița cu P.P. ”Dumbrava Minunată” Fieni

În perioada 01.12.2019 – 31.08.2022, Grădinița cu Program Prelungit ”Dumbrava Minunată” Fieni coordonează proiectul de parteneriat strategic – schimb de bune practici „**Modern Teacher**”, nr. ref. 2019-1-RO01-KA229-065938, având ca parteneri grădinițe și școli primare din: Estonia (Tallinn), Grecia (Atena), Spania (Ponteceso), Slovacia (Habovka) și Turcia (Aydin).

Motivația noastră de a lansa acest proiect a fost reprezentată atât de evoluția foarte rapidă a tehnologiei, cât și de necesitatea inovației și modernizării în învățământul preșcolar, în special din punctul de vedere al copiilor cu deficit de atenție, dificultăți de învățare, autism, hiperactivitate.

Unitatea noastră de învățământ dorește să asigure o educație de calitate tuturor preșcolarilor, să le formeze o atitudine pozitivă față de mediul școlar, împiedicând astfel abandonul școlar timpuriu, problemele de învățare și comportamentele nedorite.

Fiecare instituție parteneră a avut rolul de mentor pentru colegii din celelalte țări, după cum urmează:

- Instituția coordonatoare, Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată” Fieni a împărtășit din vasta sa experiență cu privire la implementarea metodelor și tehnicilor moderne la grupă și a beneficiilor aduse copiilor în urma desfășurării activităților în alternativa educațională Step by step;
- Grădinița „Mia Fora ki Enan Kero” din Atena, Grecia a organizat workshop-uri și seminarii pentru a prezenta avantajele implementării curriculumului STEAM, utilizarea Realității Virtuale și Augmentate în cadrul activităților instructiv-educative;
- Partenerul din Estonia, Tallinna Lasteaed Südameke utilizează codingul și robotica în grădiniță de foarte mulți ani și a pregătit lecții demonstrative cu privire la utilizarea roboților educaționali Bee Bot, Qobo, mTiny, Osmo Genius, Dash&Dot, Matatalab, Rugged Robot și Ozobot;
- În cadrul grădiniței CRA Nosa Señora do Faro din Ponteceso, Spania, utilizarea imprimantei și a stilourilor 3D a adus un mare progres, în special copiilor cu CES;
- În cadrul grădiniței Mehmet Akif Ersoy din Aydin, Turcia se utilizează aplicațiile Androidify (pentru crearea avatarelor virtuale), aplicația Scrartch 3.0. și codarea fără ecran;

În perioada 13.06 -15.06.2022 se va desfășura ultima activitate de învățare a proiectului în Slovacia, Habovka. În cadrul acesteia, profesorii școlii Zaklanda vor împărtăși cu noi experiențele pozitive obținute în urma utilizării povestirilor digitale cu copiii.

Fiecare instituție parteneră va prezenta centralizarea progresului realizat de copii în urma desfășurării activităților locale de proiect.

În cadrul Grădiniței cu Program Prolungit „Dumbrava Minunată” Fieni rezultatele pozitive și progresele au fost înregistrate de către toți copiii, performanța, atenția și motivația prezentându-se la niveluri foarte ridicate comparativ cu perioada de debut a proiectului, iar cunoașterea științifică, creativitatea și gândirea critică s-au dezvoltat într-un procent satisfăcător.

De asemenea, în urma implementării Proiectului Erasmus+ „Modern Teacher”, s-au înregistrat progrese foarte mari inclusiv în cazul copiilor care au cerințe educaționale speciale (TSA, ADHD, dificultăți de învățare, deficit de atenție). Caracterul atractiv al activităților și lumea interactivă creată prin intermediul utilizării noilor tehnologii au captat atenția și au menținut concentrarea pe un termen mai lung pentru toți copiii.

Învățarea creativă bazată pe tehnologie modernă, prin bogăția conținuturilor sale, îl ajută pe copil să perceapă, să descopere, să creeze, să asimileze cunoștințe, să își dezvolte priceperi și deprinderi, să își activeze memoria, integrând noile cunoștințe în volumul cunoștințelor deja existente, fiind capabili ulterior să acceseze aceste abilități, informații și competențe pentru a le transpune în situații și contexte similare sau diferite.

Utilizarea metodelor și a tehnicilor moderne a avut un impact pozitiv asupra copiilor, fiind centrate pe activitatea de învățare, orientate spre proces, flexibile, stimulând învățarea prin cooperare, capacitatea de autoevaluare și, în același timp, acordând prioritate dezvoltării întregii personalități, încurajând inițiativa și creativitatea. În cadrul unei învățări interactiv – creative, copiii au descoperit, și-au imaginat, au construit și au redefinit sensurile, trecându-le prin prisma propriei personalități și solicitând procesele psihice superioare de gândire și creație.

Strategiile didactice interactive sunt recunoscute drept modalități eficiente de stimulare a potențialului creativ individual și de grup, exersând capacitățile cognitive superioare ale copiilor.

Un proces de învățare bazat pe tehnologie modernă, pe nou, pe inovativ și pe tehnici creative stimulează pozitiv copiii în toate domeniile în care ei activează, cunoștințele sunt însușite cu mai multă ușurință și pot fi aplicate cu succes în situațiile - problemă întâlnite ulterior.

Prin intermediul noilor tehnologii și a metodelor moderne copiii au intrat într-o aventură a descoperirii de noi cunoștințe, priceperi și deprinderi, ca participanți activi. Au fost veseli, au participat cu plăcere la activități, într-un univers al copilăriei unde a existat comunicare, joc, bucurie, prietenie și cooperare, dobândind o încărcătură afectivă benefică.

Considerăm că cele mai bune oportunități de valorificare a rezultatelor prezentei cercetări sunt extinderea bunelor practici la nivelul întregii grădinițe, dar și diseminarea către profesorii din alte instituții de învățământ preșcolar.

În scopul valorificării rezultatelor obținute în urma derulării proiectului, se va continua utilizarea noilor tehnologii, a roboților educaționali, stilourilor 3D, metodelor și tehnicilor moderne, a softurilor educaționale și a experimentelor științifice în cadrul activităților instructiv-educative la toate grupele care funcționează în unitatea noastră de învățământ.

UN PAS MIC ÎN ERASMUS, UN PAS MARE ÎN LICEUL TEORETIC PETRU CERCEL

Prof. GHEORGHE Ana-Maria
Liceul Teoretic Petru Cercel Târgoviște

Trăim în secolul vitezei. Expresie consacrată. O problemă a generației actuale este oboseala. Oboseala și stresul. Barometrul oboselii este dat aproape peste cap; ne mirăm de ce, adulți și copii, performăm din ce în ce mai greu. Studiile arată că, 9 din 10 adulți sunt oboșiți, deci peste 90% români sunt oboșiți, iar peste o treime sunt într-o acumulare de oboseală ce se întinde pe o perioadă de peste 6 luni. Ne culcăm oboșiți, ne trezim oboșiți, ne întoarcem din vacanțe sau concedii, oboșiți. O oboseală invizibilă ce tinde să nu-și mai găsească contrabalansul recuperării. Simptomele oboselii funcționale invocate de români sunt:

- slăbiciunea fizică, extenuarea - 49%
- nervozitate - 47%
- lipsa răbdării - 44%
- migrene - 39%
- dificultăți de concentrare - 39%

Regăsim deopotrivă aceste simptome atât la noi, profesorii, cât și la elevii noștri. Ne plângem de slaba performanță a elevilor raportată la așteptările noastre, de elevii care nu se pot concentra, care nu au răbdare, care sunt cu ochii în telefon, sunt nervoși și se simt extenuați. Sunt cauze care, pe lângă cele sociale și financiare, conduc și la absentism, absentism cronic (abandon), migrație școlară. Plecând de la premisa că reușita noastră, ca profesori, este măsura impactului activității noastre asupra elevilor, devin legitime întrebările „De ce elevii nu se pot concentra în timpul orelor? De ce abandonează școala? De ce nu își fac temele? De ce generațiile de astăzi nu seamănă cu cele de acum 10 - 20 de ani? De ce nu pot să își lase telefoanele în ghiozdan? De ce...? De-a lungul anilor, ne-am pus cel puțin una din întrebările de mai sus, încercând să ne îmbunătățim tehnicile și metodele pentru a ține pasul cu elevii noștri, pentru a-i motiva și a le înțelege nevoile. Ce este așadar de făcut?

Chestionarele aplicate elevilor semestrial, începând cu 2017, referitor la cauzele care duc la performanța lor scăzută au arătat, printre altele că, alături de oboseală (manifestată prin nervozitate, lipsa concentrării, lipsa răbdării, extenuarea) asupra căreia subiectul însuși, sprijinit de familie, psiholog școlar, instituție, trebuie reformate, în sensul up-gradării, metodele învechite, tradiționale de predare-evaluare. În acest sens, la nivelul unității LTPC a fost implementat primul proiect Erasmus +, cu titlul "**Minimizarea migrației școlare și a abandonului școlar prin intermediul angajaților pregătiți în context european**„.

În urma procedurii de selecție, 8 profesori au participat la 4 cursuri structurate ce s-au derulat în Italia, Bologna, astfel

- Integrating ICT and new technologies into teaching and education, 10-16. 11. 2019
- Effective classroom management strategies for teachers and education staff, 21– 27.11.2021
- How to stop bullying and cyberbullying in schools and promote social emotional learning, 10-16.10.2021
- Diversity in the classroom teaching tolerance and overcoming discrimination, 21-27.11.2021

Proiectul s-a încheiat cu ultimul curs structurat, derulat în Italia – Calabria- Soverato, cu tema „Managementul stresului”, în perioada 30.04 – 08.05.2022.

Toate cele cinci cursuri structurate vin să formeze profesorii instituției în gestionarea unor situații ce devin vârf al icebergului uneia din cauzele ce conduc la scăderea performanței în mediul școlar: găsirea unui limbaj comun cu o generație pentru care device-urile sunt prelungiri ale mâinii (studiile arată că „despartirea,, de smartphone este privită ca pe o pedeapsă, smartphonul fiind folosit cel mai des pentru socializare), fiind atunci de preferat să le integrăm în actul predării și al educației; cum gestionăm colectivul de elevi în care, fiecare copil pare să ducă în spate o poveste din ce în ce mai stresantă, cum prevenim și oprim acțiunile de intimidare, hărțuire, ajungând până la violență și violență repetată(bullying) în școli sau în mediul virtual, cum îi învățăm pe elevi toleranța.

Am dorit să învățăm din bunele practici ale colegilor noștri din Belgia, Italia, Germania, Suedia, Cipru, Spania sau Slovenia și să facem schimb de experiență la nivel european. În plus, ne-am hotărât să descoperim strategii inovatoare care să ne permită să ne dezvoltăm abilitățile de gestionare a clasei, să ne structurăm predarea într-un mod mai practic (cu impact și mai eficient) prin utilizarea logisticii modern (tabla interactivă, camere de videoconferințe, diverse platforme dedicate sau materiale suport găsite pe youtube:TedX, scurt metraje, lecții virtuale, toate acestea extrem de utile în sistemul hibrid sau școala online), prin construirea unui mediu de învățare pozitiv și primitor, centrat pe elev.

La finalizarea fiecărui curs, am reușit atât să cunoaștem și să aplicăm o paletă variată de activități practice pentru managementul clasei (privind dezvoltarea personală, managementul conflictelor, team building, leadership etc.), cât și să folosim noi instrumente TIC pentru metode interactive (cum ar fi Edpuzzle, Padlet, Bamboozle sau Thinglink aplicate în clasa inversată sau în spațiile de învățare)

MODEL DE ACTIVITĂȚI LA CLASĂ.

1. *Diseminarea elementelor de identitate si multiculturalitate în grupul de elevi (profesor, Stan Elena)*

Scopul activității, follow up la cursul „**Diversity in the classroom: teaching tolerance and overcoming prejudices and discrimination**“ cu tematică specifică multiculturalismului și diversității, topice despre care se vorbește tot mai des și în spațiul școlii românești, mai ales din perspectiva învățării integrate și a învățământului inclusiv.

Produsul realizat:

Aplicație prin metoda didactică brainstorming, prin folosirea mijloacelor TIC.

Realizarea unei prezentari cu feedback în timp real.

Materiale necesare: calculatoare, telefon, videoproiector și conexiune la Internet

Resurse:

-un puzzle din lemn cu harta Europei.

-acesarea diferitelor site-uri pentru a descoperi numele lui Moș Nicolae în diferite limbi, aplicația Mentimeter, grupul de WhatsApp al elevilor.

La sfârșitul activității:

Elevii vor conștientiza că în data de 6 decembrie, în mai multe țări europene, se sărbătorește în moduri diferite această sărbătoare, doar codurile lingvistice și ritualurile diferă=multilingvism.

Interpretarea datelor

La sfârșitul activității, pe panoul de la videoproiector elevii au putut vedea denumirea numelui „Moș Nicolae”, precum și codul țării, în 28 de feluri.

Fiecare elev a contribuit cu satisfacție la refacerea puzzle-ului cu țările din Europa.

Concluzie:

Elevii au fost interesați de modul în care s-a desfășurat activitatea, au participat cu interes și au răspuns cerințelor solicitate. Felul în care au putut vizualiza activitatea tuturor colegilor le-a creat o stare de bucurie, știind că fiecareia îi aparține o secvență din prezentarea finală.

2. Invatarea socioemoțională, Joc – Bingo EMPATIA (profesor, Firescu Ana)

Produsul final : Planșa „Ce este empatia?”.

Materiale necesare: coli A4, coli flipchart, markere, link–Brené Brown on Empathy <https://www.youtube.com/watch?v=1Evwgu369Jw&feature=youtu.be>

Cum vei proceda?:

Etapa 1 – Prezentare „Ce este empatia?” Elevii privesc filmul, identifică cele 4 elemente ale empatiei și notează/desenează pe colile A4. Elevii vor lucra în perechi.

Etapa 2: Se lucrează frontal pentru recunoașterea empatiei și discriminarea între alte tipuri de comunicare. Profesorul citește exemple de minialoguri. Elevii strigă BINGO dacă ei consideră că minialogul prezintă o comunicare empatică. La final se discută despre ce tip de comunicare este vorba în caz că nu s-a strigat BINGO corect.

Etapa 3: Elevii vor lucra în grupuri pentru a ilustra pe colile de flipchart diferențele între empatie și consolare/povestire/consiliere. Fiecare grup desemnează un reprezentant pentru prezentarea planșei.

Exemple:

1.Oferirea de soluții

-Sunt îngrijorat că voi răci.

-Îți împrumut un fular.

2. Surclasarea

-Uite ce rană am de la accidentul de ciclism.

-Asta nu e nimic, ar trebui să vezi cicatricea pe care o am în genunchi!

3. Povestirea

-Am fost prins în trafic 2 ore și fără aer condiționat.

-Asta îmi amintește de momentul în care zborul nostru a întârziat, dar eram deja în avion și nu ni s-a dat șansa să așteptăm afară și era atât de cald acolo...

4. Consolare

- Mă simt atât de trist că fiul meu a fost exmatriculat.

- Nu e vina ta, ești un părinte bun. Ai făcut tot ce ai putut.

5. Inveselire

- Tocmai am primit rezultatul analizelor și mi-a fost cel mai frică de asta.

- Înveselește-te, hai să mâncăm.

6. Consiliere

- Este înfricoșător pentru mine să vorbesc în fața oamenilor.

- Cred că ar trebui să mergi la cursuri de vorbire în public.

7. Interogatoriu

- Am încercat să scad în greutate și mă simt frustrat.

- Când ai început să ai această problemă?

8. Explicarea

- Sunt foarte supărat. Ai promis că vei fi aici la 11 și acum am pierdut avionul.

- Motivul pentru care am întârziat este că a avut loc un accident pe autostradă și am fost prinși în trafic.

9. Empatie

- Am atât de multe de făcut astăzi!

- Înțeleg că te simți copleșit.

3. Titlul activității: **Informarea și conștientizarea asupra fenomenului de bullying (profesor, Bănanu Georgiana)**

Scop: Informarea corectă a elevilor cu privire la fenomenul de bullying (definire, forme de manifestare, cauze, efecte, prevenirea fenomenului de bullying, modalități de a lua atitudine, de a interveni, în vederea diminuării numărului de cazuri)

Obiective: în urma desfășurării acestei activități, elevii vor fi capabili să:

-recunoască fenomenul bullying și tipurile de bullying

- identifice persoanele implicate: agresor, victimă și „actorii” implicați
- înțeleagă care sunt sentimentele persoanelor implicate
- analizeze cauzele/efectele bullying-ului
- adopte un comportament adecvat atunci când sunt martorii unui fenomen bullying sau dacă sunt direct implicați

Desfășurarea activității:

La începutul activității s-au vizionat câteva filme (link 1, 2) și o prezentare cu ajutorul căroră a fost descris fenomenul bullying, în general, precum și tipurile de persoane ce pot fi implicate.

În a doua etapă a avut loc o dezbatere pe tema fenomenului bullying, elevii încercând să recunoască fenomenul bullying, din diverse scenarii create de profesor sau chiar de ei.

La finalul activității, elevii au realizat desene pe calculator, care să exprime fenomenul bullying și au completat un chestionar de evaluare cu tema „Bullying”.

Resurse:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=pSWz5DGEQXs> (cyberbullying)
2. <https://www.youtube.com/watch?v=XFCDn-o-jPg> (bullyng)
3. Chestionar evaluare

Impactul asupra elevilor:

În urma realizării acestor activități, elevii au devenit mai conștienți de fenomenul de bullying și cyberbullying și de consecințele produse de acestea. De asemenea, elevii și-au dezvoltat capacitatea de empatie. Activitatea realizată a contribuit la formarea unei conduite pozitive, adoptarea unui comportament nonviolent în rândul elevilor, precum și ameliorarea comportamentului agresiv din mediul on-line, diminuarea numărului de cazuri de bullying în clasă și în școală.

În loc de concluzie: măsurarea impactului predării și evaluării asupra elevilor trebuie să devină o măsură reglatorie zilnică iar participarea la cursuri de formare în care profesorul se transpune în pielea

elevului, obișnuindu-se atât cu sferile lor de interes cât și cu mijloacele prin care îl poate ajuta să le atingă, o obișnuință.

Minimizarea migrației școlare și a abandonului școlar prin intermediul angajaților pregătiți în context European
2019-1-RO01-KA101-062037

Liceul Teoretic "Petru Cercel"
Târgoviște

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Obiective:

- Explorarea și discutarea liniei fine dintre comportamentul legal și ilegal și modul de identificare a comportamentelor agresive;
- Dezvoltarea și aplicarea unui plan de politică școlară privind prevenirea și oprirea agresiunii la școală;

Obiective:

- Schimbul de bune practici și discutarea provocărilor în reducerea bugetară în școli;
- Formarea unei rețele cu persoane și organizații care lucrează în domeniul educației în Europa.

DESPRE PRIMUL MEU PROIECT ERASMUS

PROF. SORESCU Vasilica

Școala Gimnazială „Smaranda Gheorghiu”

Târgoviște

Aventura mea în cadrul proiectelor Erasmus, despre care auzisem câte ceva, a început la Școala Gimnazială „Smaranda Gheorghiu” din Târgoviște, unde am participat, pentru prima dată, la proiectul 2021-1-RO01-KA121-SCH – 000005057, desfășurat în perioada 25 aprilie- 1 mai 2022, timp de 6 zile, în Soverato, provincia Calabria din Italia, unde am urmat cursul „**STEM/STEAM Education – New Frontiers For Innovative Schools**”. La curs au participat, alături de patru cadre didactice de la Școala Gimnazială „Smaranda Gheorghiu” (director Roșca Georgeta și profesorii Sorescu Vasilica, Podaru Ion, Rada Vasile) și cadre didactice din Bulgaria, Portugalia, Spania, Slovenia, S.U.A.

Cursul a avut ca scop „Educația STEM/ STEAM “ bazată pe o abordare a învățării, care utilizează știința, tehnologia, ingineria, artele și matematica ca puncte de acces pentru a ghida pregătirea elevilor, dialogul și gândirea critică, rezolvarea de probleme și colaborarea prin promovarea unei integrări între toate aceste discipline, luate împreună. După cum se știe, Educația integrată STEAM în școlile europene este axată pe o abordare pentru pregătirea unei forțe de muncă de calitate STEM și a cetățenilor alfabetizați pentru o societate bazată pe tehnologie înaltă.

Cursul s-a axat pe înțelegerea procesului care a adus de la STEM la STEAM, mai popular și la modă în acest moment. STEAM este o combinație a două sau mai multe dintre următoarele: Știință, Tehnologie, Inginerie, Arte și Matematică, în cadrul unei experiențe de învățare. STEM/STEAM predă, de asemenea, abilitățile soft necesare în toate carierele, cum ar fi: creativitatea, rezolvarea problemelor grele, gândirea critică, colectarea și evaluarea dovezilor, înțelegerea informațiilor, analiză de date, comunicare. Majoritatea oamenilor înțeleg cum sunt conectate disciplinele STEM (știință, tehnologie, inginerie și matematică). Dar pentru a dezvolta abilitățile STEM, trebuie să integrăm aceste subiecte cu artele și invers. Artele reprezintă un termen umbrelă pentru lucruri precum dans, muzică, dramă, mișcare, pictură, desen, meșteșuguri, sculptură și design.

În cadrul acestui curs am învățat să facem conexiuni, să utilizăm ceea ce știm într-un domeniu care ne poate ajuta să rezolvăm noi probleme și să avem succes în alte domenii. Descoperind interrelații în școală, elevii descoperă cum se împletesc diferite zone în lumea reală. Și odată ce sunt obișnuiți să vadă aceste conexiuni, le este mult mai ușor să găsească ei înșiși conexiunile. Învățarea integrată face școlile mai interesante, relevante și semnificative. Studiile au arătat că integrarea STEM/STEAM crește interesul elevilor și profesorilor, motivația și plăcerea față de școală.

Scopul învățării bazate pe STEAM este de a ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile de care au nevoie pentru a avea succes în viitor. Indiferent de rolul sau industria specifică, acum este esențial ca elevii să meargă la școală și/sau să intre în câmpul de muncă cu un set de abilități bine rotunjite care le permit să se adapteze la un mediu în evoluție și ritm rapid. Naveen Jain, fondatorul Institutului Mondial de Inovație, a scris cu câțiva ani în urmă, când STEAM tocmai câștiga amploare: „Sistemul tradițional de „învățare standardizată, prin memorie, care predă la un test, este exact tipul de educație de care copiii noștri nu au nevoie în această lume care este afectată de provocări globale sistemice, omniprezente și confuze”, a spus el. „Sistemul de învățământ de astăzi nu se concentrează suficient pe predarea copiilor să rezolve problemele din lumea reală și nu este interdisciplinar și nici suficient de colaborativ în abordarea sa”.

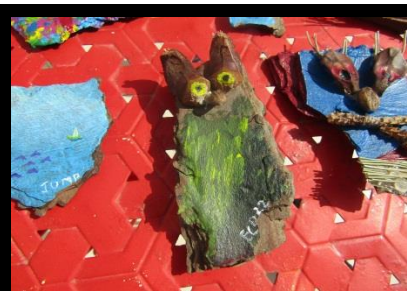
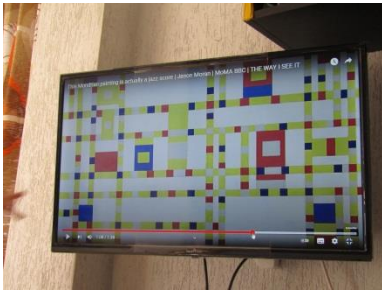
În plus, unul dintre obiectivele din spatele acestei mișcări este de a atrage elevii care altfel ar putea să nu ia în considerare un loc de muncă STEM să facă tocmai asta, adăugând un accent pe arte și integrând toate cele cinci discipline într-un mod creativ. Îi face pe copii mai bine pregătiți și îi deschide către un număr mare de noi oportunități. Ideea este să îi înveți pe copii că nu trebuie să fie doar analitici sau doar creativi, ci pot fi ambele.

Și totuși se naște întrebarea „Cum integram STEAM în clase?”. Subiectele STEAM ar trebui să faciliteze învățarea interdisciplinară și multidisciplinară și să meargă întotdeauna mână în mână. De exemplu, dacă îi învățăm pe elevi despre modele în limba engleză, putem să îi învățăm ușor cuvinte din limba fiecărei țări studiate la geografie, putem face conexiuni între modele din secvențe de numere pare și impare (matematică) și modele din unde sonore (știință). Putem aduce modele în clădiri (inginerie), modele folosite pentru codare (tehnologie) și coregrafii de dans sau picturi abstracte (artă).

De exemplu, când predăm la geografie și biologie subiectul *Zonele de vegetație și mediile geografice*, există o mulțime de conexiuni STEAM pe care le putem face între aceste discipline privind răspândirea plantelor și animalelor pe glob. Am putea cere elevilor să construiască un habitat pentru un animal (inginerie, biologie, geografie), să decoreze habitatul (artă și design) și să includă ceea ce are nevoie animalul pentru a supraviețui (știință). Apoi, putem cere elevilor să-și prezinte crearea habitatului restului clasei – exersându-și prezentarea în limba engleză și abilitățile de vorbire. Acestea sunt doar câteva exemple de abordare STEM/STEAM pe care putem aplica cu elevii la clasă.

În continuare, îmi propun ca împreună cu colegii mei să îmbunătățim modul de predare în Școala Gimnazială Smaranda Gheorghiu, să aplicăm principiile STEAM în cadrul lecțiilor, mai concret orele de la majoritatea disciplinelor să includă secvențe scurte, cu legătură directă cu noțiunile prezentate, din științe, inginerie, arte, matematică, așa încât elevii să devină mai motivați pentru învățare. Încurajăm creativitatea elevilor, punem accent pe gândirea algoritmică, responsabilizarea copiilor privind propriile opțiuni, lucrul pe bază de proiect, învățarea limbilor străine, muzica, artele. Ne propunem o cooperare mai bună cu părinții

elevilor școlii, astfel încât să sporim șansele de succes pentru fiecare elev. Suntem convinși că elevii mai bine educați vor avea mai multe posibilități pentru a găsi un loc de muncă.

Pentru mine a fost o experiență interesantă, atractivă și utilă, în care am învățat cum să integrez la lecțiile de geografie principiile învățării STEM/STEAM, realizând astfel lecții atractive și frumoase pentru elevii mei.

UN A B C... DE ERASMUS DIGITAL

Prof. SAGHIN Adriana-Claudia
Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Pucioasa

„**Profesor competent= Elev pregătit pentru viață**”, așa se numește proiectul cu acronim PROELEV din cadrul Mobilităților Individuale Erasmus+ cu nr.2020-1-RO 01-KA101-079638. Scopul: îmbunătățirea motivației fiecărui elev, prin traseul educațional personal, ca sens pentru evoluția într-un adult împlinit în contextul social.

În cadrul acestui proiect a avut loc cursul „*MULTIMEDIA LEARNING ENVIRONMENT: HOW TO USE NEW TECHNOLOGIES TO STRENGTHEN TEACHING AND LEARNING PROCESSES*” furnizat de EU-Track, European Training and Research Association for a Cooperation Key to Business.

Derulat în perioada 8-14.08.2021 în Italia, Terracina, acest curs are în mod particular ca scop: identificarea și selectarea judicioasă a cât mai multe instrumente digitale, bune de utilizat și formarea competențelor prevăzute de Curriculum național, utilizarea unor noi structuri de organizare a lecțiilor. Au participat 4 țări europene: România, Letonia, Bulgaria și Franța. Cursanții din România au fost 6 cadre didactice din Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Pucioasa, Dâmbovița, profesori pentru învățământ primar și gimnazial.

Obiectivele mobilității au fost în concordanță cu țintele strategice ale PDI:

- îmbunătățirea competențelor profesorilor de a utiliza noile tehnologii în activitatea de învățare și cea de a asigura elevilor un mediu de învățare multimedia;
- susținerea și consolidarea proceselor de predare/învățare ale elevilor, prin instrumente digitale precum virtual labs, virtual reality, augmented reality, serious games, digital storytelling și robotică;
- selectarea celor mai potrivite instrumente și metode care să fie utilizate în și în afara clasei pentru a-și îmbunătăți cunoștințele, abilitățile și atitudinile; acestea se referă la beneficiile pedagogice privind predarea digitală prin explorarea potențialului de utilizare a tehnologiei de către elevi, cu scopul de a stimula elevii, de a-i motiva și de a promova incluziunea socială.

Ziua 1 Multimedia Educational Environments-features and examples to motivates students: Au fost prezentați principalii factori de considerat la selectarea corectă a celor mai adecvate aplicații digitale. S-a insistat asupra momentului din lecție la care se poate aplica cu succes o anumită aplicație și la care moment din unitatea de învățare (lecții de consolidare pentru elevii cu CES). Ne-a fost sugerat modul de organizare a elevilor pentru anumite aplicații: realizarea unor întrebări pentru un clip propus de profesor, precum și cartea lui Jules Verne cu coduri QR, prin care elevii pot afla lucruri suplimentare despre cele citite pe pagina respectivă.

Ziua 2 Exploring and engaging with 3 D Virtual Reality and Augmented Reality. Folosirea ochelarilor și a platformei Google Cardboard se poate face cu succes în orice clasă din ciclul primar. Am beneficiat de manipularea digitală a unor cuburi și experiența a fost surprinzătoare. Cadrul de proiectare DDDE (Decide, Design, Develop/ Deliver și Evaluate) a fost elementul pedagogic pe care se structurează ulterior elemente de tehnologie.

Ziua 3 From the unplugged activities to coding for computational thinking development: Am descoperit aplicații unplugged ce pot folosite cu succes la clasă, atât cu elevii din clasele primare, cât și cu cei din clasele de gimnaziu: *Quiver*. Pentru dezvoltarea gândirii logice, algoritmic-computaționale trebuie elaborate reguli ce derivă una din alta și a căror succesiune trebuie strict respectată. Activitățile bazate pe lucrul cu carduri de stabilire de reguli vor fi foarte utile elevilor de clase primare. Jocul „*Hârtie, foarfecă, piatră*” poate fi cu succes realizat și digital.

Ziua 4 Educational Robotics ER and robotics tools: Interesant a fost să aflu că ER (robotica educațională) are în vizor pe elevii care deocamdată folosesc tehnologia doar în calitate de simpli consumatori. Acest ER le oferă oportunitatea de a gândi tehnologia folosită, de a-și pune întrebări asupra problemelor, transformându-se din delivers to makers.

Ziua 5 Mobile Learning and serious games-teaching resources: Aplicația Stay Focused mi s-a părut a fi interesantă. Aplicația *Leap motion-hand tracking* mi s-a părut că e impresionantă: atât petalele florii cât și corzile musicale atinse de mine digital au avut ecou pentru formarea mea profesională deoarece este o modalitate de învățare eficientă.

ESL approaches, Situated Learning- cadru de învățare cu formatul tripartit (etapa pregătitoare, etapa operatorie și debriefing) este un model de demers pedagogic ce dă șansa unei învățări cu sens, proiectată pe termen scurt; sigur voi încerca să îl aplic la clasă. La etapa pregătitoare a acestui cadru de învățare se pot folosi: *Quizlet*, *Prezi*. La etapa operatorie: un Comics creation precum *Pixton*, dar și Google Drive pentru diseminarea textelor și a materialelor produse de copii. La etapa debriefing pot fi folosite aplicațiile: *Padlet-Wall*, *Mindomo Maps* și *Vimeo-Sharing*, *Let Me Talk* - o aplicație pentru mobil utilă și elevilor cu probleme de adaptare.

Ziua 6 A classroom without borders through technology Copiii pot lua contact cu diferite roluri și responsabilități din teatru, pot folosi diferite aplicații (*Word Wall*, *Youtube*, *Make Belief Comix*, *Mind Maps*). Interesante sunt și produsele pe care le obțin profesorii de la elevii care aplică tematici precum *My favourite food*, sau *My friend from abroad*. Tot ce ține de gamificare (niveluri, avatare, puncte obținute) favorizează învățarea, diferențiindu-se de jocurile video obișnuite.

În continuarea proiectului, noi, cadrele didactice participante la cursul menționat, aplicăm acele aspecte care se potrivesc cel mai bine clasei noastre.

Pentru elevii mei de clasă pregătitoare important este să fie ghidați pas cu pas către descoperirea etapelor de folosire a tehnologiei. Dată fiind dotarea școlii cu o sala de informatică, folosirea calculatoarelor de tip desktop este prima fază în care implicăm elevii. Deși la unele proceduri elevii pot fi reticenți, de exemplu la AVAP, se pare că magia digitalizării îi motivează pe elevi să fie atenți și să observe rapid care e butonul de pornire, care e pictograma de browser (Google Chrome) și cum pot ei accesa contul de elev. Deși sunt mici, caută cu interes pe tastatură literele și cifrele/ simbolurile potrivite pentru a-și nota parole sau cuvinte pentru Search Google.

Trecem cu bucurie spre accesarea platformei Google Classroom, unde copiii descoperă teme postate, activități opționale, mai ales cu rol nonformal, clipuri de pe youtube, cu povești, sau cu melodii specifice vârstei lor. Copiii se bucură să folosească termeni al căror înțeles abia îl deslușesc și fac remarci precum: „Am auzit de bloguri”, „Sora mea are cont de Instagram”, „Mama a postat pe Facebook”. Mai nou, poveștile au la etapa de predicții idei interesante: ce ar face Hansel și Gretel dacă ar avea telefon mobil și aplicația Maps ca

să NU se poată rătăci? Sau... dacă ar avea capra cu trei iezi un dispozitiv de recunoaștere facială la intrarea în casă?

Este evident că în ciclul de achiziții fundamentale, scopurile sunt focalizate pe acumularea de notiuni și deprinderi de citit-socotit și de desprindere a sensurilor/ literație, dar aceste scopuri pot fi atinse foarte bine folosind motivația elevilor de a utiliza tehnologia. Identificăm sunete, litere, le desenăm, formăm silabe și le scriem cu tastatura pe cartonașele din *Jamboard*. Cred că lucrul concret cu obiecte pe care copilul le atinge efectiv este o atracție mai puternică decât realitatea virtuală. Totuși, după ce elevul înțelege ce poate face cu cartonașe fizice cu silabe sau cu numere, el trece ușor către a repeta aceleași operațiuni (de ordonare de silabe, spre exemplu), dar digital.

Elevii participă la un proces de *stabilire de reguli la folosirea tablei Jamboard*. Deși toți au drept de editare, trebuie ca fiecare să lucreze numai pe pagina alocată lui. Ca învățător trebuie să fiu vigilentă pentru a preveni tentația copiilor de a se inspira din paginile celorlalți colegi. Copiii au descoperit la ce folosește fiecare buton din meniul tablei (laser, creion sau pensulă, inserare text, inserare post-it sau inserare forme geometrice). Suntem în etapa de a desena, de a descoperi în câte moduri putem folosi scrierea digitală și desenarea pe ecran, ordonarea de silabe pe spațiul tablei Jamboard. Cerem feedback la finalul orei, cu exprimarea senzațiilor, a emoțiilor, a părerilor personale despre modul de derulare a orei, despre ce lecții își învață fiecare dintre elevi.

Ce alte aplicații mai utilizăm? *Mentimeter* ne ajută mai ales prin faptul că scrierea și citirea cu literele majuscule sunt în prim plan la clasa pregătitoare. *Power Point* este des utilizat la prezentarea de conținuturi, de exemplu prezentarea noastră de carte la Ziua Națională a Lecturii. Pe 14-16 octombrie 2021 am aplicat la clasă o parte din cele învățate și am făcut „niște zgomot pe rețelele de socializare”, căci am avut undă verde din partea #ErasmusDays.

Iată cum acest curs digital și cunoștințele acumulate sunt baza și ABC-ul meu din Erasmus pentru a motiva orice cadru didactic să caute soluții prin care experiența digitală să fie facilitată de profesor, dar trăită la maxime cote de elevi. Respectăm astfel deviza școlii noastre cu ale sale cuvinte cheie: profesionalism, implicare, bucurie, perseverență.

Bibliografie

Curs „Multimedia learning environment: how to use new technologies to strengthen teaching and learning processes” - EU-Track, European Training and Research Association for a Cooperation Key to Business.

NOI EXPERIENȚE ERASMUS+

Prof. Angelica Duțu-Runceanu

Prof. înv. primar Carmen Alexandra Miricioiu

Colegiul Național Pedagogic „Constantin Cantacuzino” Târgoviște

Colegiul Național Pedagogic „Constantin Cantacuzino” Târgoviște a implementat în perioada 06 – 17 iunie 2022 două dintre mobilitățile din cadrul proiectului Erasmus + VET *Eficiența evaluării determină succesul învățării nr. 2020-1-RO01-KA102-078976*, mobilități care s-au desfășurat în Portugalia.

Instituția de primire - *Agrupamento de Escolas Gonçalo Nunes* - o rețea școlară formată din 13 instituții de învățământ de nivel preșcolar și școlar, a găzduit activitățile din cadrul stagiului de practică (6 - 17 iunie) la care au participat 18 eleve de la clasele a X-a și a XI-a de la profilul pedagogic, specializarea învățător-educatoare, dar și activitatea de job shadowing (13 - 17 iunie) a 5 profesori metodiști care îi îndrumă în practica pedagogică.

Organizația non-profit de formare - *Associação Intercultural Amigos da Mobilidade* - cu sediul în Barcelos, districtul Braga, a facilitat desfasurarea unei mobilități de calitate.

Activitățile au avut ca scop îmbunătățirea calității educației și a formării profesionale prin dezvoltarea competențelor de evaluare ale cadrelor didactice și ale elevilor, implicit îmbunătățirea rezultatelor la examenele de certificare a competențelor profesionale și la concursul de titularizare în învățământul preuniversitar. De asemenea, au vizat orientarea procesului de evaluare a elevilor dinspre conținut spre competențe, prin utilizarea metodelor alternative de evaluare și recuperarea decalajelor în procesul învățării pentru elevii proveniți din mediul rural, prin exemple și transfer de bune practici în domeniul formării profesionale inițiale a învățătorilor și a educatoarelor.

Îmbunătățirea competențelor de evaluare a procesului didactic și formarea/dezvoltarea unor competențe lingvistice, digitale și culturale au fost beneficiile principale ale participanților la mobilitate. Activitățile au vizat observarea și analiza critică a orelor/activităților didactice, identificarea formei,

metodelor/tehnichilor de evaluare, a instrumentelor utilizate în clasele asistate, corelarea între forma strategiilor - instrumentele de evaluare utilizate în aprecierea rezultatelor - progresul școlar, dar și identificarea aspectelor privind strategiile de evaluare care influențează pozitiv progresul individual al elevului/preșcolarului.

Elevete participante la stagiul de practică au observat și au analizat modalități de evaluare a rezultatelor învățării utilizate în activitățile de predare, în special pentru a evidenția progresul individual al elevilor, și-au completat portofoliul de mobilitate cu instrumente utilizate în școala gazdă pentru evaluare și au reflectat asupra beneficiilor tehnicilor și instrumentelor de evaluare utilizate, pe care le vor adapta astfel încât să poată fi utilizate cu succes în propria activitate didactică practică, manifestând astfel o atitudine pozitivă și responsabilă față de propria pregătire profesională.

Activitatea cadrelor didactice a debutat cu o masă rotundă în cadrul căreia au fost introduse în specificul sistemului educațional al evaluărilor naționale din Portugalia, dar și în evaluarea curentă, la clasă. Prezentarea instituției, discuțiile cu cadrele didactice/conducerea școlii despre noile tendințe în evaluare, inclusiv în contextul evaluării online, au fost premergătoare activității de job shadowing. În instituțiile-gazdă, cadrele didactice au observat și au analizat modalități de evaluare a rezultatelor învățării utilizate în activitățile de predare-învățare-evaluare (metode și instrumente de evaluare), au sprijinit profesorul-monitor în pregătirea activităților și în dezvoltarea acestora. Discuțiile zilnice și colaborarea cu profesorul-monitor pe teme de evaluare și activități remediale, exemplele de bune practici cu privire la metodele și instrumentele de evaluare folosite constituie aspecte relevante din mobilitate.

Activitățile derulate vor asigura creșterea eficienței evaluării procesului didactic prin diversificarea metodelor de evaluare în lecțiile susținute sau îndrumate la practica pedagogică, începând cu anul școlar 2022-2023. Pentru comunitatea școlară, vor conduce la o mai bună organizare internă a practicii pedagogice și la dezvoltarea unui climat motivant de relaționare interpersonală, profesională prin creșterea spiritului de echipă.

Deși am plecat reticentă în această experiență, neștiind locul, oamenii și ceea ce ne așteaptă, am rămas profund surprinsă de ospitalitatea cu care am fost primiți. Membrii "Mobility friends" au încercat să rezolve fiecare situație și să ne facă să ne simțim "ca acasă", într-un loc necunoscut. Modul în care ne zâmbeau zi de zi și ne conduceau către școală ne-a făcut să ne acomodăm mai repede. Cât despre activitatea

din școli, pot spune că mi-a făcut plăcere să fiu alături de oameni care au făcut tot posibilul ca noi să vedem cât mai multe lucruri despre sistemul lor educațional, într-un timp relativ scurt. S-au străduit și asta contează cel mai mult. Ne-au pus în centrul atenției și au încercat să ne integreze în colectiv, deși barierele lingvistice păreau un mare obstacol pentru toți. Pot spune cu mare drag că încă păstrez legătura cu o fetița din clasa la care am asistat, dar și cu doamna învățătoare.

Aceste experiențe vor rămâne mereu în gândul și inima mea. Mi-am dat seama că din aceste proiecte avem enorm de multe lucruri de învățat în ceea ce privește atât viitoarea noastră cariera, cât și formarea noastră ca oameni. Anița Cristea

Prin propulsia curiozității, am descoperit în cadrul orelor de pedagogie importanța evaluării, care deschide, modelează și închide cercul infinit al procesului de învățământ. Prin cele două săptămâni de practică la școala E. B. de S. Pedro din Barcelos, Portugalia, am învățat cum raportarea directă la grupul de elevi determină succesul acesteia.

Am observat și am participat activ la lecții inedite, ne-am deschis orizonturile, am îmbrățișat spontaneitatea și ne-am aprofundat cunoștințele în ceea ce privește formele și metodele de evaluare. Am elaborat propriile instrumente de evaluare și am învățat să proiectăm o oră de verificare și apreciere a rezultatelor școlare.

Experiența unui mediu nou, în care am fost primiți călduros, printre elevi și profesori mereu cu zâmbetul pe buze, va marca în mod sigur întreaga noastră viitoare activitate didactică. Așteptăm cu nerăbdare să punem în practică tot ce am învățat, să împărtășim suvenirul ideilor creative! Miruna Niță

De-a lungul experienței din Portugalia am descoperit o noua abordare a evaluării, cu accent în implicarea familiei în verificarea și aprecierea rezultatelor copiilor. De asemenea, metodele, procedeele, tehnicile și instrumentele aplicate au ca finalitate relaționarea echilibrată în grupuri a elevilor și integrarea acestora în societate, pe lângă constatarea cunoștințelor, a deprinderilor, a priceperilor și a atitudinilor pe care elevii le dețin într-un anumit moment. Alina Dincă

LEARNING FOR LIFE, NOT ONLY FOR EXAMS

Prof. VĂSII Elenuța,
Colegiul Național Pedagogic „Constantin Cantacuzino”, Târgoviște

Learning for life, not only for exams este un proiect Erasmus + , nr ref: 2020-1-RO01-KA101-078628, care s-a desfășurat în perioada 01.12.2020 – 31.11.2021.

OBIECTIVUL GENERAL al proiectului a fost de îmbunătățire a calității educației oferite de școala noastră prin dezvoltarea competențelor de bază ale elevilor (citire-lectura, matematică și științe, competențe globale), implicit îmbunătățirea rezultatelor la evaluările naționale la clasele 2 și 6 și la o eventuală testare PISA. Acesta a fost realizat prin participarea a 12 cadre didactice la 3 cursuri de formare și prin desfășurarea activităților de follow-up.

Primul curs de formare a fost "**PISA - Secrets of Finnish and European education systems!**", furnizat de EduKarjala, în Joensuu, Finlanda – 31.07-04.08.2021. Cadrele didactice ale colegiului s-au familiarizat cu structura testelor PISA, au învățat cum funcționează sistemele de educație ale țărilor cu cele mai bune rezultate PISA și au preluat moduri practice pentru a pregăti elevii și pentru testarea PISA în varianta digitală.

Rezultate

Profesori:

- Pe termen scurt: - modernizarea strategiei didactice; - implementarea învățării diferențiate
- Pe termen mediu: - dezvoltarea competenței de realizare a unor instrumente de evaluare pe model PISA
- Pe termen lung: - integrarea în activitățile de dezvoltare a organizației a exemplurilor de buna practică

Elevi:

- Pe termen scurt -familiarizarea elevilor de clasele a II-a și a VI-a cu activități de învățare în concordanță cu itemii de tip PISA
- Termen mediu-creșterea performanțelor individuale ale elevilor la Evaluarea Națională clasele 2, 6

→ Termen lung – dezvoltarea competențelor de bază ale elevilor

Al doilea curs al proiectului a fost "*Problem Solving and Task Based Learning: Innovation in the Classroom*", furnizat de ITEACH ITL INSTITUTE în Paris, Franța, în perioada 16-21.08.2021. Scopul acestuia a fost de învățare bazată pe sarcini de lucru, nu prin memorare, ci prin folosirea de instrumente și tehnici inovatoare, prin proiecte care dezvoltă gândirea critică și laterală a elevilor.

Rezultate:

Profesori: → consolidarea competențelor didactice de utilizare a metodelor moderne de predare ce dezvoltă gândirea laterală, critică a elevilor

Elevi:

→ pe termen scurt : utilizarea la clasă de metode și tehnici de motivare a elevilor și de stimulare a interesului pentru învățarea prin proiecte

→ pe termen lung: îmbunătățirea rezultatelor la examenele naționale, dezvoltarea abilităților precum: gândirea critică, rezolvarea problemelor

A treia formare a fost "*Education in Finland and/or Estonia: Original Best Practices Benchmarking in Schools*", furnizat de Euneos în Helsinki, Finlanda și Tallinn, Estonia, în perioada 03.09-12.09.2021 și a avut ca scop principal compararea sistemului de învățământ românesc cu sisteme de învățământ recunoscute în Europa pentru cele mai bune rezultate la evaluările PISA.

Rezultate:

Profesori

→ Pe termen scurt:

-competențele și experiențele dobândite privind integrarea mai multor discipline în activități interdisciplinare și evaluarea integrată a acestor competențe

- propunerea unor cursuri opționale interdisciplinare

- familiarizarea echipei manageriale cu instrumente de marketing educațional

→ Pe termen mediu: - rezultate îmbunătățite la Evaluările Naționale la clasele a II-a, a IV-a și a VI-a

→ Pe termen lung:

- schimb de bune practici cu colegii și participanții din țările gazde

- îmbunătățirea competențelor de evaluare

Elevi

- Pe termen scurt: - familizarea cu abordarea interdisciplinară
- Pe termen mediu: - 20% dintre elevi răspund corect și complet la toți itemii
- Pe termen lung:
  - dezvoltarea competențelor de bază, lingvistice și matematice în utilizarea tehnicilor de gândire critică
  - formarea abilităților de viață

Activități de follow-up au fost specifice unui proiect Erasmus+ KA1.

- Prezentări în cadrul consiliilor profesorale

→ Prezentări în cadrul cercurilor pedagogice

- Cercul profesorilor de limba română, fizică, chimie, proiecte educaționale și pentru învățământ primar

Ateliere de formare:

- Cu cadrele didactice ale colegiului
- Cu cadre didactice și reprezentanți din Turcia, Țara Galilor, CCD Dâmbovița

În concluzie, proiectul Erasmus+ *Learning for life, not only for exams* a fost greu de gestionat din cauza pandemiei (schimbarea perioadei de derulare, anulare zboruri, închiderea frontierelor etc.), dar prin experiențele trăite, prin lucrurile învățate despre pregătirea elevilor pentru de sistem, a dovedit că a adus plus valoare atât pentru cadrele didactice ale colegiului, cât și pentru elevi.

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană. Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autoarei, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

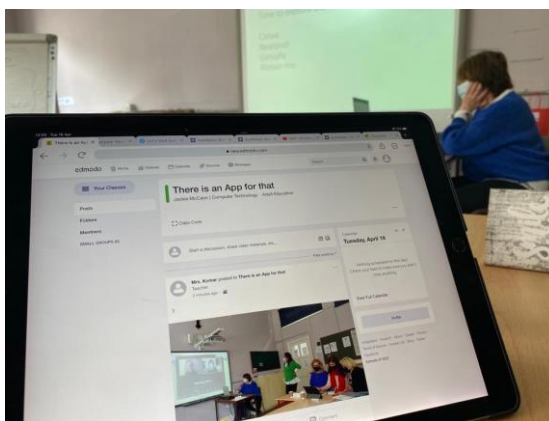
DUBLIN – O PROVOCARE DIGITALĂ

Prof. înv. primar BELBE Anișoara
Școala Gimnazială „Vasile Cîrlova” Târgoviște

Învățarea este ceea ce ne-a condus până aici și ceea ce ne va duce oriunde mergem. (John Penberthy)

Dorința de învățare este ceea ce ne-a ghidat până la **Dublin**, pentru a dobândi competențe de predare flexibilă, digitalizată, adaptabilă, capabilă să răspundă provocărilor și să genereze schimbarea.

There is an app for that - un curs de formare ce a evidențiat rolul educației digitale ca obiectiv-cheie pentru predarea-învățarea-evaluarea de înaltă calitate, accesibilă și favorabilă incluziunii, precum și necesitatea unei abordări strategice privind dobândirea competențelor digitale pe tot parcursul vieții, pentru elevi și profesori.

Cursul conceput de Teacher Academy Ireland Ltd. ne-a oferit oportunitatea de a aduce și aplica la Școala Gimnazială „Vasile Cîrlova” – Târgoviște experiențele digitale ale profesorilor din Irlanda, Portugalia, Germania, Croația și Spania, în scopul dezvoltării creativității elevilor noștri. Mobilitatea celor 5 cadre didactice ale Școlii Gimnaziale „Vasile Cîrlova” a avut loc în perioada 18-23 aprilie 2022, în cadrul proiectului de Acreditare Erasmus+, fiind finanțată de Comisia Europeană.

Activitățile cu caracter practic-aplicativ au vizat utilizarea de softuri, aplicații și programe informatice în proiectele școlare, în variante standard sau prescurtate, în scop educativ. Dintre cele mai relevante vom împărtăși următoarele aplicații utilizate în cadrul cursului, cu îndemnul de a experimenta cu încredere la clasă, pas cu pas, cel puțin o parte dintre acestea: *Symbaloo*, *platforma Edmodo*, *Nearpod*, *Canva*, *Wizer me*, *Genial.ly*, *ThinkLink*, *Bitmoji*, *Mentimeter*, *Jeopardy*, *Padlet*, *Flipgrid*, *Microsoft Translator*, *activitate de programare Hour of code*, *Edpuzzle*.

Utilizarea noilor tehnologii digitale este calea directă pentru a face școala mai atractivă pentru elevi, mai adaptată nevoilor și stilului lor de viață, mai eficientă în a dezvolta competențe, generând educație pe tot parcursul vieții.

THERE IS AN APP FOR THAT

Prof. înv. primar BANU Luminița
Prof. înv. primar MARCU Georgeta
Școala Gimnazială „Vasile Cârlova Târgoviște

În sprijinul ideii de digitalizare, Școala Gimnazială „Vasile Cârlova Târgoviște a obținut o acreditare Erasmus 2021-1-RO01_KA121_SCH_000009074.

Lansarea la 30 septembrie 2020 de către Comisia Europeană a noului Plan de acțiune pentru educația digital reprezintă un apel la o cooperare mai strânsă între statele membre ale UE, astfel încât sistemele de educație și formare să devină adecvate pentru era digital, dat fiind impactul transformării digitale asupra societăților, asupra pieței muncii și a viitorului acestora, precum și asupra sistemelor de educație și formare.

Acesta cuprinde următoarele priorități strategice:

1. dezvoltarea unui ecosistem educațional digital de înaltă calitate
2. consolidarea competențelor digitale pentru transformarea digital

În cadrul acestei acreditări, proiectul a demarat la Dublin, în Irlanda prin cursul THERE IS AN APP FOR THAT, ținut la sediul Teacher Academy Ireland LTD în perioada 18-23 aprilie 2022.

Grupul de „acțiune” a fost format din cinci cadre didactice, 3 profesori pentru învățământ primar și 2 profesori pentru gimnaziu. S-a lucrat pe platforma educațională new.edmodo.com și pe Padlet.com. În fiecare zi am explorat aplicații și am postat produse ale activității într-un schimb de experiență cu alte 4 țări: Germania, Spania, Portugalia, Croația. Ca principii de lucru, am respectat: implicare, inovare, reconsiderare, rezonanță, entuziasm.

Vă recomandăm câteva aplicații care pot fi utile în activitatea didactică, precum și modul în care acestea vă pot fi de folos.

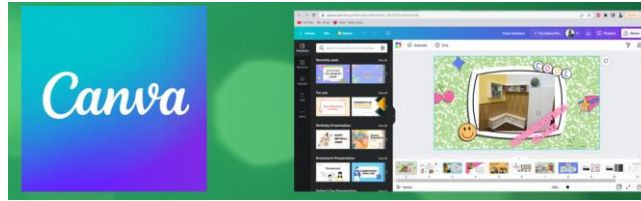
Symbaloo -salvați cu ușurință site-urile web pe care le vizitați cel mai des și organizați toate aplicațiile într-un mediu online personalizat și sigur;

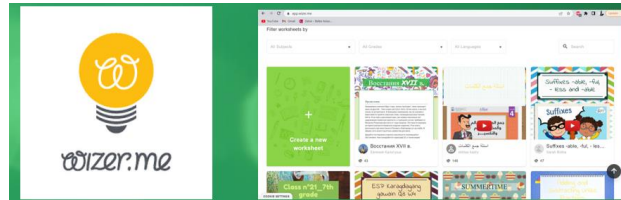
Nearpod - oferă posibilitatea creării unor prezentări (precum ppt) în care pot fi inserate videoclipuri (YouTube)/ link-uri/ muzică etc.

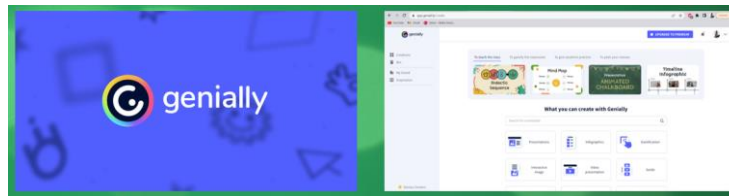
Canva-aplicație ideală pentru crearea de postere și prezentări animate

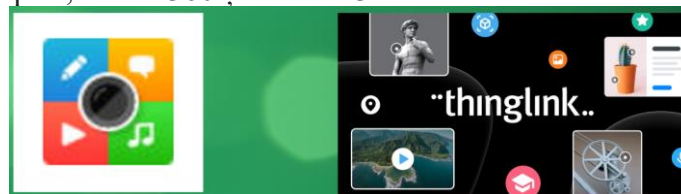
Wizer me-Fișe de lucru/ teste! Publicați, dezvoltați-vă și deveniți profesori creatori care transformă lumea copiilor ca un bun... WIZER!

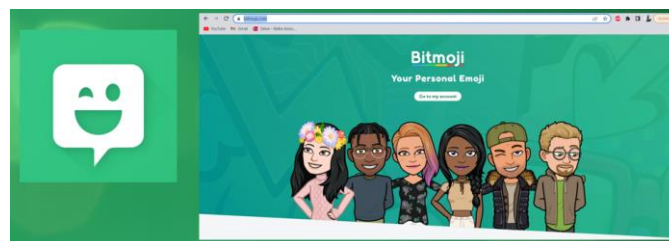
Genial.ly-Genială pentru prezentări! Un instrument potrivit pentru crearea de conținut interactiv. Elevii vor fi motivați să învețe!

ThingLink-Tururi virtuale! Cel mai simplu mod de a crea experiențe interesante, interactive și de a partaja imagini interactive, videoclipuri, media 360 și modele 3D!

Bitmoji-Emoji personalizat! Creați un avatar de desene animate expresiv!

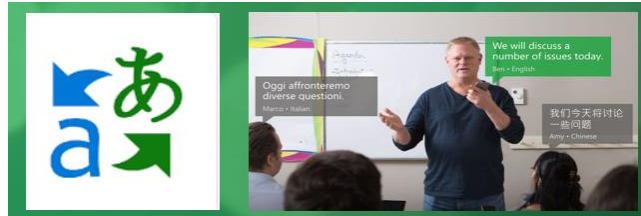
Jeopardy.labs-ideal pentru Concursuri/ teste în echipe/ recapitulări – JeopardyLabs este un site web unde puteți crea și personaliza șabloane de jocuri.

Flipgrid-Învățarea este mai distractivă când o facem împreună! Discuții video într-un spațiu sigur!

Microsoft Translator- Comunicare fără bariera de limbă! Vorbiți în timp real cu colegii de curs, de exemplu, în același grup , pe telefon, dar fiecare având în față conversația în limba proprie!

Edpuzzle-Feed-back in timp real ! Clipuri educationale în care poți insera itemi cu alegere multiplă.

Toate aceste aplicații sunt o sursă de inspirație pentru creație. Toate ne propulsează într-un viitor upgradat, actualizat, mai distractive-poate și mai eficient-sigur.

PARTENERIATUL INTERNAȚIONAL, CALE SPRE REUȘITĂ

Prof. ARSENE Carmen
Liceul Tehnologic Voinești

Parteneriatul educațional reprezintă un concept de bază în pedagogia contemporană și tinde să devină un concept central pentru abordarea flexibilă și deschisă a problemelor educative. Într-o societate în continuă schimbare, învățământul românesc trebuie să se adapteze și să facă față provocărilor actuale, precum: părăsirea timpurie a școlii, integrarea T.I.C. în procesul instructiv-educativ, creativitatea actului didactic. Din această perspectivă, parteneriatul educațional reprezintă o strategie optimă pentru dezvoltarea sistemului educațional și poate reprezenta o soluție reală în rezolvarea problemelor apărute în sistem. Activitățile în parteneriat au nenumărate avantaje, deoarece creează relații de colaborare, clarifică diverse probleme educative și oferă un nou cadru de dezvoltare a personalității elevului. Inițierea diferitelor proiecte de parteneriate educaționale este benefică atât pentru elevi, cât și pentru toți factorii implicați (școală, familie, comunitate).

Una dintre problemele cu care se confruntă învățământul românesc este abandonul școlar. Acest fenomen poate avea cauze multiple, de la cele psihoindividuale privind capacitatea de adaptare a elevului, până la cele socio-familiale și chiar de natură pedagogică. Deoarece fenomenul tinde să ia amploare nu numai la nivel local sau național, ci și la nivel internațional, trebuie să ne implicăm în acțiunile de prevenire și de combatere a abandonului școlar. Părăsirea timpurie a școlii nu este numai o problemă individuală, ci și a întregii societăți, deoarece declanșează efecte negative asupra dezvoltării sociale, culturale și chiar economice.

Drept urmare participarea la cursul "*Early School Leaving*", din cadrul Programului Erasmus+ *Pregățiți pentru viitor*, mobilitate în Cehia, oferă multiple beneficii pe plan instituțional. Pe de o parte, oferă experiența practică de a identifica elevii expuși riscului de abandon, iar pe de altă parte ne ajută să găsim soluții în motivarea acestora, sprijinindu-ne de metodologii de predare inovatoare, care răspund mai bine nevoilor diverse ale tinerilor de astăzi.

Consider că, pentru a motiva elevii, este nevoie de o abordare mai amplă a activităților școlare, care să urmărească aspecte precum: sporirea creativității actului didactic, identificarea tipului de inteligență a elevilor, realizarea unei conexiuni a procesului educativ cu aspectele reale ale vieții, desfășurarea unor activități de descoperire a sinelui și cunoașterea celor din jur, cunoașterea metodelor de gestionare a conflictelor, aplicarea unor strategii de menținere a unui climat educativ favorabil învățării.

Cursul se bazează pe formarea de tip "learning by doing" prin diverse activități de colaborare și reflecție. Conținutul și informațiile fundamentale sunt introduse prin module tematice, iar experiențele și ideile

privind ESL sunt împărtășite în cadrul unui grup internațional în care se învață construirea unui mediu de învățare eficient și colaborativ pentru orice subiect sau nivel.

Aspectele dezbătute în cadrul cursului sunt structurate pe module: *Practici, abordări și strategii școlare în întreaga Europă, Metode de predare inovatoare: Învățarea bazată pe sarcini, educația între egali, gândirea creativă, Metode de predare colaborativă: Proiecte transcurriculare, Învățarea bazată pe proiecte, Predare activă și cooperativă - Evaluarea elevilor, Mindfulness, învățarea emoțională și socială, Strategii de comunicare pentru prevenirea conflictelor, Multiculturalismul și elevii din medii socio-economice diferite, Utilizarea eficientă a TIC.*

Analizând obiectivele cursului, constatăm că acestea răspund nevoilor actuale cu care se confruntă învățământul românesc., prin aplicarea de strategii care conduc la prevenirea abandonului școlar.

Deși schimbările nu se pot produce instantaneu, am convingerea că prin parcurgerea unor pași mici dar siguri, însoțiți de experiența obținută în cadrul parteneriatelor internaționale, se va reuși să reducă procentul de elevi cu risc de abandon, prin dezvoltarea unei atitudini pozitive față de școală și față de valorile promovate de aceasta, precum și prin producerea unor schimbări în atitudinea și mentalitatea factorilor implicați în procesul instructiv-educativ, părinți-elevi-profesori.

PERFEȚIONARE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Prof. Constantinescu Florica,
Liceul tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște derulează în perioada 01.11.2020-31.10.2022 proiectul Erasmus+ „*Școala poate fi distractivă !*”, numărul 2020-1-RO01-KA101-079041.

Atenția și interesul institutiei noastre au fost concentrate în ultimii trei ani pe îmbunătățirea rezultatelor școlare ale elevilor, pe reducerea numărului de elevi care abandonează școala, pe diminuarea fenomenului violenței în rândul elevilor și la o mai bună pregătire a cadrelor didactice pe această tematică.

Scopul proiectului Erasmus+ „*Școala poate fi distractivă !*” este: prevenirea eșecului școlar prin creșterea performanței instituționale pentru asigurarea calității actului educațional, integrarea elevilor, șanse egale la un învățământ de calitate, acceptarea diversității, multiculturalității de către toți factorii implicați, care să reducă disparitățile.

Prima mobilitate a fost realizată în perioada 30 august - 4 septembrie 2021, la Barcelona. Au participat 3 cadre didactice cu funcții de conducere din instituție: Albu Mariana, Constantinescu Florica și Nicolaescu Ileana.

Programul de formare s-a desfășurat pe parcursul a 6 zile, furnizorul acestuia fiind Europass Teacher Academy, iar teacher trainer Marta Mandolini.

Cele 6 zile au fost proiectate așa încât activitățile teoretice, combinate cu cele practice, au condus la următoarele rezultate ale:

- practicarea comunicării pozitive cu elevii și colegii din școală;
- crearea unui mediu pozitiv, plăcut în și în afara sălii de clasă, prin principii de proiectare și decorare durabile.
- crearea unui proiect pentru noi înșine și pentru școală, pe baza unui design pozitiv aplicabil la școală
- practicarea și sporirea gândirii pozitive, reducerea autocriticii negative, exersarea recunoștinței, umorului și atenției;

A doua mobilitate a fost efectuată în perioada 18.10.-25.10.2021 în Paris, timp de 8 zile. Au participat 2 cadre didactice, membre ale comisiei de reducerea abandonului școlar. Furnizorul programului de formare a fost Asociația NEW HORIZONS Malta. Tematica abordată a fost variată: metoda Carusel, legătura dintre cultură și incluziune, stereotipuri și prejudecăți în clasă, utilizarea strategiilor în vederea creșterii gradului de conștientizare cu privire la incluziunea socială.

Au fost prezentate diferite abordări ale conflictului, stiluri de tratare a conflictelor, dar și instrumente de motivare pentru elevi: modelul ARCS, metoda explozia stelară.

A treia mobilitate s-a desfășurat la Praga, în perioada 15.11. – 19.11.2021 și au participat trei cadre didactice: Viorica Manea, Merduș Claudia și Iugulescu Laurențiu. Cursul Going Digital într-o clasă inovatoare este o abordare practică care ajută la îmbunătățirea calității și eficacității procesului educațional în orice clasă.

Încurajarea gândirii critice și creative, a abilităților de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor, integrarea elevilor minoritari sau utilizarea TIC ca instrument pentru dezvoltarea abilităților secolului XXI sunt aspecte care pot îmbunătăți modul de predare al cadrelor didactice și vor motiva elevii.

„Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației”.

INSTRUCTION- UPSKILLING SCHOOL TEACHERS FOR EDUCATION-WORK TRANSITION

Prof. VOICU Victoria,
Colegiul Național „Nicolae Titulescu”, Pucioasa
Prof. NIȚIGUȘ Ana Maria,
Liceul Tehnologic „Spiru Haret”, Târgoviște

Colegiul Național „Nicolae Titulescu” Pucioasa a derulat în perioada 1.10. 2019 -31.03.2021 Parteneriatul strategic „Instruction- upskilling school teachers for education-work transition” număr de referință 2019-1-IT02-KA201-062606. Acest proiect a avut drept scop crearea unui model inovativ de consiliere și orientare profesională pentru facilitarea tranziției elevilor din mediul școlar către piața muncii. Partenerii acestui proiect au fost: Cometa Formazione Societa Cooperativa Sociale-Italia, Como- coordonator de proiect, Hellenic Open University – Grecia; Vilniaus Rukainių gimnazija– Lituania; Istituto d'istruzione superiore- Marconi – Italia; Escola Técnica de Imagem e Comunicação - Portugalia; Colegiul Național “Nicolae Titulescu”- Pucioasa, România; Epal Agriniou- Agrinio, Grecia.

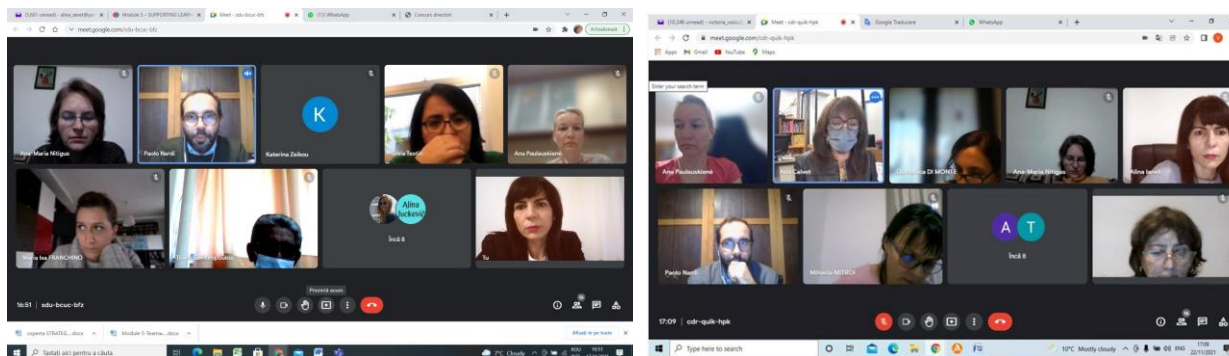
Proiectul **Instruction- upskilling school teachers for education-work transition”** și-a propus să adapteze un model de tutorat inovator care să contribuie la :

- Facilitarea tranziției elevilor între educație și lumea muncii;
- Consolidarea legăturii dintre școli și companii;
- Definirea unui model de tutorat inovator pentru a ajuta elevii și pentru a facilita tranziția;
- Actualizarea abilităților profesorilor pentru a sprijini tranziția școală-muncă a elevilor;
- Promovarea dezvoltării unor politici eficiente de tranziție școală-muncă;
- Oferirea de conținuturi de cercetare relevante dezbaterii privind perfecționarea tranziției școală-muncă

În acest proiect au fost implicați 20 de profesori din școlile partenerie implicate direct în activitățile proiectului, 3 tutori Cometa implicați direct în proiect, 5 directori de școală, 15 profesori din țările partenerie, 2 experți în formarea cadrelor didactice, 6 cercetători implicați în realizarea unei publicații științifice.

În perioada 4-22 noiembrie 2021 s-a desfășurat on-line stagiul de formare a profesorilor din echipele țărilor partenerie: România, Grecia, Lituania, Italia și Portugalia.

Stagiul de formare a cuprins șase module de pregătire teoretică însoțite de elemente aplicative. Fiecare modul a conținut următoarele activități: scurte prezentări video pentru introducere, abordări teoretice, exemple și interviuri; anchete introductive și finale: Do Now și Exit Ticket; pentru fiecare modul a existat o sarcină de lucru - un exercițiu de făcut în echipa națională, iar materialul a trebuit să fie încărcat pe platforma: https://instruction-project.eu/training_materials/. La acest curs au participat: prof. Voicu Victoria-coordonatorul proiectului, prof. Nițiguș Ana Maria- membru, prof. Diaconescu Alina- membru, prof. Mitroi Mihaela- membru.

În perioada 1-22 februarie 2022 s-au derulat activități din cadrul proiectului *Instruction* cu elevii clasei a XI-a A, activitățile derulate în această lună reprezentând etapa de pilotare a modelului inovativ de consiliere și orientare profesională dezvoltat în cadrul parteneriatului multinațional. Activitățile au avut tematică adaptată contextului educațional și tendințelor manifestate pe piața muncii din România și Europa, fiind inițiate și coordonate de profesorii implicați în proiect. Activitățile au continuat prin aplicații practice legate de tranziția între școală și piața muncii. Elevii au fost îndrumați pe tema accesului într-o companie, cu aplicații concrete pe interviul pentru angajare și stagiul. Echipa de proiect din cadrul Colegiului Național "Nicolae Titulescu" Pucioasa a putut valorifica astfel competențele formate în etapa de instruire a profesorilor în scopul implementării modelului inovativ de consiliere și orientare profesională dezvoltat în cadrul parteneriatului multinațional. Activitățile au inclus prezentări cu reguli generale și simulări ale intrării într-o companie, inclusiv jocul de rol pentru un interviu de angajare. Toate aceste activități au pus elevii în situații concrete de lucru, de analiză a unor situații ce pot să apară la începutul stagiului sau în timpul derulării stagiului într-o companie, au avut ocazia să dezbată avantajele și dezavantajele lucrului în echipă, să împărtășească experiențe și să caute soluții.

Luni, 28 martie 2022 a avut loc evenimentul de multiplicare sub forma unei conferințe, intitulată „Tranziția școală-muncă”, găzduit de Centrul Cultural European din Pucioasa și organizat de Colegiul Național Nicolae Titulescu la care au participat cadrele didactice membre în proiect, diferiți parteneri, școli sau instituții private, elevi.

Principalele beneficii pe termen lung al acestui proiect sunt: îmbunătățirea tranziției dintre educație și lumea muncii și îmbunătățirea legăturii dintre elevi și companii prin proiectarea și pilotarea unui model de tutorat inovator, produsele proiectului sprijinindu-i pe elevi în achiziționarea și dezvoltarea abilităților de bază și a competențelor, dar și dezvoltarea colaborării între instituții de învățământ din cadrul Uniunii Europene.

ÎNVAȚAREA PRIN COOPERARE - MODALITATE MODERNĂ PENTRU ASIGURAREA IMPLICĂRII ACTIVE A ELEVILOR ÎN ACTIVITĂȚILE DE CONSILIERE PSIHOPEDAGOGICĂ

Prof. consilier școlar, ȘETREANU Eugenia

Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Dâmbovița

„Un singur profesor nu poate schimba sistemul, dar acesta poate schimba propriul stil de predare și structurarea claselor prin a fi deschis la învățarea și practicarea unor metode noi, incluzive. Aceste schimbări pot apoi să conducă la atitudini modificate față de diversitate în clasele de elevi.” Gudrun Petursdottir

Gudrun Petursdottir este profesor universitar și formator de origine islandeză, iar Islanda, destinația turistică incitantă prin natura ei neatinsă, exotică și mistică, prin gheizerele ce se înalță spre cer, cu vulcani activi și câmpuri de lavă, cascade vijelioase, munți acoperiți permanent de zăpadă și lacuri magice, mi-a oferit în luna martie 2022 o experiență profesională deosebit de utilă.

În cadrul Proiectului finanțat prin Granturile SEE 2014-2021, Programul de Educație, Burse, Ucenicie și Antreprenoriatul Tinerilor ”**BETTER SCHOOLS FOR ALL**” SEE - 2019-EY-PMIP-0007, implementat de Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Dâmbovița în perioada: 01.05.2021- 30.04.2023, am participat la cursul ”**Diverse Society – Diverse Classroom**” (Student’s diversity benefiting social diversity; Special focus on key competences and cooperative learning in intercultural/diverse groups), desfășurat în Borganes, Islanda. (<https://www.ici.is/.../c81-diverse-society-diverse.../>).

Cursul s-a axat în principal pe învățarea activă, prin aplicarea metodelor creative și a tehnicilor de învățare prin cooperare. Pe parcursul celor șapte zile de curs am avut posibilitatea să interacționăm cu profesioniști din Germania, Estonia, Italia și România. Am lucrat în grup și am elaborat materiale specifice utile în activitățile specifice de consiliere a beneficiarilor noștri (elevi, părinți sau cadre didactice). Principiul de bază al activității a fost: învățarea prin practică, iar noi am avut posibilitatea să interacționăm activ în cadrul activității din cadrul grupurilor constituite de fiecare dată din reprezentanți din fiecare țară și să realizăm un schimb util de bune practice.

„Învățarea în grup exersează capacitatea de decizie și de inițiativă, dă o notă mai personală muncii, dar și o complementaritate mai mare aptitudinilor și talentelor, ceea ce asigură o participare mai vie, mai activă, susținută de foarte multe elemente de emulație, de stimulare reciprocă, de cooperare fructuoasă.”(Ioan Cerghit, 1997, p. 54)

Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Acest tip de

interactivitate determină „identificarea subiectului cu situația de învățare în care acesta este antrenat” (Idem), ceea ce duce la transformarea elevului în stăpânul propriei transformări și formări. „Metodele interactive urmăresc optimizarea comunicării, observând tendințele inhibitorii care pot apărea în interiorul grupului” (Ion-Ovidiu Pânișoară, 2003, p. 140)

Interactivitatea presupune atât cooperarea – definită drept „forma motivațională a afirmării de sine, incluzând activitatea de avansare proprie, în care individul rivalizează cu ceilalți pentru dobândirea unei situații sociale sau a superiorității” – cât și competiția care este o „activitate orientată social, în cadrul căreia individul colaborează cu ceilalți pentru atingerea unui țel comun” (Ausubel, 1981). Ele nu se sunt antitetice; ambele implică un anumit grad de interacțiune, în opoziție cu comportamentul individual.

În condițiile îndeplinirii unor sarcini simple, activitatea de grup este stimulativă, generând un comportament contagios și o strădanie competitivă; în rezolvarea sarcinilor complexe, rezolvarea de probleme, obținerea soluției corecte e facilitată de emiterea de ipoteze multiple și variate. Interacțiunea stimulează efortul și productivitatea individului și este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacități și limite, pentru autoevaluare. Există o dinamică intergrupală cu influențe favorabile în planul personalității, iar subiecții care lucrează în echipă sunt capabili să aplice și să sintetizeze cunoștințele în moduri variate și complexe, învățând în același timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual. În acest fel se dezvoltă capacitățile elevilor de a lucra împreună, ce se constituie într-o componentă importantă pentru viață și pentru activitatea lor profesională viitoare.

Cele prezentate mai sus sunt doar câteva argumente pentru care încurajez participarea la cursurile ce vizează dezvoltarea abilităților de utilizare a metodelor de învățare prin cooperare (în țară sau în străinătate).

Am inventariat cu acest prilej câteva din avantajele interacțiunii, în legătură directă cu activitatea de consiliere psihopedagogică:

- în condițiile îndeplinirii unor sarcini simple, activitatea de grup este stimulativă, generând un comportament contagios și o strădanie competitivă; în rezolvarea sarcinilor complexe, rezolvarea de probleme, obținerea soluției corecte e facilitată de emiterea de ipoteze multiple și variate; (D. Ausubel, 1981)
- este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacități și limite, pentru autoevaluare; (D. Ausubel)
- există o dinamică intergrupală cu influențe favorabile în planul personalității;
- elevii care lucrează în echipă sunt capabili să aplice și să sintetizeze cunoștințele în moduri variate și complexe, învățând în același timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual;
- dezvoltă capacitățile elevilor de a lucra împreună - componentă importantă pentru viață și pentru activitatea lor profesională viitoare. (Johnson și Johnson, 1983);
- dezvoltă inteligențele multiple, capacități specifice inteligenței lingvistice (ce implică sensibilitatea de a vorbi și de a scrie; include abilitatea de a folosi efectiv limba pentru a se exprima retoric, poetic și pentru a-și aminti informațiile), inteligenței logice-matematice (ce constă în capacitatea de a analiza logic problemele, de

a realiza operații matematice și de a investiga științific sarcinile, de a face deducții), inteligența spațială (care se referă la capacitatea, potențialul de a recunoaște și a folosi patternurile spațiului; capacitatea de a crea reprezentări nu doar vizuale), inteligența interpersonală (capacitatea de a înțelege intențiile, motivațiile, dorințele celorlalți, creând oportunități în munca colectivă), inteligența intrapersonală (capacitatea de autoînțelegere, autoapreciere corectă a propriilor sentimente, motivații, temeri), inteligența naturalistă (care face omul capabil să recunoască, să clasifice și să se inspire din mediul înconjurător), inteligența morală (preocupată de reguli, comportament, atitudini) – Gardner H. – 1993;

- stimulează și dezvoltă capacități cognitive complexe (gândirea divergentă, gândirea critică, gândirea laterală – capacitatea de a privi și a cerceta lucrurile în alt mod, de a relaxa controlul gândirii);
- munca în grup permite împărțirea sarcinilor și responsabilităților în părți mult mai ușor de realizat;
- timpul de soluționare a problemelor este de cele mai multe ori mai scurt în cazul lucrului în grup decât atunci când se încearcă găsirea rezolvărilor pe cont propriu;
- cu o dirijare adecvată, învățarea prin cooperare dezvoltă și diversifică priceperile, capacitățile și deprinderile sociale ale elevilor;
- interrelațiile dintre membrii grupului, emulația, sporește interesul pentru o temă sau o sarcină dată, motivând elevii pentru învățare;
- lucrul în echipă oferă elevilor posibilitatea de a-și împărtăși părerile, experiența, ideile, strategiile personale de lucru, informațiile;
- se reduce la minim fenomenul blocajului emoțional al creativității;
- grupul dă un sentiment de încredere, de siguranță, antrenare reciprocă a membrilor ce duce la dispariția fricii de eșec și curajul de a-și asuma riscul;
- interacțiunea colectivă are ca efect și „educarea stăpânirii de sine și a unui comportament tolerant față de opiniile celorlalți, înfrângerea subiectivismului și acceptarea gândirii colective” (Crenguța L. Oprea, 2000, p. 47)

În continuare prezint pe scurt „Harta consecințelor” și „Colturile” două tehnici exersate pe parcursul cursului:

HARTA CONSECINȚELOR

Scop: dezvoltarea abilității de a reflecta asupra consecințelor directe și secundare în cazul unui eveniment specific/ acțiune particular și realizarea unei harti vizuale a acestor consecințe.

Durata: 50 minute

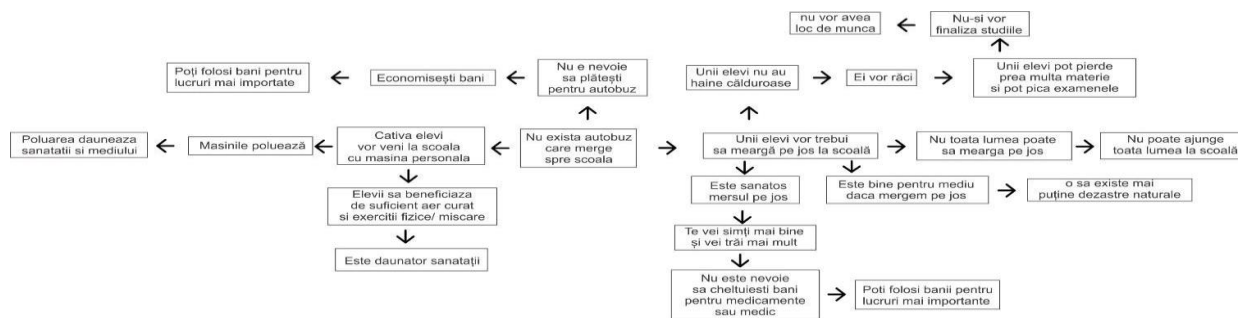
Metode: lucrul în grup, activitatea individuală, expunerea, dezbaterile

Materiale necesare: instrumente de scris, foi tip flipchart, coli de hârtie A4

Modalitate de lucru:

1. Prof. consilier școlar repartizează elevii în grupuri și distribuie fiecărui grup o foaie tip flipchart;

2. Dirijați elevii să scrie evenimentul/ acțiunea centrală, într-un cerc, în mijlocul paginii;
3. Îndrumați elevii să scrie consecințele directe ale evenimentului, în cercuri legate direct cu cercul principal printr-o linie. Elevii vor încerca să găsească cât mai multe consecințe directe.
4. Îndrumați elevii să discute în grup și să identifice consecințe secundare. Acestea vor fi notate din nou în cercuri și vor fi conectate la consecințele directe cu două linii. Consecințele de ordinul trei vor fi notate cu trei linii etc. Elevii pot colora cercurile, după criteriul consecințelor pozitive sau negative.
5. Coordonați elevii în prezentarea activității de grup și în identificarea concluziilor finale: compararea consecințelor găsite de fiecare grupă de elevi care conduc la o explorare mai profundă a temei.

COLȚURILE

Scop: sistematizarea și consolidarea cunoștințelor

Durată: 50 minute

Metode: conversație euristică, brainstorming

Materiale necesare: foaie de flipchart, carioca/markere

Dimensiunea grupului: 16-20 elevi

Modalitate de lucru:

1. Profesorul consilier școlar anunță o temă și le oferă elevilor posibilitatea de a alege din 4 alternative. *De exemplu: Comunicarea nonverbală (Comunicarea nonverbală prin semnale, Comunicarea nonverbală marcaje, Comunicarea nonverbală gesturi și Comunicarea nonverbală mimică)*
2. Elevii aleg cea alternativă care o consideră cea mai interesantă, notând alegerea făcută pe o bucată de hârtie. (fără să discute între ei sau să arate celorlalți colegi)
3. În clasă vor fi marcate 4 colțuri pentru fiecare alternativă. Elevii vor merge la colțul ales arătând hârtia colegilor, nemaiputând schimba alegerea făcută.
4. Grupul din fiecare colț va discuta despre tema aleasă și fiecare elev va explica alegerea făcută. De asemenea, în fiecare colț va fi amenajat un poster gol, pe care elevii vor putea scrie, desena și explica despre cea temă, în cel mai creativ mod. Elevii vor fi înștiințați de faptul că vor prezenta la final rezultatele lor despre tema aleasă. Posterul va trebui să cuprindă atât text, cât și imagini.

5. După 15-20 de minute profesorul oprește activitatea grupurilor. Toți membrii grupului, exceptând unul sau doi, se vor deplasa la alte grupuri unde reporterii care stau lângă postere vor explica tema respectivă. Elevii se vor asigura că nu se deplasează toți în același colț și în același timp.

6. După 5 minute profesorul bate din palme și toată lumea se întoarce la grupul de origine. Acum alți doi membri ai grupului vor sta lângă poster și vor explica tema, în timp ce, ceilalți membri se vor deplasa în diferite colțuri pentru a primi explicații despre alte teme. Acest proces se va desfășura până când toți elevii vor primi explicații din toate colțurile clasei.

Notă: Această activitate poate fi utilizată la orice disciplină de studiu.

”Working together for a **green, competitive and inclusive Europe**” este sloganul programului de finanțare, iar activitatea derulată pe parcursul săptămânii de formare ne-a dus cu gândul permanent la aceasta.

Participând la această activitate de formare și diseminând eficient informațiile suntem mai aproape de realizarea scopului proiectului: dezvoltarea strategiei CJRAE Dâmbovița de a sprijini școlile din județ în dezvoltarea de medii care promovează incluziunea, starea de bine și creativitatea.

Bibliografie

Gudrun Petursdottir - *Diverse Society, Diverse Classrooms*”, InterCultural Iceland, Reykjavik, 2018
 Flueraș, Vasile – *Teoria și practica învățării prin cooperare*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005
 Johnson, D. & Johnson, R. (1998). *Cooperative learning and social interdependence theory: Cooperative learning*. www.co-operation.org/pages/SIT.html*

„PLAY TO LEARN MORE”- JOACĂ-TE SĂ ÎNVEȚI MAI MULT!

Profesor consilier școlar- STANCIU Constanța
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Dâmbovița

„Jocul este singura atmosferă în care ființa sa psihologică poate să respire și, în consecință, poate să acționeze. A ne întreba de ce se joacă copilul înseamnă a ne întreba de ce este copil, nu ne putem imagina copilăria fără râsetele și jocurile sale.” (Edouard Claparède).

Jocul este o formă de manifestare întâlnită la copii, indiferent de rasă, etnie, civilizație, cultură, din cele mai vechi timpuri și satisface în cel mai înalt grad nevoia de activitate a copilului generată de trebuințe, dorințe, tendințe specifice copilului. Jocul este cea mai eficientă cale de învățare și disciplinare a copilului, de cunoaștere și apropiere a lui, de educare a acestuia în spiritul valorilor morale și estetice.

Jocul este însăși esența copilăriei. Aceasta a început odată cu omul, a crescut odată cu el și s-a maturizat continuu, ca în final să ajungem aici: la vârsta de aur la care ne aflăm. Când a început copilăria, a început și jocul. Jocul și mișcările ca metodă de învățare contribuie remarcabil la: integrare în colectiv, bucurie și motivație să descoperi și să înveți, abilități sociale precum colaborarea, dar nu în ultimul rând activități fizice. Jocul, fiind activitatea dominantă la vârsta copilăriei, are multiple valențe formative privind dezvoltarea psihică, fizică, intelectuală, estetică, morală, influențând, deci, dezvoltarea personalității copilului. Prin excelență, jocul constituie cadrul specific unui antrenament al spontaneității și al libertății de expresie, un stimul important în cultivarea receptivității și sensibilității, a mobilității și flexibilității psihice.

Participarea la cursul „Joacă-te, să înveți mai mult!” a însemnat, personal, dar și profesional, conștientizarea, dar și interiorizarea unor întrebări: „Ce înseamnă a te juca, pentru a învăța mai mult?”, „Ce îi voi învăța pe copii?”, „Cum voi reuși să îmi ating obiectivele?”, „Play to learn more” - este o metodă de învățare unde obiectivele curriculumului de bază sunt atinse prin mișcări, jocuri și simțuri, într-o manieră profesională, intenționată și eficientă.

Este o metodă care își propune să formeze profesorii, prin intermediul acestei metode inovatoare, aceștia putând astfel înțelege cu adevărat clasele de elevi/copii, prin utilizare de conținuturi practice, distractive și ușoare, astfel încât elevii/copiii să devină motivați și să își dorească să se joace, dar să și învețe mai mult.

Obiectivele pe care le pot stabili ca profesor pot fi: *academice (cognitive)*, precum: învățarea culorilor, a numerelor, a formelor, a literelor, a sunetelor, a ritmului, a scrisului și a cititului, adunarea și scăderea, înmulțirea; pot fi *sociale și emoționale*: ascultarea activă, urmărirea instrucțiunilor profesorului, a

împărtăși, răbdarea, cooperarea, respectul, a-ți aștepta rândul; dar și obiective ce privesc *dezvoltarea fizică* prin: coordonare, echilibru, rezistență, putere.

Activitățile și jocurile propuse de această metodă, *PTLM-Play To Learn More*, pot fi jucate în mod individual, dar și structurate în activități de grup.

Metoda „*Joacă-te să înveți mai mult*” are ca principii fundamentale jocul și mișcarea, ca fiind căile de atingere a obiectivelor pe care ni le propunem, sumarizând: mișcări, activități, dar și obiective.

Activitățile sunt structurate în diferite categorii:

1. Activități introductive - „*1, 2-stai*”.
2. Activități de încălzire (spargere a gheții)-activități de grup conduse de către profesor.
3. Activități principale - „*Mutarea la mijloc*”.
4. Activități principale - „*Cursa cu obstacole*”, „*Stația de lucru*”.
5. Activități principale - pentru copii de la 5-8 ani.
6. Activități principale - pentru copii între 2-3 ani.
7. Activități de relaxare - „*Mindful*”- activități simple pe covor- (*Bingo, Quiz*)
8. Activități în aer liber- „*Outdoor activities*”

Printre numeroasele jocuri desfășurate și învățate la curs, voi prezenta succint câteva:

1. Un joc de încălzire, extrem de interesant, desfășurat în grup, este acela în care participanții se așază în cerc, au o minge pe care o vor da de la unii la ceilalți, iar în momentul în care mingea este aruncată, se adresează o întrebare, iar cel care o prinde dă răspunsul, și, în egală măsură, va adresa altui participant o altă întrebare, aruncând la rândul său mingea. Cine scapă mingea sau are ezitări în răspuns, va fi eliminat. Întrebările sunt de genul: „*Care este numele tău?*”, „*Cum te simți astăzi?*”, „*Care este mâncarea ta preferată?*”, „*Unde locuiești?*”, „*Cum este vremea?*”, „*Ce faci?*”. Jocul continuă până când, rând pe rând, sunt eliminați din joc participanții, iar ultimul rămas în joc este desemnat câștigător.

2. Un alt joc, de intercunoaștere, dar și introductiv este acela în care participanții se așază concentric, în interiorul, dar și în exteriorul cercului, în pereche. Într-un timp limitat, în pereche, vor primi câte un cartonaș pe care există 6 desene, pe diferite secțiuni: emoții, obiecte vestimentare, mijloace de transport, aspecte culinare, tipuri de jocuri, stări ale vremii, forme geometrice. Pe spatele acestui cartonaș sunt întrebări, pe care unul dintre participanți le adresează celuilalt, în legătură cu imaginile desenate pe cealaltă față (Ex: „*Cum te simți? Ești bucuros? Obosit, încântat, îngrijorat?*”), astfel încât cel căruia i se adresează întrebările va vorbi despre emoțiile sale, despre ce preferă, despre ce crede; când timpul expiră (sună clopoțelul) cel care a răspuns va deveni cel care adresează întrebări. Ulterior, din partea stângă, vor prelua un alt cartonaș și vor proceda asemănător.

Toate jocurile prezentate în cadrul acestui curs, au avut la bază același principiu: **Simple. Simple. Simple.**

Jocurile principale, indiferent de obiectivul pe care îl urmăreau, fie academic (cognitiv), fie socio-emoțional, fie fizic, foloseau invariabil mișcarea în atingerea acestor obiective. Dacă trebuiau să grupeze pe categorii, prin identificarea itemilor (cifre, litere, culori), mișcarea până la centru se va realiza respectând un anumit traseu, pe o sfoară sau efectuând anumite mișcări fizice prestabilite, intitulate „*moduri de a călători - travel modes*”, „*micuții pictori*”, „*liniile colorate*”.

3. Un alt joc de interacțiune, cooperare în rezolvarea sarcinilor a fost acela în care, în grupe de câte 4 persoane, exista sarcina de a scrie pe cartonașe caracteristici ale orașului/țării care era scrisă pe cartonașul din interiorul cercului. Existau 4 astfel de cercuri, iar după ce se scriau aspectele/elementele caracteristice, toate cartonașele erau aduse în centru, echipele se roteau la un alt cerc, iar pe rând, prin mișcări fizice până la centru, trebuiau să găsească cele 4 caracteristici ale țării/orașului din cercul respectiv. Echipa care termina de găsit toate cele patru indicii, striga „Bingo!”.

Un alt aspect minunat prezentat la curs, a fost despre povești, despre importanța și rolul deosebit pe care acestea le au în activitățile cu copiii, în dezvoltarea lor emoțională, dar și cognitivă. Printre numeroasele roluri au fost evidențiate acelea că: promovează cititul, vor aduce o îmbogățire evidentă a vocabularului, vor copta, aduce împreună, atât profesorul, cât și elevii. Povestirile sunt folosite, deoarece copiii pot interacționa cu ele pe multe niveluri, fiind o activitate în care se cooperează și care începe întotdeauna simplu.

Povestirile sunt o formă de artă interactivă, care se folosește de cuvinte și acțiuni pentru a scoate în evidență toate elementele și imaginile acestora, încurajând cu predilecție imaginația ascultătorilor.

Povestirile sunt atât minunate, cât și puternice, au un impact spectaculos, deoarece cu toții suntem încântați de o poveste bună. Copiii sunt încurajați să deseneze pe secvențe poveștile, să le picteze, pornind de la câteva cuvinte cheie, apoi, vor prezenta povestea folosindu-se și de mișcări specifice nonverbale, gestică, ce completează într-o manieră adecvată cele comunicate verbal.

Pe parcursul zilelor de curs, au fost prezentate în ceea ce s-a numit „*Icelandic corner*” - informații despre Islanda, despre populația acesteia, despre trecutul, cultura și civilizația acesteia, despre fiii și fiicele Islandei, dar și informații despre sistemul școlar din Islanda, modul de organizare și structurare pe niveluri de învățământ, având chiar oportunitatea de a vizita o școală din Islanda.

Mobilitatea a fost realizată în cadrul **Proiectului „Better Schools for All”, SEE-2019-Ey-PMIP-007, Finanțat prin Granturile SEE 2014-2021, Programul de Educație, Burse, Ucenicie și Antreprenoriatul Tinerilor.**

Beneficiar: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Dâmbovița.

Perioada de implementare: 01.05.2021-30.04.2023

JOCUL ÎN ACTIVITĂȚILE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE ÎN SISTEMUL ISLANDEZ

Prof. consilier școlar MARIN Loredana Adelina
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Dambovița

Islanda, o insulă, o țară, o poveste

Am ajuns în Islanda în februarie, în cadrul proiectului „**Better Schools for All**”, SEE - 2019-EY-PMIP-0007, finanțat prin Granturile SEE 2014-2021, Programul de Educație, Burse, Ucenicie și **Antreprenoriatul Tinerilor**,

Am ajuns într-o lună în care iarna e la ea acasa, nu ca în celelalte nu ar fi prezentă! Situata între două oceane (Atlanticul de Nord și Oceanul Arctic), este o țară care face legătura între două continente (Europa continentală și America de Nord)

Islanda este țara contrastelor. A contrastelor dintre culori, dintre fenomene naturale, dintre temperaturi (daca nu-ți place vremea, așteaptă 10 minute, spun localnicii). Este țară, care oferă multe: oportunități, priveliști și experiențe unice. O țară care merită experimentată cel puțin o dată în viață, o țară care îți spune ce poți vedea încă din prezentarea drapelului (apa, gheață și foc-vulcani)

Fiind profesor consilier al **Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională Dâmbovița**, unul dintre beneficiarii proiectului **Better Schools for All**, SEE - 2019-EY-PMIP-0007, am participat la cursul **SMART TEACHERS PLAY MORE**.

Dacă ești profesor pentru învățământul preșcolar, primar sau gimnazial, dacă esti profesor pentru elevii cu nevoi speciale, profesor de limbi straine și profesori de discipline implicați în proiecte de învățare integrată a conținutului și a limbilor (CLIL) în școli multilingve. Dacă ești profesor consilier școlar și dorești să intri în legătură cu alți profesori și să te implici în activități inspiratoare, atunci acest curs este pentru tine! Este, de asemenea, o oportunitate excelentă de a-ți exersa și de a-ți îmbunătăți propriile abilități de limba engleză în contexte practice.

Asa cum reiese și din titlul proiectului, rolul acestui curs este de a introduce jocul în activitățile de predare-învățare.

Ce nu au voie să folosească copiii într-o astfel de activitate este - „trebuie” ☺

Jocul de bază este un joc pe care îl poți juca din nou și din nou doar folosind diferite obiective de învățare.

Housegame este unul dintre jocurile de bază în PTLM (Play To Learn More), este un joc de grup (încălzire), fiind inovator, eficient și ușor de aplicat.

Prin intermediul celor două formatoare, Kristín Einarsdóttir din Islanda și Sarah Jane Anthony din Anglia am putut participa la un curs dinamic, care mi-a oferit o perspectivă de aproape asupra sistemului școlar islandez și o experiență nouă, a metodologiei inovatoare care explorează noi modalități de implementare a ideilor de predare, de-a lungul curriculum-ului.

Ca parte a cursului, veți avea ocazia să vizitați școli islandeze la fiecare etapă educațională. Veți vedea cum în aer liber, sportului și disciplinelor practice (cum ar fi economia casnică, prelucrarea lemnului și arta) li se acordă aceeași prioritate ca și disciplinelor academice în toate etapele educației.

Pe parcursul cursului, ne-au fost oferite noi abordări și perspective privind predarea conceptelor academice, precum și abordarea abilităților personale și sociale fundamentale, cu ajutorul jocurilor. Ei pun accent pe dezvoltarea abilităților de viață, ceea ce promova și învățământul românesc, cel puțin în perioada în care eu am fost elev de gimnaziu (recunosc, m-a încercat un sentiment de nostalgie atunci când am văzut atelierelor lor, ce-mi aminteau de anii mei de școală generală).

Pentru că jocul este o activitate voluntară și spontană, care produce copilului bucurie și plăcere. ca o lume paralelă, fantastică, în care copilul interpretează un rol într-o poveste imaginată de el însuși, o lume în care, copilul apelează la reprezentare, adică la imaginea senzorială a unor obiecte din realitate, evocată mintal în absența acestora, exersându-și altfel capacitățile cognitive, formatoarele recurgând la o modalitate pe cât de simplă, pe atât de complexă- **Start simple ... story games.**

Pentru îmbunătățirea exprimării, a încrederii în sine, au fost folosite jocurile senzoriale și realizarea poveștilor (*once upon a time*.....un început ce te duce într-o lume plină de magie).

De ce poveste? Pentru că o poveste este o serie conectată de evenimente spuse prin cuvinte (scrise sau rostite), imagini (nemișcate și în mișcare), limbajul corpului, spectacol, muzică sau orice altă formă de comunicare.

Există atât de multe motive pentru a folosi povești:

- ✓ Promovează lectura
- ✓ Oferă experiențe bogate de vocabular
- ✓ Modele grozave pentru modelele de limbaj/structura povestirii
- ✓ Exersare fantastică a sunetului și a ritmului
- ✓ Excelent pentru a explora timpurile verbale
- ✓ Încurajează ascultarea active
- ✓ Inspiră discuția
- ✓ Permite o perspectivă într-o lume de contexte (timp și locuri)
- ✓ Angajant atât pentru elevi, cât și pentru profesori

Când spui o poveste, narațiunile activează și multe alte părți ale creierului nostru, sugerând de ce experiența lecturii poate fi atât de vie.

Activitățile propuse de SMART TEACHERS PLAY MORE ehf includ:

- predarea conceptelor academice și a abilităților sociale prin mișcare și P.E. jocuri.
- folosind povestirea, mișcarea și jocul senzorial pentru a dezvolta încrederea în vorbire și ascultare.
- explorarea tehnicilor practice de filozofie pentru a rezolva probleme și a îmbunătăți abilitățile de comunicare, gândire și luare a deciziilor.
- exersând activități simple de meditație și conștientizare pe care să le încorporezi în rutina ta zilnică.
- utilizarea dispozitivelor inteligente și a tehnologiei informației pentru a spori motivația și învățarea elevilor.
- promovarea utilizării resurselor ecologice de casă ca alternative la versiunile din plastic întâlnite adesea în școli.

Toate aceste activități au în centrul lor jocul, creativitatea și bunăstarea și sunt adaptate interesului participanților noștri și grupului de vârstă al elevilor lor.

Participarea la acest curs oferit de „**Better Schools for All**”, SEE - 2019-EY-PMIP-0007, finanțat prin **Granturile SEE 2014-2021, Programul de Educație, Burse, Ucenicie și Antreprenoriatul Tinerilor**, reprezintă oportunități de învățare pentru profesioniștii din sectorul educațional.

Acest curs oferă posibilitatea de a-ți îmbunătăți predarea, abilitățile personale, sociale și de comunicare, oferă participanților o perspectivă de aproape asupra sistemului școlar islandez. De asemenea, ofera și instrumentele de care ai nevoie pentru a promova sănătatea și bunăstarea.

Numărul țărilor participante (9) oferă profesorilor oportunitatea de a împărtăși activități de succes pe care le folosesc în propria lor școală/țara, astfel încât să putem învăța unii de la alții.

Smart Teachers Play More este un curs inovator cu bunăstare, joacă și creativitate în centrul său. Combinând programele și metodologia lor, ei au creat un curs cu adevărat interesant și practic, care se concentrează pe învățare, dezvoltarea încrederii și a creativității prin joc, mișcare și simțuri. „Smart Teachers Play More reflectă filozofia -conform căreia profesorii învață în timp ce se distrează, împărtășind idei și experiențe cu colegii din diferite țări. Este un curs educațional cu adevărat unic, îmbogățitor, organizat într-un cadru minunat de inspirat.”

Prin joc, copilul acumulează cunoștințe noi, își diversifică acțiunile mintale și își dezvoltă imaginația. Jocul înseamnă cunoaștere, asimilare practică și mentală a însușirilor lumii înconjurătoare, cât și a experienței de viață.

Ce evaluează acest curs? Faptul ca numite jocuri pentru copii sunt concepute special pentru a contribui la dezvoltarea intelectuală a copilului și gândite pentru anumite etape de dezvoltare. Cu ajutorul acestora, copilul învață să clasifice, să memoreze, să raționeze, să asambleze, să pună în practică rațiuni logice și să lucreze cu mintea. Jocul contribuie, de asemenea, la dezvoltarea inteligenței sociale. Pentru copil este important să fie sociabil, să acumuleze mai ușor informații noi, să fie ambițios. Un alt beneficiu adus de jocuri este că permite părinților să identifice care sunt aptitudinile și talentele copilului.

Există câteva lucruri de remarcat: *în primul rând*, jocul fortifică un copil din punct de vedere fizic, îi imprimă gustul pentru obținerea performanțelor, precum și mijloacele de a le realiza. În al doilea rând, jocul creează deprinderi pentru lucrul în echipă, pentru sincronizarea acțiunilor proprii cu ale altora, în vederea atingerii unui scop comun. În al treilea rând, jocul provoacă o stare de bună dispoziție, fiind o acțiune specifică, încărcată de sensuri și tensiuni, întotdeauna desfășurată după reguli acceptate de bunăvoie și în afara sferei utilității sau necesității materiale, însoțită de simțăminte de înălțare și de încordare, de voieșie și destindere.

Concluzia formatoarelor intarește ideea promovată de Leontiev, care susține că jocul este o modalitate de exprimare a vieții psihice, mai ales la vârsta preșcolară, de exercitare a personalității: originea jocului rezultă din decalajul dintre cerințele mediului extern și posibilitățile copilului.

Pe lângă toate activitățile de învățare, am cunoscut , oameni, obiceiuri, tradiții și câteva caracteristici ale Islandei. Am plecat de la curs mai bogată, din toate punctele de vedere și cu siguranța o să aplic și filosofia de viață a nefilosofilor”, motto-ul cursului, preluat dintr-un desen animat **PETTA REDDAST!** (hakuna matatta-totul va fi bine!), lucru ce evidențiază, din nou, dacă mai era nevoie, cât de importante sunt poveștile în viața noastră, a tuturor și câte lecții de viață transmit.

METODE ACTIVE DE PREDARE

-Caruselul-

Prof. consilier școlar, NICA Gianina Marinela,
Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Dâmbovița

”Fiecare poate face ceva”

În cadrul cursului de formare „*Diverse Society – Diverse Classroom*” - *Student’s diversity benefitting social diversity, Special focus on key competences and cooperative learning in intercultural/diverse groups Course*” - organizat în Borgarnes, Islanda, în perioada 20 – 26 martie 2022 s-a pus accentul pe învățarea activă prin aplicarea practică a metodelor creative de învățare prin cooperare. Unul dintre scopurile cursului a fost ca ulterior, profesorii să formeze la elevi, abilități și competențe cheie pe măsură ce aceștia învață informații specifice unei discipline.

Învățarea prin cooperare este o învățare prin colaborare specifică și necesită respectarea unor reguli precum:

- se lucrează în grupuri mici;
- activitatea este structurată;
- elevii sunt evaluați pentru munca individuală, dar lucrul este realizat de întregul grup și apreciat;
- elevii comunică direct între ei—față în față și învață să lucreze ca o echipă;
- timpul disponibil al clasei trebuie să fie folosit în mod corespunzător.

Gruparea elevilor în perechi sau în grupuri mici sporește șansele ca aceștia să devină implicați. Elevii resimt mai puțină presiune atunci când li se cere să realizeze o sarcină împreună cu un coleg decât atunci când trebuie să facă acest lucru în mod independent. Structura este foarte importantă atunci când vorbim despre învățare prin cooperare. Este posibil ca în clasă să fie elevi care au un status scăzut în cadrul grupului și sunt ținuti deoparte de sarcină, dar de asemenea pot fi elevi care sunt anxioși și devin nervoși în situații necunoscute. Pentru acești elevi este foarte important să se cunoască ce se așteaptă de la ei, să știe cu exactitate ce anume se întâmplă pe parcursul sarcinii de echipă, la fel cum cunosc ce se întâmplă pe parcursul unei lecții tradiționale. Important este să se utilizeze anumite roluri predefinite și fiecărui membru al grupului să i se atribuie un rol cu anumite responsabilități.

Lecțiile bazate pe învățarea prin colaborare au caracteristici generale precum:

- interdependența pozitivă;
- răspunderea individuală;
- caracterul eterogen al membrilor și al grupurilor;

- conducerea în comun;
- predarea directă a deprinderilor sociale;
- rolul de observator al profesorului, care însă poate interveni când e nevoie;
- munca eficientă în grup.

Interdependența pozitivă constă în faptul că elevii realizează că au nevoie unii de alții pentru a duce la bun sfârșit sarcina grupului („ori ne scufundăm, ori înotăm împreună”). Profesorii pot structura această interdependență pozitivă, stabilind scopuri comune („învață și vezi să învețe toți cei din grup”), recompense comune („dacă toți membrii grupului realizează un anumit lucru, fiecare va primi o bonificație“); resurse comune (o coală de hârtie pentru întregul grup sau fiecare membru deține o parte din informații); roluri distribuite (cel care rezumă, cel care îi încurajează pe ceilalți, cei care formulează răspunsul etc.).

Interacțiunea directă presupune ca elevii să se ajute unii pe alții să învețe, încurajându-se și împărtășindu-și ideile. Ei explică ceea ce știu celorlalți, discută, se învață unii pe alții. Profesorul aranjează grupurile în așa fel încât elevii să stea unii lângă alții și să discute fiecare aspect al temei pe care o au de rezolvat.

Răspunderea individuală. Se evaluează frecvent performanța fiecărui elev și rezultatul i se comunică atât lui, cât și grupului. Profesorul poate scoate în evidență răspunderea individuală, alegând, pentru test, elevii din doi în doi sau alegând, la întâmplare, un membru al grupului pentru a da un răspuns.

Deprinderi interpersonale și de grup. Grupurile nu pot exista și nici nu pot funcționa dacă elevii nu au și nu folosesc anumite deprinderi sociale absolut necesare. Elevii trebuie învățați aceste deprinderi la fel cum sunt învățați orice altceva. Ele includ conducerea, luarea deciziilor, clădirea încrederii, comunicarea, managementul conflictelor.

Procesare în grup. Grupurile au nevoie de anumite momente pentru a discuta cât de bine și-au atins scopurile și pentru a menține relații eficiente de muncă între membrii lor. Profesorii creează condițiile necesare acestei procesări prin sarcini ca:

- a) Enumerați cel puțin trei acțiuni ale membrilor care au condus la succesul grupului;
- b) Enumerați cel puțin o acțiune care ar putea spori succesul grupului mâine.

Profesorul monitorizează, în permanență, învățarea grupurilor și le dă feedback, lor și întregii clase, despre cum lucrează.

Principii călăuzitoare. Copiii vor ajunge să gândească mai bine numai dacă li se oferă ocazii numeroase de a exersa metodele de gândire care le sunt prezentate. Trebuie să ne concentrăm pe câteva strategii de gândire care sunt foarte utile și ușor de transferat de la un domeniu la altul, astfel încât elevii să le poată folosi în mod regulat.

Rolurile elevilor. În interiorul fiecărui grup, rolurile pe care le joacă elevii pot fi orientate spre sarcina de lucru sau spre menținerea grupului sau spre ambele. Pentru că elevii trebuie să se deprindă cu ambele

categorii, uneori profesorul poate distribui roluri specifice. Li se atrage atenția asupra rolurilor izolate pentru a-i face conștienți de necesitatea fiecărui rol. Rolurile sunt întotdeauna distribuite de către profesor și inversate, prin rotație, ca de-a lungul mai multor lecții elevii să experimenteze toate rolurile în cadrul grupului, de exemplu: cine a fost reporter la o sarcină, la următoarea sarcină va fi organizator. Prima dată însă li se oferă un rol la care vor face față cu brio, pentru a prinde curaj și încredere. Acest lucru se realizează printr-o foarte bună observare și cunoaștere a elevilor.

Exemple de roluri:

✓ *Facilitator/Organizator*: citește instrucțiunile cu voce tare; se asigură că toată lumea înțelege instrucțiunile, verificând și explicând din nou; se asigură că toți membrii grupului participă și ascultă; este singurul care poate chema profesorul, dar doar dacă nimeni din grup nu cunoaște răspunsul;

✓ *Reporter*: prezintă membrii grupului și rolurile lor; notează răspunsurile grupului; discută cu membrii grupului ce anume va fi raportat și cum; organizează prezentarea grupului pentru clasă și se asigură că fiecare membru al echipei are o parte în prezentare;

✓ *Armonizatorul*: încurajează membrii grupului să își aducă contribuția la munca de echipă; îi încurajează să se ajute reciproc; se asigură că nimeni nu este dat deoparte; apreciază atunci când cineva vine cu idei bune; oferă feedback pozitiv;

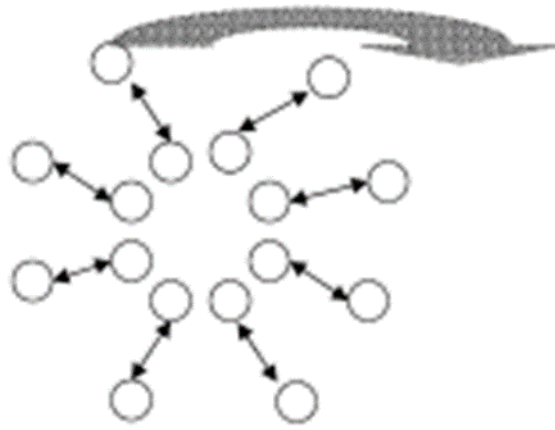
✓ *Responsabilul cu cronometrarea*: dezvoltă un program al proiectului, astfel încât să poată să spună grupului cu exactitate când trebuie să termine de rezolvat fiecare etapă a proiectului, atenționează grupul când petrec prea mult timp asupra unei singure etape; împarte timpul egal între membrii grupului, pentru intervenție și exprimarea opiniei; se asigură că prezentarea este gata la timp;

✓ *Responsabilul cu materialele*: aduce foaia cu instrucțiuni și insignele cu roluri, le împarte participanților; este responsabil cu aprovizionarea cu materiale pe durata întregului proiect; este singurul care se poate ridica de la masă pentru a aduce materiale; se asigură la final că toate materialele sunt puse la locul lor, la sfârșitul activității și toată lumea a predat insignele cu rolurile;

✓ *Moderator*: (dacă formăm grupe de câte șase elevi): se asigură că grupul se ocupă de sarcină și de nimic altceva; decide cine va lua cuvântul pe parcursul discuțiilor; este singurul care poate chema profesorul pentru ajutor, dacă nimeni din grup nu știe răspunsul (dacă sunt doar 5 membri în grup, această parte îi revine organizatorului)

În cadrul învățării prin colaborare, una dintre metodele active care poate fi aplicată, este: ”*Caruselul*”. Prin intermediul acestei metode, se urmărește ca membrii grupului să se cunoască mai bine și creșterea coeziunii grupului. Poate dura 20-30 minute. Materialele necesare derulării acestei metode constau dintr-o listă cu propoziții și/sau cuvinte, clopoțel/semn de oprire.

Elevii sunt împărțiți în două grupuri egale, iar apoi sunt rugați să formeze două cercuri, unul interior și unul exterior. În cele două cercuri, elevii vor sta unul în fața celuilalt, în perechi.

Profesorul va spune un cuvânt sau o propoziție, cum ar fi: (ce m-a surprins prima dată la tine, muzică, atribute ale unui prieten bun, o celebritate, etc.), iar fiecare pereche trebuie să găsească în maxim un minut ceva ce le place sau au în comun (un stil de muzica preferat de ambii, o mâncare pe care ambii o preferă, etc.). După un minut (sau chiar mai puțin), profesorul sună din clopoțel, partenerii își mulțumesc, iar cercul exterior se rotește spre dreapta, oprindu-se la următorul partener. Perechile nou formate trebuie să găsească o altă similaritate conform instrucțiunilor date de profesor. Se continuă în acest mod până când membrii din cele două cercuri ajung la ultimul partener. Când se ajunge la ultima pereche, profesorul va anunța elevii că regula se schimbă și că în perechile nou formate vor trebui să găsească similarități sau diferențe, dar că acesta vor fi exprimate nonverbal.

Caruselul este o metodă interactivă de grup, care stimulează participarea tuturor elevilor la activitate; oferă posibilitatea copiilor de a lucra cu fiecare dintre membrii colectivului; stimulează cooperarea în echipă, ajutorul reciproc, înțelegerea și toleranța față de opinia celuilalt; este o metodă ușor de aplicat la orice vârstă și adaptabilă oricărui domeniu și obiect de învățământ.

Bibliografie

Coord. Crețu, N., „Învățarea prin colaborare”, Editura Didactica Pro, Chișinău, 2002
 Gudrun Petursdottir, „Diverse Society, Diverse Classrooms”, InterCultural Iceland, Reykjavik, 2018

METODA MOZAIC + SARCINĂ COMPLEXĂ DE ÎNVĂȚARE PRIN COOPERARE

Prof. consilier școlar COMAN Irina
Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Dâmbovița

Cursul de formare profesională „**Diverse Society - Diverse Classroom**” la care am participat, a fost finanțat prin Granturile SEE 2014-2021, Programul de Educație, Burse, Ucenicie și Antreprenoriatul Tinerilor și a fost organizat de Centrul InterCultural Iceland, în perioada 20-26 martie 2022, în localitatea Borganes, Islanda.

Cursul s-a axat în principal pe învățarea activă prin aplicarea metodelor de învățare creativă și a tehnicilor de învățare prin cooperare. Au fost utilizate metode de evaluare inovatoare și diverse, iar participanții au elaborat materiale specifice pe care le vom folosi cu proprii noștri elevi.

Într-o sarcină complexă de învățare prin cooperare, elevii utilizează diverse abilități și competențe, au posibilitatea înțelegerii mai profunde a subiectului studiat și pot utiliza diversitatea ca resursă de învățare. Prin acest tip de sarcini sunt îndeplinite cu ușurință obiectivele educației interculturale. Este nevoie de timp pentru a crea o astfel de sarcină, iar sarcina nu va fi, probabil, perfectă de la început. La fel ca și elevii noștri, este nevoie să fim capabili și dispuși să învățăm din greșelile noastre și să le repetăm din nou și din nou, până vom atinge un rezultat optim.

O astfel de metodă este Mozaic+. Aceasta are la bază strategia originală a metodei Mozaic la care se adaugă o a doua activitate, sarcina B, care implică întotdeauna o prezentare creativă, în care sunt utilizate diferite competențe și tipuri de inteligențe pentru fiecare grup.

Astfel, sarcina A este structurată urmând pașii metodei Mozaic:

Profesorul stabilește tema de studiu (de exemplu „Metode de reciclare”) și o împarte în 4 sau 5 sub-teme. Opțional, poate stabili pentru fiecare sub-temă, elementele principale pe care trebuie să pună accent elevul, atunci când studiază materialul în mod independent. Acestea pot fi formulate fie sub formă de întrebări, fie afirmativ, fie un text eliptic care va putea fi completat numai atunci când elevul studiază materialul. Realizează o fișă-expert în care trece cele 4 sau 5 sub-teme propuse și care va fi oferită fiecărui grup.

- *Profesorul împarte clasa în echipe de învățare* (4 sau 5 elevi) și atribuie fiecărei echipe un număr (1,2,3,4,5). În această etapă, este important să ne asigurăm că grupurile sunt diverse în ceea ce privește sexul, etnia, abilitățile și statutul. Fiecare elev primește un rol (facilitator/organizator, responsabil cu materialele, responsabil cu cronometrarea, reporter, armonizator).

- *Fiecare elev din echipă primește o literă (A, B, C, D, E) și are ca sarcină să studieze în mod independent, sub-tema corespunzătoare literei sale (acest studiu independent poate fi făcut în clasă sau poate constitui o temă pentru acasă, realizată înaintea organizării mozaicului). El trebuie să devină expert în problema dată. De exemplu, elevii cu litera A din toate echipele de învățare formate, vor aprofunda sub-tema A. Cei cu litera B vor studia sub-tema B, și așa mai departe. Asigurați-vă că întrebările/sarcinile sunt suficient de deschise pentru ca ei să adune mai multe informații în grupurile de specialiști.*

- *Constituirea grupurilor de experți: după ce au parcurs faza de lucru independent, experții cu același număr se reunesc, constituind grupe de experți pentru a dezbate problema împreună. Astfel, elevii cu litera A, părăsesc echipele de învățare inițiale și se adună la o masă pentru a aprofunda sub-tema A. La fel procedează și ceilalți elevi. Aici, elevii prezintă un raport individual asupra a ceea ce au studiat independent. Au loc discuții pe baza datelor și a materialelor avute la dispoziție, se adaugă elemente noi și se stabilește modalitatea în care noile cunoștințe vor fi transmise și celorlalți membri din echipa inițială. Din punct de vedere al aranjamentului fizic, mesele de lucru trebuie plasate în diferite locuri ale sălii de clasă, pentru a nu se deranja reciproc. Este important ca acestea să nu fie prea mari, astfel încât membrii grupului să fie destul de apropiați pentru a comunica bine.*

- *Reîntoarcerea în echipa inițială de învățare: experții transmit cunoștințele asimilate, reținând la rândul lor cunoștințele pe care le transmit colegii lor, experți în alte sub-teme. Membrii sunt stimulați să discute, să pună întrebări și să-și noteze, fiecare realizându-și propriul plan de idei.*

Sarcina B

- *Echipa de învățare inițială pregătește o prezentare creativă, urmând instrucțiunile formulate de profesor și informațiile primite de la toate grupurile de specialiști. Pot demonstra o idee, pot citi un raport, pot folosi computerul, pot ilustra ideile cu ajutorul diagramelor, desenelor, fotografiilor. Clasa și profesorul oferă feedback.*

Exemplu:

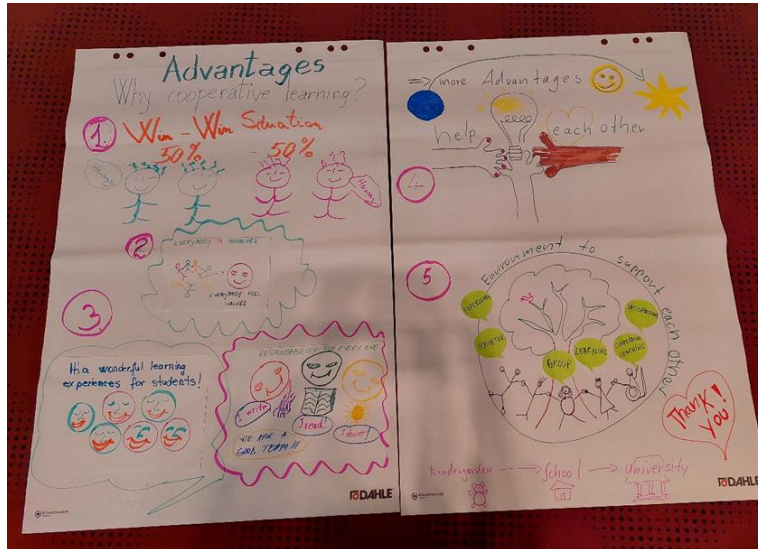
Echipa 1 – Echipa ta dorește să informeze elevii, profesorii și personalul școlar despre toate lucrurile care se reciclează în școala și clasa dumneavoastră. Realizați un poster care să le amintească și îl veți prezenta.

Echipa 2 - Grupul vostru scrie o poezie pentru oamenii care trăiesc pe altă planetă, în care descrieți cum va fi viața pe Pământ peste 100 de ani, dacă nu se reciclează sau nu se face nimic pentru a salva mediul înconjurător. Prezentați poezia pe ritmuri de rap.

Echipa 3 - Grupul vostru este un grup de persoane care au fost invitate la o emisiune despre reciclare. Doi dintre voi reprezintă persoane care consideră că reciclarea este necesară, iar doi dintre voi reprezintă persoane care nu o consideră necesară, iar unul dintre voi este gazda talk-show-ului. Trebuie să vă gândiți la argumente din ambele părți. Prezentați discuția prin punerea în scenă a talk-show-ului.

- Dacă există timp și o oportunitate, rezultatele sarcinii B pot fi transmise unei audiențe mai largi, cum ar fi elevii mai tineri sau părinți.
- În cazul în care profesorul dorește să evalueze modul în care fiecare cursant își desfășoară activitatea de învățare și de pregătire, ar putea exista un raport individual pe care elevii să îl trimită profesorului pentru a primi feedback.

Metoda Mozaic+ este o structură de învățare prin cooperare, în care sunt utilizate și antrenate diferite competențe.

Exemplu:

Ascultarea - cursanții trebuie să asculte în mod activ pentru a învăța materialul necesar și pentru a fi capabili să îl predea colegilor din echipa inițială.

Gândirea creativă - grupurile trebuie să se gândească la noi modalități de abordare, predare și prezentare a rezultatului.

Gândirea critică - întrebările sunt deschise, iar cursanții trebuie să gândească critic atunci când se pun de acord asupra răspunsurilor și când decid asupra prezentării creative.

Acceptarea diversității - prezentările necesită abilități multiple, iar diversitatea devine un avantaj.

Abilități de cooperare - toți membrii unui grup sunt responsabili pentru succesul celorlalți membri ai grupului. Dacă cineva nu are prea multe de oferit în grupul de specialiști, ceilalți membri ai grupului se asigură că are ceva de împărțit cu grupul inițial.

Bibliografie

- Petursdottir, G., „Diverse Society, Diverse Classrooms”, InterCultural Iceland, Reykjavik, 2018;
 Crețu, N. (coord.), „Învățarea prin colaborare”, Suplimentul revistei „Didactica Pro”, nr. 7, Chișinău, 2002.

AUGMENTING STUDENTS' DIGITAL AND COMMUNICATIVE SKILLS THROUGH ETWINNING PROGRAMMES

Prof. Bucur Magdalena Iuliana,
Colegiul Național „Ienăchiță Văcărescu”, Târgoviște

For a few decades now, it has proved useful and beneficial to any school community to be part of the larger educational community created by the European programmes, powered by the European Commission, such as the Erasmus+ ones. In the 2021-2022 school year, *Ienăchiță Văcărescu* National College, through one of its English teachers, myself – Magdalena Iuliana Bucur, and a team of 5-graders, took part in the eTwinning project "Communication - the chance to know and discover the world/ Comunicarea - sansa de a cunoaste si de a descoperi lumea/ Comunicazione - la possibilita di conoscere e scoprire il mondo", which aimed to bring together teachers and students from Europe and the rest of the world, to allow them to share elements of national identity and to contribute to the development of their communicative skills. The activities that were implemented led to the improvement of students' communication in the English language, boosted their imagination and broadened their horizons. The participating countries were Albania, Armenia, Azerbaijan, Bulgaria, Croatia, Georgia, Greece, Italy, North Macedonia, Poland, Portugal, Republic of Moldova, Romania, Serbia, Spain and Turkey.

The main educational objectives that were targeted by the project were improving students' communicative skills, therefore, my 14-student team mainly worked in pairs and small groups of four or five. Thus, they were able to discuss and better understand the tasks, use English as language of communication within their groups, as well as to deliver the presentation of their own projects. Demonstration, as a pedagogical method, was sometimes employed, by myself, as a teacher (since some of the tasks required by the project needed to be made accessible to 11-year-olds), and by some of the students, if they had a better command of the application that was required by the task. Role-play was also favoured by the students; however, each of them delivered their own products. The ones that were conversant with the internet applications that were needed to create a clip or a game demonstrated the use of these and helped their peers. All of them proved responsibility and creativity, they were willing to identify and correct possible mistakes in using the language, and showcase their work to their classmates, as well. They were also enthusiastic in collaborating within their own groups, collecting data on the project topics, doing research and comparing the results.

The project activities were conveniently integrated into the school curriculum, since the school syllabus for the 5th grade includes improving/ practising specific competences of oral communication in

common contexts, writing short paragraphs/ essays on topics of interest to the students, such as native land/ town/ home, seasons, holidays - Christmas, Valentine's Day, traditional recipes/ dance, games. My students' competences developed through participation in this project are being able to organize information according to a plan, being able to deliver presentations of themselves and of aspects of daily life, being able to write short messages of well-wishing on Christmas cards and Valentine cards, being able to collaborate within pairs or groups, being creative, being able to use simple applications in order to create a game or a power point presentation. Thus, a multidisciplinary approach was necessary, since collaboration with the Informatics teacher was required in order to complete some of the tasks.

At the end of the project, the students were awarded certificates of participation in the project, as well as certificates of excellence. However, a greater reward would be the chance to have met wonderful people, to form new bonds across frontiers, to expand their knowledge and improve their digital and communicative skills, thus, achieving some of targets put forth by the European Commission, through people and for the people.

Students, after they received the awards

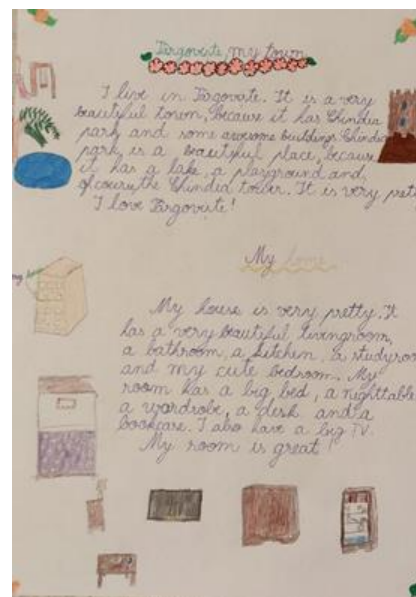
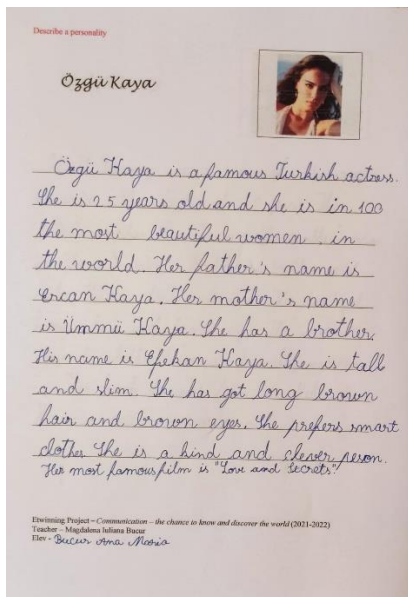

Students at work during the project

Students' products in various activities

Students presenting a traditional Romanian dance

„MATEMATICA ÎN COTIDIAN” – PROIECT ETWINNING

Prof. CRISTEA Valentin Gabriel,
Școala Gimnazială Ulmi

Descrierea proiectului

Acest proiect este destinat elevilor care iubesc matematica și limba engleză. În ziua de astăzi, găsim matematica în cele mai diverse forme ale sale. Proiectul a întrunit 6 profesori din România, 4 profesori din Republica Moldova și 92 de elevi.

Prin acest proiect, se dorește ca elevii să aprecieze matematica, să recunoască importanța și aplicabilitatea ei în viața noastră de zi cu zi, să lucreze cu ea folosind instrumentele web-2, să socializeze cu elevi din diferite țări.

Obiectivele proiectului sunt:

- O1-Elevii vor recunoaște importanța și aplicabilitatea matematicii în viața noastră de zi cu zi;
- O2-Elevii vor recunoaște și vor reprezenta în plan figuri și corpuri geometrice, vor compune și vor rezolva probleme din cotidian;
- O3-Elevii vor comunica între ei împărtășind experiențe, idei matematice și jocuri cu concepte matematice;
- O4-Elevii vor dezvolta competența de comunicare și colaborare;
- O5-Elevii vor recunoaște și vor învăța să utilizeze în mod eficient diferite instrumente web-2;
- O6-Elevii vor crește gradul de conștientizare cu privire la utilizarea în siguranță a internetului;
- O7-Elevii vor dezvolta competența de comunicare într-o limbă străină.

Fiecare profesor va realiza 1-3 activități în fiecare lună. În septembrie:

- se formează echipele și se înregistrează elevii în Twinspace;
- se creează de către elevi a avatarelor și se prezintă în TwinBoard;
- se prezintă țările, orașele, școlile cu ajutorul unui video;
- se studiază regulile de securitate pe internet (elevii vor crea câte un poster cu regulile de securitate în aplicația *canva.com* sau manual și în colaborare vor crea o imagine interactivă cu ajutorul aplicației *genial.ly*)
- se creează logo-ului proiectului, se selectează acesta prin vot cu un formular Google.

Elevii din echipa Școlii Gimnaziale Ulmi au colaborat cu echipele din Școlile IPLT „C. Negruzzi”, Chișinău, Republica Moldova și Liceul de Artă Ioan Sima, Zalău, România, și anume cu doamnele profesoare Tatiana Ceban și Cornelia Ghiman. Am avut în vedere ca fiecare elev să se poată implica potrivit abilităților și pasiunilor personale. Proiectul a durat din septembrie 2021 până în februarie 2022. Prin intermediul acestui

proiect, am promovat dialogul în rândul elevilor în vederea dezvoltării competențelor informaționale. Elevii echipei Școlii Gimnaziale Ulmi au creat logo-ul proiectului, au creat corpuri geometrice din materiale reciclabile, un poster cu regulile de securitate în aplicația canva.com sau manual și în colaborare au creat o imagine interactivă cu ajutorul aplicației *genially.com*, au ajutat la crearea unei expoziții virtuale cu ajutorul aplicației *artsteps.com* în cadrul Muzeului *Matematica în jurul nostru*, au creat o carte digitală cu *bookcreator*, au scris o poezie și au rezolvat probleme din cotidian la figura dată. Elevii au compus probleme din viața cotidiană, cu care au creat postere prezentând situația problemă și prin imagine, cu posterele realizate au creat puzzle-ul în *jigsawplanet.com*.

Elevii au propus altui grup puzzle-ul spre rezolvare și au efectuat măsurări comparabile: virtuale (cu ajutorul GoogleMap) și pe teren și au rezolvat o problemă. Elevii au propus liderului grupului probleme simple din cotidian, ghicitori matematice (în *Padlet.com*), astfel liderul grupului a creat un joc interactiv cu *wordwall.com*. Elevii s-au întâlnit online și au prezentat colegilor din celelalte grupuri jocurile create. Elevii au realizat câte o felicitare de Crăciun sau Anul Nou, apoi în colaborare au creat o carte digitală (cu *storyjumper.com*) în care au postat felicitările însoțite de un mesaj de felicitare pentru colegii din proiect.

Am realizat întâlniri virtuale, pe Meet, cu partenerii din Republica Moldova și din România. În primul rând, am contribuit la proiect participând la toate activitățile planificate. Am contribuit prin îndeplinirea tuturor îndatoririlor în timp util. Am participat la realizarea site-ului și a paginii de Facebook a proiectului prin ceea ce am postat. Am încercat să-mi inspir partenerii împărtășind lucrări originale.

Rezultate obținute:

- site-ul proiectului;
- carte digitală (cu *storyjumper.com*) în care elevii au postat felicitările însoțite de un mesaj de felicitare pentru colegii din proiect.
- o carte digitală cu *bookcreator* în care elevii au scris o poezie și au rezolvat probleme din cotidian la figura dată.

Părerile elevilor implicați în activitate:

Eleva Corcoveanu Diana, clasa a VI-a :„M-am implicat în acest proiect creând un puzzle!”

Eleva Constantin Maria Ștefania, clasa a VIII-a:„Am reușit să rezolv probleme interesante și să folosesc aplicații interesante!”

Bibliografie/Webografie:

*** <https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20VI-a/Matematica/EDP/>

*** https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/84-96_0.pdf .

ÎMPREUNĂ DE SĂRBĂTORI - PROIECT ETWINNING-

Prof. CRISTEA Edith-Nicoleta,
Școala Gimnazială "I.Al.Brătescu-Voinești" Târgoviște

Proiectul eTwinning „Împreună de sărbători - Together for the holidays” își propune să sensibilizeze identitatea națională, culturală și religioasă în contextul diversității etnice europene. Implicarea în acest proiect va facilita înțelegerea reciprocă, toleranța, acceptarea interconfesională, colaborarea, parteneriatul. Ne propunem să abordăm sărbătorile religioase și laice din următoarele perspective: teologică, literară, istorică, folclorică - tradițională, culinară, muzicală, teatrală, artă plastică, fotografie, film, pentru a oferi fiecărui copil șansa de a-și exprima el însuși abilități și talente personale. Scopul proiectului a fost realizarea unei platforme/site cu resurse digitale și nondigitale pentru sărbătorile laice și religioase. Proiectul a întrunit 121 de profesori, 90 elevi din 10 țări. Activitățile planificate au fost realizate în conformitate cu agenda proiectului. Obiectivele proiectului au fost atinse.

OBIECTIVE

Conștientizare și exprimare culturală – Elevii vor avea șansa de a se familiariza cu diversitatea culturilor europene, de a dezvolta valori și atitudini pozitive.

Comunicare în limba maternă și într-o limbă străină- Elevii își vor îmbunătăți abilitățile lingvistice comunicând în cadrul activităților.

Competența antreprenorială- Elevii vor întreprinde cercetări pe teren, în localitățile lor, în biblioteci, biserici, arhive.

Competențele digitale- Elevii vor prezenta rezultatele cercetărilor și creațiilor personale în aplicații precum: **Storyjumper, Bookcreator, I am a puzzle, Jigsawpuzzle, LearningApps, Wordwall.**

Competențe sociale și civice- Elevii vor dobândi comportamente sociale și civice corecte, participând la activități și evenimente.

Am prezentat echipei propuneri de activități care se pot desfășura în cadrul etapelor proiectului: cercetare, acțiune în baza cercetării, colaborare, evaluare. Elevii au avut propuneri referitoare la modul de desfășurare. Am urmărit ca fiecare elev să se poată implica potrivit abilităților și pasiunilor personale. În realizarea acestei etape, colectarea și integrarea funcțională a materialelor într-un tot coerent și relevant s-a făcut cu ajutorul mai multor aplicații. A fost o provocare de a îmbina noul pentru a descoperi valori creștine.

Elevii au lucrat individual și în echipă, prezentând materialele personale în expoziția virtuală – „Sărbătorile de la A la Z” și în volumele în Canva a Simpoziunilor Naționale cu participare

transnațională ”Tradiții de Crăciun” – schimb de bune practici” și ”Tradiții la sărbătoarea Învierii Domnului”, studiind și apreciindu-și reciproc creațiile. Am prezentat elevilor tehnicile de lucru în aplicațiile *LearningApps*, *Jigsaw Planet*, *I'm a puzzle* și *Bookcreator*. Fiecare elev a început să descopere informații noi și a diseminat celorlalți informațiile aflate. Conversația sub forma întrebărilor și răspunsurilor a fost eficientă în realizarea sarcinilor vizate. Lucrul în afara mediului de clasă a motivat elevii, oferindu-le posibilitatea de a învăța și a descoperi propriul ritm și propriile abordări.

Am vizat atingerea mai multor arii curriculare, pentru o integrare a informațiilor dobândite de elevi și pentru formarea competențelor cheie vizate: Comunicare în limba maternă, Om și societate, Arte și tehnologii. Am postat în expoziția virtuală „Sărbătorile de la A la Z” care este ca pe o baza materială pentru subiectele abordate. Scopul pe care mi l-am propus a fost ca elevii mei să dobândească o mai bună înțelegere a identității religioase și culturale, în contextul interconfesional european. Acesta presupune atât conștientizarea, cât și cunoașterea tradițiilor și obiceiurilor de Crăciun și de Paști. Competențele și abilitățile cheie pe care le-am vizat și le-am dezvoltat la elevii mei în timpul proiectului au fost următoarele: sensibilizarea și exprimare culturală, competențe digitale, competențe sociale și civice, competența a învăța să înveți, spiritul de inițiativă și antreprenoriat. Am integrat proiectul cu ușurință în lecțiile din perioada pascală. Elevii au știut să pună în evidență solidaritatea, responsabilitatea și voluntariatul.

Prin implicarea în acest proiect a elevilor Școlii Gimnaziale „I. Al. Brătescu-Voinești” Târgoviște li s-a facilitat înțelegerea reciprocă, toleranța, acceptarea interconfesională, colaborarea, parteneriatul. Comunicarea în cadrul proiectului a fost optimă. Am avut o întâlnire preliminară cu partenerii proiectului pentru desfășurarea Salutului virtual al copiilor și aprobarea structurii proiectului. Elevii s-au prezentat în aplicația *ChatterPix*. Celelalte întâlniri de lucru le-am desfășurat pe Meet. Având în vedere numărul mare de participanți, ne-am grupat în echipe. Colaborarea între elevi s-a desfășurat pe platforma eTwinning, dar a fost mai intensă pe grupurile de Whatsapp și de Facebook al proiectului. Elevii din echipa mea s-au prezentat personal, au prezentat școala și au interacționat cu ceilalți elevi. Expoziția virtuală „Sărbătorile de la A la Z” din aplicația *Padlet* a fost realizată colaborativ. Votarea produselor a adus satisfacție elevilor mei. Au fost două întâlniri pe Meet cu echipa din Liceul Teoretic „Nicolae Donici”, Satul Dubăsarii Vechi, Republica Moldova, profesor Muravschi Maria. În prima întâlnire cu această echipă, elevii s-au prezentat cu ajutorul aplicației *ChatterPix* și au făcut o scurtă descriere a localității lor și a școlilor în care învață. Pentru a doua întâlnire, care a avut loc pe Meet în data de 30 mai 2022, elevii au prezentat desene și resurse educaționale create de ei pe teme Nașterea Domnului, Învieria Domnului și Sărbătorile Maicii Domnului.

MOBILITATE ÎN CADRUL PROIECTULUI TRINAȚIONAL PRENDS TA PLANÈTE EN MAIN!

Prof. GULIE Dorin,
Liceul Teoretic "Ion Ghica", Răcari

Proiectul *Prends ta planète en main!* se înscrie în domeniul educației ecologice și își propune să sensibilizeze tânăra generație față de problemele reale care amenință mediul înconjurător. De asemenea, proiectul promovează micile gesturi pe care elevii le pot adopta în viața de zi cu zi pentru a asigura protecția mediului în care trăiesc.

Partenerii proiectului sunt: Liceul Teoretic *Ion Ghica* – Răcari (România), Primăria *Solaize* reprezentată de Consiliul municipal al copiilor și tinerilor (Franța) și Liceul *Victor Hugo* – Frankfurt (Germania).

Proiectul este susținut și finanțat de Oficiul Franco-nemțesc al tineretii din Paris. Limba de comunicare este franceza, deși se dorește ca bariera lingvistică să nu reprezinte un impediment pentru participarea copiilor la activitățile proiectului. De fapt, limba comună este reprezentată de atenția pe care o acordăm unei naturi aflate în pericol și unor probleme care ne afectează pe toți, indiferent de țara din care provenim. Elementele nonverbale sunt mult mai puternice decât cuvintele: valorile comune pe care le apărăm ne unesc în diversitate.

În cadrul proiectului, au fost prevăzute mai multe mobilități, dar pandemia nu a permis concretizarea lor. Din fericire, în perioada 9 – 14 aprilie 2022, echipele de lucru din cele trei țări au reușit să participe la mobilitatea ce a avut loc în localitatea Solaize – Franța.

Astfel, împreună cu 13 elevi de la Școala Gimnazială Răcari, 3 elevi de la Școala Gimnazială Răscăieți și două cadre didactice din aceeași instituție, am luat parte la activitățile propuse în cadrul mobilității. Tema centrală: *Mici rețete pentru planetă*. Orele fiecărei zile nu au fost suficiente pentru activitățile și atelierelor la care ne-am fi dorit să participăm. Șocul cultural a fost destul de mare în primele zile, deoarece elevii noștri au intrat în contact cu idei diferite în ceea ce privește domeniul protecția mediului înconjurător sau ideea de a economisi diferite resurse.

Am putut remarca deficiențele în ceea ce privește educația ecologică și lipsa conștientizării a importanței resurselor pe care le avem la dispoziție, începând cu cele de bază. În prima zi, ne-a fost propusă realizarea unui raliu în localitate pentru a observa diferite locuri unde se poate interveni sau care pot reprezenta modele demne de urmat.

Echipele formate au ales diferite locuri în cadrul unei activități numite *Adoptă un loc!* și au realizat o prezentare a acestuia, folosind tehnica blazonului. Ziua următoare a fost destinată activităților ce au fost animate de apicultori. Elevii au aflat lucruri despre viața albinelor, importanța acestora, produsele apicole. Au participat la ateliere de confecționare de produse din ceară naturală. Am continuat lista activităților cu o vizită la *Ferma lui Lucie*, într-o altă localitate, unde toate produsele erau naturale și era promovată mâncarea bio. Elevii au participat la ateliere de gătit, folosind doar produsele din fermă, atelierul celor 5 simțuri și alte activități animate de personalul fermei. Fiecare elev a fost servit cu un produs doar din vegetale.

Organizatorii ne-au propus o vizită a orașului Lyon, scopul fiind analiza avantajelor și a dezavantajelor pe care le oferă toate mijloacele de transport în situația în care le folosim. Am plecat cu autobuzul din localitate, am luat tramvaiul, metroul, am urcat cu funicularul, am folosit vaporul pentru a străbate Lyonul.

Avantajele pe care elevii le-au observat: a folosi mijloacele de transport înseamnă a economisi. În fiecare mijloc de transport ai șansa să faci diferite lucruri: poți analiza un afiș publicitar, poți observa diferite întrebări de cultură generală difuzate pe ecrane, poți citi o carte, etc. În fiecare seară, elevii au luat cina în familii. Grupați câte trei sau patru, aceștia au avut posibilitatea de a socializa în franceză, au observat obiceiurile unor familii de francezi și au gustat din specialitățile locale sau regionale ce au fost servite. În ultima seară petrecută în Franța, partenerii francezi au venit cu o idee extraordinară, fiind influențați de dorința copiilor de a merge la un fast food. Pentru a nu pierde din vedere scopul proiectului, organizatorii au acceptat ca ultima cină să fie luată în locul preferat de copii, însă vizita a fost un pretext pentru o activitate ecologică de conștientizare. Fiecare elev a comandat de 10 euro. La finalul mesei, au fost strânse toate ambalajele și resturile, fiind triate în funcție de categorie. Elevii au observat care este cantitatea deșeurilor ce sunt produse în urma unei mese la fast food și cât de mult s-a risipit prin neconsumare: au fost aruncate sucuri, înghețate, resturi de mâncare.

La finalul mobilității, elevii au conștientizat unele lucruri sau au început să-și pună întrebări asupra unor situații din viața lor. Au observat că în familiile din România se risipește foarte mult, se consumă

necontrolat, iar spiritul ecologic este mult mai puțin dezvoltat. Elevii și-au luat angajamentul că vor deveni mult mai controlați și că vor încerca să transmită și celor apropiați din mesajele învățate în timpul mobilității.

Proiectul nu se încheie aici, deoarece pregătim o altă mobilitate ce va avea loc în România în anul 2023. În linii mari, programul este trasat, însă datele nu sunt stabilite, deoarece ar trebui să convină celor trei parteneri ai proiectului.

MENS SANA IN CORPORE SANO

Prof. SANISLAV Daniela
Școala Gimnazială Buciumeni

Proiectul MENS SANA IN CORPORE SANO s-a derulat în perioada ianuarie 2020-mai 2020.

Școlile partenere au fost Școala Gimnazială Buciumeni și Școala Gimnazială Runcu, coordonate de Organizația NonGuvernamentală-Think big.

Grupul țintă la nivelul parteneriatului a fost format din 35 elevi împreună cu părinții lor și 15 cadre didactice.

Obiectivele proiectului au fost:

- învățarea metodelor de prevenție Covid 19;
- cum să ne alimentăm sănătos
- cum rămâi cu un psihic bun în vreme de pandemie;
- consilierea și ajutorul familiilor cu venituri modeste.

Ariile curriculare implicate au fost - Socio-Umane, Limbă și comunicare, Arte.

Produsele finale au fost expuse în școală, au fost donate kituri cu materiale împotriva Covid tuturor familiilor implicate, elevii și părinții prezenți la activități au primit tricouri personalizate, rucsacuri, stickuri, memorii externe, produse Dechatlon pentru încurajarea sportului, cutii și produse de alimentație BIO, tabăra gratuită la Runcu timp de 2 zile.

Utilizarea metodelor învățate în cadrul orelor de curs.

Metode evaluare utilizate: chestionare de satisfacție a beneficiarilor, lectorate cu părinții, grafic de evoluție de la momentul T0 la momentul final, observarea evoluției copiilor. Diseminarea s-a făcut în cadrul ariilor curriculare mai sus menționate precum și pe rețele de social media, pe platforma dedicată proiectului, la posturile TV și radio din municipiul Târgoviște.

Impactul asupra tuturor a fost unul pozitiv, cuantificat din aprecierile primite pe rețelele unde ne-am postat produsele muncii noastre dar și satisfacția părinților care au lucrat în ateliere alături de elevi și care au putut lua acasă produse obținute din munca lor.

Într-o perioadă în care interacțiunea devenise din ce în ce mai greoaie, acest proiect a fost ca o gură de oxigen.

Sustenabilitatea se manifestă în acțiunile elevilor noștri care pun mult preț pe sănătate, pe produse eco, care au avut curajul să se deschidă în cadrul ședințelor de consiliere și se manifestă mai ales prin atitudinea lor față de mediul pe care îl populează, față de școală, colegi, cadre didactice și personal nedidactic.

A fost un proiect care a acoperit cu brio nevoia de comunicare a tuturor și mai ales a elevilor în vreme de pandemie, când eram obligați să facem activități online, pentru a putea realiza activitățile proiectului cu prezență fizică am asigurat distanțarea respectând regulile de prevenție a îmbolnăvirii cu Covid și multe dintre activități s-au făcut în aer liber.

Au fost și activități de consiliere pe Zoom, tabăra tematica la Runcu și tot cu un număr limitat de persoane și respectând toate regulile.

Cu această ocazie am văzut multă implicare și determinare din partea familiilor care au fost prezente la toate activitățile și care au sprijinit pentru ca ideea proiectului li s-a părut una de actualitate și utilă în viața cotidiană.

Acesta este un proiect cu care ne mândrim, un proiect care a adus plus valoare organizației noastre și comunității, în general. Îndemnăm toate școlile să nu rateze oportunitatea derulării unui proiect în colaborare cu un ONG, pentru că este o experiență care reunește expertize diferite, dar cu un punct comun și anume, educarea elevului în spiritul cerințelor societății actuale.

Secțiunea a II-a

EXPERIENȚE DIDACTICE

PE ARIPILE LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE PE MELEAGURI MEDITERANEENE CURSUL DE LIMBĂ, CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE ROMÂNEASCĂ

Prof. LCCR, DOJANĂ Ionela,
San Pedro del Pinatar, Murcia, Spania

Este vară, soare, vacanță de vis și visuri de împlinit! La mare sau la munte, între două mări și-ntre două țări ne lăsăm purtați de valurile mării, cu briza neuitării, într-o lume necunoscută sau prea puțin cunoscută, pe aripile *Limbii și Literaturii Române* !

Parfumul florilor și ciripitul păsărilor ne fac mai veseli, mai cu poftă de viață, îmbiindu-ne totodată și la visare, la dor de *ceva*, la dor de *ai noștri*, la dor de *Acasă*...

Trăim, visăm și experimentăm situații și povești noi și vechi despre meleagurile țării noastre dragi, de la depărtare, deși foarte aproape în simțire și în gând: visăm și învățăm românește pe meleaguri mediteraneene, învățăm limba și literatura română, istoria și geografia patriei, elemente de civilizație românească, folclor, muzică, dans, obiceiuri și tradiții strămoșești și dragi ale popurului nostru! Cum? Prin diverse metode și tehnici de lucru, moderne și tradiționale, dar și prin teatru, desen, muzică și dans – metode alternative și taaare pe placul copiilor! E ca-ntr-o poveste care ne poartă de fiecare dată pe tărâmurile necunoscute și ademenitoare. Și cum într-o poveste dorești să întâlnești și să cunoști situații nemaipomenite, neprevăzute, așteptări ale tuturor copiilor, profesorul de Limba Română trebuie să fie cel care trebuie să *creeze* o poveste minunată pentru a-i purta pe elevii săi de fiecare dată pe aripile Limbii Române, astfel încât aceștia să (re)descopere cu plăcere tainele unei lumi (ne)cunoscute sau prea puțin știute de către ei, să exploreze noi (con)ținuturi, să le adore și să își dorească să le aprofundeze, să le păstreze și să le transmită mai departe familiei, prietenilor, comunității din care aceștia fac parte.

Mă numesc Ionela Dojană, sunt profesor-titular de Limba și Litertura Română la Școala Gimnazială Ulmi, în prezent profesor-colaborator al Institutului Limbii Române din București. Predau cursul de *Limbă, Cultură și Civilizație Românească* în Spania, în localitățile San Pedro del Pinatar și Los Alcázares din Regiunea Murcia și Pilar de la Horadada, Provincia Alicante. Este vorba despre un curs opțional, extrașcolar, de două ore pe săptămână, gratuit, oferit de *MEN* prin *ILR*, la care pot participa atât copiii de naționalitate română, cât și cei de altă naționalitate, care presupune câte un dram de credință, dragoste, sinceritate, conștiință, efort, perseverență, dedicație, răspundere și responsabilitate din partea tuturor părților implicate, iar profesorul trebuie neapărat să dețină „bagheta magică” și flacăra iubirii de Limbă strămoșească și de Țară Românească aprinsă în permanență, asemenea unei torțe olimpice.

Trăim într-o lume în care tehnologia evoluează rapid, iar noi trebuie să ne adaptăm din mers la noile metode și aplicații revoluționare ale acesteia, dar cu ponderație. Metodele tradiționale trebuie împletite cu cele

moderne, cu aplicațiile on-line, dar și cu metode didactice alternative: învățarea Limbii Române prin teatru, desen, muzică și dans. Copiilor le place și se simt utili și liberi jucând în miniscenete sau interpretând un cântecel ritmat, cu mișcare sau dans ori dând frâu liber pasiunii pentru pictură sau poezie, comunicând în limba română și învățând direct expresii și cuvinte noi, exprimându-și gândurile, părerile și sentimentele, învățând unii de la alții, mai ales dacă în grupă sunt și copii de alte naționalități, folosim dicționarele tradiționale, dar și pe cele on-line, aplicații multimedia, filmulețe și imagini, dar, mai ales, imaginația și creativitatea, prin exersarea structurilor învățate și prin bucuria de a le putea împărtăși cu ceilalți. Învățarea trebuie să fie plăcută, atrăgătoare și roditoare, de cele mai multe ori făcându-se prin jocul didactic și cel de rol de la clasă, dar și prin diverse activități extrașcolare, precum spectacolele de teatru, poezie, muzică și dans ori diverse concursuri tematice, dar și prin intermediul Asociației noastre, ACORAMAR.

Orice anotimp aduce cu el și multe sărbători pe care le trăim acolo unde suntem în mod diferit, occidental sau tradițional. Sunt ocazii minunate pentru a putea aplica practic ceea ce am învățat prin: expoziții, spectacole, festivități, miniconcerte, serbări sau aniversări ocazionale.

Astfel, pentru identificarea unor strategii atractive în scopul implicării active a tuturor elevilor atât în activitățile școlare instructiv-educative, cât și în cele extrașcolare, în vederea prezervării identității naționale și a popularizării limbii, culturii și civilizației românești în comunitatea murciană din care facem parte, s-au folosit metode și procedee de predre-învățare-evaluare diverse, urmărind mai multe obiective, printre care enumerăm:

1. Cunoașterea, învățarea, exersarea și popularizarea limbii, culturii și civilizației românești;
2. Creșterea stimei de sine, afirmarea identității naționale;
3. Promovarea și popularizarea tezaurului cultural strămoșesc pe plaiuri mediteraneene;
4. Crearea unui mediu favorabil dezvoltării creative și inovatoare a personalității fiecărui elev în parte;
5. Acordarea de șanse egale tuturor copiilor de a se face remarcant, potrivit înclinațiilor individuale;
6. Motivarea elevilor și a părților implicate în diversele activități educativ-culturale;
7. Optimizarea relației școală – familie – comunitate, în vederea integrării tinerilor în viața comunității;
8. Dezvoltarea relațiilor comunitare pentru derularea programelor educaționale;
9. Atragerea tuturor părților implicate în acest proiect și implicit a unor instituții-parteneri din localitate și regiune, în activități și programe de socializare și culturalizare;
10. Diseminarea activităților în școală, în presa local/națională; la radio și TV.

Elevii de la Cursul de *Limbă, Cultură și Civilizație Românească* au participat cu bucurie și cu mândrie, atât în școală, cât și în comunitate, la câteva dintre aceste sărbători, printre care menționăm:

- Ziuă de 1 Decembrie – Ziuă României – confecționare de stegulețe, defilarea cu acestea cântând Imnul: „Deșteptă-te, române!”; desene, concurs, recitare de poezii, teatru;

- ✚ Ziua Națională a Culturii și Ziua lui Mihai Eminescu – concurs, poezii, ateliere de traducere a unor poezii din limba română în limba spaniolă și prezentarea acestora colegilor din școala respectivă; expoziție;
- ✚ Ziua de 1 Martie – prin confecționarea de măștișoare și dăruirea lor persoanelor dragi; intonarea unor cântecele de primăvară; expoziție;
- ✚ Paștele – poezii, concurs, teatru în școală și în Biserica Ortodoxă de la Torrevieja;
- ✚ Atelier de vopsit ouă – activitate specifică sărbătorii de Paște;
- ✚ Ziua Mamei – prin realizarea unei serbări în cinstea celei mai iubite ființe din viața noastră, realizând floricele și felicitări, recitând poezii și cântând; dans; teatru;
- ✚ Atelier de traduceri a unor poezii și legende românești în spaniolă; expoziție;
- ✚ Ziua Românilor de Pretutindeni – momente artistice: teatru, poezii, cântece și dans; expoziție.

Astfel, s-au realizat numeroase activități instructiv-educative, având un impact deosebit asupra elevilor și a tuturor participanților, desfășurându-se sub diverse forme, iar elevii fiind foarte încântați și mândri de posibilitatea implicării și participării lor directe, în funcție de propriile forțe și de vârstă, la o paletă deosebit de diversă de activități școlare și extrașcolare, fie în cadrul școlii sau în comunitatea din care aceștia fac parte. Fiecare sărbătoare își are farmecul ei aparte, o trăim cu intensitatea specifică momentului respectiv, însă copiii o percep într-un mod deosebit în sufletele lor curate. Putem păstra, transmite și populariza aceste obiceiuri din străbuni chiar și aici, pe meleaguri mediteraneene, arătând că legăturile noastre cu Țara sunt puternice și de netăgăduit, cum spune și un vechi proverb românesc: *Sângele apă nu se face*.

Suntem Români, ne iubim Țara, ne e dor de ai noștri, sărbătorim Ziua Națională a României, Ziua Românilor de Pretutindeni, Crăciunul, Paștele, Ziua Mamei, Ziua Copilului, încercând să nu uităm de unde am plecat, să păstrăm vii frumoasele și mereu autenticele obiceiuri și tradiții ale bunicilor noștri, să le redescoperim, să le purtăm în gândurile și în sufletele noastre, să le transmitem și generațiilor următoare pentru dăinuirea neamului nostru românesc !

Atunci când există dragoste, deschidere, interes pentru Istoria, *Limba, Cultura și Civilizația Românească*, printr-o colaborare sinceră și deschisă a tuturor părților implicate, se pot realiza multe lucruri frumoase. Doar împreună putem reuși: copii, părinți, preoți, oficialități, profesori, jurnaliști, cu toții putem contribui la zidirea temeliei educației copiilor noștri, oriunde ne-am afla în lume !

Vă dorim tuturor o vară frumoasă, visuri realizabile, cu bucurii, cu pace și liniște în suflete!

NECESITATEA CUNOAȘTERII NIVELULUI DE LITERAȚIE A ELEVILOR

Prof. DUMITRESCU Nadia-Alina,
Școala Gimnazială „Ion MAREȘ” Vulcana-Băi

Învățământul românesc a suferit multiple modificări datorate pe de o parte varietății și dinamismului societății actuale, iar pe de altă parte situației pandemice instaurate la nivel mondial, ceea ce a condus la o nouă abordare a procesului instructiv-educativ, acesta fiind transferat în mediul online, considerându-se că aceasta ar fi soluția pentru desfășurarea în continuare a actului educațional. Astfel, actul didactic se integrează cu succes erei tehnologiei avansate.

În vremurile în care elevii sunt pasionați de gadgeturi smart, de aplicații digitale atractive și interactive, de jocuri cu supereroi, ideea învățării online a fost cu rapiditate și deschidere acceptată de aceștia, părinților și profesorilor rămânându-le să se adapteze din mers noii ordini instalate la cârma educației.

Resursele digitale aflate la dispoziția acestora rezonează cu metodele de învățare moderne, aflate în perfectă armonie cu experiența de viață și interesele elevilor, iar organizarea procesului instructiv-educativ a reprezentat o adevărată provocare pentru profesori care, sincron sau asincron, au găsit soluții, metode, mijloace pentru a continua furnizarea de informații.

În acest context, s-a creionat vizibil necesitatea formării cadrelor didactice în domeniul digitalizării, aceștia străduindu-se să țină pasul cu tehnologia modernă, proiectând în acest fel viitorul educației.

Pentru mine, o adevărată provocare a fost abordarea citit-scrisului la clasa I. În acest sens, platformele și aplicațiile digitale au jucat un rol esențial în livrarea către elevi a acelor resurse educaționale accesibile nivelului lor de dezvoltare, particularităților individuale și de grup, prin utilizarea unor metode și mijloace de învățământ inovative care să conducă la atingerea scopului și formarea competențelor vizate.

Cursul de *Literație, gândire critică și creativă* organizat de Asociația InfinitEdu, Asociația OvidiuRo și Fundația Noi Orizonturi, în cadrul Pilonului de literație al programului EduNetworks, la care am participat online, în plină pandemie, a fost o oportunitate oferită de EduNetworks cadrelor didactice care doresc să măsoare nivelul de literație al elevilor de la clasă, mai ales după învățarea online, cu ajutorul unor instrumente de testare. Astfel, caietul de evaluare a nivelului de literație și testele de literație de pe platforma Brio au fost de un real folos.

Scopul evaluării literației emergente, precum și a nivelului de citire, în general, este acela de a identifica stadiul la care se află copilul raportat la propria-i dezvoltare și de a identifica soluțiile optime pentru atingerea competențelor de citit-scris.

Evaluarea literației emergente este primul instrument care se poate utiliza la clasă, mai ales în cazul elevilor care întâmpină dificultăți în citirea textelor.

Inventarul informal de citire este al doilea instrument care poate fi aplicat elevilor pentru determinarea nivelului de literație și pentru întocmirea unui plan individual de dezvoltare a nivelului de literație, plan care, pentru atingerea scopului, în opinia mea, ar trebui continuat pe tot parcursul educațional al elevului.

Următorul instrument de măsurare îl reprezintă testele Brio. Acestea permit cunoașterea în profunzime a nivelului de literație la care se află elevul, creând posibilitatea stabilirii unei strânse conexiuni cu acesta, evidențiind cât știe și unde întâmpină dificultăți, unde se află în raport cu el însuși sau cu alți copii de aceeași vârstă, precum și identificarea celor mai eficiente metode și mijloace prin care se pot dezvolta competențele respective, desfășurarea activităților de învățare astfel încât acestea să se centreze pe dezvoltarea elevilor și pe scăderea gradului de analfabetism funcțional.

Astfel, testele de literație reprezintă instrumente excelente prin care din timp se pot descoperi copiii care au probleme de înțelegere și de exprimare. Cu ajutorul lor, intervenindu-se atât la școală, cât și acasă, elevii depășesc aceste dificultăți, bariere și își folosesc cunoștințele în diferite contexte.

Competențele de literație presupun capacitatea elevului de a citi un text și de a-l înțelege, de a-l interpreta trecându-l prin filtrul propriei experiențe de viață, realizând conexiuni între acesta și trăirile sale, de a-și forma o opinie personală și de a o exprima, argumenta, de a folosi noile informații achiziționate în contexte variate. De aceea, măsurarea nivelului de literație al unui elev este un demers complex și, ca orice evaluare, va oferi rezultate care necesită o interpretare în funcție de scopul măsurării.

Prin situațiile de învățare pe care le-am creat am urmărit să-i determin pe elevi să citească, să găsească cititul ca pe o activitate relaxantă, plăcută, generatoare de idei, care să le sporească încrederea în forțele proprii, să le dezvolte vocabularul, să-i motiveze, să-i determine să înțeleagă ceea ce citesc și să reflecteze asupra a ceea ce citesc. Relaționarea cititorului cu textul este influențată de mai mulți factori care pot ține atât de text, cât și de persoana cititorului, de sarcina de lucru, care la rândul ei este condiționată de modul de citire, de atenția ce îi este acordată, de suportul pe care este prezentată, de percepția cititorului în raport cu complexitatea acesteia. Orice text are un anumit grad de polivalență care poate fi raportat la întinderea acestuia, la limbajul utilizat, ideile expuse, structura, tipul de text sau la forma de prezentare, care poate fi mai familiară sau mai puțin familiară cititorului.

O metodă educațională interactivă pe care am folosit-o în orele de lectură și despre care am constatat că este privită cu plăcere de elevi este Lapbook -ul. Acesta le stârnește creativitatea copiilor și posibilitatea de a pune în valoare informații din textele studiate, care vizează nivelul de înțelegere a acestora. Lapbook-urile realizate la orele de lectură sunt expuse, prin rotație, o parte în sala de clasă și o altă parte la Biblioteca Publică „Dr. Dinu MAREȘ” din Vulcana-Băi. De fiecare dată când desfășurăm activități în comun cu biblioteca, elevii se simt foarte bine văzându-și lucrările mediatizate. Îi văd dornici să citească, să împrumute cărți de la

bibliotecă sau să cumpere cărți pentru a citi. Cred că am reușit să le insuflu elevilor mei dragostea pentru lectură.

În concluzie, dezvoltarea competențelor de literație reprezintă un proces complex care se desfășoară pe întreaga perioadă a școlarității, însușirea acestora putând fi, în esență, un mijloc de evoluție și modernizare a societății.

Bibliografie

www.noi-orizonturi.ro

www.brio.ro

LECTURA – HRANĂ PENTRU MINTE ȘI PENTRU SUFLET

Prof. DRĂGĂESCU Simona,
Școala Gimnazială Mănești
Prof. DRĂGĂNESCU Irina,
Școala Gimnazială Dragomirești

Într-o societate în care tânăra generație este deja dependentă de noile tehnologii, constatăm permanent semnele acesteia prin apariția analfabetismului funcțional, prin lipsa capacității de concentrare, a capacității de învățare în rândul elevilor și folosirea unui limbaj extrem de sărac. În acest context, apropierea elevilor de universul cărților, familiarizarea lor cu lectura și formarea deprinderii de lectură de plăcere devine un deziderat al fiecărui profesor de limba și literatura română.

Pentru a stimula creativitatea elevilor, pentru a dezvolta capacitatea acestora de receptare a textelor literare și pentru a crea o legătură între micii cititori și lumea cărților prezentă în biblioteci, se impune crearea de activități specifice, moderne precum și popularizarea acestora. În acest sens, Școala Gimnazială Dragomirești și Școala Gimnazială Mănești au inițiat împreună cu partenerii săi, Biblioteca Comunală Dragomirești și Biblioteca Comunală Mănești, proiectul educațional **PRO-Lectura**, care s-a derulat în perioada decembrie 2021- iunie 2022 și care s-a adresat elevilor din clasele V-VIII din cele două școli.

În contextul pandemic pe care l-am traversat, activitățile s-au desfășurat online, atât sincron, pe Zoom sau Meet, cât și asincron, pe grupul de WhatsApp. Proiectul propune activități dinamice, de tip concurs, folosind mijloace digitale și aplicații interactive, precum *Kahoot*, *Wordwall*, *Google Forms*, care să valorifice potențialul creator al elevilor.

Prin abordarea unor teme literare identificate în diverse cărți, proiectul este benefic elevilor în vederea pregătirii pentru Evaluare națională, mai precis, pentru rezolvarea itemilor I 7, 8, 9.

Dorim, de asemenea, prin schimbul de experiență dintre participanți, să-i convingem pe copii de valoarea culturală și spirituală a cărților, să-i determinăm să descopere creațiile unor scriitori din literatura română sau din cea universală.

De asemenea, activitățile contribuie la îmbogățirea culturii elevilor, la educarea capacității de a înțelege, de a pătrunde profunzimea și subtilitățile operelor literare și de a emite judecăți de valoare. Proiectul constituie, astfel, un cadru propice ce le permite elevilor de gimnaziu să se manifeste sub aspect cultural prin exprimarea propriilor trăiri generate de lectura unui text, încurajând exprimarea liberă a opiniilor și a emoțiilor.

Activitățile și textele literare propuse au fost:

1. „În lumea poeziei: Eminescu și ceilalți poeți”- ianuarie 2022
2. „Copilăria în literatură”- februarie 2022
- Amintiri din copilărie* de Ion Creangă, *Dumbrava minunată* de Mihail Sadoveanu, *Matilda* de Roald Dahl, *Minunea* de R. J. Palacio
3. „Familii de ieri, familii de azi”- martie 2022
- Premiul I* (fragment din „*Moromeții*”), de Marin Preda; *Un om năcăjit*, de Mihail Sadoveanu și *Războiul care mi-a salvat viața*, de Kimberly Brubaker Bradley
4. „Să plecăm în aventură cu personaje îndrăgite!”- aprilie 2022

-*Povestea lui Harap-Alb* de Ion Creangă, *Făt-Frumos din Lacrimă* de Mihai Eminescu, *Singur pe lume* de Hector Malot, *Ocolul Pământului în 80 de zile / Copiii căpitanului Grant* de Jules Verne.

5. „Eroi naționali în literatură” – mai 2022

-*Legende istorice*, de Dimitrie Bolintineanu; *Pașa Hassan*, de George Coșbuc; *Scrisoarea III*, de Mihai Eminescu; *Istoria lui Răzvan*, de Horia Corcheș

6. „Și v-am spus povestea așa...” - iunie 2022

Metodele folosite, preponderent moderne (*cvintet, jurnal dublu, diagrama Venn*), combinate cu exercițiile interactive de pe *Wordwall* și *LearningApp* sau *Kahoot-ul* au contribuit la o bună motivare a elevilor de a se implica în activitățile desfășurate. Evaluarea activității s-a realizat prin analiza lunară a activităților desfășurate și a rezultatelor obținute, prin observarea impactului asupra copiilor implicați în aceste activități, dar și realizarea de foldere ce conțin materialele culese.

Am constatat că, prin activitățile desfășurate în cadrul proiectului, elevii au conștientizat importanța lecturii și a modalităților eficiente de lecturare a textelor literare, care să contribuie la succes școlar.

În demersul întreprins am pornit de la premisa (stabilită nu doar prin experimente, ci și prin aplicarea unor chestionare vizând interesele elevului de gimnaziu) că drumul spre lectură nu trebuie să fie un drum al imperativelor (listele obligatorii nu au succes). Cititorul facil, cititorul pretențios, cititorul snob, cititorul pe sărite, cititorul de week-end, cititorul pe sub bancă etc. sunt tipuri de lectori în fața cărora profesorul de limba și literatura română trebuie să depășească binecunoscutul canon școlar. Acestor elevi se impune să li se cultive o atitudine prolectură, care să încurajeze călătoria imaginară în lumea minunată a cărților, formând astfel un lector conștient, capabil să gândească, să înțeleagă lumea și pe sine.

PANDEMIA COVID 19 ȘI EFECTELE SALE ASUPRA PROCESULUI EDUCATIV DESFĂȘURAT ÎN MEDIU ORGANIZAT

PROF. MOISEVICI-ȘERB Diana

PROF. CAZACU Cătălina

Colegiul Economic,, Ion Ghica”, Târgoviște, Dâmbovița

Introducere

Pandemia este și o să rămână un episod trist din viața oamenilor. Aceasta s-a resimțit atât în mediul de afaceri, cât și în cel educațional. Numărul mare al cazurilor de îmbolnăvire, inclusiv decese generate au făcut ca reprezentanții instituțiilor statului să elaboreze o serie de legi menite să protejeze cetățenii. Una dintre acestea era cea de circulație, oamenii se puteau deplasa numai pe baza unei declarații. Toate acestea au făcut ca procesul educativ să se mute dintr-un mediu organizat, într-unul on-line prin intermediul mai multor platforme cu rol educațional.

1.1. Abordarea teoretică

Munca, indiferent de contextul economico-social, reprezintă factorul esențial, în perioada actuală, deoarece asigură bunăstarea indivizilor. În sfera acesteia se stabilește salariul care reflectă expresia bănească sau contravaloarea muncii prestate de către un individ. Piața muncii influențează direct economia și celelalte componente ale vieții sociale (Cazes S., Nesporova A., 2014).

Instituțiile cu rol educativ au trebuit în perioada pandemiei să facă o schimbare spre munca de acasă pentru a-și proteja propriile resurse umane. La această „nouă normalitate”, mulți oameni au lucrat la domiciliul lor, iar între timp își supravegheau copiii, a căror școlarizare a fost o mare perioadă de timp on-line (Gajendran R., and Harrison D., 2007)

Telemunca, munca de acasă sau cea online, legiferată în România de legea 81/2018, este definită ca o formă de organizare prin care salariatul, în mod voluntar, îndeplinește atribuțiile specifice funcției pe care o deține, în alt loc de muncă decât cel amenajat de angajator, cel puțin o zi pe lună, utilizând tehnologia informației și comunicațiilor (<http://ina.gov.ro/wp-content/uploads/2020/09/Articol-Telemunc%C4%83-INA.pdf>). Ca răspuns la pandemia cu COVID-19, statele membre au adoptat, au prelungit sau au anunțat măsuri fără precedent pentru a veni în sprijinul cetățenilor și al sectoarelor care sunt afectate (<https://ec.europa.eu/>).

2.2. Studiul de caz

Scopul studiului: identificarea impactului pandemiei asupra digitalizării serviciilor educaționale.

Obiectivele cercetării de teren:

O1: Evidențierea impactului pandemiei asupra digitalizării;

O2: Cunoașterea percepției angajaților asupra adaptării procesului educativ la restricțiile impuse de COVID 19;

O3: Identificarea impactului performanței școlare a elevilor sub influența coronavirus.

Ipoteze:

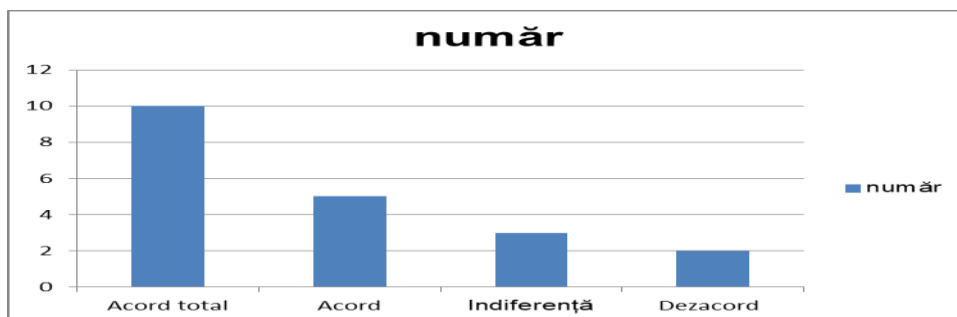
H1: COVID 19 a generat trecerea învățământului fizic la cel online;

H2: Corpul profesoral a fost nevoit să se alinieze la toate schimbările, implicit la cele generate de pandemie;

H3: Restricțiilor impuse de covid au avut repercursiuni inclusiv asupra educației.

S-a utilizat cercetarea directă care a avut ca fundament un sondaj de opinie. Colectivitatea cercetată -20 de cadre didactice dintr-o școală din mediul educațional preuniversitar din județul Dâmbovița. Instrumentul utilizat a fost chestionarul elaborat și testat de autoarele lucrării. Întrebările sale sunt toate cu răspuns prestabilit și au fost formulate pornind de la scala lui Likert (de prezentare a acordului/dezacordului). Chestionarul a fost aplicat față în față participanților la cercetare. Celor din urmă le-a fost prezentat scopul chestionarului, dar și garantat faptul că informațiile au caracter confidențial (ca participantul la cercetare să nu se sperie și să refuze să răspundă)

„ Pandemia a generat creșterea importanței digitalizării în educație.”

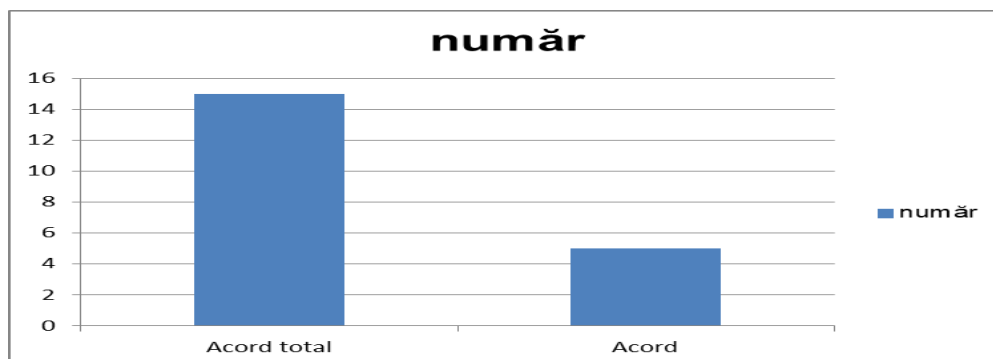

Figura 1: Pandemia și digitalizarea

Sursa: elaborat de autori

Răspunsurile date de respondenți arată faptul că cei mai mulți au ales variantele: acord total și acord. Acest lucru denotă faptul că pandemia a generat digitalizarea procesului educativ.

„ Cursurile de perfecționare în domeniul utilizării tehnologiilor și a platformelor educaționale au crescut începând cu luna martie a anului 2019

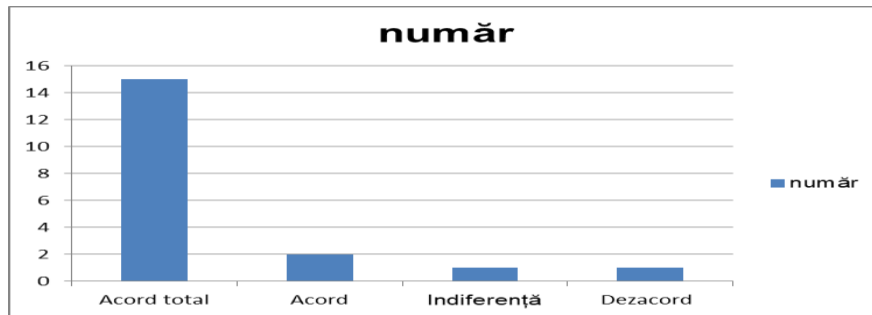
Figura 2: Cursurile de perfecționare

Sursa: elaborat de autori

Cadrele didactice au fost nevoite să își adapteze orele de la fizic la on-line, iar acest lucru i-a determinat să se înscrie și să participe la cursuri de perfecționare în vederea dezvoltării abilităților de a lucra pe platformele educaționale.

„Cadrele didactice au adaptat procesul instructiv-educativ la contextul pandemic”

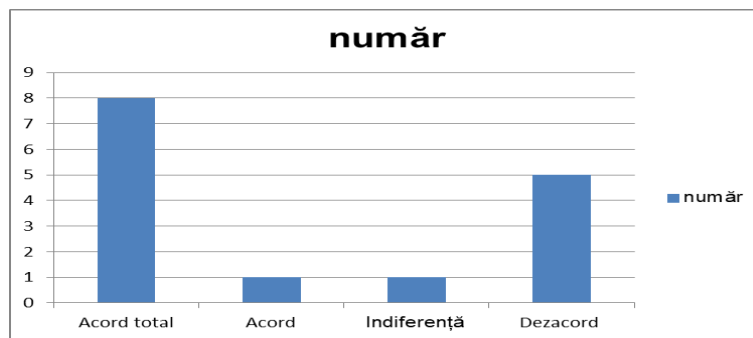

Figura 3. Adaptarea procesul instructiv-educativ la contextul pandemic

Sursa: elaborat de autori

Pentru a capta interesul elevilor majoritatea profesorilor au răspuns afirmativ, iar aceasta evidențiază faptul că s-au aliniat cerințelor lor și au adaptat actul predării la ceea ce se întâmplă, implicit la CORONA VIRUS și efectele sale negative asupra mediului economic.

„Performanțele elevilor au fost mai slabe și din cauza restricțiilor impuse de pandemie”

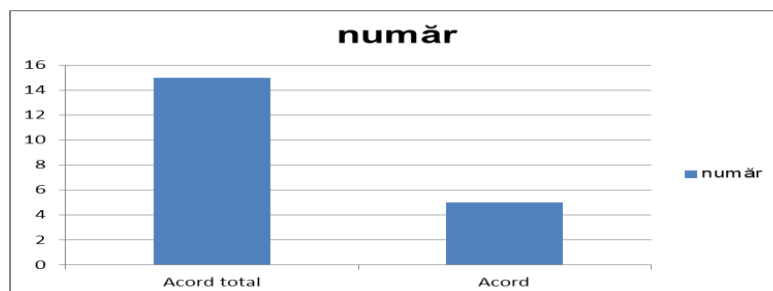

Figura 4. Restricțiile și efectele lor asupra performanței elevilor

Sursa: elaborat de autori

Răspunsul majorității respondenților subliniază faptul că performanțele elevilor au fost mai slabe din cauza restricțiilor impuse de pandemie, implicit învățarea on-line care a limitat interacțiunea dintre colegi.

„Învățământul fizic, tradițional este mai eficient atât pentru profesori, cât și pentru elevi”

Figura 5. Eficiența învățământului fizic

Sursa: elaborat de autori

Participanții la cercetare sunt de acord cu faptul că educația este mai eficientă dacă se desfășoară în cadru organizat, la nivelul școlii.

Concluzii

Obiectivele cercetării au fost atinse prin intermediul sondajului de opinie aplicat celor 20 de cadre didactice care își desfășoară activitatea în cadrul unei unități cu rol educativ. Piața muncii atât la nivel național, cât și internațional a avut de suferit ca urmare a apariției și intensificării virusului. În această perioadă multe dintre firme și-au oprit activitatea și au fost nevoite să facă disponibilizări și să trimită în șomaj tehnic angajații.

Multe dintre firme, cele care nu au reușit să recupereze investițiile făcute au dat faliment, iar acest lucru a fost vizibil, în special în cazul firmelor de asigurări. Au existat și unele sectoare care au înregistrat creșteri ale volumului vânzărilor: firmele care practică comerțul electronic, dar și cele de curierat. Acestea din urmă au avut o activitate intensă, mai ales în acele luni în care au existat restricții de circulație, oamenii ieșeau numai pe bază de declarație și în anumite condiții.

Timpul lucrat fizic la locul de muncă a fost mai mic comparativ cu cel petrecut acasă, în fața calculatorului, iar acest lucru se poate explica prin faptul că organizațiile nu aveau spații suficiente care să le permită asigurarea distanțării fizice impuse de legislația în vigoare. La nivelul tuturor statelor UE activitatea de telemuncă s-a desfășurat, dar nu într-un procent ridicat.

Bibliografie

Gajendran R., and Harrison D., *The good, the bad, and the unknown about telecommuting: meta-analysis of psychological mediators and individual consequences*, Journal of Applied Psychology, Vol. 92, No. 6, 2004
Cazes S., Nesporova A., *Labour markets in transition: balancing flexibility and security in central and Eastern Europe*, 2014

https://www.greenpeace.de/sites/www.greenpeace.de/files/2020-08-19_gpd_homeofficestudy_english.pdf;
<http://ina.gov.ro/wp-content/uploads/2020/09/Articol-Telemunc%C4%83-INA.pdf>.

ȘCOALA ONLINE – PERSPECTIVE ȘI PROVOCĂRI

Prof. învă. preșcolar SORESCU Cătălina
Școala Gimnazială Răzvad

Cu siguranță, toți cei din domeniul educațional au auzit de ideea conform căreia trebuie să avem în vedere că formăm elevii pentru altfel de timpuri. Însă, nu credem că și-a imaginat cineva că vom trăi atât de repede o realitate în care desfășurarea procesului educațional să nu se poată realiza cu prezența fizică în unitățile școlare. Poate și de aceea această pandemie ne-a găsit atât de nepregătiți. Totuși, a fost o perioadă în care s-au creat comunități profesionale în mediul online, care au sprijinit fiecare participant în procesul de adaptare la noul context, de formare a unor competențe noi, de informare la zi despre noi tendințe, actualizarea unor prevederi legislative în domeniu, noutăți în domeniul tehnologiei digitale. Considerăm că a fost și este utilă colaborarea tuturor actorilor dintr-un domeniu aflat în permanentă schimbare, împărtășirea în media a unor experiențe și puncte de vedere personale, a unor exemple de bună practică.

Competențe necesare în era digitală

Dacă analizăm competențele cheie pentru învățarea pe parcursul întregii vieți (Parlamentul European, 2006), vom constata că s-a recomandat guvernelor UE să includă în strategiile lor predarea și învățarea a opt competențe-cheie care sunt fundamentale pentru fiecare persoană în cadrul unei societăți bazate pe cunoaștere. Între ele se regăsesc câteva competențe solicitate intens în perioada școlii online: competențe digitale și de utilizare a noilor tehnologii ale informației și comunicării, care implică utilizarea critică și cu încredere a mijloacelor media electronice la locul de muncă, în timpul liber și pentru comunicare.

Valorificând datele de monitorizare, în anul 2018, Consiliul European lansează un nou set de competențe cheie, care regroupează, redefinesc și completează setul de competențe cheie anterior: competență de literație, competență în multilingvism, competență matematică și competențe în științe, tehnologie și inginerie, competență digitală, competență personală, socială și de a învăța să înveți, competență civică, competență antreprenorială, competență de sensibilizare și exprimare culturală.

În profilul de competențe media și informaționale, Anca Nedelcu descrie 4 domenii (categoriile de competențe):

- acces, căutare și stocarea conținuturilor media;
- înțelegerea mass media și analiza critic-reflexivă a informației și conținuturilor;
- crearea și comunicarea conținuturilor media;
- responsabilitate civică, utilizarea etică a informațiilor și mijloacelor de comunicare în masă, consum echilibrat.

Toate acestea sunt imperios necesare și intens solicitate în rândul elevilor și al profesorilor, mai ales în contextul prelungirii școlii online.

Cu toții ne-am străduit să ne adaptăm la această situație absolut nouă, cu implicații majore pentru toate segmentele vieții noastre. Au fost afectați, în mare măsură, toți participanții la activitatea instructiv-educativă: elevi, profesori, părinți.

Omul este ființă socială, nevoia de relaționare fiind una dintre cele trei nevoi fundamentale (pe lângă nevoia de autonomie și nevoia de competență). Limitarea relaționării ne-a afectat, a generat frustrare pentru noi toți, indiferent de vârstă sau de domeniul de activitate. Cu atât mai mult pentru cei implicați în activitatea instructiv-educativă, activitate bazată foarte mult pe relaționare și interacțiune. Cu siguranță, cei mai afectați au fost copiii (în special cei mai mici), aflați în plin proces de formare, dezvoltare, cu vârste diferite, mai mult sau mai puțin autonomi, mai mult sau mai puțin dependenți de suportul adulților.

În acest context, am considerat o prioritate stimularea motivației pentru învățare. Așa cum spunea Ioan Neacșu (2015) ”învățarea este o activitate esențial motivată și orientată spre cunoaștere, spre sensibil, spre rațional și comunicativitate. Motivația face ca învățarea să se producă și să se autosustină; este generatoare de energie; este reglatoare de timpou; ea operează ca factor selector de scopuri și obiective”.

Adaptarea la un nou context

În etapa premergătoare pandemiei s-a discutat des despre necesitatea utilizării raționale a tehnologiei, evitarea expunerii în exces a copiilor în fața ecranelor de tot felul, în favoarea petrecerii timpului în aer liber, făcând mișcare, interacționând cu alți copii, în vederea respectării particularităților de vârstă. Chiar am abordat această temă în cadrul ședințelor și lectoratelor cu părinții. Am citit articole ale unor specialiști în domeniul neuro-științelor care pledau pentru însușirea citit-scrisului înainte de expunerea constantă a copiilor la tehnologie, explicând mecanismele de dezvoltare a unor arii la nivel cortical. Am constatat chiar că o parte dintre părinți aplicau deja această idee, copiii lor având acces la diferite device-uri doar ocazional. Desigur, aveam și elevi care se descurcau destul de bine în utilizarea unui computer, a unui telefon sau a unei tablete. Cam acesta era contextul în care ne-a găsit martie 2020.

Pentru cadrele didactice, intrarea bruscă în școala online a reprezentat o provocare imensă. În primul rând, a trebuit să luăm cele mai bune decizii pentru elevii noștri bazându-ne mult pe experiența noastră profesională, într-un cadru legislativ insuficient reglementat, în care precizările autorităților au fost uneori contradictorii. Am fost puși în situația de a ne dezvolta rapid competențele digitale dobândite la unele cursuri de formare, de a învăța funcționarea unor aplicații și platforme noi, de a adapta conținuturile, strategiile didactice la o altfel de predare, de a verifica, selecta și adapta resursele digitale existente sau apărute peste noapte.

Și părinții (în special ai preșcolărilor și ai școlărilor mici) au fost puși într-o situație dificilă. Cum bine știm, elevii mici nu dispuneau de competențe digitale și nici de dispozitive proprii, astfel încât cei mai mulți au avut nevoie de sprijinul părinților pentru a se conecta. Au existat familii care aveau mai mulți copii la școală

și dispuneau de un singur laptop pe care trebuiau să-l utilizeze și în activitatea lor profesională, lucrând de la domiciliu. Mai mult decât atât, am avut și cazuri de părinți fără competențe digitale.

În aceste condiții, colaborarea școală-familie a căpătat noi valențe. Nevoile de siguranță și cele sociale (aflăte spre baza piramidei trebuințelor umane realizată de Abraham Maslow) au fost puternic afectate. Pe fondul incertitudinilor, al lipsei de predictibilitate, al temerilor și al frustrărilor, consilierea constantă a elevilor și a părinților s-a impus cu necesitate.

Cel puțin în primele luni ale pandemiei, pentru majoritatea cadrelor didactice, mult timp din viața personală s-a transformat în viață profesională, apărând și suprasolicitarea. De aceea a devenit aproape imposibilă păstrarea unui echilibru între cele două domenii. Înțelegând că situația este de durată, că am început un nou an școlar cu aceleași provocări, a revenit în atenția noastră și ideea asigurării unei limite sănătoase între viața profesională și cea personală.

Dincolo de neajunsurile generate, școala online a determinat și un salt în ceea ce privește digitalizarea educației. S-a accelerat dotarea școlilor/elevilor cu dispozitive pentru acces la internet, iar cadrele didactice au participat în mare măsură la numeroase cursuri și webinarii pe teme de interes, au utilizat și au creat resurse digitale, îmbogățind baza existentă.

Concomitent cu activitatea desfășurată pe platforma oficială a școlii (Google Classroom), am folosit foarte mult grupul What'sApp al clasei și am organizat videoconferințe în aplicația Zoom care permite atât activitățile frontale, cât și cele pe grupe (camere). Am urmărit încă de la început asigurarea unei stări de bine a copiilor, considerând-o o condiție pentru o învățare eficientă, o bază pe care se pot construi sisteme de cunoștințe, deprinderi, atitudini, valori. În cadrul întâlnirilor sincron am început mereu cu Întâlnirea de dimineață, preșcolarii având posibilitatea de a se exprima liber, de a-și prezenta Noutățile, de a-și comunica ideile și emoțiile. În acest sens, am încurajat colaborarea dintre ei prin organizarea unor activități în camere virtuale și prin propunerea și derularea unor proiecte și studii tematice. La finalul activităților și-au prezentat rezultatele, le-am evaluat și au primit feedback și de la colegi, s-au bucurat de rezultatele muncii lor.

Am pus accent pe cultivarea optimismului, pe încurajarea și motivarea preșcolarilor pentru activitatea de învățare. Ceobanu (2016) spunea că „un spațiu virtual educațional trebuie să fie, cu necesitate, un loc social în care educatorii și educații pot interacționa. Astfel, interacțiunile și conexiunile cu tutorii, dar și cu ceilalți cursanți sunt privite ca fiind cele mai valoroase aspecte ale învățării în mediul virtual, iar media socială poate răspunde acestor cerințe de învățare prin colaborare și construcție socială a cunoașterii.”

În același timp, am avut în vedere și tratarea diferențiată a copiiiilor în funcție de particularitățile individuale, de potențialul și aptitudinile lor. Am organizat suplimentar „*Insula de lectură și Clubul de matematică distractivă*”, venind în întâmpinarea intereselor preșcolarilor. Am încurajat copiii să vină cu propuneri de activități noi pentru perioada grădiniței online.

Colaborarea – o abordare utilă

Instruirea cu ajutorul tehnologiei implică alfabetizarea digitală, formarea unor competențe în mass-media, specifice mecanismelor de gestionare a conținuturilor vehiculate de mijloacele de comunicare în masă, utile pentru a face față volumului uriaș de date, informații și mesaje provenite prin intermediul unor platforme diverse.

Un rol important în sprijinirea procesului educațional în această perioadă l-au avut companiile IT. Astfel, Google și Microsoft au reacționat rapid, oferind în mod gratuit unităților de învățământ pachetele G Suite for Education și Microsoft Office 365 A1. În acest fel, s-au creat la nivelul școlilor conturi instituționale pentru elevi, preșcolari și cadre didactice, prin intermediul cărora au avut acces nelimitat la unele aplicații (printre care Google Meet și Zoom pentru videoconferințe). O mare parte a activității s-a desfășurat pe Google Classroom. În colaborare cu autoritățile locale, în unitatea noastră școlară au fost oferite tablete și laptopuri cadrelor didactice,

În același timp, Casa Corpului Didactic Dâmbovița a actualizat oferta de formare continuă a cadrelor didactice, introducând cursuri care să susțină digitalizarea sistemului de învățământ. Prin participarea la cursurile organizate la nivel județean, s-a pus accent pe formarea competențelor digitale la profesorii din învățământul preșcolar, primar și gimnazial și pe elaborarea unor resurse educaționale deschise.

Treptat, am introdus în activitatea didactică și alte aplicații și platforme educaționale care s-au dovedit deosebit de utile în atingerea scopurilor și obiectivelor propuse. Aplicațiile folosite cu succes de noi în lecțiile online în învățământul preșcolar, primar și gimnazial au fost *Mentimeter*, *Wordwall*, *Quizizz*, *Google Jambord*, *Google Canvas*, *Padlet*, *Liveworksheets*, *Google Forms*, prin participare la webinarii și aplicare la clasă.

Concluzii

Cu aceste instrumente online accesibile tuturor și multă determinare, am făcut progrese împreună și, mai mult decât oricând, am încurajat copiii să învețe și să lucreze independent. Aceste activități s-au pliat perfect pe nevoile reale ale preșcolarilor într-o perioadă dificilă și tensionată și au susținut continuarea învățării în „Grădinița/Școala de acasă,,.

Important este să se asigure un echilibru între diferite modalități de învățare, cu accent pe înțelegerea conținuturilor, selecția critică, implicarea atenției, structurarea noțiunilor în scheme logice, formarea și exersarea competențelor cu largă aplicabilitate.

Trebuie să avem în vedere și faptul că, după luni în șir de școală online, au fost semnalate foarte multe cazuri de elevi afectați în plan psihologic: anxietate, izolare, scăderea motivației pentru studiu, nervozitate și chiar depresie. Astfel, înțelegem că școala în format fizic rămâne forma optimă pentru formarea și dezvoltarea sănătoasă, pe termen lung, a tinerei generații, iar școala online trebuie să rămână o variantă de aplicat în situații excepționale.

Bibliografie

Ceobanu, C. *Învățarea în mediul virtual*. Editura Polirom, Iași, 2016

Ceobanu, C., Cucuș, C., Istrate, O., Pânișoară, I.O., *Educația digitală*, Editura Polirom, Iași, 2020

Neacșu, I., *Metode și tehnici de învățare eficientă*. Editura Polirom, Iași, 2015

Nedelcu, A., *Competențele de alfabetizare media și informațională în rândul absolvenților de liceu*, Centrul pentru Jurnalism Independent, 2021

<https://www.elearning.ro/centrarea-pe-competentele-cheie-in-educatie>

<https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2015/04/Competente-cheie-europene.pdf>

<https://www.red.educared.ro>

JOCUL – MAGICIAN ȘI ÎN ONLINE

Prof. înv. primar DINCĂ Elvinia ,
Prof. înv. primar SOREANU Oana Alexandra
Școala Gimnazială „Diaconu Coresi” Fieni

În joc se reflectă lumea și viața, în joc se pun bazele personalității și caracterului copilului. Jocul este calea copiilor către cunoașterea lumii în care trăiesc și pe care sunt chemați să o transforme.

ȘTIM CĂ JOCUL ESTE...

- un mod de explorare a mediului înconjurător
- o modalitate de dezvoltare a competențelor sociale, a inteligenței, a limbajului, a creativității
- este un proces interdisciplinar
- transpune în plan imaginar viața reală
- o cale de transmitere și păstrare a culturii autentice, de cunoaștere și intercunoaștere
- favorizează incluziunea socială
- oferă copiilor bogăția, stimularea și activitatea fizică de care au nevoie pentru dezvoltarea creierului pentru învățarea viitoare

Rolul instructiv al jocului didactic:

- favorizează asimilarea de cunoștințe, priceperi, deprinderi, tehnici și operații de lucru cu informațiile acumulate;
- reprezintă o cale de acces spre cunoașterea comportamentelor umane, implicit a *personalității*.

Rolul formativ-educativ al jocului didactic:

- dezvoltă gândirea, memoria, imaginația și limbajul, sfera afectiv-motivațională, punându-l în situația de confruntare cu sine și cu ceilalți;
- dezvoltă relațiile interpersonale corecte între copii.

Rolul formativ-educativ al jocului didactic:

- Respectarea regulilor jocului educă la copii simțul răspunderii, onestitatea, solidaritatea.
- Copiii învață să se ajute unii pe alții, să se bucure de succesele colegilor, să aprecieze și să recunoască nepărtinitor succesele altora.

Jocul -sinonim cu bucuria, energia, spontaneitatea, creativitatea. Jocul este mișcare, explorare, comunicare, socializare, observație și imitație, exercițiu, disciplinare, învățare și, mai ales, plăcere.

- ❖ activitatea care implică cel mai mare număr de copii
- ❖ asigură gradul maxim de socializare
- ❖ este distractiv
- ❖ formează competențe-cheie

- ❖ constituie un mijloc de familiarizare a elevilor cu lumea înconjurătoare
- ❖ exersează deprinderi
- ❖ consolidează cunoștințe
- ❖ valorifică potențialul creativ al elevului
- ❖ se poate folosi pentru a cunoaște particularitățile individuale ale elevilor.
- ❖ diminuarea stării de monotonie sau tensiune
- ❖ restabilirea atenției și a concentrării

Este vremea pentru... risipirea inhibițiilor, creșterea motivației pentru învățare, curiozitate, spontaneitate, creativitate, coeziune de grup, descoperiri de adevăruri.

Profesorii “magicieni”? ȘCOALA ONLINE-riscul de a pierde controlul?

“Metaforele” învățării prin joc:

- Permiteți ideilor să evolueze
- Colaborați
- Opinia colegilor poate aduce noi viziuni și poate fi o sursă nouă de evaluare
- Discutați despre așteptări și dificultăți
- Fiți flexibili
- Axați-vă pe scop, transformați
- Adaptați-vă ideile potrivit cu obiectivele învățării
- Potriviti jocul cu profilul elevilor și resurse

„Ceva din casă”

Mărimea grupului: 10-30 participanți

Timp: în dependență de numărul participanților

Materiale: nimic

Obiective: să stimuleze procesul cunoașterii între participanți.

Procedură: Elevii sunt rugați să își concentreze gândurile la ceva important pentru ei, din casa lor. După această alegere (obiecte, mobilă sau ceva care nu poate fi sesizat – miros, gust, sentiment care ar reprezenta pentru ei casa) descriu aceste lucruri grupului. Profesorul poate să-i ajute să aleagă cuvintele necesare pentru

expunere. Acest exercițiu crează o atmosferă plăcută. Este foarte bun pentru participanții care se deschid mai greu în fața celorlalți.

„Lipici”

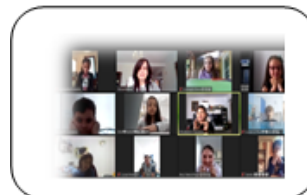
Mărimea grupului: 10-30 participanți

Timp: 15 minute

Materiale: carioca (markere, creioane colorate), coală

Scop: însușirea numelor tuturor prin intermediul unor elemente vizuale; dezvoltarea creativității și expresivității plastice (artistice).

Procedură: Fiecare participant, în afară de faptul că își scrie numele și cum i-ar plăcea să fie numit în grup, face o caricatură sau desenează ceva ce l-ar reprezenta (ceva ce îi place-floare, înghețată, minge de fotbal etc). După aceasta, desenele sunt afișate timp de 30 de secunde, iar participanții încearcă să rețină, apoi să ghicească pe cine a reprezentat un desen, o caricatură, un nume dintre acestea.

„Oglinda”

Copiii așezați în fața ecranului urmăresc mișcarea colegului numit. Mimează apoi, ca în oglindă, reproducând mișcările cât mai exact și cât mai repede.

Scop: dezvoltă atenția și coordonarea mișcărilor, dar și viteza de reacție.

„Citește pe buze”

- Se solicită închiderea microfoanelor. Unui elev i se spune să rostească un cuvânt.
- Ceilalți încearcă să îl ghicească. După...încercări scrie pe chat cuvântul. Câștigă cel/cea/cei/cele care a/au ghicit.

Beneficii:

- îmbină într-un tot unitar și armonios atât sarcini și funcții specifice învățării, cât și sarcini și funcții specifice jocului;
- învățarea este un proces activ de cunoaștere care este cu atât mai valoros cu cât se realizează un efort propriu și cu mijloace și tehnici cât mai productive;
- randamentul activității este mai mare, verificarea cunoștințelor se poate face în mod plăcut, activ și temeinic;
- gândirea elevilor este mereu solicitată și astfel în continuă formare;

- independența, creativitatea se formează de timpuriu;
- inițiativa elevilor crește, în joc devin mai curajoși, mai degajați;
- prin jocuri îi putem cunoaște mai bine;
- dezvoltă spiritul de observație, de analiză, de judecată;
- înlătură monotonia, rutina, stereotipia;
- dau posibilitatea elevilor să-și dezvolte vocabularul, iar comunicarea devine mai permisivă.

Bibliografie

- Mândru Elena (coord.) *Învățăm jucându-ne*-Didactic Publishing House, București, 2012
- Păcurari O., Târcă A., Sarivan L., *Strategii didactice inovative. Suport de curs*. Centrul Educația 2000+, București, 2003
- ***C.E.D.P. Step by Step – *Predarea orientată după necesitățile copilului*
- *** *Didactica, revistă pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar și primar* nr. 20/2011
- ***ICOS - *Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici*, Suport de curs

E NEVOIE DE UN SAT SĂ EDUCI UN COPIL

Prof. COSTACHE Roxana,
Școala Gimnazială Crevedia

„Creatori de Educație” este o competiția națională dedicată profesorilor din învățământul primar și gimnazial, ajunsă anul trecut la a treia ediție. Anual sunt acordate 50 de premii: 20 de premii pentru nivelul primar și 30 de premii pentru nivelul gimnazial.

Mediul clasei a fost mesajul, iar experiența elevilor și a învățătoarei s-au contopit pentru a propune un proiect creat cu ajutorul copiilor.

Scopul activității: Dezvoltarea competențelor-cheie ale elevilor și, mai ales, competențele de literație

Obiectivele educaționale ale activității/competențe de dezvoltat la elevi:

Cultivarea interesului pentru lectură

Dezvoltarea imaginației și a creativității

Dezvoltarea gândirii critice și a calității acesteia

Dezvoltarea învățării agile

Elevii participanți: Clasa este alcătuită din 20 de elevi, procentul de participare la lecție este de 100%, iar elevii din grupul țintă au participat integral la activitate.

Prima zi:

- două procese de lectură urmărite de studiul PIRLS:

-identificarea de informații explicite

-formularea deducțiilor simple.

*desene sugestive ale elevilor.

*formularea ideilor principale ale cărții.

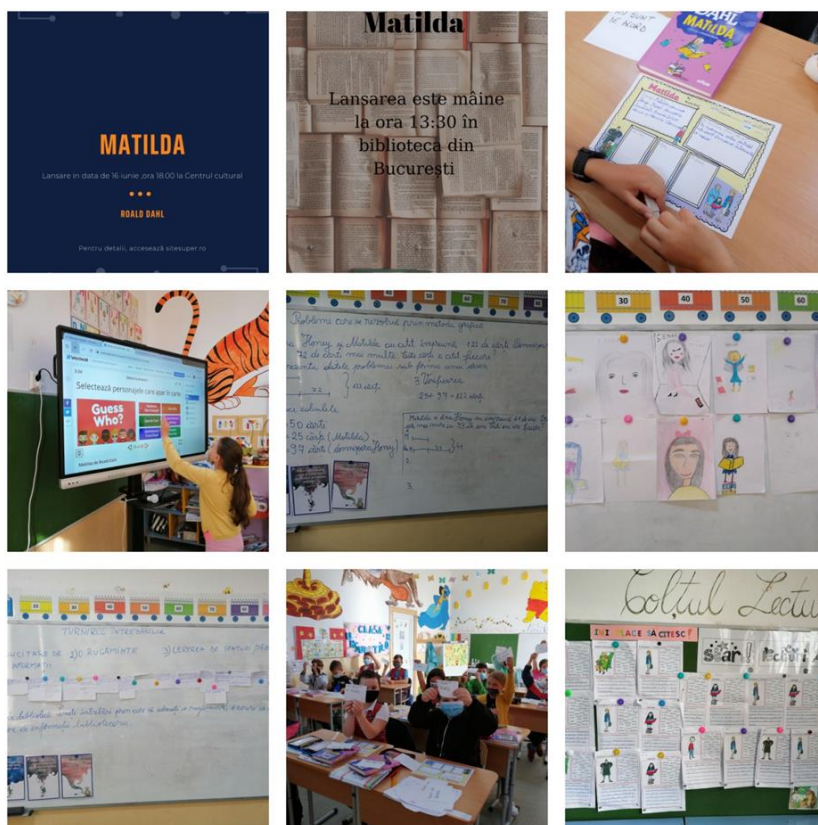
Lectura individuală a fost una conștientă și s-a realizat cu creionul în mână. Problemele de la matematică au urmărit aceeași tematică a cărții.

A doua zi: Activitatea propusă de copii a fost una a dezbaterii: Cititul versus uitatul la televizor. Ei au adus argumente pro și contra și au găsit soluții. De asemenea, în cadrul orei de limba și literatură română s-au integrat elementele de comunicare orală cu tematică cărții, în activitatea numită Turnirul întrebărilor, în care copii au avut de formulat o solicitare de informații, o rugămintă, o cerere de sfaturi/părerii. Copiii au vizionat filmul *Matilda* în regia lui Danny DeVito.

A treia zi: Copiii au integrat în descrierea personajelor, adjective și au realizat descrieri ale acestora, unii dintre ei realizând mai multe descrieri, urmate desigur de un portret al personajului preferat din carte. Tehnologia este prezentă în fiecare zi în clasa noastră, datorită implicării comunității satului și pe tablă inteligentă am urmărit evaluarea conținutului cu ajutorul aplicațiilor *Wordwall* și *Kahoot*.

A patra zi: Elevii și-au exprimat părerea față de comportamentul personajelor cărții prin ridicarea unui cartonaș (Sunt de acord, Nu sunt de acord, Mă gândesc, Mă abțin) motivând alegerea. Metoda cadranelor a fost folosită pentru evaluarea formativă, în care copiii au avut de enumerat personajele cărții, să facă o recomandare și să povestească cu ajutorul conectorilor cartea (Mai întâi, Apoi, În final). În finalul activității, copiii au realizat cu ajutorul aplicației Canva un afiș privind promovarea lansării cărții "Matilda" de Roald Dahl.

În realizarea întregii activități s-a urmărit atingerea celor 8 competențe cheie.

1. Competențe de alfabetizare-lecturarea cărții, studiul PIRLS
2. Competențe multilingvistice-vizionarea filmului
3. Competențe în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii-tematica cărții integrată în rezolvarea de probleme, ordonarea evenimentelor
4. Competențele digitale-Kahoot, Wordwall, Canva
5. Competențe personale, sociale și de a învăța să înveți-Turnirul întrebărilor, povestirea cu ajutorul conectorilor (Mai întâi, Apoi, În final)
6. Competențele cetățenești-expirarea opiniilor: Sunt de acord, Nu sunt de acord, Mă gândesc, Mă abțin, Dezbateră CITIT VS UITAT LA TV
7. Competențe antreprenoriale-afiș Canva, propuneri de activități

8. Competențe de sensibilizare și expresie culturală-afiș, mici clipuri de prezentare, desene ale personajelor preferate.

Originalitatea și creativitatea

Studiul PIRLS -S-a urmărit cu intenție, în alegerea activităților de către copii a atingerii celor 8 competențe cheie, valorificare, valorizare, sprijin și respect și integrarea tuturor competențelor dezvoltate în folosirea acestora în viață (finalitatea fiind înțelegerea lumii prezente). Folosirea mijloacelor digitale *Kahoot*, *Wordwall* aduc o angajare în activitate, autonomie în învățare și antrenează motivația.

Rezultatele/impactul activității la nivelul elevilor

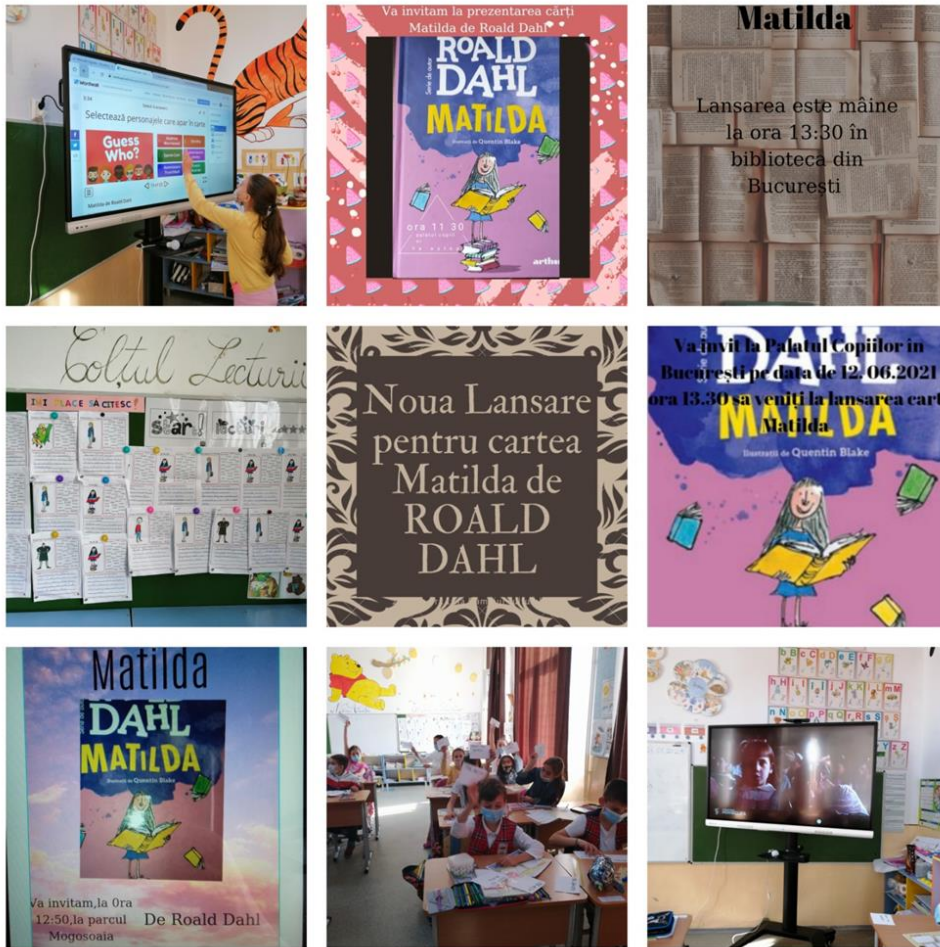
Consider că acest proiect este o dovadă a colaborării între învățător și copii, prin punerea în practică a învățării agile. Învățarea s-a produs cu intenție, în ritmul propriu al copilului, cu motivație, efort și disciplină și cu multă reflecție și împărtășire a rezultatelor. S-a urmărit antrenarea atenției la detalii în textul citit, în foarte multe situații/sarcini au valorificat experiența lor de viață și și-au dezvoltat și valorificat competențele digitale. Elevii din grupul țință au găsit activitatea că fiind interesantă și atractivă, cartea *Matilda* fiind prima carte citită integral de către ei.

Feedback-ul a fost unul pozitiv și s-a materializat în interesul elevilor de a răspunde la activitate cât mai creativ. Succesul acestui proiect constă în creșterea personală a fiecărui elev prin crearea de experiențe-reflecție-împărtășire.

Relevanța activității/proiectului/bunei practici pentru nevoile categoriilor de elevi aflați în risc;

În clasa la care activez există un grup țintă de care țin mereu cont, elevii cu TSI și elevii care provin din familii dezavantajate. Acest proiect și nu numai, contribuie cu succes la prevenirea abandonului școlar, având mai mulți copii în clasa defavorizați. Faptul că este dezvoltată competență de literatie, duce la motivarea continuării studiilor. Prin rolul facilitator al învățătorului se crează relații sănătoase, bazate pe autenticitate, comunicare, colaborare, colegialitate, limbaj blând, respectuos față de orice persoană, indiferent de caracteristicile acesteia. De asemenea, se practică respectul pentru timpul și spațiul fiecăruia.

APLICAȚII PRACTICE ALE MATRICELOR

Prof. STANCU Magdalena,
Colegiul Național „Ienăchiță Văcărescu”

Așa cum spunea Alfred North Whitehead în lucrarea sa „Organizarea gândurilor”, „Algebra este instrumentul intelectual care a fost creat pentru redarea clară a aspectelor cantitative ale lumii” și s-a născut din necesitățile practice ale omului, ivite pe diferite trepte de dezvoltare. Studiul algebrei este necesar atât în calculul evoluției proceselor fizice, tehnice, economice, cât și în dezvoltarea în ansamblu a matematicii. A posedat cultura matematică rămâne una dintre axele fundamentale în dobândirea culturii generale.

Idea mea a luat naștere din nevoia elevilor de a cunoaște în mod direct, palpabil, aplicabilitatea noțiunilor teoretice prezentate. Am remarcat de-a lungul timpului faptul că elevii prezintă o curiozitate matematică, curiozitate ce poate fi satisfăcută pornind de la exemple simple și apoi stimulată către descoperiri mai dificile și mai abstracte.

Multe dintre problemele lumii cotidiene se pot rezolva construind modele matematice pe baza sistemelor liniare de ecuații. Din dorința de a le arăta elevilor caracterul practic al matematicii, precum și de a integra în curriculum cât mai multe aplicații din viața cotidiană, problemele aplicative sunt din ce în ce mai prezente în manualele școlare, culegeri și subiecte date la examenele naționale.

În cadrul unui curriculum la decizia școlii desfășurat în anii anteriori, mi-am propus să prezint elevilor de clasa a XI-a aplicații practice inedite ale matricelor și determinanților, idee dezvoltată și în cadrul lucrării metodico-științifice pentru obținerea gradului I.

Matricele și determinanții au o scară largă de aplicabilitate, pornind de la probleme de amestecuri regăsite în chimie, probleme legate de costuri ce pot fi studiate în cadrul orelor de educație financiară, probleme de transport și optimizarea rețelelor studiate la informatică, probleme legate de dispozitive medicale, etc.

O aplicație foarte apreciată a matricelor se regăsește în criptografie supranumită știința scrierilor secrete. Ramură a matematicii care se ocupă cu secretizarea informației, precum și cu autentificarea și restricționarea unui sistem informatic, criptografia a fost folosită din timpuri străvechi. Împăratul Iulius Cezar s-a folosit de criptare pentru a transmite informații armatelor sale încă din vremuri antice.

În momentul actual, criptografia se bazează pe programe extrem de complexe pentru a asigura securitatea din diverse domenii, mai ales din domeniul bancar.

Deși aparent complicat, algoritmul de decodare este foarte ușor de aplicat. Deoarece matricea de codare este de obicei o matrice de tipul 3×3 , mesajul se așează într-o matrice cu 3 linii.

Folosind calculul matricial ce presupune operații cu matrice și calcularea inversei unei matrice și folosind corespondența dintre litere și numere se pot obține mesaje de felul:

23 8 15 0 9 19 0 3 1 18 12 0 7 1 21 19 19 0

W H O I S C A R L G A U S S.

Mesajul decodat poate fi un început al discuției cu elevii referitor la viața și realizările lui Carl Gauss, o invitație la descoperire. Elevilor li s-au prezentat două exemple simple de codare cu ajutorul matricelor și apoi au primit sarcini diverse cum ar fi: decodarea unui mesaj din sticlă, codarea unui anumit mesaj dat, inventarea unui model propriu simplu de codare și explicarea acestuia întregii clase. Activitățile au fost organizate atât individual, cât și în grupe de lucru pentru a dezvolta colaborarea și spiritul de echipă.

În urma activităților desfășurate am observat un interes ridicat pentru studiul în detaliu al acestui capitol, un grad mai mare de preocupare pentru studiul individual, dar și o bună colaborare între elevii clasei, lucru dezirabil după perioada pandemiei. La sfârșitul anului școlar am aplicat elevilor un chestionar de satisfacție referitor la acest curs și am descoperit că elevii s-au declarat extrem de mulțumiți, procentul celor care ar dori o continuare a cursului fiind de 80%, iar metodele de criptare s-au situat pe prima poziție în cadrul preferințelor elevilor.

Astfel, în opinia mea, îmbinarea noțiunilor practice, palpabile, cotidiene cu cele teoretice reprezintă o metodă de succes în abordarea matematicii și atragerea elevilor către reușite și performanță.

Bibliografie

M. Bellare, S. Goldwasser, *Lecture Notes on Cryptography*, Curs: MIT, 2001 disponibil la <http://www.cs.ucsd.edu/users/mihir/papers/gb.html>.

M. Bellare, P. Rogaway, *Optimal asymmetric encryption – How to encrypt with RSA*, *Advances in Cryptology* – EuroCrypt 94, LNCS vol. 950, Springer-Verlag, 1995

PALATUL COPIILOR TÂRGOVIȘTE ȘI ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE

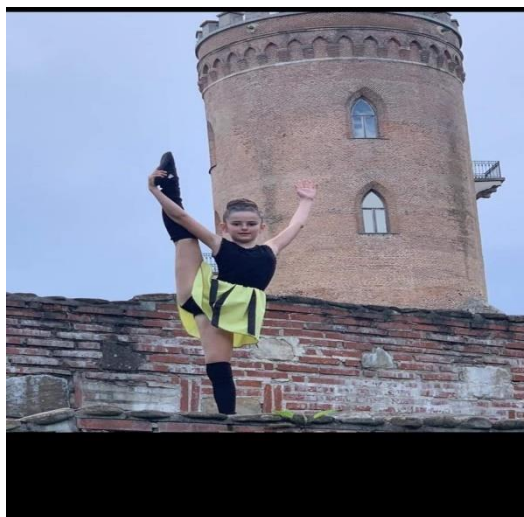
Prof. Dr. STAN Cornelia
Palatul Copiilor Târgoviște

„Educația este ceea ce rămâne după ce ai uitat tot ceea ce ai învățat la școală.”
Albert Einstein

Pornind de la această idee, este necesar ca, începând de la vârste fragede (4-5 ani), copiii să manifeste interes pentru participarea la diverse activități extrașcolare, cu scopul de a-și descoperi aptitudini, a le dezvolta, a-și evidenția talentul într-un anumit domeniu și pentru a avea posibilitatea socializării, în mod direct, cu alți copii.

Acum, când internetul predomină existența de zi cu zi, locurile unde copiii pot interacționa în mod direct, nu doar din fața unui calculator, reprezintă o șansă spre dezvoltarea personală. Aceste locuri, palatele și cluburile copiilor, dau naștere unui mediu potrivit realizării unor activități extrașcolare cu ajutorul cărora se formează și se dezvoltă competențele copiilor dintr-un anumit domeniu, fiind și o modalitate plăcută de petrecere a timpului liber.

Palatul Copiilor Târgoviște

În octombrie 1952, în spațiul urban al Târgoviștei – cetate de scaun, ia ființă, ca expresie a cerințelor educative, prima instituție județeană de învățământ cu preocupări în domeniul activității extrașcolare. Integrată organic în rețeaua complexă a instituțiilor de educație, aici se prelucrează cu măiestrie și răbdare talentul, pasiunea și entuziasmul copiilor.

Până în anul 1989, instituția s-a numit Casa Pionierilor, de la această dată a devenit Clubul Copiilor și Elevilor. Din 1995, datorită importanței sale ca centru coordonator al cluburilor din orașele dâmbovițene – Pucioasa, Găești, Moreni și Titu – instituția devine Palatul Copiilor. Sediul a rămas același, adică la intersecția strazii Calea Câmpulung cu strada Maior Coravu Ion.

Dacă la început, pentru a răspunde solicitărilor celor mici, au funcționat opt norme didactice, cu activități specifice: modelism, radio, științele naturii, cultural-artistic și sportiv, în prezent, funcționează 23,5 norme, 27 de cercuri: oratorie și dezbateri, informatică, șah, radioamatorism, cultură și civilizație engleză, cenaclu literar, teatru, pictură, artă textilă, cor-grup vocal, dans sportiv, orchestră, canto, chitară, robotică, arte marțiale, natație, tenis de masă, orientare turistică, creație populară, karting, ecoturism, tehnoredactare; aproximativ 2000 elevi frecventează Palatul Copiilor Târgoviște (inclusiv filialele).

Palatul Copiilor Târgoviște își propune să promoveze un învățământ deschis, flexibil care să asigure nu numai accesul nediscriminatoriu la toate cercurile de activitate, în perspectiva formării abilităților și competențelor pentru realizarea succesului personal și profesional, ci și să asigure calitatea învățământului astfel încât să se ajungă la înalte standarde de performanță.

Scopul educației nonformale oferite este acela de a pune la dispoziția tinerilor, posibilitatea de a se redefini prin descoperirea și modelarea aptitudinilor/competențelor native sau dobândite.

Politica educațională are ca scop atingerea următoarelor obiective:

- să ofere cadrul potrivit în vederea conștientizării și promovării valorilor naționale în rândul copiilor;
- să permită dezvoltarea abilităților artistice care să se evidențieze în exprimarea liberă;
- să le insufle copiilor dorința de a-și dezvolta spiritul civic corespunzător societății democratice;
- să facă posibilă crearea unei alternative în vederea alegerii unei meserii;
- să ofere copiilor șanse egale la educație indiferent de rasă, etnie, vârstă, sex sau apartenența religioasă;

-să pună la dispoziție un cadru bazat pe asigurarea securității și pe respectarea drepturilor copilului și omului.

În acest cadru, copiii își pot valorifica cunoștințele deprinse din măiestria coordonatorilor de cercuri, prin participarea la numeroase concursuri aflate în Calendarele Activităților Educativ-Naționale/Regionale/Județene, unde aceste participări contribuie la extinderea orizontului de cunoaștere și în afara instituției, favorizându-se colaborarea și comunicarea interpersonală. În același timp, Palatul Copiilor Târgoviște, le oferă celor interesați și posibilitatea de a lua parte la diferite activități, organizate de către cadrele didactice, cu anumite ocazii: 1 Decembrie-Ziua Națională a României, spectacolul de Crăciun, 24 ianuarie-Ziua Unirii Principatelor Române, 1 martie- Ziua Mărțișorului, 1 Iunie- Ziua Copilului etc.

La Palatul Copiilor Târgoviște, zeci de copii găsesc, în fiecare zi, o poartă larg deschisă, generații după generații descoperindu-și aici talentul și chiar vocația pe care o continuă ulterior în viață.

„Un copil educat, un om câștigat!”

AVANTAJELE MENTORATULUI PENTRU PROFESORII DEBUTANȚI DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. înv. preșcolar TORCICĂ Gheorghîța
Grădinița cu Program Prelungit nr. 14 Târgoviște
Prof. înv. preșcolar BOROS Oana
Grădinița cu Program Prelungit nr. 15 Târgoviște

Tot mai frecvent se discută în mediul educațional despre necesitatea și utilitatea mentoratului pentru profesorii aflați la începutul carierei didactice. Profesorii debutanți întâmpină diverse probleme în primii ani de activitate și, prin urmare, au nevoie de sprijin acordat de către instituția de învățământ într-o formă organizată, formală și valorizată. Din punctul de vedere al etapelor, care trebuie parcurse în planul dezvoltării profesionale, furnizarea unui model viabil sub forma unui program de mentorat este recomandată. Astfel, se va facilita transferul cunoștințelor teoretice dobândite în timpul anilor de studii în activitatea lor practică, astfel încât aceștia să aibă oportunitatea de a-și dezvolta la un nivel superior competențele specifice ocupației de cadru didactic.

Abilitatea de a te face înțeles, de a transmite și altora, în special preșcolarilor conținuturile didactice poate fi desăvârșită de către profesorul debutant alături de un mentor, care are abilitățile necesare de a sprijini adaptarea acestuia la specificul activității didactice, care facilitează cunoașterea/interiorizarea rigorilor instituționale ale mediului educațional. Diferite studii de natură statistică, dar și realitatea au demonstrat că pot exista diferențe între un profesor care a fost mentorat și unul care a profesat, învățând empiric, fără îmbinarea structurată, absolut necesară între teorie și practică. Valoarea adăugată competențelor dezvoltate de beneficiarul unui program de mentorat constă în capacitatea de a selecta și de a-și adapta nevoile de învățare/dezvoltare la modelul oferit de mentor.

La nivelul instituției de învățământ preșcolar, unul din obiectivele strategice prioritare ale Planului de dezvoltare instituțională este *Insertia profesională a cadrelor didactice la nivelul unității de învățământ*.

Așadar, primul pas pe care l-am parcurs a fost acela de a întocmi *Planul de inserție profesională*, acesta fiind instrumentul prin care echipa managerială urmărește adaptarea cadrului didactic debutant după angajarea în instituția de învățământ. Pentru implementarea cu succes a programului de inserție profesională a fost necesar un demers sistematic și logic, având la bază anumite principii, metode și procedee.

Obiectivele prioritare ale programului de integrare au fost:

- crearea sentimentului de apartenență la instituția de învățământ, de identificare cu instituția și cu misiunea acesteia;
- dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice debutante;
- dezvoltarea abilităților de lucru în echipă etc.

În această perioadă a inserției profesionale, cadrele didactice debutante au fost îndrumate, monitorizate și evaluate de către managerul instituției, echipa managerială, responsabilă comisiei metodice, precum și de mentorul de inserție profesională.

S-au conturat și următoarele etape în activitatea de mentorat de inserție:

- stabilirea persoanei care va coordona și va monitoriza buna desfășurare a întregului proces (decizie dată de director, aprobată în consiliul de administrație al grădiniței);
- selecția mentorilor a fost făcută în cadrul consiliului profesoral, conform unei proceduri;
- realizarea unor programe de instruire a mentorilor și a cadrelor debutante, astfel încât să se cunoască rolurile ce vor fi asumate, efectuarea testelor de personalitate pentru stabilirea perechilor de mentor - debutant în funcție de compatibilitățile persoanelor aflate în program;
- concretizarea perechilor mentori-cadru didactic debutant, realizarea primelor întâlniri în care se stabilesc așteptările, se negociază un program de întâlniri pentru parcurgerea programului;

Avantajele mentoratului pentru debutanți după utilizarea programului de mentorat:

- facilitarea integrării la locul de muncă;
- familiarizarea cu specificul grădiniței, cu cerințele și așteptările instituției de învățământ, ale părinților, preșcolarilor;
- comunicare eficientă cu diferite persoane-resursă (datorită creșterii stimei și încrederii de sine);
- dezvoltarea unor comunități de învățare ale cadrelor didactice debutante;
- oportunitatea de a se afla în situații de a discuta, dezbate, analiza într-un mod critic și reflexiv;
- oportunitatea de a-și analiza propriile convingeri și credințe cu privire la activitatea didactică în general, cu referire la rolul cadrului didactic;
- oportunitatea de a învăța să lucreze în echipă.

Relatări ale mentorabililor

„Un proverb chinezesc spune: „În spatele unui om capabil se află întotdeauna alți oameni capabili”. Programul de mentorat mi-am oferit sprijinul și ajutorul de care aveam nevoie pentru a-mi găsi și urma propriul drum. Profesia didactică este printre cele mai complexe și mai provocatoare profesii, iar în cadrul acestui program am reușit să acumulez adaptabilitatea pe care trebuie să o aibă un cadru didactic, față de provocările intelectuale, emoționale, față de grupa de copii, față de colectivul profesional, dar și față de societate.”

„Sprijinul primit din partea mentorului meu a reprezentat o poartă deschisă spre cariera mea de educator. Am avut parte de susținere permanentă, cu atât mai mult în momentele în care mă simțeam descurajată. Pe lângă toate cunoștințele despre tot ceea ce înseamnă activitatea de educator, am învățat să devin mai responsabilă, să găsesc soluția optimă de rezolvare a oricărei situații apărute și nu în ultimul rând să deschid documentele, cărțile atunci când am un dubiu, pentru că acolo voi găsi cel mai clar răspuns,

justificat. Mentorul meu a contribuit enorm la ceea ce sunt astăzi, prin înțelepciunea și răbdarea de care a dat dovadă!”

„Programul de mentorat a reprezentat primul pas către cunoașterea cu adevărat a meseriei pe care mi-am ales-o. Datorită mentorului meu am trecut cu bine peste toate obstacolele și fricile întâlnite, ajungând să fiu mult mai sigură pe mine și pe ceea ce fac.”

„Activitatea de mentorat m-a ajutat să cunosc persoana din spatele directorului și să conștientizez că o să am sprijinul necesar oricând, în orice moment. Am fost ajutată să îmi clarific unele nelămuriri, am fost îndrumată corect și încurajată permanent, lucru care m-a făcut să prind mai mult curaj și încredere în forțele, capacitățile și aptitudinile proprii.”

„Activitatea de mentorat a reprezentat bazele carierei didactice pe care am decis să o urmez. Fiind la început de drum, am avut nenumărate nelămuriri și întrebări, însă nimic nu a rămas fără răspuns, iar când am avut nevoie de ajutor în realizarea unei sarcini sau din punct de vedere metodic, nu doar mentorul meu a fost dispus să ofere ajutor și să găsim o rezolvare, ci întregul colectiv de cadre didactice. În urma acestui program, sunt un cadru didactic mai bine pregătit, mai creativ, mai deschis către noi experiențe didactice. Programul de mentorat m-a ajutat și pe plan personal, mentorul sporindu-mi încrederea în forțele proprii.”

„Programul de mentorat desfășurat a fost o formă interesantă de sprijin și de învățare, foarte util pentru mine. Datorită oportunității pe care am avut-o, am învățat foarte multe lucruri practice și benefice pentru cariera de cadru didactic. Am primit multe sfaturi, materiale, idei, exemple bune de cooperare, comunicare și afectivitate. Căldura și dragostea pe care le-am primit în această perioadă, m-au făcut să continui calea și drumul pe care mi l-am ales în învățământ.”

Concluzii

Programele de mentorat sunt utile, deoarece sunt structurate pe activitatea practică, iar în același timp oferă resurse reale pentru o relație mai favorabilă învățării între profesorul mentor și profesorul debutant.

Mentorii pot asigura suport, pot întări modul de a fi al debutanților, pot provoca debutanții pentru a se putea adapta optim la noul mediu și pot oferi viziune pentru aceștia pentru a-i ajuta să vadă de unde au plecat și unde se îndreaptă.

Este mult mai ușor să obții performanță când ai pe cineva alături care să te ghideze, să te protejeze de pragurile de sus și mai ales să creadă în tine. Este așa cum a spus Zig Ziglar: „Mulți oameni au ajuns mai departe decât credeau, pentru că altcineva a crezut ca ei pot”.

Bibliografie și webgrafie

- Andreescu, M., C., Apetroae, M., (2014). *Manualul mentorului*, Editura Spiru Haret, Iași.
Jones, G., (1998). *Comportament organizațional*, Editura Economică, București.
Voicu, C., (2020), Suport de curs *Integrarea resursei umane în organizația educațională*, Universitatea Valahia din Târgoviște.

http://www.ccdvl.ro/images/docs/AN_SCOLAR_2013_2014/Strategie_de_implementare_a_unui_program_de_mentorat_la_nivel_institutional.pdf, consultat la 05.12.2020, ora 21.31.

PARTICULARITĂȚI ALE DEZVOLTĂRII LIMBAJULUI LA COPILUL DE VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Prof. SURUGIU Oana,

Grădinița cu Program Prelungit „Raza de soare”, Buftea, jud. Ilfov

Limbajul, ca mijloc de comunicare cu cei din jur, este strâns legat de activitatea practică pe care o desfășoară copilul la un moment, dar și de situația concretă în care se realizează comunicarea. Din această cauză, limbajul copilului mic are un caracter situativ, luând în majoritatea cazurilor forma de dialog. Acest limbaj dialogat cuprinde fie răspunsul la întrebările adultului, fie întrebări adecvate adulților în legătură cu dificultățile ivite în procesul activității, cu obiectivele cu care copilul vine în contact, cu cereri care vizează satisfacerea trebuințelor sale momentane.

Sensul cuvintelor și propozițiilor folosite de copil la această vârstă depinde în mare măsură de împrejurările concrete, putând fi precizat numai în situații cunoscute de cei care participă la dialog. La vârsta preșcolară are loc lărgirea și complicarea raporturilor dintre copil și realitatea înconjurătoare.

Cercetând particularitățile de dezvoltare a limbajului la copilul preșcolar putem constata că aparatul verbo-motor este în plin curs de formare, capacitatea articulatorie este insuficient dezvoltată, procesele analitico-sintetice sunt într-o frază incipientă, iar atenția, memoria, voința și pe măsură ce cresc, vorbirea lor devine mai corectă.

Adaptarea particularităților de vârstă, obiectivele cadru după care se ghidează aceste categorii de activități sunt:

- dezvoltarea capacității de exprimare orală, de înțelegere și utilizarea corectă a semnificațiilor structurilor verbale orale;
- educarea unei exprimări verbale corecte din punct de vedere fonetic, lexibil, sintactic;
- dezvoltarea creativității și expresivității limbajului oral;
- dezvoltarea capacității de a înțelege și transmite intenții, gânduri, semnificații mijloace de limbaj scris.

Pentru a atinge obiective de învățare care să favorizeze operațiile mentale, aceste situații trebuie să fie variate, ordonate, să implice acțiunile directe ale copiilor cu imagini, obiecte și simboluri, pentru a favoriza reversibilitatea și interiorizarea operației și totodată să se desfășoare sub formă ludică.

Limbajul se rafinează din punct de vedere sintactic și sematic dar și pragmatic: apare o capacitate sporită de adaptare la necesitățile ascultătorului. Pe lângă limbajul social, o caracteristică a acestei vârste este reprezentată de vorbirea de sine, care însoțește acțiunile și are rol de ghidare și monitorizare a acțiunilor.

Concomitent cu dezvoltarea limbajului are loc și dezvoltarea celor mai importante funcții ale sale, și anume: funcția de comunicare, de fixare a experienței cognitive și de organizare a activității.

Dezvoltarea limbajului interior se face prin eliberarea ei treptată de legătura nemijlocită cu acțiunea concretă.

Numeroși autori semnalează distanțe de dezvoltare între semantica *morfologiei* și *sintaxa* vorbirii copilului preșcolar. În general limbajul, fixează experiența cognitivă și organizează activitatea. Aceasta din urmă funcție a limbajului, se pune în evidență când copilul întocmește un colaj sau desenează. Activitatea este marcată de exclamații, evaluări, exprimări de intenții etc.

Din punct de vedere al dezvoltării codului lingvistic, se arată că limbajul copilului se îmbunătățește nu numai cu substantive, ci și cu verbe, adjective, pronume. Privitor la intonație, copilul folosește chiar din primii ani, pentru a da frazei sensul interogativ, afirmativ sau imperativ. Intonația ascendentă sugerează o întrebare, cea desemnată de un ordin, iar intonația egală cu una informativă.

Negarea este exprimată, de asemenea prin cuvinte, iar de la 4 ani, integrează negația în enunțuri.

Activitatea verbală are componente cognitive, afective și motorii. Învățarea limbii depinde de factorii genetici, de starea fiziologică și experiența acumulată de copil și de tipul de mediu la care a fost expus.

Dezvoltarea limbajului la vârsta preșcolară impune adaptarea unei metodologii adecvate care să permită înțelegerea modului cum se manifestă, cum se organizează, se structurează și se dezvoltă limbajul și implicațiile acestuia asupra personalității.

La vârsta preșcolară, limbajul prezintă o serie de particularități generate de dezvoltarea insuficientă a aparatului fono-articular, de mediu social din care provine copilul și de dezvoltarea individuală. Datorită particularităților aparatului fono-articular, a analizatorului verbo-motor și a auzului fonematic, limbajul copiilor prezintă următoarele trăsături:

- pronunția sunetelor și cuvintelor;
- bogația limbajului;
- structură gramaticală;
- expresivitatea și cursivitatea limbajului.

La 3 ani, pronunția este defectuoasă, cuvintele sunt articulate greșit, sunt foarte omisiunile, inversiunile, substituirile unor sunete sau grupuri de sunete.

Spre exemplu:

- lac* în loc de rac;
- tapte* în loc de lapte;
- fumos* în loc de frumos;
- capă* în loc de capră;
- falie* în loc de farfurie;
- fuciulit* în loc de ciufulit;
- cribit* în loc de chibrit.

La 3 ani vocabularul copiilor cuprinde circa 800-1000 cuvinte uzuale, la 4 ani 1600-2000 iar la 5 și 6 ani cuprinde peste 3500 de cuvinte. Spre sfârșitul preșcolarității se îmbunătățește substanțial pronunția, aproape dispar omisiunile, inversiunile și substituirile. În ceea ce privește vocabularul, se remarcă o evoluție calitativă cât și cantitativă. Sub aspect numeric predomină substantivele, verbele au o valoare funcțională, fiind foarte des utilizate de copii în exprimare, conjuncțiile și propozițiile sunt corect folosite în realizarea raporturilor logice pe planul propoziției. În ceea ce privește sensul cuvintelor folosesc cuvinte fără să înțeleagă sensul, fiind atrași de sonoritatea acestora sau le folosesc din spirit de imaginație.

Începând cu 4-5 an, concomitent cu îmbunătățirea volumului de cunoștințe, cu formarea unei sfere mult mai ample de reprezentări despre lumea înconjurătoare, copiii înțeleg sensurile proprii ale cuvintelor, ajungând la 6 ani să folosească cu ușurință în exprimare atât sensul propriu cât și sensul figurat al cuvintelor.

Referitor la însușirea *structurii gramaticale* de către copiii de 3 ani, se remarcă faptul că propozițiile sunt eliptice de una din părțile principale, cuvântul are valoare de propoziție. Se întâlnesc de asemeni, construcții gramaticale defectuoase în care apar cuvinte de creație proprie ce dau forme comune limbajului. Astfel, am reținut: *cioare* în loc de ciori, *picturăm* în loc de pictăm, *doi beci* în loc de două becuri, *bătăreț* în loc de bătauș, *polițian* în loc de polițist. La această vârstă, imitația, joacă un rol deosebit. Copiii îi imită pe adulți în limbajul copiilor folosind expresii șabloane pe care le utilizează părinții sau expresii și cuvinte însușite de la bunic.

Exemplific în acest sens: ghițel în loc de vițel, *ciobote* în loc de ciubote, *chiele*, *toală*, *oghial*, etc. tot acum se întâlnesc și numeroase concluzii în recunoașterea și denumirea unor obiecte, ceea ce denotă că percepția și integrarea unor imagini la nivelul sistemului nervos central nu se realizează în mod corespunzător:

-asocierea în fapt a obiectelor respective: *ciocane* pentru *cuie*;

-asemănarea dintre obiecte sau ființe: *găină* pentru *cocoș*; *coș* pentru *găleață*; *castel* pentru *vapor*, etc.

Datorită faptului că la copiii de 6 ani conținutul vorbirii nu mai este legat nemijlocit de situația prezentă, se accentuează caracterul diferențial al cuvântului și propoziției. Prin aceasta se dă independență vorbirii, se creează posibilitatea alegerii, cuvintelor folosite, se înlesnește dezvoltarea activităților intelectuale și în genere, se aduce o contribuție la formarea unor trăsături de personalitate.

Greșelile lingvistice specifice vârstei preșcolare nu sunt altceva decât *greșeli* (disgramatisme) apărute în urma unor generalizări excesive.

Exemplu:

-*am puiat* în loc de *am spus*;

-*am iiat* în loc de *am luat*;

-*am scundat* în loc de *am scuns*;

-*m-am tundat* în loc de *m-am tuns*;

-*am frocodifait* în loc de *am fotografiat*;

-am fost dâs în loc de am aruncat.

Generalizarea *relațiilor gramaticale* în ajută pe copil să se exprime din ce în ce mai corect. Dacă copilul de 3-4 ani formează spontan sau provocat propoziții de 2-3 cuvinte, despre imagini, tablouri în propoziții simple, copilul de 4-5 ani este capabil să folosească corect categorii gramaticale flexionare, să exprime judecăți mai complexe. După această vârstă, gândirea copilului se organizează dându-i posibilitatea să reflecte mai mult asupra expresiei respective.

Copilul de 6 ani folosește în vorbirea curentă:

-pluralul substantivelor corect (mese, linguri);

-apar fraze coordonate și subordonate organizate prin conjuncții și locuțiuni conjuncționale;

-crește lungimea și complexitatea propozițiilor și frazelor;

-intonția și expresivitatea în redarea unor fragmente sau recitarea poeziilor este superioară.

Dezvoltarea normală a limbajului copilului se realizează numai sub influența adultului adultului, prin audiția pronunției corecte, comunicarea de zi cu zi, exercițiul verbal prin verbalizarea acțiunilor prezente și trecute dar mai ales pe calea însușirii cuvântului în perceperea directă a situației sau a obiectului.

De la apariția limbajului -spune J.Piaget, până pe la patru ani, trebuie să distingem o primă perioadă de dezvoltare a gândirii, pe care o putem numi perioada inteligenței preconcepute și care se caracterizează prin preconcepte sau participări, iar pe planul raționamentului în formare, prin traducție sau raționamet preconceptual.

Preșcolarii manifestă o adevărată plăcere să-și însușească cuvinte noi, să se mândrească pentru că le știu. Sunt atenți la vorbirea celor mari și preiau de la aceștia anumite modalități de exprimare care tind să se stabilizeze în comunicarea lor verbal și care au anumite *clișee verbal*.

În cea mai mare parte, conținutul de bază al semnificației cuvintelor este stăpânit de către copii mai ales de preșcolarii mari, dar sensurile figurate nu sunt întotdeauna înțelese.

De exemplu: bunica unei fetițe spune; *Ești așa de dulce că te-aș sorbi într-o linguriță de apă*, iar fetița dă următoarea replica: *Nu poti. Eu nu încap într-o linguriță. Uite!*

Dacă înțeleg însă sensurile, preșcolarii sunt foarte receptivi la epitețe, îi ajută să surprindă mai bine ceea ce este caracteristic personajelor din povești și ei înșiși le folosesc cu plăcere. Au de asemenea, preferințe pentru diminutive pe care le utilizează frecvent.

De exemplu, cerându-se copiilor să privească mai multe imagini și să facă alături atâtea liniuțe câte silabe au cuvintele corespunzătoare, unii au făcut în dreptul imaginii unui cal două liniuțe care pe moment a nedumerit pe adulți. Prin urmare, ei au spus nu *cal*, ci *căluț* și în fapt, au îndeplinit corect sarcina.

În ceea ce privește *construcția verbală*, care implică respectarea cerințelor gramaticale, se manifestă din plin transferul modelelor verbale ale celor din anturajul copilului. El dispune mai mult de o gramatică implicită, sedimentară în aceste modele pe care însă le poate folosi corect. W. Stern consideră că există o

anumită stabilitate în însușirea diverselor categorii morfologice și anume: al substanței, al acțiunii, al relațiilor în contextul relațiilor de comunicare cu cei din jur.

Implicarea limbajului în tot ce face copilul a fost studiată în detaliu de J. Piaget. El precizează că, desenând sau jucându-se, copilului vorbește fără să-i pese de interlocutor și fără să verifice dacă acesta a înțeles sau nu. *Interlocutorul este acolo cu titlul de existent*. Piaget îl numește *limbaj egocentric* pentru că preșcolarul nu caută să comunice, nu se plasează pe punctul de vedere al interlocutorului (acesta poate fi primul venit), nu urmărește să comunice. La preșcolaritate sunt prezente două dintre cele trei forme ale sale și anume: *monologul propriu-zis*, adică el se joacă și vorbește și *monologul colectiv*, care este cea mai socială formă a limbajului egocentric, pentru că se face totuși în fața cuiva.

Către 6 ani se realizează și o adaptare la vârsta partenerului. Astfel, față de cei mici, preșcolarul mare reduce lungimea propozițiilor, evită cuvinte dificile, folosește gestică și chiar limbajul mic. Dacă dialoghează cu alții mai mari, manifestă o grijă special pentru a fi înțeles.

Bibliografie

- Balint, M., *Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar, Didactica limbii și literaturii române*, note de curs, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj Napoca, 2008
- Crețu, Tinca, *Psihologia vârstelor*, Editura CREDIS, București, 2006
- Vincent, M., *Limbajul copilului în volumul Psihologia copilului de la naștere la adolescență*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970

STRATEGII MODERNE PENTRU EDUCAREA LIMBAJULUI ASUPRA RECEPTĂRII TEXTULUI ÎN LITERATURA PENTRU COPII

Prof. înv.preșc. SORESCU Cătălina
Școala Gimnazială Răzvad

Copiilor le va plăcea literatura dacă și dascălilor le va plăcea să o predea, dacă vor găsi suficiente și atractive modalități de a cunoaște și a recunoaște frumosul din textul liric sau epic, luând în calcul atât nivelul de înțelegere, cât și cel al experienței în receptarea lui. Voi prezenta câteva idei pentru stimularea copiilor în acest sens, privind receptarea valențelor basmului, povestirii, poeziei, ghicitorilor, proverbelor, dramatizărilor și numărărilor.

Literatura pentru copii, ca parte a literaturii generale, aduce cu sine multe simboluri și valențe estetice specifice vârstei mici. Modul de receptare este cel mijlocit, de aceea efectul intervenției didactice este preponderent coordonat de educator.

Din metodicile studiate, s-a constatat că modalitățile de stimulare a receptării textului literar sunt lectura, povestirea, repovestirea și dramatizarea, la care se adaugă și o serie de metode interactive, cum ar fi cubul, cvintetul, explozia stelară, bula dublă și altele. Prin construirea acestui cadru educativ, copilul va putea comunica mai corect și mai expresiv, va putea recepta frumosul din alte texte sau din exprimările verbale, va fi el însuși creator de asocieri inedite, construcții lexicale și semantice neobișnuite, ghicitori, povestiri ale copiilor, poezii etc.

Voi împărtăși din experiențele didactice pentru a reliefa cele afirmate mai sus și am să încep cu povestirea, care deși a fost deseori teoretizată și expusă în practică, ea capătă valențe maxime în momentul în care este atent aleasă și utilizată. Avem ca exemplu povestea „Muzicanții din Bremen” de Frații Grimm pe care am redat-o copiilor de la grupa mare, încercând să folosesc un limbaj expresiv, adaptat personajelor, să nuanțez dialogul și în plus, am mânuit figurine pe băț în timp ce se derulau evenimentele (un măgar, un câțel, un motan și un cocoș). Menționez că grupa aceasta de copii are o predilecție pentru ascultarea/ lecturarea/ vizionarea poveștilor, fapt care-mi ușurează munca la grupă.

O altă experiență didactică este cea a fabulelor și a povestirilor morale pe care o desfășor cu predilecție în cadrul Domeniului Om și Societate. Folosesc pentru aceasta o carte ilustrată cu fabule cu animale, adaptată ciclului preșcolar și „Povestirile” lui Lev Tolstoi, care aduc în plus pe lângă tonul moralizator, un soi de gingășie, blândețe prin modul în care sunt ilustrate personajele. Aici utilizez cu succes metoda cvintetului sau bula dublă, a doua pentru reliefaarea caracteristicilor personajelor prin comparare (fapte bune, fapte rele).

Pentru memorizări, încerc să selectez poezii sau fragmente din poezii conforme cu vârsta și nivelul de înțelegere a textului versificat, aici fiind cunoscut faptul că descrierile frecvente și versul alb sunt mai accesibile copiilor care se apropie de școlaritate, decât celor mici (nivel I). Pentru memorarea mai ușoară și

fără să se instaureze plictiseala, propun copiilor după câteva repetări, să completeze versul cu rimele care finalizează fiecare rând din poezie sau jocul „Întrebare și răspuns”, în care le spun primul vers, iar ei răspund cu al doilea, și tot așa, până repetăm toată poezia. Altă variantă este aceea în care le citesc versuri din poezia audiată, cu greșeli intenționate sau inversiuni de cuvinte, îndemnându-i să fie buni „detectivi” și să descopere unde e greșeala. Modalitățile acestea de memorare, crează o bună dispoziție pentru că sunt prezentate ca jocuri care stimulează atenția, receptivitatea și gândirea în ansamblu, nu ca tehnici mnemotehnice rutiniere. Voi recomanda și câteva poezii care sensibilizează și sunt și atractive pentru copii, ca să nu mai vorbim de valoarea lor literară: „Copilăria”, Maxim Gorki, „Ce anotimp?”, Anatol Ciobanu, „Fluturii”, Elena Farago, „De ziua mamei” Elena Farago, „Copilărie”, Ana Blandiana, „Creion”, Tudor Arghezi, „Cartea”, Virgil Carianopol, „Alfabetul”, Tudor Arghezi, „Bunica și chibriturile”, de Marin Sorescu, „Cartea lui Apolodor”, Gellu Naum, etc.

Copiilor le plac deosebit de mult ghicitorile, dar pentru receptarea și înțelegerea mecanismului cognitiv specific, a fost nevoie de exercițiu. Am îmbinat metodele tradiționale cu cele moderne, trecând de la audierea lor, concursul „Cine știe, câștigă!”, la crearea de ghicitori, întâi prin intermediul jocului didactic “Jocul întrebărilor”, apoi prin întreceri de creație, unde am ales împreună prin vot cea mai bună ghicitoare. Jocul întrebărilor se desfășoară cu toată grupa, fiecare copil alegând un jeton, având un obiect/ o ființă/ un fenomen pe care nu-l arată celorlalți, copiii fiind nevoiți să-l ghicească prin întrebări care răspund la Da sau Nu (ex. Este un animal domestic? Este mare? Locuiește în coteț? etc.).

Le-am mai explicat înainte, că obiectul din ghicitoare se ascunde, astfel că noi trebuie să-l descoperim din text/poezie și să fim atenți la descriere.

Numărătoarele și recitativele sunt utilizate frecvent, fie ca parte a zilei, în cadrul unei tranziții între activități, fie când alegem un partener de joc, ca element ludic, fie când ne deplasăm spre masă sau dormitor. Copiilor le place să se joace, iar aceasta nu înseamnă că trebuie să ne rezumăm la joaca propriu-zisă cu jucării, ci putem folosi și acea joacă distractivă cu structuri ritmate. În plus e o modalitate de a transforma efectuarea unor rutine în ceva plăcut și de a menține un tonus pozitiv pentru copii și educatoare.

Proverbele și zicătorile au fost o provocare pentru copii, mai ales pentru că fiind produse ale experienței umane, sunt mai greu de înțeles și tradus în termeni inteligibili, apropiați ca experiență de viață pentru copiii preșcolari. Pentru aceasta e nevoie de abilitatea educatorului care prin întrebări poate să conducă gândirea copilului și să traducă textul în experiențe apropiate acestuia. Aici am folosit metoda ciorchinului, unde în centru am avut cuvântul care înglobează noțiunea de proverb, „înțelepciune” din popor, iar pentru proverbe am utilizat imagini care să ilustreze o experiență cunoscută de copii. Recunoscând elementele din imagine, ei au putut să extragă ideea esențială a textului (în textul “unde-s mulți, puterea crește, se vorbește despre unire”) și să de-a alte exemple de întâmplări similare din experiența proprie. Elementele ludice au fost extragerea proverbelor, ca text scris în capsule de plastic de la ou kinder, potrivirea imaginilor cu textul pe flipchart în dreptul unei săgeți care pornea de la cuvântul-cheie (înțelepciune), numărători pentru alegerea

următorului jucător. Copiii din grup aveau rolul de moderatori, ajutând sau întărind răspunsurile și alegerile făcute de cel ales. Valorificarea acestei activități s-a realizat și prin raportarea la proverbele știute ori de câte ori se observă în grup vreo experiență asemănătoare, înlocuind astfel ineficienta „dădăceală”. Aș vrea să închei argumentarea cu referire la dramatizările copiilor, născute din nevoia lor de a exterioriza experiențele acumulate, folosindu-se de expresivitatea limbajului dialogat. Această comunicare este una cu sine, prin care copilul își proiectează și își rezolvă propriile conflicte ce vin din exterior. Iată cum valențele dramatizării se extind mult peste domeniul Limbă și comunicare. Se pot dramatiza pasaje scurte din poveste, așa cum am făcut cu povestea „Moș Ion Roată și Unirea”, de Ion Creangă, după receptarea textului și așezarea cronologică a imaginilor sau toată povestea așa cum am antrenat copiii la povestea „Ridichea uriașă”, încercând să-i determin să dialogheze, creând replici scurte, dar sugestive pentru scenele și personajele respective.

Mai trebuie menționate câteva scenete și piese de teatru la care ar trebui să ne raportăm: „Șoricelul și păpușa”, de Alecu Popovici, „Elefăntelul curios”, de Nina Cassian, „Trandafirii roșii”, de Zaharia Bârsan, „Făt-Frumos și Păcală”, de Horia Furtună, „O întâmplare cu mult haz la o margine de iaz”, de Dorel Sibii, „Întoarcerea Zânei minunilor pe pământ”, de Valentin Silvestru. De responsabilitatea cu care realizăm aceste activități depinde educația viitorului cititor, felul în care îi trezim dragostea de a lectură și de a percepe frumosul.

Bibliografie

Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, Craiova, 2002;

Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Goncea Elena – *Activități bazate pe inteligențe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2005;

* * * *Curriculum Național pentru educație timpurie*, MEC, 2019.

IMPORTANȚA LECTURII ÎN VIAȚA COPIILOR

Prof. înv.preșc. STIKA Beatrice

Grădinița cu Program Prelungit nr.1 Târgoviște, jud. Dâmbovița

Vârsta preșcolară este o etapă hotărâtoare în stimularea corectă a vorbirii. Acum se produc modificări cantitative care vizează însușirea pronunției corecte, constituirea lexicului de bază, apariția limbajului interior, diversificarea formelor de comunicare, intensificarea funcțiilor cognitive ale limbajului, asimilarea în practica curentă a structurii gramaticale.

Poveștile constituie un mijloc important de dezvoltare a limbajului, rezolvând numeroase sarcini ale dezvoltării comunicării: aprofundarea conținutului poveștii, redarea conținutului prin mijloace de exprimare proprii, pronunțarea corectă a cuvintelor, înțelegerea sensului figurat al cuvintelor și expresiilor din poveste, dezvoltarea fluidității exprimării verbale. Copilul de vârstă preșcolară adoră momentele pe care le petreceți decoperind împreună cărțile. Acestea reprezintă clipe prețioase de timp petrecut împreună, care vă pot da ocazia să vă apropiați, să construiți o conexiune puternică, care în mod obișnuit se diluează odată cu vârsta, când copilul începe să descopere jocul și alte activități sociale.

Numeroase studii arată faptul că obiceiul de a le citi copiilor preșcolari are un impact pozitiv asupra performanțelor școlare și al capacităților de învățare, asimilare, în general. Un preșcolar care a intrat de mic în contact cu lumea cuvintelor și a informațiilor se va integra mai ușor în peisajul școlar și va fi mai familiarizat cu numeroase noțiuni cu care va trebui să opereze.

Impactul pozitiv al activității de a le citi copiilor preșcolari poate fi observat, de exemplu, atunci când cei mici învață poezii, deși nu știu să citească. Auzind anumite secvențe de mai multe ori, acesta le va repeta și în cele din urmă le va învăța pe dinafară.

De asemenea lectura dezvoltă imaginația copiilor observând că citindu-le frecvent povești, copiii vor avea mai mult „material” pentru a țese întâmplări imaginare cu personajele favorite și nu de puține ori vor crea finaluri diferite pentru povești pe care le-au auzit de mai multe ori.

Lectura joacă un rol important și în dezvoltarea curiozității copiilor. Întâlnindu-se cu idei noi și cu personaje deosebite, copiii vor pune mai multe întrebări și vor fi interesați să știe cât mai multe despre întâmplările eroilor pe care îi îndrăgesc.

Lectura dezvoltă capacitatea copiilor de a gândi logic, de a face legătura între cauză și efect, de a recunoaște diverse tipare de acțiune. Cititul poate avea și o finalitate terapeutică, de exemplu povestea de seară, spusă de vocea familiară și caldă a mamei, îl poate ajuta pe copil și să treacă peste momentele de tristețe, irascibilitate, agitație.

Beneficiile cititului în viața copiilor sunt numeroase și foarte importante în dezvoltarea cognitivă. În primul rând, acestea sunt hrană pentru creier prin faptul că cititul poate schimba structura creierului, intervine

în păstrarea vie a neuronilor și a sănătății mintale. În al doilea rând, facilitează memoria, copilul memorează tot mai multe cuvinte ca metodă de comunicare. În al treilea rând îmbunătățește concentrarea și atenția, copilul fiind focusat pe firul poveștii. Cititul de la vârste mici ajută la alegerea deciziilor corecte. În urma cititului și acumulării de cunoștințe, copilul reușește să vadă mai multe opțiuni în ceea ce privește luarea unei decizii.

ABORDAREA CREATIVĂ ÎN ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚILOR MATEMATICE LA GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșc. LUNGU Maria-Mirabela,
Grădinița cu Program Normal Bucșani

În cadrul *Curriculum-ului pentru educație timpurie* se precizează ideea potrivit căreia „*copiii învață mai bine atunci când sunt într-un climat socio-afectiv sigur, când relaționează plăcut cu părinții, cu educatorii și cu ceilalți din jurul lor*” (p. 1).

În acest sens și scop, educatoarea trebuie să abordeze într-un mod creativ organizarea și desfășurarea tuturor activităților din grădiniță, inclusiv a celor cu conținut matematic. Însă, orice modernizare și abordare creativă trebuie analizată în profunzime astfel încât, la finalul demersului, rezultatele obținute să corespundă cerințelor impuse inițial în funcție de particularitățile psihoindividuale și a potențialului cognitiv deținut de fiecare copil în parte.

Toate strategiile moderne și creative prin care se realizează învățarea momentan accentuează ideea implicării copiilor în noi experiențe și în interrelaționarea cu ceilalți în grupuri de învățare activă, pentru a putea observa, investiga, studia și căpăta încredere în capacitățile grupului și cele individuale.

Voi exemplifica în continuare anumite activități matematice realizate cu copiii prin intermediul abordării inovative și a strategiilor active-participative.

Tema: „Hai să facem grupe”

Obiectiv: „*formarea deprinderii de a lucra în perechi pentru clasificarea obiectelor după diferite criterii în mod independent*” (S. Breben et all., p.146).

Materiale didactice: culori, carioca, fișe, mărimi diferite.

Etapele de desfășurare:

1. *Organizarea colectivului de copii:* copiii vor fi împărțiți în două grupe prin intermediul „exercițiului de numerotare” care să ofere posibilitatea alcătuirii grupei 1 (care se află în cercul din interior) și grupei 2 (care se află în cercul din exterior). În acest fel se constituie cercurile concentrice pe care metoda le impune.
2. *Prezentarea sarcinii didactice:* fiecare grupă își alege o culoare diferită cu ajutorul căreia formează prin încercuire grupe de frunze după criteriul ales. Culoarea aleasă nu se schimbă pe parcursul activității.
3. *Activitatea în perechi:* Fiecare pereche constituită primește o fișă pe care timp de 3 minute o studiază, alegându-și culoarea și criteriul de grupare al frunzelor. În momentul semnalului „schimbă perechea” și al bății din palme, copiii care se află în exterior se ridică și se deplasează pe un alt scaun, astfel încât să formeze o nouă pereche cu un alt copil. În acest moment va avea de realizat o nouă sarcină. Acest joc continuă până când se formează echipele inițiale. Printre criteriile de formare a grupelor evidențiem: după culoare, formă, cu sau fără codițe, mărime, contur.

4. *Prezentarea rezultatelor și emiterea concluziilor*: fiecare pereche inițială prezintă rezultatele obținute pe fișă. Culoarea aleasă și utilizată pe parcursul jocului ușurează munca educatoarei de evaluare a perechilor în timpul schimbării lor și a fișelor de lucru în același timp.

Metoda „Schimbă perechea” este introdusă de obicei în cadrul acestui tip de activitate cu scopul fixării și evaluării obiectivelor propuse, precum și în rezolvarea sarcini și a unor acțiuni cu obiecte concrete.

Tema: „În lumea figurilor geometrice”

Obiectiv: „*exersarea capacităților de a recunoaște, denumi și utiliza figurile geometrice după diferite criterii*” (S. Breben et all. p.74).

1. Procedura: materialul didactic este compus din trusele utilizate fiind selectate și așezate în cadrul centrului Construcției. Este conturată și schema grafică fiind așezată într-un loc vizibil.

2. Desfășurarea metodei:

- ❖ este anunțată tema „Figuri geometrice” pe care educatoarea o scrie în interiorul schemei grafice;
- ❖ copiii trebuie să enumere toate trusele cu figuri geometrice existente în clasa lor. Rezultatele obținute vor fi, de asemenea, trecute în schema grafică: ARCO, Logi I, Logi II, cuburi cu cifre, cu litere, cuburi-zar, cuburi-puzzle, mozaic.
- ❖ copiii sunt împărțiți în opt grupuri mici de câte 3, fiecare echipă formată este numerotată cu o cifră de la 1 la 8;
- ❖ fiecare echipă are un lider care alege o trusă, o denumește, analizează figurile existente în ea și organizează un plan după criteriul „Ce putem realiza din....?”. Acum are loc gruparea obiectelor în funcție de diverse criterii, construiesc cu ele, recombina elementele, discută, decid, colaborează, execută. Educatoarea urmărește modalitatea de lucru, cooperarea între copii, notarea constatărilor, încurajarea copiilor.
- ❖ prezentarea rezultatelor muncii în echipă: fiecare echipă prezintă construcția obținută menționând care a fost criteriul ales, denumirea ei, figurile geometrice folosite, modalitatea de așezare a figurilor geometrice;
- ❖ evaluarea: educatoarea apreciază implicarea și colaborarea dintre copii în cadrul grupului, capacitatea lor de a respecta momentele desfășurării, participarea inovatoare a copiilor la realizarea sarcinilor.

„Observăm deci că alegerea și utilizarea strategiilor în activitățile instructiv-educative capătă noi valențe în abordarea curriculară a învățământului, pentru că tocmai aici devine central activizarea elevilor, deci schimbarea paradigmei în metodologie, în stilul profesorului” (Joița E. et all, p. 229).

Bibliografie

Breben S., Gongea E., Ruiu G., și Fulga M., *Metode interactive de grup*, Editura Arves, Craiova, 2000.
Joița, E., Ilie., V., Vlad, M., Frăsineanu, E., *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Arves, Craiova, 2003.
*** Curriculum pentru educația timpurie, M. E. N., 2019.

**METODA LOTUS APLICATĂ ÎN CADRUL
ACTIVITĂȚILOR ARTISTICO-PLASTICE**

Prof. înv. preșc. GUȚĂ Corina,
Grădinița cu Program Normal Bucșani

O strategie didactică prefigurează modalitatea în care copilul interacționează cu conținutul învățării, altfel spus de traiectoria ce urmează a fi îndeplinită pentru efortul de învățare. Aceasta presupune diferite soluții de ordin structural-procedural vis-à-vis de proiectarea și îmbinarea diverselor metode, procedee, forme, resurse didactice, astfel încât copiii să poată achiziționa diverse cunoștințe, iar obiectivele urmărite să fie atinse.

„Strategia pedagogică reprezintă o manieră de abordare a educației pentru realizarea unui scop specific, prin aplicarea în practică a principiilor de proiectare a activității de formare-dezvoltare a personalității și a metodelor de instruire, integrate într-un context dat.” (S. Cristea, p. 349).

În societatea actuală, la nivelul sistemului de învățământ se pune accent din ce în ce mai des pe învățarea prin cooperare, colaborare și sprijin reciproc.

„Tehnica Lotus reprezintă o strategie interactivă de lucru în grup, prin colaborare care oferă posibilitatea stabilirii de relații între noțiuni pe baza unei teme principale din care derivă alte opt teme” (S. Breben et al, p. 70).

Ca și obiective fundamentale putem identifica stimularea inteligențelor multiple, a potențialului creativ și a învățării prin cooperare atât în activitatea individuală cât și de grup, pentru cele opt teme din domenii diferite.

Această metodă, „Floarea de nufăr”, are în centru o temă principală din care derivă alte opt teme secundare, concretizate în opt idei ce pot deveni altfel ca noi teme de abordare în activități pe grupuri mici.

Grupa: Mijlocie

Denumirea activității: DEC (Activitate artistico-plastică)

Titlul activității: „Culorile Primăverii”

Dimensiuni ale dezvoltării: caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare

Comportamente vizate:

3.4. Mâzgălește/lasă urme pe hârtie cu un scop și descrie ce a desenat/scrie

4.1. Recunoaște și exprimă emoții de bază, produse de piese muzicale, texte literare, obiecte de artă etc.

Derularea activității

Este acea modalitate interactivă de lucru, a copiilor în cadrul grupului, care le oferă posibilitatea stabilirii unor relații și interrelații adecvate. Aceste relații se referă atât la modalitatea de a lucra în echipă, cât și la cea de a stabili corelații între concepte pe baza unei teme principale din care rezultă alte opt teme. Prin intermediul ei se stimulează munca colaborativă în echipă, precum și efortul creativ caracteristic fiecărui

participant al grupului cu privire la soluționarea sarcinii date. Copiii muncesc din plăcere în cadrul acestei tehnici, în mod special, atunci când grupurile au fost selectate preferențial.

Tehnica Lotus se poate aplica cu succes atât la preșcolarii și școlarii mici, cât și la elevii de liceu sau facultate. Se pliază perfect cu multiple domenii de activitate. Aceasta poate fi un mijloc excelent de stimulare a creativității educabililor (preșcolarii/ elevilor), precum și a celei de activizare a energiilor și structurilor/ capacităților cognitive în cadrul diferitelor discipline de învățământ.

Ca atare, este o modalitate de lucru în echipă care se definește prin mari valențe formativ-educative.

Petale florii de nufăr – vor reprezenta suprafața de lucru pe care, preșcolarii, vor picta un subiect dat. Preșcolarii vor porni activitatea pe fondul muzical al cântecului „Primăvara a sosit!”.

Etapetele prin care se realizează această activitate sunt:

1. Se precizează alături și împreună, copiii/ educatoarele, tema principală a activității: „Culorile Primăverii”.

2. Copiii, fiecare în parte, specifică câte o culoare de primăvară. Cei mai activi și rapizi vor fi aleși drept cei opt lideri.

3. Educatoarea caracterizează pe diagramă (reprezentată de petală) culorile menționate de către respectivii lideri, astfel, fișa de lucru va fi individualizată.

4. Liderii își vor anunța coechipierii cu care vor lucra în echipă. Ei vor denumi și argumenta ce culoare au ales și care este motivul pentru care au ales-o. Jetonul și culoarea aleasă este anexată petalei de nufăr. Liderii, alături de ceilalți coechipieri, vor fi selectați în urma purtării în piept a unei culori identice.

5. Sarcina de lucru este aceea de a picta, în culoarea selectată de către lideri, elemente cât mai variate despre anotimpul primăvară. Pe parcursul a 3-5 minute, aceștia, în funcție de creativitatea fiecăruia, vor picta un număr de elemente de primăvară cât mai mare.

6. La un semnal dat, cel al clopoțelului, lucrările sau petalele, vor fi schimbate de la stânga către dreapta, pentru a fi completate de alți colegi, cu elemente corespunzătoare temei, astfel evitându-se existența spațiilor rămase libere. Se va continua rotirea „petalelor de nufăr” adăugându-se și alte elemente. Aceasta se va opri în momentul în care se va ajunge la copilul care, inițial, a ales culoarea.

7. Sfârșitul activității va impune evaluarea fiecărei lucrări. Vor fi centralizate toate elementele pentru a se constata dacă corespund temei alese și culorii adecvate.

Toate petalele de nufăr vor fi combinate și îmbinate pe un panou mare confecționând astfel rochița Zânei Primăvara.

„Orice strategie didactică este eficientă numai în măsura în care transmițând o cantitate de informații, reușește să-i antreneze pe elevi în asimilarea ei activă și creativă” (I. Nicola, p. 370).

Bibliografie

- Breben S., Gongea E., Ruiu G. și Fulga M., *Metode interactive de grup*, Editura Arves. Craiova, 2000.
Cristea S., *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, București-Chișinău, 2000.
Nicola I. *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Aramis, București. 2003.

ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE ȘI EXTRAȘCOLARE ÎN FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII PREȘCOLARULUI

Prof. BINCIU Alina Teodora,
Grădinița cu Program Normal Băleni

Desfășurarea procesului instructiv-educativ constă în îmbinarea activităților școlare cu activități extracurriculare ce au numeroase valențe formative, permițând manifestarea creativității întregului grup de copii, a relațiilor creative, astfel educatoarea putându-și afirma spiritul inovator, creativitatea didactică, totodată atrăgându-i și pe preșcolari. Dezvoltarea personalității copiilor este preocuparea primordială a educatoarelor, în scopul modelării întregii activități psihice a preșcolarilor și a conduitei acestora, conform cerințelor societății în care se trăiesc.

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor noștri. Educația-prin activitățile extracurriculare-urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizată, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Trebuința de se juca, de a fi mereu în mișcare, este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează pozitiv.

Exemple de activități extrașcolare

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale

– constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și

rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc ceea ce copiii acumulează în cadrul lecțiilor.

Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive

-stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzica, sport, poezie, pictură. Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă.

Spectacolele

- constituie o formă de activitate extracurriculară în școală, prin care copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. Deși această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Astfel de activități sunt de o reală importanță într-o lume dominată de mass media și ne referim la televizor, calculator și internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional și mai presus de toate, slabi dezvoltați intelectual.

Se știe că începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. Activitățile de acest gen au o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice: plimbări, excursii, tabere. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, al vieții sociale, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viața în aer liber, în cadrul acțiunilor turistice, elevii își pot forma sentimentul de respect și dragoste față de natură, față de om și realizările sale.

În urma plimărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj, iar materialele pe care le culeg, sunt folosite în activitățile practice, în jocurile de creație. La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul, fiind dispuși să acționeze în acest sens.

Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, la educarea lui cetățenească și patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural științific. Prin excursii elevii își suplimentează și consolidează instrucția școlară dobândind însușirea a noi cunoștințe.

Serbările și festivitățile

– marchează evenimentele importante din viața preșcolarului. Din punct de vedere educativ, importanța acestor activități constă în dezvoltarea artistică a elevului precum și în atmosfera sărbătorească

instalată cu acest prilej. Aceste mici serbări, organizate de către cadrele didactice, le oferă copiilor răsplata primită după muncă, și de asemenea au un rol de motivare, mai puțin semnificativ.

Concursurile școlare

-sunt o metodă extrașcolară de a stârni interesul copilului pentru diferite arii curriculare având, în același timp, o importanță majoră și în orientarea profesională a preșcolarilor, făcându-le cunoscute toate posibilitățile pe care aceștia le au. Dacă sunt organizate într-o atmosferă plăcută vor stimula spiritul de inițiativă al copilului, îi va oferi ocazia să se integreze în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârșit activitatea și va asimila mult mai ușor toate cunoștințele.

Activitatea educativă școlară și extrașcolară dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerei generații în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se, astfel, o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală. Potențialul larg al activităților extracurriculare este generator de căutări și soluții variate.

Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase și valoroase.

Bibliografie

- Lespezeanu, M., *Tradițional și modern în învățământul preșcolar*, Editura S.C. Omfal, București, 2007;
- Preda, V., *Metodica activităților instructiv educative în grădinița de copii*, Editura Gheorghe Cârțu Alexandru, Craiova, 2009;

NECESITATEA EDUCAȚIEI ECOLOGICE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. VLACIU Marina-Simona,
Grădinița „Căsuța copilăriei”, Buftea, jud. Ilfov

„În prezent, omenirea se confruntă cu o serie de probleme globale, una dintre cele mai importante fiind degradarea mediului înconjurător, ca rezultat al activității umane.” (Benedek-Sîrbu, 2016, p.4)

Pe zi ce trece, rămânem fără flori, fără păduri, fără animale, fără să ne întrebăm de ce dispar și din cauza cui dispar. Intenționat sau nu, poluăm natura cu fiecare acțiune a noastră. Dacă nu vom rezolva problema aceasta, în curând, vom avea cu adevărat o planetă bolnavă.

De aceea, încă de la vârste fragede, de la grădiniță, trebuie să le oferim copiilor posibilitatea de a descoperi frumusețile și beneficiile naturii, dar și de a le construi acestora un comportament responsabil și pozitiv în ceea ce privește mediul înconjurător.

„Vârsta preșcolară este vârsta întrebărilor. Pe parcursul desfășurării activităților de educație ecologică educatoarele se vor confrunta cu întrebări de genul: „de ce este iarba verde?”, dar și „de ce să nu arunc gunoiul într-un singur loc?”. (Benedek-Sîrbu, 2016, p.2)

În ziua de astăzi, noi, educatoarele îndeplinim un rol foarte important în ceea ce privește educarea copilului, deoarece acesta petrece mult mai mult timp la grădiniță față de acasă, cu părinții. Grădinița devine a doua casă, iar educatoarea a doua mamă. Suntem martori la transformarea celor „7 ani de acasă” la „cei 3 ani de grădiniță”

Astfel, trebuie să le oferim preșcolarilor exemplul nostru. Dacă noi nu respectăm și nu iubim natura, nici ei nu o vor face. Trebuie să-i învățăm pe copii să respecte tot ceea ce îi înconjoară. Doar respectând natura putem deveni prieteni cu ea.

Preșcolarii sunt foarte receptivi și curioși, astfel activitățile desfășurate prin intermediul educației ecologice nu va fi niciodată o problemă. Copiii manifestă un interes foarte mare față de mediul înconjurător, de plante, animale și tot ce înseamnă natura.

Educația ecologică în grădiniță poate fi desfășurată atât ca o activitate integrată, cât și ca o activitate opțională.

Copiii trebuie să fie familiarizați cu conceptul de ecologie, să fie susținuți să participe la tot felul de activități în cadrul acesteia.

Prin intermediul activităților de plantare a unor copaci în curtea grădiniței, prin udarea florilor, dar și a plimbărilor în aer liber sau excursiilor cu copiii la grădina zoologică, precum și a activităților de colectare a deșeurilor, le dezvoltăm acestora sensibilitatea și grija pe care trebuie să o aibă pentru natură. Preșcolarii vor deveni mult mai responsabili, respectuoși, empatici și echilibrați. Aceștia trebuie să aibă un contact direct cu tot ce îi înconjoară. Să simtă cum totul prinde viață și să-și dorească să fie responsabili de asta.

Trebuie să le insuflăm copiilor pasiunea pentru natură, să-i învățăm să observe atent tot ce este în jurul acestora, să adreseze întrebări și să descopere răspunsuri.

Preșcolarii trebuie să înțeleagă că sunt noua generație și ei reprezintă viitorul. Aceștia sunt responsabili de tot ce se va întâmpla în natură. De aceea, copiii trebuie să conștientizeze că cele mai multe probleme din mediul înconjurător le cauzăm noi, cu fiecare acțiune negativă pe care o desfășurăm, oricât ar fi de mică.

Trebuie să le dezvoltăm copiilor empatia și sensibilitatea prin antrenarea voluntară și afectivă a acestora. Activitățile de educație ecologică au rolul de a trezi interesul și de a încuraja inițiativa. Prin intermediul jocului în aer liber, copiii descoperă fascinația naturii, înțeleg tot ce se întâmplă în jurul lor și ajung să respecte și să iubească natura.

Este indicat ca la această vârstă să le fie formate copiilor comportamente pozitive și ecologice.

Astfel, grădinița și familia trebuie să devină parteneri pentru binele copiilor. Cunoștințele, priceperile și deprinderile însușite și formate acasă sunt completate la grădiniță și ulterior, la școală. Dacă nu se vor organiza activități de educație ecologică, de descoperire a frumosului și de protejare a naturii, copiii nu vor ști cum să prețuiască mediul înconjurător.

Aceștia nu vor ști cum să protejeze natura, dacă noi nu îi învățăm să ude florile, să aibă grijă de copaci, să nu le rupă crengile, să hrănească vrăbiuțele și rândunelele.

Precum o floare, copilul trebuie să fie „udat” pe fiecare zi cu informații privind educația ecologică, astfel, la rândul lui, va învăța și pe ceilalți cum să protejeze mediul înconjurător.

Numai prin astfel de activități, desfășurate atât acasă, cât și la grădiniță, le vom construi copiilor o bază importantă despre ecologie și despre natură. Trebuie să le deschidem larg ochii și sufletul spre ceea ce contează: Natura!

Având o planetă sănătoasă și noi vom fi sănătoși!

Bibliografie

Ana-Maria Benedek-Sîrbu, *Îndrumător pentru educația ecologică în grădinițe*, Asociația pentru Protecția Animalelor și a Naturii ANIMAL LIFE, Sibiu, 2016.

IMPLICAREA COPIILOR ÎN OCROTIREA ȘI CONSERVAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Prof.înv.preșc. STIKA Beatrice Maria
Grădinița cu Program Prelungit nr.1 Târgoviste

Educația ecologică este procesul de recunoaștere a valorilor și de înțelegere a conceptelor, în aspectul formării și dezvoltării deprinderilor și atitudinilor necesare pentru înțelegerea corectă și aprecierea interdependenței dintre om, cultură și factorii mediului natural.

Natura, prin caracterul său viu și dinamic, trezește interesul copiilor. Copilăria este considerată etapa transformărilor. Copilul are nevoie de o lungă perioadă pentru a înțelege și asimila reguli privitoare la modul de comportare, la obligațiile sale față de mediu.

Manifestarea unei atitudini responsabile față de mediul înconjurător apare la preșcolar și scolar ca urmare a desfășurării unor activități variate din punct de vedere a temei, conținutului și a strategiilor utilizate, care pun copilul în situația de a exersa numeroase acțiuni de îngrijire și ocrotire a mediului. Prin participarea la aceste activități, înțelege rolul pe care îl are mediu, ce acțiuni este capabil să efectueze și care sunt urmările unor atitudini necorespunzătoare față de mediul înconjurător. Experiențele îi conduc pe copii spre explorări, spre acumularea de cunoștințe și dezvoltarea de abilități care vor sta la baza educației lor, deoarece, când descoperim ceva, ce îi interesează pe copii, dezvoltăm căi de a identifica idei și modalități de a le utiliza corect.

În formarea unei atitudini active față de realitate și de protecția mediului înconjurător, un rol deosebit îl au mijloacele de informare în natură, excursiile și vizitele. Excursiile și vizitele dau șansa copiilor ca unele obiecte sau fenomene ale realității ce urmează a fi studiate de către aceștia să poată fi percepute în starea lor naturală, în mediul său natural sau special, acestea oferind posibilitatea realizării unei sarcini didactice în condiții optime.

Plimbarea sau drumeția reprezintă forma de deplasare de scurtă durată pe distanțe mici, pe jos. Educatorul dirijează observațiile copiilor asupra comportamentelor mediului înconjurător, făcându-l să urmărească cu interes poziția, evoluția și diversitatea acestora, legăturile cauzale dintre ele.

Astfel, la fața locului, copilul îndrumat de către cadrul didactic va trece treptat de la intuiția empirică a lumii înconjurătoare pe care o vede de la naștere, la cea științifică pe care o observă, că are o anumită dezvoltare și ordine în natură și societate.

Excursia are o mare importanță și valoare instructiv-educativă, contribuie la dezvoltarea simțului de observație al copiilor și dezvoltă capacitatea de înțelegere a realității înconjurătoare. Prin lecțiile- excursie se asigură stimularea dorinței de curiozitate de a descoperi noi fenomene și elemente pe mai multe itinerarii, stârnindu-se dorința de călătorie în scopul cunoașterii.

Grija față de mediu trebuie să fie o componentă esențială a dezvoltării morale, sociale, spirituale și culturale a tinerei generații. În grădinița de copii, cunoașterea mediului înconjurător este considerată o

componentă a educației multilaterale a copiilor de vârstă preșcolară și implicit o sarcină de bază a procesului instructiv-educativ, prin contribuția pe care o aduce la dezvoltarea intelectuală a copilului și formarea de comportamente ecologice.

Metodele estetice trezesc în sufletul copiilor emoții în fața contactului direct cu frumusețile întâlnite în natură. Organizarea unui excursii, plimbarea pe jos dezvoltă curiozitatea, interesul pentru analiză, comparație, descoperire, prin contact direct. După organizarea unei activități în mediul înconjurător este bine să se facă o sinteză a informațiilor, sugestiilor, impresiilor copiilor. Copiii pot cerceta o perioadă mai lungă de timp parcul, grădina, pentru a descoperi problemele ecologice cu care se confruntă oamenii. În mediul rural, copiii cunosc sub altă formă relațiile din mediul înconjurător și au posibilitatea de a admira, trăi emoții și sentimente puternice la contactul direct cu peisaje din diferite medii.

Dragostea pentru natură trebuie să fie o componentă esențială a comportamentului uman. Protejarea mediului este o problemă care trebuie să îi intereseze pe toți oamenii, în special pe copii.

Natura oferă omului frumusețe și grandoare, dar trebuie văzută cu ochii simțului și a rațiunii, trebuie înțeleasă și prețuită. Societatea contemporană se află într-o permanentă schimbare. Educația pentru mediu a apărut ca o necesitate; ea are ca scop schimbarea viziunii pe care copiii o au despre mediu și înțelegerea dintre ființa umană și natură.

Bibliografie

- Axinte, Tonia, *Educarea ecologică a elevilor*, Editura Miniped, București, 2004
Ionescu, M., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj –Napoca, 1995

TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA ECOLOGICĂ

Prof. înv. preșc. STROE Roxana Emilia
Prof. înv. preșc. DUMITRESCU Maria
Grădinița cu Program Prelungit nr 3, Târgoviște

Flexibilitatea globală ne obligă ca indivizi, ca societăți, ca sisteme să devenim mai eficienți, mai competitivi, mai pregătiți să răspundem provocărilor realității pe care o trăim.

În majoritatea țărilor dezvoltate protecția mediului a devenit una din direcțiile prioritare ale politicii statului. Această problemă trebuie abordată de întreaga comunitate și în acest scop, este necesară implementarea unui sistem de educație ecologică, pentru toate segmentele populației. Aceasta poate fi realizată prin diverse tipuri de activități, în funcție de vârstă și interese: școlare și extrașcolare, științifice, artistice și chiar sportive, prin experimente, observații, excursii, acțiuni de conservare a naturii, jocuri, viziunea emisiunilor televizate cu scop educațional sau a filmelor artistice cu mesaj ecologic etc. Având ca scop formarea atitudinii de protejare a mediului, de dezvoltare a spiritului de responsabilitate față de natură, educația ecologică trebuie să fie un proces care să înceapă de la vârsta preșcolară. Aceasta este vârsta la care începe formarea viitorului cetățean al planetei din toate punctele de vedere, iar particularitățile de vârstă permit mai ușor trezirea în copii a sentimentelor și atitudinilor pozitive față de mediu, precum și formarea și dezvoltarea conștiinței ecologice și implicit a unui comportament adecvat. Curiozitatea, dorința de a imita adultul, răspunsul emoțional puternic sunt câteva dintre caracteristicile vârstei preșcolare care facilitează educația ecologică în grădiniță.

Întotdeauna preșcolarii sunt încântați atunci când prin munca depusă reușesc să-și confecționeze diferite jucării sau să decoreze spațiul clasei folosind diferite materiale oferite de natură – colecționate de ei (frunze, ghinde, conuri de brad, castane, coji de nucă, diferite semințe, etc.), precum și materiale pe care le considerăm nefolositoare (cutii de chibrituri, sticle din plastic, dopuri de plută, bucăți de pânză, etc). O plimbare în natură sau o vizită la un atelier, magazin, cofetărie este un prilej de a strânge materiale pe care la pot utiliza în jocuri și activități în mod creativ și util.

Pornind de la această idee, ne-am propus să dezvoltăm interesul copiilor pentru utilizarea creativă și inedită a acestor materiale, dezvoltarea dragostei și respectului pentru natură precum și educarea respectului pentru muncă, motive care au constituit obiective pe care le-am urmărit prin realizarea unui proiect educațional.

Am inițiat proiectul județean „Tendințe moderne în educația ecologică”, care a cuprins și concursul județean „*O comoară din nimicuri*”, derulat în cadrul Grădiniței cu Program Prelungit nr 3 Târgoviște. Desfășurarea concursului a oferit prilejul realizării unui schimb de experiență eficient între cadrele didactice

participante și a promovat idei, tehnici de lucru, modele de activități de valorificare a potențialului creativ al copilului.

Grupul țintă a fost constituit din preșcolari, elevi, cadrele didactice din învățământul preuniversitar, directori de instituții de învățământ, formatori, profesori metodiști ai Casei Corpului Didactic Dâmbovița, metodiști și inspecitori școlari ai Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița, profesori de la Universitatea Valahia din Târgoviște.

În implementarea acestui proiect au fost atrase aproximativ 100 de cadre didactice, în organizarea de activități extracurriculare de consolidare a comportamentelor prosoziale și de oferire a unor modele pozitive pentru comunitate. Manifestare științifică, simpozionul județean „*Tendențe moderne în educația ecologică*”, a răspuns nevoii de formare identificată și a contribuit în mod real la atingerea obiectivelor subsecvente direcțiilor prioritare ale formării continue din învățământul preuniversitar.

Schimbul de experiență în cadrul căruia cadrele didactice și-au îmbunătățit învățarea prin educație ecologică construită pe tendințe moderne și exemple de bună practică din cadrul activităților de educație non-formală au avut ca finalitate un proces educațional de calitate, promovând de asemenea, oportunități de formare în vederea asigurării unei funcționări adecvate a societății durabile.

Obiectivele specifice urmărite în cadrul proiectului mai sus menționat au fost:

- Sensibilizarea copiilor pentru a deveni participanți activi la ocrotirea mediului, aplicând normele și regulile de protecție.
- Valorificarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor, atitudinilor ecologice, prin mijloace specifice.
- Realizarea unui schimb de experiență online între cadrele didactice participante, care să asigure îmbunătățirea performanțelor profesionale necesare în activitatea didactică viitoare.
- Stimularea interesului cadrelor didactice față de propria formare profesională, în scopul realizării unei educații de calitate.
- Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice ca practicieni autoreflexivi și proactivi prin intermediul formării continue, a participării la proiecte/ parteneriate strategice.
- Realizarea unei cărți electronice cu ISBN cuprinzând materialele participante la simpozion.

Temele de interes au fost:

1. *Importanța educației ecologice în dezvoltarea copiilor – abordare teoretică, sesiune comunicare științifică, Exemple de buna practică, Workshopp*

Lucrările prezentate au evidențiat aspecte de noutate la nivelul procesului instructiv-educativ, precum și exemple de bună practică la nivelul predării-învățării-evaluării.

2. *Proiecte și parteneriate educaționale sau planificări nonformale, prezentări PPT*

Lucrările au ilustrat exemple de bună practică/ acțiuni în cadrul proiectelor și parteneriatelor educaționale și efecte ale acestora:

- desfășurarea de activități științifice, culturale;
- derulare de proiecte educaționale;
- implicare în activități non-formale;
- participare la activități partenoriale în scopul dezvoltării educației ecologice.

Așadar prin realizarea acestui proiect, copiii au reușit să conștientizeze efectele acțiunilor oamenilor asupra mediului înconjurător prin diminuarea cantităților de deșeuri și întrebuințarea lor în alte scopuri, prin creativitate (confeccionarea unor jucării, adaptarea unor jocuri inteligente: *mancala, sodoku, țintar, X și 0* ș.a.), iar cadrele didactice participante, au avut prilejul de a realiza un schimb de experiență fructuos și de a se forma/dezvolta profesional. Deasemenea s-a realizat o carte electronică cu ISBN cuprinzând materialele participante la simpozionul „*Tendențe moderne în educația ecologică*” (online), care poate constitui un ghid de bune practici educaționale.

Bibliografie

1. Mohan Gh., Ardelean A., *Ecologie și protecția mediului*, Editura Scaiul, București, 1993
2. <https://sosnaturasg4.wordpress.com/2017/07/30/importanta-educatiei-ecologice-in-gradinita/>

GRĂDINIȚA DE VARĂ „PRIETENII NATURII”

Prof. învă. preșcolar ȘTEFAN Loredana Mariana,
Prof. învă. preșcolar PETROVICI Alina Elena,
Grădinița cu Program Prelungit nr.2, Târgoviște

Tipul proiectului: Voluntariat, dezvoltare personală a preșcolărilor, prevenirea abandonului școlar

Durata programului : 2 săptămâni

Argument:

Impactul contemporan dintre societate și mediul înconjurător a generat noi cerințe față de personalitatea umană. Peste tot în lume, educația de mediu este o prioritate a zilelor noastre. Vârsta copilăriei este cea mai propice pentru demararea activităților pentru educația de mediu și trebuie să fie rezultatul unui lucru în echipă la care își aportul familia, prietenii, administrația locală și grădinița. În acest context, educatoarele le revine sarcina și obligația de a-i învăța pe copii să înțeleagă și să iubească natura, să pătrundă în tainele ei și să o protejeze, să urmărească formarea și dezvoltarea conștiinței ecologice a copiilor. Poluarea mediului înconjurător resimțită tot mai acut în zilele noastre afectează toate cele trei componente principale ale mediului: apa, atmosfera, solul.

Astfel educația pentru protecția mediului capătă o nouă dimensiune în cadrul curriculumului național. Acțiunea educativă în această direcție având în vedere un ansamblu foarte cuprinzător și vast de obiective cognitive, afectiv atitudinale și practic acționale, cu scopul de a iniția și promova o atitudine responsabilă față de mediu, de a-i face pe preșcolari să conștientizeze de mici pericolele unei degradări accentuate a mediului ambiant. Activitățile din cadrul grădiniței de vară sunt organizate astfel încât să permită abordarea problematicei mediului sub diferite aspecte.

Cunoscând natura și descifrându-i tainele, copiii vor înțelege importanța acesteia, necesitatea de a o păstra sănătoasă pentru binele omului. În activitățile desfășurate în cadrul grădiniței de vară, educatoarele se vor strădui să creeze un climat favorabil manifestării curiozității, a acțiunii directe a copilului cu materialele, un climat stimulat, al exprimării verbale și comunicării între copii.

DESCRIEREA PROGRAMULUI

Programul educațional *Grădinița de vară-Prietenii Naturii* își propune, prin activitățile sale să ajute activ la oferirea unui mediu propice petrecerii vacanței de către copiii ai căror părinți lucrează, să încurajeze și să promoveze dezvoltarea imaginației și creativității, a abilităților de comunicare și relaționare. Profesorii voluntari care se implică în organizarea atelierelor și în derularea activităților didactice și educative, vor realiza un program zilnic de activități dedicat copiilor între 3 și 6 ani.

Fiecare cadru didactic implicat în acest program va respecta calendarul activităților stabilite și va alege metodele și mijloacele de realizare proprii, în funcție de resursele materiale deținute. Activitățile se vor derula simultan pentru fiecare educatoare implicată în programul educațional *Grădinița de vară-Prietenii*

naturii. Scopul acestui program este de a le oferi copiilor din comunitate posibilitatea de a petrece o parte din vacanța de vară într-o manieră creativă, recreativă și educativă prin activități de educație ecologică, prin care se formează responsabilitatea acestora față de ocrotirea mediului, prin educarea spiritului eco-civic.

Obiectivele programului:

- Dezvoltarea deprinderilor preșcolariilor de a păstra mediul curat: ecologizarea și păstrarea curățeniei în curtea grădiniței;
- Plantarea de semințe în grădina din curtea grădiniței;
- Dezvoltarea responsabilității preșcolariilor pentru protejarea mediului înconjurător;
- Dezvoltarea cooperării și a colaborării între cadre didactice din unități școlare diferite;
- Îmbogățirea universului de cunoaștere prin cooperarea și stabilirea unor relații de colaborare și prietenie, între colectivele de preșcolari, prin derularea în comun a activităților propuse;
- Dezvoltarea capacităților de comunicare și interrelaționare între copiii instituțiilor partenere;
- Integrarea copiilor cu CES, copiilor cu părinți divorțați, decedați, plecați în străinătate sau care provin din familii monoparentale;
- Inițierea și aplicarea de către voluntari a unor metode inovative, centrate pe copil;
- Stimularea și promovarea modalităților variate de exprimare, înclinațiile, aptitudinile și talentele artistice ale copiilor.

Beneficiari direcți: preșcolari din comunitate, cu vârste cuprinse între 3-6 ani, copii proveniți din familii defavorizate, cu situație materială precară și copii de vârstă preșcolară care nu au frecventat grădinița până în prezent, copii cu CES, proveniți din familii monoparentale sau cu părinți decedați sau plecați în străinătate.

Beneficiari indirecti: părinții copiilor implicați în program, profesorii voluntari din instituțiile partenere și colaboratoare în proiect, alți voluntari, comunitatea.

Resurse umane: preșcolari; părinți; profesori; voluntari; colaboratori.

Resurse materiale și informaționale: videoproiector, aparat de fotografiat, consumabile, mapa cu documente, cărți, reviste, CD-uri, atlas botanic și zoologic, DVD player, computer, imprimantă, xerox, hârtie A4, markere, unelte pentru grădinărit, materiale reciclate (sticle de plastic, carton, etc.), saci menajeri, hârtie și carton folosite, mănuși menajere, saci cu pământ, ghivece cu flori, găleți, șorțulețe, materiale din natură colectate de copii, etc

PROIECT EDUCAȚIONAL INTERJUDEȚEAN „CURCUBEUL PRIETENIEI”

Prof. BINCIU Alina Teodora,
Grădinița cu Program Normal Băleni

Vârsta preșcolară oferă copiilor cel mai bun context de formare ca viitor membru al societății, incluzând pe lângă aspectele de ordin cognitiv și aptitudinal și pe cele care țin de formarea personalității, de atitudini și valori morale, de conviețuire și empatizare.

Promovarea voluntariatului în unitățile de învățământ preșcolar, în rândul familiilor copiilor, în comunitate, solicită din partea actorilor implicați – cadre didactice, părinți, preșcolari, dobândirea unor calități legate de comunicare, spirit de echipă, curajul ieșirii din rutină prin activități de voluntariat desfășurate din proprie inițiativă cu scopul cultivării normalității acestor acțiuni în comunitate, și contribuie la creșterea gradului de sensibilizare, conștientizare și responsabilizare a societății. Pornind de la această premisă, considerăm că această inițiativă de a organiza și derula acțiuni de voluntariat la nivelul vârstei preșcolare este un aspect esențial al evoluției unei societăți sănătoase, fiind benefic a fi implementat încă din perioada educației timpurii.

Prin proiectul „*Curcubeul prieteniei*” se dorește dezvoltarea unor relații de colaborare și susținere sub aspect educativ a copiilor proveniți din medii dezavantajate de către grădinițe, care pot să realizeze acest lucru din punct de vedere logistic, dezvoltându-se, în același timp, la copii calități precum empatia, răbdarea de a asculta, interesul pentru celălalt, grija față de alți semeni.

Proiectul nu are în vedere doar preșcolarii grădinițelor implicate, ci și părinții acestora și alți factori asociați procesului educativ. Prin colaborare, susținere și înțelegere se poate crea o lume mai bună și se poate da o șansă în plus la educație.

Scopul proiectului

© Reducerea abandonului școlar și atragerea copiilor în grădiniță prin implicarea activă a preșcolarilor, cu suportul părinților și al cadrelor didactice, în activități specifice de voluntariat care să vizeze copii din medii defavorizate.

© Stimularea interesului pentru actele de cultură specifice nivelului preșcolar și pentru extinderea orizontului de cunoaștere.

Obiective

- Dezvoltarea abilităților de a utiliza cartea ca sursă de informație și de dezvoltare a vocabularului;
- Stimularea interesului pentru actele de cultură specifice nivelului de vârstă;
- Educarea sensibilității copiilor prin implicarea lor și a părinților în acțiuni de voluntariat venite în sprijinul copiilor din medii dezavantajate;

- Formarea competențelor de comunicare, implicare activă, muncă în echipă;
- Sensibilizarea copiilor cu privire la problemele semenilor lor – dezvoltarea empatiei;
- Educarea spiritului de colaborare, prietenie, întraajutorare – cultivarea altruismului;
- Educarea sentimentelor de prietenie, toleranță, solidaritate, armonie și bună dispoziție în relațiile cu copii din grupuri dezavantajate.

Rezultate așteptate:

- Reducerea abandonului școlar;
- Creșterea frecvenței la grupă a preșcolarilor din medii dezavantajate;
- Creșterea numărului de copii care frecventează grădinița;
- Dezvoltarea vocabularului copiilor prin utilizarea cărților și implicarea în diferite activități culturale;
- Responsabilizarea copiilor și a cadrelor didactice prin implicarea în acțiuni comunitare;
- Promovarea imaginii grădiniței în comunitate;
- Întărirea parteneriatului cu alte instituții;

Prin desfășurarea proiectului educațional „*Curcubeul prieteniei*” desfășurat cu Grădinița M.Ap.N. 1, București, s-a urmărit sprijinirea copiilor din medii defavorizate pentru a beneficia de serviciile educaționale oferite de grădiniță, precum și îmbunătățirea imaginii grădinițelor în spațiul comunității locale.

Bibliografie:

Băran-Pescaru, A., *Parteneriat în educație*, Editura Aramis, București, 2004;
Vrășmaș, E., A., *Parteneriatul educațional*, Editura E.D. , București, 2002;

METODE ȘI TEHNICI PENTRU A CREA STAREA DE BINE ÎN SALA DE CLASĂ

Prof. STAN Ana-Maria
Grădinița cu Program Prelungit Nr.14 Târgoviște

Creșterea vitezei schimbărilor din mediul actual evocă nevoia de a lăsa la o parte vechile percepții și formule comportamentale, care au fost dezvoltate, au funcționat și au fost utile în trecut, dar au devenit ineficiente astăzi.

În acest nou context social starea de bine a devenit un subiect din ce în ce mai des adus în contextul educațional. Acest lucru deoarece starea de bine se află în strânsă legătură cu învățarea.

Conceptul de *wellbeing* – *starea de bine*, este un concept relativ nou și se referă, în termeni generali, la calitatea vieții unei persoane. Aceasta cuprinde atât aspecte generale, obiective (sănătate, stare materială, accesul la educație sau servicii sociale de calitate), dar și aspecte specifice, subiective (gradul de satisfacție al oamenilor față de viața lor, potențialul de dezvoltare, sănătatea mentală a acestora, calitatea relațiilor sociale). Astfel, pentru a descoperi noi modalități de promovare a strategiilor pentru îmbunătățirea stării de bine Grădinița cu Program Prelungit Nr. 14 Târgoviște a implementat în perioada 2019-2021 Proiectul Erasmus+, Acțiunea Cheie 1 – Proiecte de mobilitate în domeniul educației școlare: „Competențe europene pentru profesorii din grădinițe”, număr de referință: 2019-1-RO01-KA101-062678. Bunele practici învățate de cadrele didactice participante la cele trei mobilități au fost diseminate, atât pe parcursul proiectului, cât și ulterior, acestea regăsindu-se și în activitățile curriculare și extracurriculare desfășurate și în acest an școlar.

Atunci când ne gândim la încurajarea și stimularea stării de bine a copiilor preșcolari se conturează patru dimensiuni (Barbara Gross Davis, 2019):

Independența: Putem încuraja copiii în luarea unor decizii simple: să își stabilească obiective simple de învățare, să își aleagă reguli sau tipuri de activități, colegii de echipă, locul în care să lucreze sau timpul de lucru, muzica și tematica serbărilor, culoarea decorațiunilor din grupă, materialele utilizate. În toate situațiile, cadrul didactic este cel care oferă opțiunile și posibilitățile de dezvoltare ale copilului, dar acordarea unui anumit grad de autonomie în luarea deciziilor creează copiilor sentimente pozitive, încurajându-i să devină activi.

Colaborarea: Învățarea colaborativă crește interesul copiilor față de învățare, pentru că aceștia se implică activ în rezolvarea sarcinilor. Lucrând împreună la o activitate copiii împărtășesc valori, obiective, cunoștințe și idei, precum și materiale și facilități.

Incluziunea: Michael Fullan (2014) descrie fără echivoc rolul, responsabilitatea și potențialul pe care le au unitățile de învățământ pentru a asigura condiții egale tuturor participanților la actul educațional: „la nivel micro, scopul moral al educației înseamnă asigurarea unor șanse egale pentru toți elevii, mai cu seamă pentru cei dezavantajați, care au mai mult de tras. La nivel macro, scopul moral reprezintă contribuția educației la dezvoltarea societății și democrației.”

Mediul educațional: Când spunem mediu educațional, ne referim atât la spațiu – clase, holuri, clădiri sau curte – dar și modalitățile în care acestea sunt utilizate, tipul de relații pe care le încurajează. De exemplu, curtea grădiniței poate fi amenajată astfel încât să permită copiilor să facă mișcare fizică în siguranță, iar educatoarelor să desfășoare activități didactice în aer liber într-un mediu curat și stimulat. Spațiile verzi, grădinile, colțurile amenajate pentru joacă, foișoarele, nisipul, apa, copacii, materialele reciclate sunt doar câteva dintre elementele care pot promova învățarea prin explorarea mediului înconjurător, dar și siguranța copilului.

Având în vedere acest concept, actual și necesar în același timp în actul educațional al zilelor noastre, amintim în continuare o serie de tehnici și strategii pentru a îmbunătăți atmosfera și starea de bine aplicabile nivelului de vârstă preșcolar:

Stabilirea regulilor grupei împreună cu preșcolarii. Regulile trebuie comunicate clar, încă de la începutul anului școlar, ceea ce va duce la o responsabilizare a copiilor. Astfel îi putem încuraja să adopte atitudini demne de apreciat și putem preveni comportamentele deviante;

Personalizarea sălii de grupă. Se pot folosi diverse desene sau picturi realizate de copii, precum și alte simboluri ale grupei, cunoscute de acești. Felul cum arată sala de grupă este o formă de întărire a imaginii de sine.

Realizarea unui LOGO. Aderarea la un simbol comun va crea copiilor o stare pozitivă, de apartenență la un grup;

Utilizarea metodelor activ-participative. Interesul copiilor față de învățare crește considerabil atunci când se implică activ în rezolvarea sarcinilor;

Creșterea numărului activităților în aer liber. Educația „în afara ușilor” conferă copiilor posibilitatea de a intra în contact cu viața reală, fiind astfel motivați în rezolvarea unor situații-problemă;

Introducerea momentelor de relaxare în activitățile instructiv-educative. Atât copiii, cât și cadrele didactice, au nevoie de timp petrecut cu ei înșiși, momente de liniște și autocunoaștere. Acestea se pot realiza prin scurte momente de meditație, ascultând muzica liniștitoare sau realizând activități relaxante;

Oferirea de feed-back pozitiv. Recompensarea și întăririle pozitive față de oricare comportament sau activitate demnă de luat în calcul a copilului, mărește stima de sine a acestuia și îl motivează să acționeze la fel și pe viitor.

În acest context internațional deosebit de complicat, care ridică noi și noi provocări de la o zi la alta este necesar să învățăm din propriile experiențe, să punem întrebările potrivite și să căutăm informații noi pentru a putea formula strategii adecvate practicilor actuale.

Contextele în care trăiesc oamenii pot promova sau, dimpotrivă, submina starea de bine. Un efect valabil și pentru locul în care un copil își petrece o bună parte din timp: școala. Aceasta poate contribui, cu adevărat, la dezvoltarea unor persoane sănătoase, împlinite și pregătite pentru viața în comunitate. O viață plină de provocări!

Bibliografie

Fullan, M., Scott, G., 2014. *Education PLUS*, Published by: Collaborative Impact SPC, Seattle, Washington, 2014

Gross Davis, Barbara, *Motivating Students*, suport de curs: *Strategies for improving classroom atmosphere and student motivation in schools: A modern challenge for teachers*, Alcalá de Henares, Madrid, Spania, noiembrie 2019.

Secțiunea a III-a

CALEIDOSCOP

DEZINFORMAREA

Prof. DIACONU Diana-Elena

Colegiul Național Ienăchiță Văcărescu Târgoviște

Trăim într-o lume în care aparențele contează și își pun amprenta asupra vieții noastre personale și profesionale. Știrile pe care le auzim sunt în proporție covârșitoare create pentru a prezenta o parte a adevărului, fapt ce duce la dezinformare datorită lipsei viziunii de ansamblu.

Stă în natura umană să comunicăm mai bine decât toate celelalte specii de pe pământ. Pe parcursul istoriei noastre, oamenii au comunicat între ei nu doar despre evenimente reale, ci și despre plăsmuiri ale propriei imaginații. Au fost create povești, mituri, religii care au determinat oamenii să coopereze în mod eficient încă dinaintea apariției scrierii. „odată cu scrierea, puteai să crezi dintr-odată povești deosebit de lungi și elaborate” (Harari Y.N., 2018, p.144). Minte omului nu se limitează numai la creat povești, ci născoceste posibile evenimente viitoare pe care le dezvoltă și le promovează cu ajutorul instrumentelor media.

Informațiile prezentate prin intermediul ziarelor, radioului, televiziunii, site-urilor web, blog, ziare online și alte canale prezintă întregul care reprezintă o poveste, actorii care trebuie promovați, prin urmare o latură a adevărului. Dacă am citi un singur articol despre un eveniment, oricât de corect ar fi scris, redă modul de gândire al autorului, care ne furnizează *o fațetă a realității*. Sunt alte știri prezentate însă cu scopul de a crește audiența sau traficul web, cu scopul de a promova persoane, mărci, activități și care crează cu bună știință *știri false*. Discutăm despre *fake news* atunci când cu bună știință se dezvoltă o strategie finanțată prin care se creează și se promovează informații false cu scopul de a denigra o persoană sau un grup de persoane. Mai mult decât atât, dacă ținta știrilor false se întreprinde împotriva unui stat, vorbim despre război informațional.

Poluarea informațională este creată cu scopul de a crea confuzie, pentru a direcționa acțiunea oamenilor într-o anumită direcție sau pentru a semăna neîncredere și a adânci disensiunile etnice, sociale și culturale. Nu cu mult timp în urmă, în data de 9 martie 2022, în România s-a iscat o adevărată isterie pe fondul creșterii prețului la benzină și motorină, care a culminat cu cozi interminabile de mașini la toate stațiile din țară. Această stare de fapt a plecat de la un *fake news* promovat și rostogolit în social media care a provocat panică în rândul românilor. Amploarea evenimentului a scăzut după ce pe toate canalele de știri TV și în presă au apărut dezmințiri pornite de la guvern.

„Chiar dacă dezinformarea instituționalizată este veche de cel puțin o sută de ani, noutatea este adusă de rețelele sociale, care propagă exponențial fake-ul, permițând celulelor de propagandă să se multiplice malign în corpul sănătos al societății virtuale” (Voicu M., 2018). Chiar dacă rețelele de socializare au fost create și promovate pentru a ne contacta prietenii și pentru a putea crea conexiuni noi cu persoane apropiate,

ele au devenit instrumente prin care se colectează date. Folosind datele pe care de cele mai multe ori le oferim cu bună credință, se crează profiluri psihometrice care se actualizează automat la fiecare intervenție a noastră online. În mâna unor specialiști, profilurile create pot prezice comportamentul oamenilor în diverse situații, precum în vânzări de produse, servicii, acțiuni electorale.

Viitorul este al celor care utilizează inteligența artificială în scopul manipulării oamenilor pentru a decide într-un fel sau altul în funcție de interesele manipulatorilor. Oamenii nu sunt manipulați doar pentru că nu sunt suficient de inteligenți să nu se lase păcăliți, ci pentru că tehnologia care a fost dezvoltată utilizează orice informație pe care o punem singuri la dispoziție pentru a ne direcționa comportamentul de cele mai multe ori fără să ne dăm seama.

Dimensiunea percepției umane

Jurnalismul ne oferă știri analizate, verificate și trecute prin filtrul gândirii autorului care le semnează. Luând în calcul acest aspect, oamenii au încredere în jurnaliști pentru că sunt garanții știrilor și pentru că le îmbracă în cuvinte potrivite pentru a câștiga nu numai atenția cât și sentimentele și considerația cititorilor, audiențelor. În cazul în care această încredere se pierde, oamenii caută validarea știrilor în mediul în care se simt confortabil, adică pe rețelele sociale unde toți sunt specialiști în educație, sănătate, finanțe. Acest public nu se bazează pe date validate științific, ci pe date rostogolite și certificate de like-urile pe care ei le consideră importante.

Când oamenii nu au certitudinea că o știre este adevărată și nu au la îndemână instrumentele necesare cu care pot verifica sau nu știu să le utilizeze, renunță la rațiune și se bazează pe percepția validată de prietenii din rețelele de socializare.

„O presă și o democrație funcționale au nevoie de critică, transparență și consecințe pentru greșelile jurnalistice. De asemenea, ele necesită ca noi să fim capabili să le distingem în mod colectiv de minciuni și înșelăciune. În caz contrar, ... informația adevărată va fi descrisă ca falsă, iar cea manufacturată (gunoiul) va fi prezentată ca fapt real.” (Silverman Craig, 2018)

Specialiștii, studenții la jurnalism, prin atitudinea civică și prin critica constructivă pot deconspira știrile false și pot contribui la păstrarea încrederii în articolele pe care le oferă cititorilor. Individual este aproape imposibil să identifiți și să deosebiți o știre adevărată de una procesată și ghidată pentru a atinge un anumit obiectiv, dar împreună, specialiștii sprijiniți de legislație pot lupta cu știrile false.

Venim în sprijinul publicului cititor prin aplicarea unui cod etic ce determină jurnaliștii să verifice informațiile lansate și să consolideze încrederea în conținutul articolelor. „Încrederea în jurnalismul corect, responsabil și independent este esențială pentru câștigarea audiențelor și pentru a permite crearea unei sfere publice comune în care dezbateră poate avea loc pe baza unor fapte cunoscute de toată lumea. Membri informați ai publicului, care interacționează și distribuie conținut credibil, sunt antidoturile esențiale pentru oprirea răspândirii dezinformării și a informării greșite”. (Ireton C., Posetti J., 2021, p.24)

Dimensiunea tehnologiei

Prelucrarea datelor, a imaginilor și a filmelor este atributul specialiștilor din era digitală. Ne bucurăm de frumusețea actorilor și a actrițelor preferate în afișele și filmele în care apar. Tot mai mulți copii, tineri și de ce nu, adulți, în schimb, sunt convinși că ceea ce văd este adevărat. Lumea artei are mai multe obiective printre care se numără atragerea și păstrarea atenției, motivarea, inspirarea, înțelegerea, inducerea și exprimarea sentimentelor și înșiruirea poate continua.

Ceea ce vedem în imagini și filme, rareori este real. Specialiștii, aplicațiile, se întrec în a înfrumuseța, a transforma chipul și corpul uman, vocea și înțelesul cuvintelor. Dacă privim un videoclip ca pe un act artistic, sunt permise nenumărate transformări. Însă dacă utilizăm tehnologia pe care o avem la dispoziție cu scopul de a prelucra o secvență de film, a-i schimba înțelesul și a o promova, toată activitatea aceasta utilizează resurse în scopul fabricării de știri false.

Într-un articol publicat în data de 2.06.2022, de către Jeff Cercone se prezintă un caz de editare în mod înșelător pentru a face o afirmație falsă despre reducerea populației: „Un videoclip alarmant oferă o presupusă dovadă că liderii Pfizer plănuiesc o reducere masivă a populației lumii - cu excepția faptului că nu o face. Videoclipul, vizionat de zeci de mii de ori, nu este altceva decât o editare înșelătoare a anunțului Pfizer despre un program care își propune să-i ajute pe oamenii săraci să-și permită medicamentele.”. Din videoclipul original se taie câteva cuvinte care schimbă complet sensul mesajului.

Mesajul editat și emis în Marea Britanie „*Cred că este într-adevăr împlinirea unui vis pe care l-am avut, împreună cu echipa mea de conducere, când am început în 19 – prima săptămână în care ne-am întâlnit, în ianuarie 19 în California – și am stabilit obiectivele pentru următorii cinci ani. Și unul dintre ele a fost că, până în 2023, vom reduce numărul de oameni din lume cu 50%. Cred că astăzi acest vis devine realitate.*”

Mesajul din videoclipul original: „*Cred că este într-adevăr împlinirea unui vis pe care l-am avut, împreună cu echipa mea de conducere, când am început în 19 – prima săptămână în care ne-am întâlnit, în ianuarie 19 în California – și am stabilit obiectivele pentru următorii cinci ani, iar unul dintre ele a fost, până în 2023, vom reduce numărul de oameni din lume care nu își pot permite medicamentele cu 50%. Cred că astăzi acest vis devine realitate.*”

Prelucrarea video nu este nici prima, nici ultima, dar face referire la o temă sensibilă, mult mediatizată, care produce un efect puternic în rândul spectatorilor, datorită pandemiei recente COVID-19. Din 2020, pe tema aceasta, au fost produse și distribuite mii de știri false și au fost promovate mesaje incorecte, cu scopul de a tulbura oamenii și a le produce o stare continuă de teamă și neliniște.

De cele mai multe ori, autorii de *fake news* speculează teme sociale sensibile, care provoacă emoții intense și reacții pe măsură.

În lucrarea cunoscută cu titlul „Taxonomia lui Bloom”, procesele gândirii sunt ierarhizate pe șase niveluri: cunoaștere, înțelegere, aplicare, analiză, sinteză și evaluare. Trebuie să parcurgem rând pe rând nivelurile amintite, pentru a ajunge să evaluăm o știre pe baza unor judecăți cantitative și calitative, cu ajutorul unor criterii și standarde.

Actorul Denzel Washington la premiera filmului *Fences*, ne oferă o lecție semnificativă în câteva cuvinte: „Dacă nu citești ziarul, nu ești informat. Dacă îl citești, ești dezinformat... Care este efectul pe termen lung la prea multe informații?...Ce responsabilitate aveți voi toți (mass media)? Să spuneți adevărul, nu doar să fii primul, ci să spui adevărul.”

În concluzie, înnotăm zilnic în marea de mesaje digitale înșelătoare, de la înfrumusețarea aparent nevinovată, la cumpărarea de click-uri, înșelarea voită în scopul de creștere a audienței sau a traficului web, până la știri false despre oameni, comunități, chiar țări. Lupta pentru senzațional, alergarea după știri morbide și deprimante, face ca încrederea în furnizorii de știri să pălească. Deconspirarea știrilor false și educarea jurnaliștilor în spiritul etic, ce respectă principii precum adevărul, corectitudinea, independența, dreptul la replică, transparența, ne încurajează să citim și să ne informăm din presa scrisă și cea vizuală.

Bibliografie

- Bloom, B. S., *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals*. New York: David McKay, 1956
- Harari Yuval, N., *Homo deus. Scurtă istorie a viitorului*, Editura Polirom, București, 2018
- Ireton Cheryl, Posetti Julie, *Jurnalism, Fake News & Dezinformare. Manual pentru educația media și învățământul jurnalistic*, Universitatea din București, 2021
- Silverman C, *I Helped Popularize The Term Fake News And Now I Cringe Every Time I Hear It*. *BuzzFeed*, 2018
- Voicu M., *Matrioșka mincinoșilor. Fake news, manipulare, populism*, Editura Humanitas, București, 2018
- <https://economie.hotnews.ro/stiri-energie-25423650-nou-apel-calm-ministrului-energiei-ceea-priveste-pretul-benzinei-nu-stati-cozi-unde-pornit-isteria-scumpi-carburantul.htm>
- <https://www.buzzfeednews.com/article/craigsilverman/i-helped-popularize-the-term-fake-news-and-now-i-cringe>
- <https://www.poynter.org/fact-checking/2022/pfizer-ceo-albert-bourla-video-reduce-population-50-percent-fact-check>
- <https://www.youtube.com/watch?v=5ULorgOFpdE>

EXPERIENȚE CULTURALE PENTRU ROMÂNII DIN CASTELLON

Prof. SOLOMON Aurora

Școala Gimnazială „Diaconu Coresi” Fieni

Plasată pe fundalul unei globalizări tot mai evidente, noua viziune a multiculturalității oferă popoarelor europene posibilitatea de a-și susține și conserva rădăcinile în patrimoniul tradițional imaterial, restaurând și reconsiderând tot mai mult propriile culturi.

De aceea, astăzi, când ne căutăm identitatea și verticalitatea în respectul față de valorile autohtone, judecățile privind ethosul românesc, în ansamblu, nu mai pot fi privite trunchiat fără o reintegrare în ceea ce se cheamă limba, cultura și civilizația română în context european.

Despre fenomenul migrației contemporane în Europa s-a studiat și s-a scris considerabil, însă nu suficient cât să acopere complexitatea acestei dimensiuni. Mai precis, în viziunea noastră încă mai există loc pentru a cerceta acest câmp nu doar din perspectivă sociologică și lingvistică, ci și în plan antropologic, astfel încât să poată fi evidențiate rostul și rolul nostru în lume, al românilor purtători de identitate în diversitate și totodată păstrători de valori culturale și spirituale.

Intensiva emigrare pentru muncă în Europa, mai ales, în Spania, a produs efecte multiple cu mutații vizibile atât la nivel socio-cultural, cât și în planul vieții personale și de familie. Fiind cei mai numeroși dintre străini, românii de aici reprezintă o comunitate activă, solidă, bine integrată în spațiul comunitar spaniol. Peste

un milion de români trăiesc astăzi în Spania, așezându-se încă de la începutul anilor '90, cu precădere în Castellon, oraș înfrățit cu Târgoviște, de unde provin mulți dintre emigranții români stabiliți acolo.

Din această perspectivă, „unul dintre cele mai spectaculoase valuri migratoare”¹ (Jieanu, 2012: 27) într-o țară europeană, precum Spania, este reprezentată de migrația românească. Dincolo de motivele fenomenului migrator, spațiul iberic a permis incluziunea și nu asimilarea românilor veniți aici, interesant pentru această comunitate fiind tocmai un astfel de fenomen emergent: practic, un număr mare de oameni au ajuns într-un loc fără ca cineva să fi planificat un asemenea exod². (Jose Luis Molina, 2018). Dacă asimilarea presupune pierderea identității culturale prin renunțarea completă la cultura tradițională și încercarea de a se adapta la cultura dominantă (în acest caz la cultura spaniolă), integrarea este forma cea mai potrivită pentru îmbogățirea culturală reciprocă, deoarece lasă individului libertatea de a-și păstra cultura proprie, cu posibilitatea de a se insera în cultura majoritară. O abordare convingătoare pe această temă o regăsim și în accepția altor cercetători, în viziunea cărora „Integrarea culturii migrației este una dintre cele mai interesante contribuții. Migrația induce schimbări, din acest punct de vedere, atât la nivel individual cât și la nivelul comunității de origine.”³ (Șerban, 2011: 67)

La întrebarea de ce „De acasă... acasă. Experiențe culturale pentru românii din Castellon”, ar trebui, mai degrabă, să recunosc că interesul pentru această temă își are, de fapt, punctul de plecare în câteva mobilități, prin intermediul cărora am reușit să construiesc și să interiorizez experiența contactului personal cu realitățile comunității de români din Castellon. Mi-am dat seama atunci că e nevoie să fac pași către ai mei pentru a vedea mai bine cum s-au integrat și, mai ales, cum au reușit să se adapteze la un spațiu multicultural, transferând o parte dintre valorile specifice locurilor de proveniență.

Deși considerat drept un simplu oraș de tranziție și destinație, Castellon-ul a ajuns treptat casa multor compatrioți. De reținut că acest culoar de migrație a devenit, în timp, o enclavă demografică la nivelul căreia s-au produs ample transformări culturale, cu legături transnaționale între cele două destinații, cunoscut fiind că printre românii din Castellon, predominant sunt cei din Târgoviște – Dâmbovița.⁴ (Proiectul Orbis, 2017)

Sub raport multicultural, Europa oferă oportunitatea manifestării identității în diversitate, pentru că România e o lume latină în mijlocul unei alte lumi, iar, pe lângă această dimensiune, cea a similarității cu Spania și cultura ei, demonstrează că românii din această zonă reprezintă o comunitate foarte importantă.⁵ (Jose Luis, Molina, 2018)

Prin urmare, integrarea lor în mediul specific comunității a creat un context favorabil pentru imigranții stabiliți în această zonă, cadru fertil pentru apariția aceluiași tip de fenomene culturale sesizabile în manifestările membrilor acestei comunități bilingve.

Într-o abordare recentă asupra a ceea ce presupune sociologia migrației, cercetătorul Stephen Castles de la Universitatea din Sydney preciza că: „În era globalizării, există o proliferare a pattern-urilor de migrațiune

periodică și circulară, ducând la o mai mare măsură a experiențelor de migrațiune și, în egală măsură, la experiențe culturale mult mai complexe.”⁶ (Castles, 2007b: 353)

În baza acestei dimensiuni este interesant de urmărit modelul de construcție umană, mai precis tipul de emigrant român situat într-un timp și spațiu bine definite, precum și a unui model de reconstrucție socială a românilor aflați între două lumi, în care se adjucecă atât nevoia de a oferi și a de primi, cât și de a prelua și de a transfera achiziții diverse, printre care și cele de ordin lingvistic și cultural.

Iată de ce este necesar să înțelegem ce s-a petrecut în timp cu românii plecați la muncă pe teritoriul Spaniei, mai precis în provincia Castellon, cum s-a produs joncțiunea între două sisteme diferite, unul preponderent închis, iar celălalt bazat pe un mediu nou, conectat la diversitate, multilingvism și multiculturalitate.

De asemenea, trebuie să admitem că o astfel de conexiune determină un proces de „aculturație”⁷ (Ferreol, Jucquois 2005: 11). Preluat din antropologia americană și folosit alternativ cu englezescul „culture contact”, termenul presupune existența mecanismelor de învățare și socializare, de integrare a individului într-un mediu nou, străin, așa cum susțin în studiul lor (Ferreol, Gilles, Jucquois, Guy 2005). În general, fenomenul de aculturație presupune noi moduri de relaționare între indivizii implicați în acest proces: imigranții și membrii societății de primire.

În ceea ce privește comunitatea românilor din Castellon se poate observa un tip de aculturație forțată, întrucât, pentru a-și găsi cât mai rapid un loc de muncă, imigranții sunt nevoiți să învețe limba spaniolă, iar, în timp, pentru a se integra în specificul acestui areal, încep chiar să adopte o parte dintre valorile culturale ale țării de primire.

În ceea ce privește situația copiilor români, se identifică „o aculturație impusă”⁸ (Jieanu, 2012) aceștia fiind obligați nu numai să învețe în limba spaniolă (sau chiar catalană), ci și să-și însușească alte modele culturale, participând, prin spectacolele oferite cu diferite ocazii, la difuzarea obiceiurilor și a tradițiilor unei țări, cu care, pentru a supraviețui, trebuie să se identifice. Pe aceste coordonate, apare și „fenomenul de completitudine instituțională”⁹ (Zaman, 2005) care presupune existența câtorva indivizi, apoi un lanț de migrație conectat la instituții unde se manifestă sărbătorile, în general, evenimentele culturale. Ceea ce înseamnă că, mai mult sau mai puțin chiar și aici poți avea aceeași viață ca în orașul din România, de unde ai plecat. Așa se face că aproximativ 16 000 de români, care s-au mutat în provincia spaniolă din anul 2000 și până azi, au dus cu ei obiceiurile, portul, vorba, mâncarea și credința de acasă. Inițial, plecaseră pentru un loc de muncă mai prosper ca apoi să se întoarcă, dar contactul cu o lume nouă le-a oferit alte abordări, întrucât acest spațiu comunitar nu doar că i-a inclus, dar le-a schimbat și perspectiva, alimentându-le dorința de rămâne pentru totdeauna, poate, în această casă de împrumut.

În încercarea de a compensa motivația materială pentru care au părăsit țara și, mai ales, de a suplini dorul de rădăcini, românii din Castellon și-au construit propriul ethos, înființând numeroase asociații culturale și transferând un mod de viață cât mai apropiat de locurile natale.

Alături de mediul asociativ și presa în limba română, biserica reprezintă la rândul său o instituție cu un puternic impact social, o oglindă a dinamicii imigrației compatrioților noștri și a problemelor acestora, dar care a reușit să grupeze și să activeze în jurul ei membrii comunității, coagulându-i nu doar din rațiuni religioase, ci și din perspectiva socială și educativă.

Așadar, deloc întâmplătoare, această experiență demonstrează puternicul caracter etnic al comunității, la nivelul căreia, pe fundalul unei migrații pendulare, se poate identifica starea „de acasă... acasă”. Deși românii de aici manifestă flexibilitate în adaptarea la noul spațiu socio-cultural, totuși această comunitate, cu straturile migrante de generații și-a păstrat identitatea în diversitate, conservându-și în condiții noi valorile spirituale autohtone, elementele de limbă, cultură și civilizație română în contextul comunitar.

Implicat într-un studiu despre migrația românilor în Spania, cercetătorul Jose Luis Molina, profesor al Universității Autonome din Barcelona, în departamentul de Antropologie Socială și Culturală a explicat într-un interviu pentru „Weekend Adevărul” că „spațiul românesc oferă patrimoniului european o cultură incredibilă, făcând ca acest contact să sporească diversitatea actului socio-cultural generat de fenomenul migrației.”

Se observă existența unei varietăți de factori care explică de ce, în ciuda problemelor, românii se integrează atât de bine în general, iar comparativ cu alte comunități, se poate spune că românii se descurcă remarcabil. „Orașul Castellon e casa lor, dar se simt și români în același timp”¹⁰ (Jose, Luis, Molina, 2018) În condițiile în care ni se prezintă o nouă realitate în mișcare, observăm o generație complet nouă, purtătoare a unui nou profil. Acești români văd Spania ca pe noua lor casă. Pentru ei, Castellon este „acasă”, cum spun unii dintre români, dar se simt legați prin rădăcini spirituale și își păstrează relația cu țara de origine. „Își vizitează casele părintești, rudele, trimit bani și se interesează dacă lucrurile în țara lor merg bine. Se preocupă mult cu privire la țara lor de origine”. (Jose, Luis, Molina, 2018).

Sunt români care s-au adaptat foarte bine la realitățile sociale și culturale spaniole, fără a se simți în contradicție cu vreuna dintre ipostaze. Starea „de acasă, acasă” se conturează și mai bine, din moment ce copiii acestora au șansa de a studia cursurile opționale de limbă, cultură și civilizație română. Este important de reținut că, dacă înveți bine limba română, nu doar că ai deschis ușile propriei tale țări, dar și pe cele ale unei întregi culturi. În contextul crizei economico-financiare, pe care statul spaniol a resimțit-o vizibil, migranții români au ales să caute de muncă în alte state, dar, pentru că nu au reușit să se adapteze, au revenit în Spania. „Acest fapt marchează o nouă orientare, deoarece majoritatea românilor, care au venit în Spania sau intenționează să o facă, au declarat: Aici mă simt ACASĂ”¹¹ (Șuiu, 2017).

Fie că sărbătoresc 1 Decembrie, Crăciunul, Mărțișorul, Paștele ori Sânzienele, comunitatea românilor din Castellon de la Plana, sub egida Asociației Europa culturală și Institutul Hispano-Rumano, susțin propria cultură, promovând tradiția ancestrală mioritică.

Prin urmare, culoarul de migrație din Castellon păstrează legătura cu tradițiile și obiceiurile autohtone, încercând să le promoveze constant și să le perpetueze din generație în generație. Astfel, aici „Ziua Universală a Iei și Seara magică de Sânziene” sunt sărbătorite de comunitatea română din Castellón de la Plana. Manifestarea reușește să unească români și spanioli interesați în a cunoaște și a promova „tradiția ancestrală mioritică de bucurie, de trăire a clipei, cu mesaj creștin și păgân deopotrivă, în care Sânzienele aduc cu ele daruri de leac, folos și dragoste”¹² (Consulatul României la Castellon – Actualitatea misiunii).

De asemenea, românii din comunitate, care mai au memoria obiceiurilor străbune, fac adesea o călătorie în timp ca pe vremea bunicilor și străbunicilor când se adunau serile la casa cea mai mare din sat, pentru a organiza *Șezători ca-n povești...* „împodobind spațiul ca pe o locuință veche de acasă, cu prosoape cusute, icoane pe sticlă, ceramică veche, paturi acoperite de covoare țesute, perne cusute acum mulți ani și costume populare foarte vechi.”¹³ (România Express - Ziarul românilor de pretutindeni). Pentru a vedea o șezătoare așa cum se organiza la români în urmă cu o sută de ani, s-a făcut o incursiune în timp cu cântece, glume, torsul lânii, cusutul cămășilor și tot ceea ce făceau țăranii români atunci când era frig afară și se adunau în casă la o poveste. A fost o lecție de istorie a tradițiilor românești pentru conașionalii noștri, iar pentru cei de altă naționalitate, o prezentare a unei părți din cultura noastră populară.¹⁴ (România Express - Ziarul românilor de pretutindeni)

Marcând printr-o o scurtă descriere a istoriei și a semnificației sale „Ziua Mărțișorului” și 8 Martie, ziua internațională a femeii, Institutul Hispano-Rumano sprijină integrarea totală a românilor din Comunitatea spaniolă, fără ca aceștia să își piardă identitatea culturală și originile românești și în același timp să determine societatea spaniolă să cunoască tradițiile și cultura românilor pentru a putea îmbunătăți imaginea României în Spania și a vieții cetățenilor de origine română.¹⁵ (Consulatul României la Castellon - Actualitatea misiunii).

„Paștele” este, de asemenea, o sărbătoare pe care românii din Castellon se străduiesc să o reconstituie cât mai autentic și să o retrăiască nu doar prin organizarea mesei festive, ci, mai ales, interiorizând în Noaptea de Înviere acel dor nestins pentru locurile de origine. Este un moment de reîntoarcere într-un Timp care parcă anulează orice prosperitate materială în avantajul stării de emoție și de un puternic sentiment al apartenenței la o credință rămasă mereu vie și de nestrămutat. Așa e percepută Sărbătoarea de Paște în inima românilor plecați și stabiliți în acest areal, întocmai cum l-au păstrat și l-au transmis tinerilor generații de către cei mai vârstnici.

„Câteodată uitam cât de greu a fost începutul, și cât ne-am chinuit în primii ani, poate de fiecare Paște ar trebui să stăm și să povestim nepoților și să ne amintim prin ce am trecut. Sau poate că e mai bine ca ei să nu știe cum ne-am chinuit”.¹⁶ (HotNews.ro). Chiar dacă sunt departe de țară, românii știu să își redefească

spațiul spiritual, revigorând de fiecare dată referențialul ancestral sub zodia căruia românul rămâne român oriunde s-ar afla, așa cum inspirat remarca Eminescu: „Românii nu sunt nicăieri coloniști, venitori, oamenii nimănui, ci, pretutindenea unde locuiesc sunt autohtoni, populație nepomenit de veche, mai veche decât toți conlocuitorii lor”.

Așadar, fără pretenția de a fi epuizat problematica pusă în discuție, trebuie să admitem că au existat și vor mai exista cercetări în această arie tematică, însă intenția noastră urmărește să restrângă arealul de abordare, localizându-l într-o zonă mult mai compactă, dar vizibil marcată de influențele contactului cu noi orizonturi sociale, lingvistice și culturale.

NOTE:

- ¹ Ioana, Jieanu, *Interferențe lingvistice româno-spaniole*, p. 27, Iași, Editura Lumen, 2012.
- ² *Spania, pământ românesc. Despre migrația românilor cu un cercetător spaniol*, 19 octombrie 2018, pe <https://www.scena9.ro/article/migratie-spania-retele-molina>, ultima accesare 08.01.2022.
- ³ Monica, Șerban, *Dinamica migrației internaționale: un exercițiu asupra migrației românești în Spania*, p. 67, Iași, Editura Lumen, 2011.
- ⁴ *Enclavele etnice și demografice dezvoltate de români în Spania*, analizate în proiectul Orbits, realizat de Universitatea Autonomă din Barcelona și Universitatea din București, 18 decembrie 2018, pe <https://unibuc.ro/enclavele-etnice-si-demografice-dezvoltate-de-romani-in-spania-analizate-in-proiectul-orbits-realizat-de-universitatea-autonoma-din-barcelona-in-parteneriat-cu-universitatea-din-bucuresti/>
- ⁵ *Spania, pământ românesc...*, op. cit.
- ⁶ Stephen, Castles, *Twenty – First-Century Migration as a Challenge to Sociology. Jotnal of Ethnic and Migration Studies*, p. 33, 3, 351-371, 2007b.
- ⁷ *Dicționarul alterității și al relațiilor interculturale*, coord. Gilles Ferreol, Guy Jucquois, p. 11, Iași, Ed. Polirom, 2005.
- ⁸ Ioana, Jieanu, op. cit., p. 27.
- ⁹ Valentina, Vasile; Gheorghe, Zaman (coordonatori), *Migrația forței de muncă și dezvoltarea durabilă a României. Abordare teoretico-metodologică, sistem de indicatori și modele analiză*, 25 decembrie 2019 pe <https://vdocuments.mx/valentina-vasile-gheorghe-zaman-ceres-migratia-2005pdf-globalizarea-i.html>, Publisher: Editura Expert ISBN: 973-618-078-6
- ¹⁰ *Spania, pământ românesc...*, op. cit.
- ¹¹ Adriana, Șuiu, *Impactul migrațiilor internaționale asupra capitalului socio-teritorial și al dezvoltării locale rolul migrațiilor pentru muncă între România și Spania*, 2017, articol, pe <http://doctorat.uvt.ro/wp-content/uploads/2017/11/2.-rezumat-cuvinte-cheie-cuprins-%C8%98uiu-ro-en-fr-es.pdf>, ultima accesare 07.01.2022
- ¹² Ziua universală a iei și seara magică de Sânziene, articol, iunie, 2017: <https://castellon.mae.ro/local-news/1106>
- ¹³ La Madrid de Sânziene purtăm ia cu plăcere, articol, iunie, 2017: <https://romaniaexpres.com/la-madrid-de-sanziene-purtam-ia-cu-placere-editia-a-iii-a-de-sezatoare-ca-n-povesti/>

14 Idem

15 1 Martie - Ziua Mărțișorului pe <http://castellon.mae.ro/romania-news/3988>; <http://www.agerpres.ro/>, 8 Martie - Ziua femeii: pe <https://www.romanul.eu/8-martie-sarbatorit-cu-emoție-de-romanii-din-castellon/#ixzz7973h9tBB>

16 Sărbătorile de Paște printre românii din Castellon, 21 aprilie 2009, pe <https://www.hotnews.ro/stiri-diaspora-5616262-sarbatorile-paste-printre-romanii-din-castellon.htm>, ultima accesare 11.01.2022

ROLURILE PROFESORULUI MODERN

Prof. MARINESCU Eugenia
Școala Gimnazială Specială Târgoviște

Profesorul îndeplinește o profesiune de o deosebită importanță, aceea care asigură formarea și pregătirea personalității tinerelor generații și pregătirea lor profesională în cadrul instituțiilor de învățământ, strâns legate de viață, de activitatea socio-profesională, morală și cetățenească.

Profesiunea didactică este asociată cu câteva categorii fundamentale de roluri, acceptate de majoritatea sistemelor de formare a profesorilor: proiectare, managementul și organizarea activităților de învățare, consiliere psiho-educatională, managementul clasei de elevi, comunicare cu elevii, părinții și colegii, dezvoltare profesională de-a lungul vieții, participare la perfecționarea procesului educațional și a inovațiilor din școală, oferirea de servicii educaționale pentru comunitate etc.

Profesorul poate exercita următoarele roluri:

✚ **expert** al actului de predare-învățare: el poate lua decizii privitoare la tot ceea ce se întâmplă în procesul de învățământ.

✚ **agent motivator**, declanșează și întreține interesul, curiozitatea și dorința lor pentru activitatea de învățare.

✚ **lider**, conduce un grup de elevi, exercitându-și puterea asupra principalelor fenomene ce se produc aici. Este un prieten și confident al elevilor, un substitut al părinților, obiect de afecțiune, sprijin în ameliorarea stărilor de anxietate.

✚ **consilier**, este un observator sensibil al comportamentului elevilor, un îndrumător persuasiv și un sfătuitor al acestora.

✚ **model**: prin întreaga sa personalitate, prin acțiunile, comportamentul său este un exemplu pozitiv pentru elevi.

✚ **profesionist reflexiv**, se străduiește tot timpul să înțeleagă și să reflecteze asupra întâmplărilor inedite din clasă, să studieze și să analizeze fenomenele psihopedagogice cu care se confruntă.

Profesorul, ca **manager**, supraveghează întreaga activitate din clasă, asigură consensul cu ceilalți profesori, cu părinții și cu ceilalți factori.

Profesorul își asumă deci o multitudine de roluri, a căror exercitare este dependentă de personalitatea lui. Dar pe lângă activitatea didactică profesorul desfășoară și o activitate extrașcolară sau cultural-educativă. Corolarul conținutului social al acestei profesii constă în participarea la evenimentele și frământările social-culturale ale timpului în care trăiește și ale poporului din care face parte. În această ipostază, profesorul ne apare ca **pedagog social**, animat de grija pentru ridicarea gradului de cultură și al națiunii sale.

Desfășurându-și activitatea profesională în cadrul școlii, dascălul nu încetează de a fi un **educator** și în afara ei, urmărind, bineînțeles, obiective specifice și apelând la mijloace și forme adecvate. Numai în măsura în care profesorul își continuă misiunea și în afara cadrului profesional pe care îl oferă școala poate fi considerat un educator al poporului său. Cele două laturi ale activității sale, școlare și extrașcolare, nu numai că se presupun, dar se și întregesc și se completează reciproc.

Profesorul este cel care **orientează** și stimulează curiozitatea naturală și interesul spontan al elevilor pentru descoperire, cel care îndrumă și încurajează activitatea de organizare și integrare a datelor culese, a cunoștințelor reactualizate în vederea aplicării lor la soluționarea problemelor date, lăsându-le: libertatea de examinare a faptului real ori de analiză critică a conținutului unui text; independență în activitate; operativitate și rapiditate în reacții (cognitive, afective, motrice); deplină responsabilitate pentru ceea ce întreprind.

În funcție de necesități, de gradul de autonomie sau semiautonomie a învățării, el poate interveni din când în când, canalizând energiile partenerilor săi. Astfel, el este cel care oferă explicații, dă lămuriri, răspunde la întrebări, îi ajută să utilizeze corect anumite materiale, instrumente sau utilaje, caută să-i ajute să evite devierile inutile, încercările fără obiect, eventualele erori și pierderi de timp.

Profesorul este cel care, ținând seama de logica învățării, orientează ceea ce elevii au de făcut, devine **ghid** al demersului lor, canalizându-i în direcția obținerii rezultatelor așteptate, în loc de a le impune într-o manieră directă, dinainte stabilită cu mai multă sau mai puțină rigurozitate.

Rolul profesorului poate să fie analizat și din perspectiva relației profesor-elev. Având în vedere valorile societății contemporane (libertate, responsabilitate, toleranță, cooperare), se impune o nouă abordare a relației profesor-elev: asumarea de către profesor și elevi a unei responsabilități morale comune în cadrul relației educaționale, conducând la angajarea afectivă și efectivă în procesul educațional; recunoașterea reciprocă a „dreptului de a fi altfel” și valorizarea fiecărei ființe umane în parte, indiferent de cât și de cum este diferită; încrederea în posibilitățile fiecărei ființe umane de a progresa; recunoașterea faptului că toți elevii și profesorii sunt parteneri sociali cu funcții complementare, dar cu responsabilitate comună; considerarea școlii ca mediu de construcție culturală; renunțarea la principiul „căii optime unice” și conștientizarea faptului că majoritatea problemelor sociale și umane au mai multe soluții echi-finale și echivalente; promovarea autenticității și sincerității – a fi tu însuși este mai important decât a avea dreptate.

Personalitatea cadrelor didactice, moderne, se formează, în mod conștient, prin impunerea „ca exigență o permanentă deschidere față de orice este nou”, în dezvoltarea carierei lor, prin procese de lungă durată, care încep cu includerea fiecăruia într-un program de formare inițială și se continuă pe parcursul evoluției profesionale și chiar al întregii vieți. Cele două etape de formare și de perfecționare: inițială și continuă, sunt realizate prin efortul asumat de către instituțiile organizatoare și de către cursanți, constând în acumulare de credite/credite transferabile/ore de studiu. În ultimii ani, foarte multe cadre didactice au optat pentru efectuarea de cursuri de perfecționare prin învățământ la distanță (ID) și prin programe eLearning prin internet (cum ar

fi: AEL, iTeach, eTwinning ș.a.).

În învățământul modern, procesul didactic a devenit și devine, tot mai centrat pe elev și mai optimizat prin intermediul tehnologiilor moderne și al instrumentelor web 2.0, web 3.0 etc., însă condiția reușitei este aceea că, profesorul modern, trebuie să stăpânească foarte bine didactica, pentru managementul performant al activităților.

Bibliografie

- Bontaș, I. – *Pedagogie*. Tratat, ediția a V-a revăzută și adăugită, Editura BIC ALL, București, 2001;
Cucoș, C. (coordinator) – *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2009;
Popovici, D. – *Didactica. Soluții noi la probleme controversate*, Editura Aramis, București, 2000;

MODEL DE PERFECTIONARE A MANAGEMENTULUI CALITĂȚII ÎN ORGANIZAȚIILE ȘCOLARE

Prof. MĂNESCU Elena
Liceul Tehnologic Voinești

Fundamente teoretice ale elaborării modelului

Conceptul de calitate a fost dezvoltat de-a lungul timpului în toate domeniile de activitate. Fiecare domeniu al cunoașterii a evidențiat valențe diferite ale calității și direcții complexe de îmbunătățire a acesteia. Din această perspectivă cercetarea calității are un aspect interdisciplinar, iar analiza integrată a conceptului generează soluții pentru perfecționarea managementului calității și în organizațiile școlare. Mediul educațional este marcat de principii și practici complexe ce vizează toate componentele sale orientate spre atingerea calității. Calitatea în educație este determinată de atingerea standardelor, rezultate superioare și satisfacerea nevoilor și așteptărilor beneficiarilor.

O școală de calitate este rezultatul coroborării tuturor caracteristicilor acesteia: managementul organizației, resursa umană, colaborarea cu partenerii sociali. Indicatorii calității apar în fiecare element al organizației școlare. Pornind de la premiza că fiecare organizație școlară urmărește dezvoltarea unui management al calității este importantă analiza instituțională pentru identificarea realistă a oportunităților sau amenințărilor în privința calității. Această analiză este realizată ca un proces de colaborare între toți membrii organizației școlare și oferă o imagine clară asupra tuturor componentelor organizației, identifică soluțiile adecvate prin implicarea tuturor. În acest fel se realizează o diagnoză cu scop prognostic.

Factorii variați ce determină calitatea în organizațiile școlare au dus la elaborarea unui **Model de Perfecționare a Managementului Calității**. Având în vedere acest Model de Perfecționare a Managementului Calității poate fi abordată perspectiva managerială și implementarea tendințelor europene. Din perspectivă managerială, Modelul este un ansamblu sinergetic care ajută la creșterea calității organizației școlare și la perfecționarea managementului calității în organizațiile școlare. Pot fi identificate elemente pozitive, principii ale managementului calității ce se aplică la nivel individual, al organizației, sau la nivel general, al sistemului, în așa fel încât să genereze calitate. Putem vorbi de analiză, viziune și strategie din perspectivă managerială, dezvoltată prin Modelul de Perfecționare a Managementului Calității formulat pe baza cercetării efectuate.

Din perspectiva implementării direcțiilor europene, managementul calității poate fi îmbunătățit prin identificarea unor trăsături specifice educației, recomandate de Uniunea Europeană ce sunt utilizate cu succes în organizațiile școlare din țara noastră, care se pliază și pe caracteristici naționale astfel încât să ducă la perfecționarea managementului calității. Politicile educaționale europene în privința calității educației implementate la nivel național facilitează dezvoltarea unui *spațiu european al educației* în care să se remarce și învățământul românesc. Ca parte a acestui spațiu, învățământul românesc asigură formarea personalității creatoare a individului și formarea unor produse ce vor genera dezvoltarea economico-socială. Acesta vizează dezvoltarea personalității individului prin valori, atitudini, norme, ca membru al organizației din care provine. Realizarea unui profil individual

profesional și social al membrilor unei organizații școlare duce la realizare profilului organizației școlare. Obiectivele europene se referă la îmbunătățirea competențelor în funcție de cerințele pieței muncii, egalitate de șanse, incluziune socială. Se are în vedere educația incluzivă, echitate și calitate. Clasificarea Internațională Standard a Educației consideră un program de învățământ drept un set de activități educaționale ce vizează realizarea obiectivelor de învățare stabilite pe un interval de timp.

Perfecționarea Managementului calității în educație se referă la folosirea eficientă a resurselor, învățare pe tot parcursul vieții în scopul dezvoltării unor competențe cheie, dezvoltarea unei noi mentalități prin educație antreprenorială, dezvoltarea sectorului digital, valori europene comune și incluziune socială, formarea profesională pe tot parcursul vieții, realizarea unei rețele transfrontaliere. Dezvoltarea structurală (formarea profesională, diminuarea abandonului școlar, modernizarea sistemului școlar) și o bază comună de comunicare și de practici educaționale reprezintă alte perspective de dezvoltare.

Planul Național de Acțiune în orizontul 2030 are ca obiective cheie formarea continuă a cadrelor didactice, adaptarea demersului didactic la noile contexte sociale, descentralizarea, debirocratizarea. Obiectivul național vizează dezvoltarea societății bazate pe autonomie, creativitate, spirit antreprenorial, învățare pe parcursul vieții. Sunt promovate valori precum responsabilitatea, autonomia, profesionalismul, comunicarea, consultarea, colaborarea, încrederea în personalul didactic, calitatea, inovarea, învățarea continuă. Obiectivele strategice fac referire la formarea unor experiențe de învățare strategice la garantarea egalității de șanse, la conlucrare și colaborare între organizația școlară, sectorul economic și comunitate. Creșterea calității se poate realiza prin cultivarea stării de bine în școală, digitalizarea actului didactic, curriculum adaptat la specificul școlii, al locului și al elevului (programe educaționale *școala după școală*, programe remediale, centre de excelență). Educația de calitate se bazează pe piloni precum învățare continuă, adaptarea la schimbare, valorificarea culturii naționale și europene. Dezvoltarea elevului se face cognitiv, spiritual și fizic. Pentru aceasta, la nivelul european s-au stabilit o serie de priorități precum pregătirea personalului didactic, reformele educației, cadrul de cooperare în educație și formare, mobilitatea.

Evaluarea calității în învățământul preuniversitar românesc

Calitatea educației este o condiție pentru îmbunătățirea ocupării profesionale. Caracteristicile calității specifice unui serviciu educațional se pot descompune până la cel mai amănunțit detaliu al proceselor și activităților de învățare, formare, evaluare, astfel generându-se o direcție coerentă privind viziunea pentru asigurarea calității și implicit, pentru managementul calității totale în acest domeniu.

În contextul preocupărilor și implementării managementului calității în unitățile de educație și formare, calitatea devine responsabilitatea fiecărui angajat, generând un mod de comportament, o atitudine mentală. Se poate reprezenta schematic un algoritm ciclic al asigurării calității în educație, care se realizează prin următoarele procese:

- planificare rezultatelor așteptate de la procesul educațional;

- monitorizarea permanentă a rezultatelor;
- evaluarea rezultatelor obținute;
- evaluarea și îmbunătățirea permanentă a rezultatelor în educație.

Calitatea educației a devenit o preocupare continuă a instituției școlare. Demersul didactic contribuie, cu adevărat, la dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor, dar și a dezvoltării lor personale. Indiferent de locul și funcția pe care o ocupă într-o unitate de învățământ, cadrele didactice sunt răspunzătoare de producerea și generarea unei educații de calitate.

Asigurarea calității se obține printr-un ansamblu de acțiuni cu ajutorul cărora instituția de învățământ trebuie să demonstreze capacitatea instituțională, eficiență educațională și managementul calității, conform tabelului:

Domeniile și criteriile de asigurare a calității

Capacitatea instituțională	Eficacitatea educațională
<ul style="list-style-type: none"> • structurile cuprinse în managementul strategic și operațional; • baza materială cu referiri la spațiile școlare, administrative și auxiliare, la materialele și mijloacele de învățământ și la documentele școlare; • resurse umane grupate în personal de conducere, personal didactic, personal didactic auxiliar și personal nedidactic (administrativ). 	<ul style="list-style-type: none"> • conținutul programelor de studiu cu referiri la oferta educațională și cu curriculum; • rezultatele învățării evidențiate de performanțele școlare și extrașcolare; • activitatea de cercetare științifică sau metodică desfășurată de personalul didactic și elevi;
Managementul calității	
<ul style="list-style-type: none"> • strategii și proceduri pentru asigurarea calității, relevant în acest fiind managementul calității la nivelul unității de învățământ și autoevaluarea instituțională; • proceduri necesare inițierii, monitorizării și revizuirii periodice a programelor și activităților desfășurate ce se realizează prin revizuirea periodică a ofertei educaționale; • proceduri referitoare la evaluarea rezultatelor învățării ce urmăresc optimizarea procedurilor de evaluare a procesului educațional; • proceduri pentru evaluare periodică a cadrelor didactice; • accesul la resurse adecvate învățării prin îmbunătățirea accesului la resursele de educație a tuturor; • baza de date actualizează sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității prin realizarea unei astfel de baze; 	

- transparența informațională referitoare la programele de studii, al certificatelor, diplomelor și calificărilor, fapt ce presupune asigurarea accesului la informație;
- funcționarea structurilor de asigurare a calității educației prin constituirea comisiei de evaluare și asigurare a calității și funcționalitatea acesteia.

Sursa: adaptare după „Structura comună a standardelor și standardelor de referință”

Managerii instituțiilor de învățământ sunt considerați direct responsabili de calitatea educației furnizate de organizația de învățământ pe care o conduc. În acest mod, la nivelul fiecărei organizații școlare din România, există o comisie pentru evaluarea și asigurarea calității, care se ocupă cu elaborarea și adoptarea propriei strategii și propriului regulament de funcționare pentru evaluarea și asigurarea calității. Evaluarea internă sau autoevaluarea procesului educațional la nivelul unității de învățământ se realizează pe baza standardelor naționale proprii de calitate, și se obține astfel o bază de date necesară pentru cunoașterea valorii adăugate, a judecării schimbărilor și a proiectării dezvoltării instituționale ulterioare. Evaluarea internă trebuie să fie transparentă, realistă și corectă, utilă pentru identificarea slăbiciunilor sau a punctelor slabe și proiectarea dezvoltării instituționale în viitor, a unității de învățământ. În vederea realizării unui învățământ de calitate, de performanță, pentru continuarea tradiției școlii românești, fiecare organizație școlară trebuie să-și propună valori și principii în domeniul calității educației, cum ar fi:

- pregătirea unor absolvenților apti de a utiliza cunoștințele variate cu șanse reale de reușită pe piața muncii și care să le determine o educație pe termen lung;
- asigurarea unui climat de muncă responsabil și a respectului reciproc, pentru ca toți participanții la procesul educațional să-și valorifice potențialul și capacitățile;
- formarea capacităților cognitive și a abilităților profesionale, asimilarea și practicarea consecventă a valorilor morale, estetice și civice care să contribuie la dezvoltarea personalității elevilor;
- asigurarea creșterii performanțelor procesului educațional printr-o activitate de cercetare științifică în concordanță cu nevoile și așteptările elevilor, părinților și comunității locale prin implicarea atât a personalului didactic cât și a elevilor;
- încurajarea implicării întregului personal al unității de învățământ și al elevilor în cunoașterea, înțelegerea și îmbunătățirea întregului proces educațional din unitate;
- utilizarea tehnologiei informației și comunicării, ca suport al îmbunătățirii continue a calității procesului educațional, de către întregul personal angajat și la toate nivelurile de organizare managerială.

Comisia de evaluare și asigurare a calității, prin regulamentul propriu, prin standardele, criteriile și indicatorii propuși spre a fi utilizați, trebuie să direcționeze mersul calității, cât și dezvoltarea în viitor, a unității de învățământ. Implementarea managementului calității în fiecare unitate școlară va conduce la crearea unor noi

modele de gândire și de comportament, la schimbarea mentalității și atitudinii față de muncă, efectele conducând la îmbunătățirea continuă a tuturor proceselor și activităților educaționale școlare și extrașcolare.

Evaluarea externă a calității educației unei organizații școlare va face referire la evaluarea capacității instituționale a unității de învățământ de a educa, la evaluarea managementului calității la nivel instituțional, la evaluarea eficacității educaționale a unității de învățământ, evaluarea programelor pentru studiu, evaluarea comparativă trans-instituțională a programelor oferite de furnizorii de educație, evaluarea corelației dintre evaluarea internă și situația reală;

Evaluarea externă a calității educației se realizează de către departamentele speciale ale agenției specializate în domeniu, cu condiția respectării normelor de calitate educațională fundamentate de agenție

Ceea ce se arată dificil în analiza sistemului de management al unei instituții educaționale se referă la multitudinea factorilor, funcțiunilor, componentelor și structurilor de management care trebuie avute în vedere în analiză, elemente definitorii pentru buna funcționare în ansamblu a sistemului. Pentru a se putea realiza un profil al unității de învățământ, performanța generală a acesteia trebuie privită ca o funcție a corelării dintre capacitățile ei organizatorice, motivația generală a instituției și mediul extern. Pe lângă acesta, trebuie să se țină seama și de modul de funcționare al organizației, ca factor de realizare a productivității membrilor ei. Cantitatea și calitatea analizei realizate se consideră a fi decisivă pentru realizarea misiunii instituției.

Educația a avut mereu o influență formativă reductabilă asupra societății, totuși instrumentele sale au căpătat noi dimensiuni ca rezultat al globalizării și al revoluției cunoașterii. Pe termen lung, strategiile pentru creșterea competitivității economice, prosperității și coeziunii sociale în Uniunea Europeană (UE), au avut și au ca bază educația și pregătirea.

În sprijinul demersului de cercetare științifică prezentat, se impune așadar realizarea unei model de dezvoltare a managementului calității.

Prezentarea Modelului de Perfecționare a Managementului Calități

Modelul propus se bazează pe o abordare complexă a managementului calității care să ofere atât instrumente de autoevaluare cât și modalități de abordare a creșterii calității. Direcțiile de abordare rezultate în urma studiului realizat sunt complexe și vizează toate compartimentele organizației școlare. Modelul este formulat pe următoarele componente finalitățile educației, formarea profilului absolventului, leadership, management bazat pe proces, personal didactic de calitate, inovare continuă, parteneriate, implicare socială. Modelul a avut ca punct de pornire modelul de ecelență EFQM care este folosit pentru evaluarea organizației din perspectiva calității. Are abordări variate ceea ce a permis folosirea ca punct de plecare în perfecționarea managementului calității în organizațiile școlare. Astfel se realizează o corelație între managementul organizației școlare și direcțiile și tendințele europene în privința calității. În realizarea modelului s-au parcurs conceptele într-o abordare adaptată sistemului și contextului educațional și social al învățământului românesc.

Finalitățile educației sunt reprezentate de valorile ce determină proiectarea tuturor activităților

realizate la nivelul sistemului educațional. Acestea determină evoluția și calitatea sistemului educațional pe termen mediu și lung și ilustrează dezvoltarea societății în ansamblu. Maximul finalităților educaționale îl reprezintă idealul determinat de tendințele actuale ale evoluției calității în educație, în context european. Atingerea idealului se realizează prin valorificarea oportunităților actuale ale învățământului românesc și identificarea necesităților particulare ale organizației școlare. Simpla preluare a modelelor europene și impunerea lor în învățământul românesc nu reprezintă soluția dezvoltării sistemului educațional. Pentru atingerea finalităților vizate este necesară identificarea indicatorilor care duc la stabilirea oportunităților. Aceștia asigură o radiografiere a stării reale a sistemului educațional, găsirea unor soluții adecvate rezolvării situațiilor problematice și stabilirea unor planuri de dezvoltare generale sau pe compartimente, în funcție de particularitățile fiecărei organizații școlare. Se recomandă folosirea resurselor externe care pot asigura atingerea idealului. Pentru atingerea finalităților sunt politici educaționale realizate la nivelul sistemului care să susțină particularizarea idealului la nivelul fiecărei organizații. Idealul educațional se reflectă în scopul pedagogic al sistemului. Pentru atingerea idealului scopurile pedagogice trebuie să dezvolte un caracter practic, strategic și tactic – operațional. Aspectul practic este dat de direcțiile de acțiune care conțin planificarea structurală a procesului educațional într-o anumită etapă.

Aspectul strategic dezvoltă direcțiile de inovare și perfecționare a sistemului, iar aspectul operațional ilustrează materializarea obiectivelor generale în proiectarea de natură pedagogică realizată la nivelul organizației școlare.

Astfel scopul educației influențează componentele sistemului educațional care determină dezvoltarea procesului educațional prin realizarea Planului de Dezvoltare Instituțională și a programelor școlare. Idealul în educația contemporană îl reprezintă modelul excelenței către care aspiră organizația școlară. Acesta se stabilește în timp și implică întreg sistemul. Scopurile educației cuprind acțiunile desfășurate pentru formarea individului. Obiectivele cuprind rezultatele așteptate. Ele pot fi cognitive, afective, comportamentale.

Scopul educației este formulat în obiectivul general existent la nivelul procesului, cât și la nivelul organizației și vizează dezvoltarea tiparului educațional. Corelat cu obiectivul general se formulează obiectivele specifice, care reprezintă valorile și competențele urmărite în procesul educațional.

Obiectivele specifice formulează conținuturile generale, formele educației, conținuturile specifice. Operaționalizarea obiectivelor se bazează pe acțiunile vizate la nivelul activității didactice.

Idealul în educația contemporană îl reprezintă formarea forței de muncă capabile să se integreze pe piața muncii, să găsească soluții la numeroasele probleme ale societății, să dea dovadă de profesionalism și să emane valori morale și sociale. Pentru acestea, la nivelul organizației școlare sunt gândite acțiuni și obiective menite să ducă la îndeplinirea idealului.

Scopurile educației sunt reprezentate de strategia de dezvoltare, de deciziile reflectate la nivelul curriculumului, de planificarea și organizarea activității educaționale. Obiectivul este definit prin formularea profilului absolventului bazat pe competențe și stipulat și în direcții de dezvoltare europene.

Procesul educației reprezintă finalitățile reflectate în activitatea didactică prin care se formează personalitatea individului. Relevante pentru procesul educațional sunt documentele școlare, atât cele ce reglementează activitatea internă a organizației școlare, cât și cele ce reglementează activitatea sistemului, în ansamblu. În privința dezvoltării curriculare s-a urmărit dezvoltarea competențelor. Această abordare este relevantă pentru actualul context socio-economic național și european, deoarece asigură formarea forței de muncă aptă să se integreze pe piața muncii. Minusul care trebuie remediat este reprezentat de abordarea și dezvoltarea transdisciplinară a competențelor. Acest aspect duce la un consum mare de resurse educaționale și intelectuale, atât din partea organizației școlare, cât și din partea educabilului.

Formarea profilului absolventului este o componentă de reglare a curriculumului, ce completează finalitățile sistemului educațional. Profilul absolventului, în funcție de nivelul de absolvire, cuprinde rezultatele învățării pe baza cărora se probează nivelul calificării profesionale și integrarea pe piața muncii. Profilul de formare cuprinde cunoștințele, atitudinile și competențele achiziționate de absolvent la finalul unui ciclu de învățare. Generalizând, competențele se referă la:

- ✓ judecata critică bazată pe gândire creativă
- ✓ gândire strategică în plan personal
- ✓ comunicare eficientă și cu valențe complexe
- ✓ conștientizarea apartenenței la o comunitate socială, morală, intelectuală
- ✓ capacitatea de adaptare
- ✓ utilizarea tehnologiei
- ✓ capacitate de valorizare și investigare
- ✓ capacitatea de selecție și interiorizare a valorilor morale și sociale

Nivelul de calificare respectă standardele și descriptorii în domeniu și arată în ce măsură a fost atins idealul de educație. Așteptările formulate de societate sunt evidențiate prin competențele transversale care trebuie să se regăsească în formarea absolventului. Competențele transversale sunt relevante atât pentru atingerea dezideratelor naționale, cât și a celor europene, în privința calității educației. Aceste competențe ilustrează aspecte variate ale vieții din perspectivă socială și economică. Analiza transversală a competențelor ilustrează modalitatea de transmitere integrată a cunoștințelor, de formare a abilităților, de interiorizare a valorilor și de formare a atitudinilor. Din această perspectivă, se recomandă proiectarea unui sistem comun de competențe cheie la nivelul curriculumului, care să reflecte o sinteză la nivelul disciplinelor de studiu și care să se adapteze particularităților sistemului, organizației și individului. O astfel de abordare a profilului de formare a absolventului duce la creșterea calității în sistemul educațional. Abordarea transdisciplinară a competențelor cheie se poate realiza prin:

- observație și analiză a fenomenelor, manifestărilor, a atitudinii față de informație la nivel transdisciplinar
- investigarea, experimentarea informației la nivel transdisciplinar
- dezvoltarea gândirii critice prin analiză și sinteză a informației
- operaționalizarea și transpunerea în situații concrete a informațiilor transdisciplinare

Această abordare transdisciplinară a competențelor asigură formarea unei personalități de calitate capabilă să se adapteze conceptului de mobilitate profesională astfel încât să învețe pe tot parcursul vieții și să rămână competitiv pe piața muncii.

Leadership-ul este garantul perfecționării managementului calității în organizațiile școlare. Conceptul se regăsește atât la nivel managerial, cât și la nivelul cadrului didactic, care este managerul actului didactic. Dacă pornim de la concepția că perfecționarea managementului calității se realizează de jos în sus, atunci menirea de lider îi revine cadrului didactic. Profesorul – lider dă dovadă de viziune, de inspirație și are motivația de a-i inspira și pe elevii săi. Abordarea inovatoare se referă la profesorul – lider educațional, un model atât pentru colegi cât și pentru elevi. Putem aduce în discuție un leadership integrat, care să ducă la atingerea finalităților educației. Dezvoltarea personală vizează formarea și dezvoltarea competențelor cheie ale cadrului didactic. Această perspectivă are ca finalitate realizarea profilului profesional al cadrului didactic, dar și a managerului.

Dezvoltarea profesorului lider la nivelul ariei curriculare asigură diseminarea exemplor de bună practică în educație, dezvoltarea mentoratului pentru profesorii debutanți, a colaborării transversale în interiorul organizației, dar și în cadrul sistemului. Acesta ajută la îmbunătățirea procesului educațional și a procesului managerial la nivelul organizației. În ceea ce privește abordarea managerului din perspectiva de lider educațional este nevoie de înțelegere clară a celor două noțiuni. Managerul – lider educațional trebuie să cunoască toate mecanismele care să determine angajații să se implice în atingerea obiectivelor organizației. El trebuie să spargă barierele distanței determinate de funcție și să dezvolte și componenta emoțională a relației.

Conducerea se realizează prin empatie, înțelegere și colaborare. Realizarea climatului de conducere pe baze democratice se realizează prin evidențierea valorii tuturor membrilor în scopul de a obține performanțele propuse prin obiective.

Profilul managerului – lider educațional cuprinde existența viziunii strategice, valorificarea eficientă a resurselor, dezvoltarea calității, cooperare și coerență. El comunică cu angajații și împreună stabilesc direcția de schimbare sau inovare în organizație. Succesul în cadrul organizației depinde de capacitatea managementului de a deveni leadership. Pentru perfecționarea calității, managerul implică toți membrii organizației și pentru aceasta tot el trebuie să îi motiveze. La rândul său, organizația trebuie să îi sprijine pe lideri, iar aceștia sunt modele în cadrul organizației.

Implementarea leadershipului în organizația școlară este o etapă în perfecționarea managementului calității. Liderii sunt cei care dau vigoare organizației și prin implicarea lor insuflă valoare și dorința de calitate. Liderul se implică activ și permanent în ceea ce se face, nu are doar așteptări și viziune.

Calitatea de a fi lider este dată de capacitatea de a promova schimbarea, de a o susține, de a o controla cu autoritate nonformală.

Managementul bazat pe proiecte se referă la folosirea eficientă a tuturor resurselor pentru atingerea obiectivelor. Astfel, se dezvoltă un mecanism de dezvoltare a organizației școlare. Proiectul se referă la activități desfășurate după un plan prestabilit cu scopul atingerii obiectivelor, pe un termen clar. Proiectul este format din obiective și activități coordonate și corelate pentru atingerea performanțelor vizate. În realizarea proiectului sunt precizate reursele necesare și ciclul de viață al proiectului. Se proiectează activități variate, interconectate cu o proiecție temporală precisă, cu resurse clare care să asigure atingerea obiectivelor. Etapele parcurse în cadrul managementului prin proiecte se referă la proiectare, monitorizare, evaluare și îmbunătățirea activităților.

Un rol important în implementarea acestui tip de management îl are managerul, prin capacitatea de a media și coordona activitățile stabilite. Implementarea managementului prin proiecte oferă posibilitatea de a se rezolva diversele probleme ale organizației școlare, inclusiv problema calității. Realizarea structurii organizatorice apte să favorizeze perfecționarea managementului calității și favorizarea colaborării între organizațiile școlare realizează premisele dezvoltării unui management de calitate. Un rol important îl are stabilirea obiectivului, deoarece în funcție de acesta se hotărăște și strategia și metodele ce vor fi folosite. În perfecționarea managementului calității din organizațiile școlare, obiectivul central îl reprezintă calitatea, iar managerul gândește strategia de creștere a calității și metodele pe care le poate aplica în implementarea strategiei. Pe parcursul etapelor de atingere a obiectivului au loc evaluări intermediare pe baza cărora se realizează corecturile. Astfel, se pot prevedea și evita anumite probleme, impedimente sau riscuri care apar în desfășurarea proiectului. Monitorizarea internă a proiectului permite chiar intervenția asupra obiectivului sau a sarcinilor. Pentru eficiența managementului prin proiecte este necesară o abordare echilibrată între obiective, monitorizarea acțiunilor îndeplinite, realizarea evaluării interne și comunicarea între membrii organizației. În organizarea internă un rol important îl are Comisia de Evaluare și Asigurare a Calității. Aceasta are un rol extins în privința realizării și evaluării calității în organizațiile școlare, coordonează realizarea și aplicarea procedurilor, asigură implementarea managementului calității și tot ea propune măsuri de îmbunătățire a calității. Prin intermediul acestei comisii se implementează managementul prin proiecte la nivelul organizației școlare și tot ea asigură succesul proiectelor implementate. Managementul bazat pe proiecte are un impact mare asupra calității, deoarece permite intervenția asupra rezultatelor în timpul desfășurării proiectului, sunt folosite instrumente speciale în realizarea acestuia, are definite clar sarcinile, nu consumă resurse temporale suplimentare.

Pregătirea didactică de calitate este esențială pentru obținerea calității în organizațiile școlare. Urmând direcția europeană de învățare pe tot parcursul vieții, personalul didactic din învățământul românesc parcurge un stagiul de formare inițială în cadrul universitar de specialitate, după care are la dispoziție cursuri de perfecționare profesională. Acestea sunt atât de perfecționare a pregătirii de specialitate, cât și de reconversie profesională. Prin formarea și perfecționarea pe tot parcursul vieții sunt actualizate și dezvoltate competențe care să permită realizarea actului didactic. Evaluarea achizițiilor prin formarea continuă se bazează pe sistemul de credite, pe valoarea competențelor achiziționate, pe realizarea unui portofoliu didactic.

Formarea personalului didactic se realizează conform analizei nevoilor de formare pentru realizarea procesului educațional, prin analiza contextului socio – pedagogic, în corelație cu obiectivele de dezvoltare instituțională. O nouă abordare a formării profesionale este necesară pentru asigurarea calității în organizațiile școlare. Este necesară realizarea unui profil al cadrului didactic care să cuprindă competențe cheie ce vor asigura autonomia profesională și asumarea responsabilităților profesiei în contextul schimbării paradigmei în educație. O formare de calitate a personalului din educație poate asigura modele într-o societate în continuă mobilitate. Este necesară profesionalizarea carierei de cadru didactic și formarea forței de muncă din educație conform standardelor profesionale. Politicile europene în privința formării profesionale a personalului didactic se axează pe formarea și păstrarea în învățământ a personalului calificat și motivat. Profesorii sunt cheia evoluției și reformei sistemului.

Calitatea corpului didactic are un rol important în creșterea calității procesului educațional și de formare a absolventului și trebuie să fie prioritară în strategia de îmbunătățire a calității educației. Profesionalizarea carierei didactice are la bază principiile comune la nivel european care subliniază necesitatea pregătirii universitare de calitate, dezvoltarea mentalității de învățare pe tot parcursul vieții, profesia mobilă, dezvoltarea parteneriatelor profesionale. Cadrul didactic desfășoară o activitate practică, dar trebuie să manifeste deschidere și pentru cercetare și inovare, aspecte ce îi permit să se coreleze cu dezvoltarea permanentă a societății. Activitatea didactică se desfășoară pe trei arii de dezvoltare, pornind de la informatizare, tehnologizare și cunoaștere, continuând cu parteneriate educaționale și finalizând cu activități sociale. Aceste serii au în comun valori care asigură coeziunea socială. Profesorul dezvoltă parteneriate educaționale cu părinții, elevii, comunitatea locală, instituții și grupuri diverse.

Inovația permanentă asigură calitatea educației. Prin inovație permanentă în educație se asigură și dezvoltarea economică a societății. Inovarea duce la perfecționarea sistemului educațional și la îmbunătățirea managementului calității în organizațiile școlare. Prin inovare se urmărește formarea unei gândiri creative și dezvoltarea abilităților și competențelor educabililor în așa fel încât să satisfacă cerințele societății moderne. Prin inovare se răspunde la problemele existente în sistemul educațional. Inovarea este corelată cu schimbarea paradigmei managementului educațional și vizează o componentă curriculară referitoare la schimbările realizate la nivelul programelor de studiu, o componentă pedagogică axată pe actul didactic și metodele moderne de abordare

a predării- învățării- evaluării, și o componentă organizațională care se reflectă în actul managerial. Inovația este un proces ce se desfășoară atât la nivelul sistemului, cât și la nivelul organizației.

Scopul introducerii ideilor inovative este ameliorarea problemelor existente în sistem, creșterea gradului de educație al populației, a duratei de viață școlară, de obținere a performanței. Pentru aceasta, inovarea trebuie să fie de durată și complexă. Factorii ce determină inovația se referă la conștientizarea nevoii de schimbare, deschiderea pentru schimbare a celor implicați, realizarea unei strategii de schimbare. Inovarea este determinată și de climatul organizațional, de implicarea managerului organizației de atitudinea și motivația favorabilă schimbării a tuturor factorilor implicați. Privită în ansamblu inovarea în educație este un proces de sistem care implică descentralizare, colaborare și realizarea parteneriatelor. Inovarea procesului didactic pentru realizarea unor produse apte să se integreze pe piața muncii, inovarea curriculară prin introducerea educației antreprenoriale, formare profesională de calitate a cadrelor didactice sunt direcțiile de schimbare a paradigmei managementului calității în organizațiile școlare.

Parteneriatul este o modalitate de dezvoltare a organizației școlare. Organizația școlară este un sistem deschis capabil să interacționeze cu toate componentele mediului extern. Pentru o interacțiune eficientă sunt necesare valori comune, strategii de dezvoltare în aceeași direcție. Parteneriatul educațional se adresează atât personalului din educație, educabililor, părinților cât și organizațiilor, asociațiilor, agenților economici, autorități locale. Școala trebuie să inițieze aceste parteneriate și pentru aceasta trebuie să existe spiritul de colaborare, cooperare, un management deschis și flexibil. Spre deosebire de alte organizații, cea școlară se evidențiază prin existența unor finalități specifice, existența unor resurse, caracter procesual în luarea deciziilor, o structură organizațională specifică, un management bazat pe valori, principii, norme, standarde.

Parteneriatul școală- elev asigură implicarea elevilor în procesul de decizie, prin construirea unei relații democratice și susținerea tuturor inițiativelor valoroase ale elevilor. Creșterea prestigiului școlii se poate realiza prin implicarea activă a elevilor în viața școlii. Acest parteneriat este posibil prin schimbarea mentalității cadrelor didactice și încurajarea exprimării opiniei elevilor în legătură cu actul decizional. Parteneriatul școală-familie este un aspect sensibil în care se simte cel mai mult nevoia de schimbare. În societatea contemporană se observă tendința familiei de a delega școlii întreaga responsabilitate de formare și educare a copiilor. Familia este mediul de educație nonformală care își pune amprenta asupra personalității copilului. Școala trebuie să inițieze și în acest caz parteneriate reale și active care să aibă ca finalitate un produs educațional de calitate. Barierele care apar în realizarea acestui parteneriat țin de comunicare, mentalitate, interes, implicare, grad de educație și cultură al familiei. Eficientizarea parteneriatului școală – familie depinde de desciderea și flexibilitatea managementului școlar, existența unei strategii de colaborare. Realizarea eficientă a parteneriatului școală- familie este o altă modalitate de sporire a credibilității organizației școlare. Parteneriatul școală- comunitatea locală se bazează pe interesul comun de dezvoltare economică a comunității și a societății.

Există tendința de subordonare a școlii față de autoritățile locale, aspect greșit, pe care școala este datoră să îl schimbe. Realizarea unui parteneriat real și normal între cele două entități revine în sarcina școlii și a managerilor școlari, prin implicarea membrilor desemnați de autoritatea locală în procesul managerial. Parteneriatul cu organizații nonguvernamentale se adresează orientării vocaționale a elevilor, îmbunătățirii relației cu familia, obținerii unor resurse materiale suplimentare. Prin astfel de parteneriate se pot aduce ca beneficii o educație comunitară, perfecționarea resursei umane, promovarea imaginii organizației școlare. Nevoile de educație ale societății sunt satisfăcute de școală prin realizarea parteneriatelor. Se dezvoltă astfel spiritul antreprenorial, de cooperare, de comunicare, sunt depășite prejudecăți și sunt încurajate inițiativele valoroase.

Rolul cel mai impotrânt îl are managerul care proiectează, planifică, organizează și monitorizează parteneriatele desfășurate de școală. Acestea duc la creșterea calității în educație, la scăderea abandonului școlar, a egalității de șanse, formare forței de muncă de calitate.

Implicarea socială se referă la responsabilitatea școlii de a forma un absolvent care să se încadreze în societate și, pe de altă parte, să ofere modele de comportamente sociale. Se vorbește de misiunea școlii prin referire la aspectul științific prin care se dezvoltă baza de cunoștințe și informații, o misiune civică prin care se asigură egalitatea șanselor și incluziunea socială, o misiune economică ce asigură forța de muncă viitoare și o misiune a dezvoltării personalității individului. Realitățile educației contemporane prezintă trei tendințe referitoare la dezvoltarea dimensiunilor de educație, o educație permanentă și o educație intensă. Aceste aspecte au dus la transformarea școlii din sursă de informare în sursă de formare. Integrarea socială a absolvenților este influențată de calitate școlii absolvite. Finalitățile vizate de școală se referă la pregătirea intelectuală, profesională, socială și morală a absolventului capabil de o conduită agreeată în societate.

Tendința inovatoare constă în dezvoltarea complexă a personalității educabilului astfel încât să fie capabil să se adapteze permanent la cerințele unei societăți în schimbare. Din punct de vedere social, școala trebuie să ofere contextul prielnic dezvoltării și învățării în scopul înțelegerii complexității societății contemporane. Se evidențiază necesitatea dezvoltării unei școli de calitate care să formeze cetățeni de calitate. O școală de calitate, cu un climat de respect și cooperare determină scăderea numărului de absolvenți care la maturitate se abat de la norme și promovează false valori. Școala este un mediu democratic care oferă un model de viață, de planificare a muncii, de proiectare a idealului. Un rol important îl au activitățile extrașcolare prin care elevii sunt puși în fața unor activități educative și de recreere din care obțin informații relevante pentru viață. În cadrul organizației școlare individului i se oferă o educație religioasă, estetică, moral-civică ce-i deschide noi orizonturi de gândire și dezvoltare. În cadrul școlii se asigură dezvoltarea complexă și funcțională a individului necesară integrării în societate. Rolul social al organizației școlare este susținut prin demersul managerial de calitate.

Rezultatele vizate în urma implementării modelului de perfecționare a managementului calității în organizațiile școlare:

- ❖ dezvoltarea indicatorilor de performanță bazați pe nevoile și așteptările beneficiarilor

- ❖ stabilirea direcțiilor de dezvoltare a organizației școlare
- ❖ dezvoltarea unei strategii de dezvoltare
- ❖ creșterea calității în toate compartimentele organizației școlare
- ❖ identificarea oportunităților de dezvoltare, dar și vulnerabilităților organizației școlare
- ❖ obținerea unui feed-back prin evaluare permanentă
- ❖ crește gradul de implicare a întregului personal în perfecționarea managementului calității
- ❖ creșterea motivației personalului în implicarea schimbării paradigmei managementului calității
- ❖ colaborarea eficientă între toate compartimentele organizației școlare
- ❖ satisfacerea nevoilor și așteptărilor angajaților
- ❖ satisfacerea nevoilor și așteptărilor societății
- ❖ creșterea credibilității organizației școlare
- ❖ atragerea resursei umane de calitate
- ❖ schimbarea mentalității personalului din organizațiile școlare
- ❖ deschiderea către inovare
- ❖ coeziune și incluziune socială
- ❖ dezvoltare economică durabilă

Bibliografie

- Bloom, N., Lemos, R., Sadun, R., Van Reenen, J., *Does Management Matter in Schools*, Economic Journal, Royal Economic Society, vol. 0(584), 2015
- Cristea S., *Management strategic în educație*, Revista Didactica Pro, nr. 1(89), 2015
- Cornescu, V., Mihăilescu, I., Stanciu, S., *Managementul organizației*, Editura All Beck, București, 2003
- Cornescu. V., Marinescu, P., Curteanu, D., Toma, S., *Management*, București, Editura Universității București, 2003
- Iosifescu, C. S., Mihaila, C. V., Novak, C., Paraschiva G. A., *Raport privind starea calității în sistemul de învățământ preuniversitar din Romania*, 2012
- ***Management educational, vol I-II, Institutul Român de Management Educațional, CDRMO, Iași,
- ***Management educațional pentru instituțiile de învățământ, MEC, Institutul de Științele Educației, Proiectul de reformă a Învățământului Preuniversitar, București

INFLUENȚA LIMBII ENGLEZE ASUPRA LIMBII ROMÂNE

Prof. POPA Marius,
Școala Gimnazială Lungulețu Nr.2

A. Influența engleză asupra limbii române are o vechime de peste un secol și jumătate, timp în care s-a exercitat la început mai puțin direct și mai mult prin intermediul altor limbi, în special franceză. Pentru secolul trecut, chiar dacă nu cercetăm presa și alte documente de epocă, avem mărturia operelor literare ale lui Costache Negruzzi, Ion Ghica și, ceva mai târziu, Ion Luca Caragiale, cu renumitele sale *High Life* și *Five o'clock*.

Costache Negruzzi, în *Păcatele tinereților*, observa cu ironie, dar mai ales cu premoniție:

„Așadar, am fost pe rând turcomani, grecomani sau Domnul știe ce încă; acum, din mila lui Dumnezeu, suntem franțezomani; poate curând vom trece și Manha în vreun balon aerostatic și atunci ne vei vedea anglomani”.

Destul de puternică în anumite limbaje funcționale (economie, sport, cinematografie, viață mondenă) în prima jumătate a secolului al XX-lea – ceea ce se poate vedea din lucrările de sinteză ale lui Sextil Pușcariu și Iorgu Iordan, influența engleză s-a dezvoltat mult după al doilea război mondial, oricâte frâne i s-au pus în regimul totalitar.

Pentru ponderea ei în deceniile trecute, se amintește faptul că, prin anii '70, când s-au deschis magazine universale numite BIG, denumirea a fost percepută ca reprezentând adjectivul englezesc cu sensul „mare”, deși ea era o siglă formată din inițialele cuvintelor românești *băcănie, industriale, gospodărie*; faptul că așa a fost înțeleasă denumirea de către mulți vorbitori arată familiarizarea lor cu limba engleză.

Creșterea actuală a influenței engleze vine în continuarea unui proces îndelungat. Majoritatea anglicismelor de care se face caz astăzi, în măsura în care nu denumesc realități recente, sunt atestate în limba română cu mult timp înainte de 1989, ceea ce poate constata oricine din *Dicționarul de neologisme* de Florin Marcu și Constant Maneca (ediția a III-a, 1978), *Dicționarul de cuvinte recente* de Florica Dimitrescu (1982), *Dicționarul explicativ al limbii române (DEX)*, din prima ediție (1975) și mai ales din *Suplimentul* său (1988), care, de curând, au fost comasate în ediția a II-a (1996). Cum era și firesc, aceste dicționare nu au inclus și anglicismele cu circulație restrânsă la anumite cercuri.

B. Influența engleză nu este un fenomen lingvistic legat de anumite structuri politice, ci un fenomen internațional (european și mondial) cu multiple explicații. La Paris, Roma, Berlin sau Atena sunt tot atâtea firme scrise în engleză sau în pseudoengleză ca și la noi, iar cuvintele împrumutate în limbile respective sunt cam aceleași. Guiraud dă exemplul cuvântului *coca-cola* și spune despre limba franceză că „americanizarea limbii (...) este consecința americanizării obiceiurilor”.

Acest fenomen are loc în mai multe limbi, în limba română fiind o consecință a modernizării noastre, a drumului spre internaționalizarea limbajului. Nu este sau nu mai este un mod de viață american, pentru că

pe toate continentele acum se mănâncă *hamburger-i*, *snacks-uri*, *sandvișuri* și *sticksuri*, se bea *whisky* așa cum se bea *brandy*, *coniac* și *șampanie*, se lucrează la *computer*, se trimit scrisori prin *fax*, se schimbă bani la *exchange house* sau *office*, tot ce cumpărăm poartă inscripția *best*, adolescenții de peste tot ascultă muzică *soul*, *pop*, *rock*, *punk* și poartă *blue-jeans* și dansează *blues*, peste tot în lume se joacă *fotbal* și *tenis* și lista ar putea continua.

Franceza s-a confruntat cu invazia anglicismelor încă din anii '50. Reacția lingviștilor s-a concretizat într-o serie de lucrări al căror numitor comun este atitudinea puristă, culminând cu propuneri legislative menite să protejeze limba națională. Cea mai cunoscută din această serie rămâne lucrarea lui R. Étiemble care a impus termenul *franglais* pentru a desemna idiomul hibrid rezultat din împeștrirea francezei cu anumite cuvinte, frazeologisme și elemente de compunere anglo-americe. Anglomania este prezentată de Étiemble ca o epidemie periculoasă, care a contaminat toate sectoarele limbii lui Molière (lexicul, procedeele de formare a cuvintelor, morfosintaxa).

Îmbinând rigoarea cercetătorului cu violența pamfletarului, autorul acuză „martirizarea” limbii franceze în presă și în jargonul publicitar (numai în sloganurile publicitare ale anului 1961, Étiemble a inventariat 1300 de cuvinte de origine anglo-americană). Confruntat cu dilema „*liberalism sau dirijism?*”, autorul citat propune o serie de măsuri drastice pentru terapia acestei „*maladii reale și grave a limbii franceze*”, realizabile – în opinia sa – prin acțiunea conjugată a școlii, a mijloacelor de informare în masă și a Academiei.

În termeni și mai severi, anglomania este considerată de Felix de Grand Combe „*o rătăcire deplorabilă și antipatriotică*”, o manifestare din sfera „*patologiei mentale*”, având drept principală cauză „*veleitarismul intelectual*”. Folosirea abuzivă a anglicismelor generează fenomenul de „*inflație stilistică*”, specific stilului publicistic (preponderent în rubricile de publicitate și în cele sportive).

În acest sens, René Georjin afirmă:

„*Nu putem și nu trebuie să pierdem din vedere că în limbă, ca și în economie, inflația prelungită duce la devalorizare. Este o dovadă de înțelepciune să păstrăm întotdeauna măsura și respectul pentru limba noastră*”.

Atitudinea de respingere a influenței engleze este un fenomen internațional, european cel puțin. Ca model, ni se propune cel francez – de legiferare a opoziției față de anglicisme - care, de fapt, este un antimodel, întrucât toate protestele împotriva franglezei și toate măsurile oficiale, legislative, constând în interdicții de folosire în public a cuvintelor de origine engleză neaprobate prin anumite liste și în sugestii de înlocuire a unor împrumuturi cu echivalente existente sau create ad-hoc, au eșuat, în fapt.

Insuccesul lor rezultă indirect din edițiile recente ale dicționarilor franceze de uz curent, care înregistrează numeroase anglicisme, comune și românei, de obicei cu grafia originală și adaptate sau nu, ca pronunțare, cu menționarea indicațiilor normative impuse. De exemplu, în *Petit Larousse*, 1990: *marketing*

(recomandare oficială: *mercatique*); *merchandising* - anglicism nerecomandat (*marchandisage* – în *Petit Robert*, 1984, soluții parțial diferite etc.).

De altfel, multe dintre soluțiile oficiale date în hotărâri legislative franceze pentru înlocuirea unor anglicisme au fost din capul locului criticate ca inacceptabile, mai ales prin lungimea sau/și tehnicismul lor; de exemplu, pentru *video-clip* se propunea înlocuirea cu *bande vidéo promotionelle*, iar pentru *compact-disc*, îmbinarea *disque audionumérique*, care sigur erau mult mai greu de folosit.

Putem spune că mulțimea anglicismelor și americanismelor pătrunse în franceză a impus publicarea unui *dicționar de termeni „la modă”* (după părerea lui Jean Guiraud, Pierre Pamart și Jean Riverain) și a unei *antologii de texte legislative* menite să apere limba de invazia cuvintelor de origine engleză. Ultima lucrare include lista de termeni recomandați oficial spre a înlocui anglicismele considerate indezirabile în cadrul unor terminologii (de exemplu, se propun termenii francezi *cadreur*, *industrie du spectacle*, *palmarès*, *animateur*, *moyen*, *postsonorisation* ca echivalentele pentru anglicismele *cameraman*, *show-business*, *hit-parade*, *disk-jockey*, *media*, *play-back*).

În Europa de Est, în general, ritmul de pătrundere a anglicismelor s-a accelerat o dată cu ieșirea țărilor respective din sfera totalitarismului izolaționist și cu abandonarea așa-zisei „limbi de lemn”. Între vocile care au criticat vehement invazia de anglicisme, pot fi menționați celebrul scriitor Alexandr Soljenițin, scriitorul și publicistul Octavian Paler, poetul Geo Dumitrescu, dar și simpli cetățeni care au adresat protestele lor, de regulă exagerate, unor publicații centrale.

Atenția cercetătorilor români s-a concentrat, deocamdată, mai mult asupra aspectelor strict lingvistice, dintr-o perspectivă predominant descriptivă. Printre acestea se numără: etimologia, căile de pătrundere în română, sferile de circulație, adaptarea grafică, fonetică și morfologică, modul de înregistrare în dicționare.

C. Influența engleză nu este un fenomen în sine negativ, nu are de ce să fie considerată mai periculoasă decât alte influențe străine care s-au exercitat și exercită încă asupra limbii noastre (se poate exemplifica prin franțuzisme ca verbele *a achiesa*, *a antama*, *a disipa*, *a efasa* și *a ranforsa*, care sunt la fel de „străine” ca și anglicismele de ultimă oră). Cunoscută fiind marea ospitalitate a românei, dublată de capacitatea ei de asimilare / integrare a împrumuturilor până și în mediu alofon, este de presupus că anglicizarea – greșit numită de unii *anglofonizare*, ba chiar *anglicanizare*! – va fi depășită așa cum au fost depășite în timp slavizarea, grecizarea, rusificarea, italianizarea sau francizarea, acestea fiind numai unele dintre influențele suferite de limba română.

D. Este drept că – spre deosebire de franceză și italiană, dar nu și de greacă sau de limbile slave – limba engleză aparține altei familii de limbi decât româna și, de aceea, împrumuturile din ea pot pune mai multe probleme de acceptare și de adaptare. În legătură cu aparenta lipsă de afinitate între română și engleză, limbi neînrudite genetic decât prin apartenența la marea familie indo-europeană, se pot preciza următoarele două lucruri:

1. Limba engleză are o importantă componentă romanică de sursă franceză – și numeroase cultisme latinești (de tipul *audit, campus, bonus, item, medium*). Astfel, se poate spune că împrumuturile din engleză continuă mai vechiul proces de relatinizare / romanizare a limbii române moderne, proces care s-a produs și în alte momente ale istoriei noastre prin limbi de alte origini. Un latinism ardelenesc ca a gratula „a felicita” are astăzi șansa de a fi perceput drept anglicism, deoarece, generația tânără îl înțelege mai degrabă prin engleză decât prin cunoștințele de latină, care îi lipsesc.

2. Împrumuturile din engleză au, de multe ori, în română, rude vechi, nu întotdeauna transparente, cu diverse etimoane directe. Astfel, Constantin Noica (în *Cuvânt împreună pentru rostire românească*, București, 1996, p. 120-126) releva cu uimire filosofică legătura dintre *computer* (a computeriza) și vechiul *a cumpăta*, dar, la Alexandru Graur (în *Cuvinte înrudite*, București, 1980) rudele sunt mult mai numeroase și variate: *a computa* și *compuțational*, *a conta* și *cont*, *contabil* (cu derivatele *contabilitate*, *contabilicesc*, *a contabiliza*), *contor* (*a contoriza*) etc. *Master* se adaugă la numeroasele cuvinte care descind, direct sau indirect, din lat. *magister*: *maiestru*, *maestru*, *magistru*, *maistru* (sau *maistor*), *meșter*, cf. și *vagmistru* (prin partea a doua a acestui vechi compus neanalizabil), *metresă*, *maître* - „șef de sală” din terminologia restaurantelor ș.a.. Recentul anglicism *card* „carte de plată” este un nou dublet al lui *carte*, alături de *cartă*, *hartă*, *hârtie*, iar rudelor *a carta*, *cartel*, *cartelă*, *carton*, *cartuș* – cu derivatele lor – li se adaugă alt anglicism: *charter*. Influența engleză a revitalizat uneori cuvinte neologice de altă proveniență care ieșiseră complet din uz (de exemplu: *guard*) sau erau puțin folosite (de exemplu: *jurnalism* și *jurnalist*).

Bibliografie

- Avram, Mioara, *Anglicismele în limba română actuală*, Editura Academiei Române, București, 1997
Stoichițoiu-Ichim, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, Editura All, București, 2001
Velea, Rodica, *Problema anglicismelor în sfera muzicii tinere*, în: *Analele Universității din Craiova, Seria „Linguae et literatures romanes”*, In memoriam Emilia-Rodica Iordache, Craiova, 1999
Topală, Dragoș Vlad, *Câteva aspecte ale influenței engleze în limbajul economic românesc – Inventar lexical*, în: *Analele Universității din Craiova, Seria Științe Filologice, Lingvistică*, anul XX, nr. 1-2, 1998.

DESPRE SPIRITUALITATEA ORTODOXĂ

Prof. TOADER Adriana Carla,
Școala Gimnazială „I. Al. Brătescu-Voinești”, Târgoviște

Întregul cult al Bisericii Ortodoxe și relația noastră cu Dumnezeu intră în sfera a ceea ce îndeobște circumscriem cu ajutorul noțiunii de „spirit”, ba chiar sunt expresia cea mai înaltă a vieții spirituale.

În uzul lingvistic actual, prin „spiritualitate”, derivat de la „spiritus”, se înțelege în general, ceea ce are de-a face cu viața interioară și preocupările spirituale, spre deosebire de ceea ce ține de sfera materială, corporală. Așadar, întreaga noastră viață și existență trăită în credința creștină, prin gândurile, vorbele și faptele noastre, reprezintă din punctul meu de vedere o viață spirituală, adică o viață încărcată de aspirația de a fi mai bun, mai vrednic, mai înțelept, mai binevoitor, mai înțelegător cu tine însuși dar mai ales cu semenii.

Într-un vechi dicționar al limbii române scris de Lazăr Șăineanu, termenul de „spiritualitate” provine de la cuvântul „spirit”, care are mai multe sensuri sau înțelesuri. În primă instanță, cuvântul „spirit” înseamnă „substanță incorporeală: lumea spiritelor”, dar mai poate însemna și „suflet, ca principiu cugetător”, sau „concepție, judecată”, ori „totalitatea facultăților mintale”, chiar și „inteligentă, atitudine”, sau, pentru faptul că provine din limba greacă, mai înseamnă și „mic semn de ospitalitate”. (a)

Într-un alt dicționar, dar nu lingvistic, ci de teologie ortodoxă, în dreptul cuvântului „spiritual, spiritualitate”, scrie astfel: „lat. spiritualis, spiritualitas: simțirea sau experiența conștientă a harului lui Dumnezeu, care se manifestă într-un mod de cunoaștere și de viață, în care spiritul își recapătă libertatea și noblețea sa. Este procesul existențial spre îndumnezeire, spre reposedarea personală a Duhului Sfânt, prin „luptele nevăzute” pentru a recâștiga sensibilitatea față de Dumnezeu.” (b)

Pentru a vorbi despre omul spiritual, despre năzuințele spirituale ale creștinului este aproape obligatoriu să iei în considerare, pe lângă sensul lingvistic al cuvântului, și părerea teologilor ortodocși cu privire la această noțiune care, la prima vedere pare extrem de abstractă, dar foarte vastă.

Sfinții Părinți ai Bisericii noastre prezintă diferite aspecte ale procesului de spiritualizare a omului cum ar fi: Sfântul Grigorie de Nyssa (331-395) spune că „spiritualitatea presupune o continuă înălțare și progres în comuniunea infinită cu Dumnezeu. Pentru Ioan Scărarul (+680), viața spirituală este o urcare în trepte, depășind obstacolele care ne împiedică să cucerim pe Dumnezeu.”(c)

Întorcându-ne în vremurile noastre, Părintele Stăniloae spune că „spiritualitatea reprezintă procesul înaintării creștinului pe drumul desăvârșirii în Hristos prin curățarea de patimi și dobândirea virtuților, proces care se săvârșește într-o anumită ordine. Cu alte cuvinte, ea descrie modul în care creștinul poate înainta de la curățirea de o patimă la curățirea de o alta și, deodată cu aceasta, la dobândirea diferitelor virtuți, acestea înscriindu-se pe o anumită scară de desăvârșire și culminând în iubire, starea care reprezintă curățirea de toate patimile și dobândirea tuturor virtuților. Înaintând spre această culme, omul înainteză totodată și în unirea cu

Hristos și, odată cu aceasta în cunoașterea Lui, prim experiență, care este totodată și îndumnezeirea sa.” (c) Așadar, conform acestei ilustre definiții, spiritualitatea este un mod de viață, un mod de mișcare, de muncă, de acțiune prin care creștinul trebuie să existe. Doar prin acest mod de viață reușim să ne unim mai mult cu Dumnezeu prin Hristos și prin Duhul Său Cel Sfânt.

Pentru noi e sărbătoare toată viața, pentru că suntem convinși că Dumnezeu este lângă noi totdeauna și în orice loc. Originea vieții spirituale, sursa întregii spiritualități este Dumnezeu Însuși, Spiritul prin excelență. Una din Persoanele Sfintei Treimi se numește chiar Sfântul Duh. Încununând creația, Dumnezeu L-a plăsmuit pe om, făcându-l din trup material și din suflet nemuritor. „Atunci, luând Domnul Dumnezeu țărâna din pământ, a făcut pe om și a suflat asupra lui suflare de viață și s-a făcut omul ființă vie” (Facere 2.7). Așadar, omul își are originea în Dumnezeu și, datorită acestui fapt, el este nemuritor pentru că spiritul este cel ce însuflețește materia, cel care dă viață omului, este partea care îl leagă pe om de Dumnezeu și prin care omul ține legătura cu Acesta, cu Creatorul și Ținta vieții sale.

Baza întregii spiritualități ortodoxe este învățătura Bisericii noastre, iar la aceasta, credincioșii ajung în cea mai mare măsură atunci când participă la sfintele slujbe bisericești. În aceste rugăciuni ei găsesc răspunsul la toate întrebările vieții. În cadrul cultului, credincioșii află de asemenea, ce ne spune Biserica cu prilejul fiecărei sărbători, la fiecare moment liturgic, astfel că, pe bună dreptate, cei ce se roagă își înmulțesc înțelepciunea și își îmbogățesc spiritul. În Biserică, noi trăim frăția cu o foarte mare intensitate, și ideea că suntem toți fiii aceluiași Tată, că toți împărțim aceeași moștenire și că dăm aceleași semne de iubire creștină spre un scop comun: împlinirea completă în Dumnezeu. În acest sens, umanismul creștin ortodox aduce valorile moralei creștine, transformând fundamentul faptelor și comportamentelor noastre zilnice și dându-ne, astfel, o călăuză și un model superior de viață și spiritualitate.

Bibliografie

Bria, I. *Dicționar de Teologie Ortodoxă*, Ediția a II-a, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1994

Șăineanu, *Dicționar Universal al Limbei Române*, Editura Scrisul Românesc, 1925

Stăniloae, D., *Ascetica și Mistica Ortodoxă*, Vol. I, Editura Deisis, 1993, Alba Iulia

Trimitere în conținutul articolului:

- a) „Spiritualitate” provine de la cuvântul „spirit”, care are mai multe sensuri sau înțelesuri...(Lazăr Șăineanu, p. 609)
- b) „Lat. spiritualis, spiritualitas: simțirea sau experierea conștientă a harului lui Dumnezeu...” (Pr. Prof. Dr. Ion Bria, p. 364)
- c) „Spiritualitatea presupune o continuă înaltare și progres în comuniunea infinită cu Dumnezeu...” (Pr. Prof. Dr. Ion Bria, p. 364)
- d) „Spiritualitatea reprezintă procesul înaintării creștinului pe drumul desăvârșirii în Hristos...” (Pr. Prof. Dr. Acad. D. Stăniloae, p. 6)

SISTEME PREPENTATONICE ȘI PENTATONICE UTILIZATE ÎN VECHI PRACTICI ARTISTICE ALE JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA

PROF. MICUȚĂ Mihaela

Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște

Tradiția muzicală a poporului nostru provine din credințele și practicile muzicale ale tracilor. Acordajul lirei preorfeice, principiul consonantic, care stă la baza cântecului românesc și care, s-a dezvoltat continuu, constituie un sistem muzical organic și unitar, prepentatonic și pentatonic-preponderent anhemitonic -precum și heptatonic, statornicit de-a lungul vremii și păstrat până astăzi în practica muzicală populară a românilor prin puterea tradiției.

În melodica și în orânduirea metrică a melodiilor cântecelor și jocurilor românești s-au păstrat și se păstrează până azi, formule melodice arhaice structurale, armonii antice și moduri sau tonuri medievale și sistematizări cantitative și calitative ale duratelor și accentelor sunetelor după scheme prozodice ale vechii versificări greco-latine.

Muzicologul Octavian Lazăr Cosma aduce argumente în completarea acestei idei, menționând că „fondul muzical autohton traco-daco-get se află la temelia procesului de etnogeneză înrâurind masiv asupra constituției a ceea ce va deveni ulterior muzica românească. Scări muzicale, formule melodice, structuri ritmice și metrice geto-dace se vor transmite în decursul stadiului de cristalizare a noii muzici, conjugându-se cu sistemul declamației și metrica vorbirii latine, ea însăși supusă unor metamorfozări considerabile”.

„La baza folclorului muzical balcanic stă un fond muzical comun”. Este vorba de fondul muzical tragic despre care vorbesc cu admirație vechile mențiuni grecești. Folclorul muzical românesc apare în stadiul actual mai bine păstrat, deci: „Muzica populară românească este dacică prin fondul moștenit și prin sensibilitatea transmisă, și latină, ca și limba prin modul de organizare structurală a melodiei, a ritmului și prin preferința pentru anumite intervale”

„Muzicii i se atribuie în concepția traco-geților un rol însemnat în dominarea naturii. În practica magică unde muzica deține o funcție esențială, se credea că un cântec, ca și un gest, poate influența pozitiv asupra succesului unei acțiuni de muncă, luptă sau vânătoare. Însăși faptele supranaturale de care se leagă soarta umana puteau fi înduplecate prin muzică”.

Traco-daco-geții atribuiau muzicii o neasemuită putere de a influența și de a forma, viața oamenilor și a forțelor naturii. Prin cântec se puteau vindeca bolnavii atât din punct de vedere fizic cât și sufletesc - ceea ce în timp s-a dovedit a fi adevărat. O largă răspândire în această perioadă au cunoscut-o *peanele* și *epodele*.

Peanul este un cântec ostășesc ce se executa în timpul luptelor sau atunci când se dorea evidențierea faptelor de vitejie ale conducătorilor. Muzica avea o acțiune puternică asupra moralului omului în timpul luptelor, aflat față în față cu moartea. Erau convinși că sufletul lor, după moarte, va sta alături de forțele supranaturale pe care le invocau și slăveau în timpul ceremoniilor.

Epodele erau cântece cu caracter magic, vrăjitoresc fiind executate pentru vindecarea bolnavilor sau pentru îmblânzirea fiarelor.

În timp, raporturile de înălțime dintre sunete s-au cristalizat, înălțimea acestora fixându-se în directă relație cu emoțiile resimțite. S-au format scări muzicale arhaice, iar în interiorul intervalelor au apărut și sunete intermediare. Înlanțuirea acestor sunete diferă de la popor la popor generând culturi muzicale cu specificul lor.

Elementele componente ale cântecelor - în fazele de început - nu se diferențiau prea mult. În formele inițiale iau naștere scări de două, trei sunete (bicordii, tricordii), păstrate și astăzi în cadrul muzicii populare, ce formează sisteme prepentatonice - termen folosit pentru prima dată de către George Breazu și în legătură cu sistemele alcătuite din două, trei, patru sunete, formând vechiul fond muzical al poporului român.

Scările hexatonice și heptatonice s-au dezvoltat din aceste scări prepentatonice, amplificându-se din elementele pentatonice anhemitonice și hemitonice. Melodiile de strat vechi au la bază structuri oligocordice: bicordii, tricordii și tetracordii hemitonice sau anhemitonice.

Sistemele pentatonice, cât și cele heptatonice, au existat din cele mai vechi timpuri alături de modurile oligocordice. Evoluția structurilor sonore spre moduri cu cât mai multe sunete nu constituie un argument pentru a face demarcații teoretice cromatice clare între structuri diferite. Prioritare sunt totuși modurile cu puține sunete, dovedite prin unele urme arheologice cât și prin ponderea pe care acestea o au în cadrul anumitor categorii sau genuri folclorice. Legile naturale de producere a sunetelor vin și ele în sprijinul acestei idei, constituindu-se ca un argument pentru persistența sistemelor tradiționale, ceea ce i-a determinat pe etnomuzicologi să considere pentatonica ca fiind o etapă în evoluția scărilor muzicale, specifică fiecărui popor.

Bogăția sistemelor prepentatonice și pentatonice existente în folclorul românesc confirmă încadrarea acestuia într-un străvechi fond cultural, în moștenirea traco-daco-getă având o largă arie de răspândire în folclorul muzical exprimat în creații cu structură pentatonică.

Bibliografie

- Ciobanu, Gh. - *Cântecul nou în creația populară*, Studii de etnomuzicologie și bizantinologie, vol. II, Ed. Muzicală, București, 1979;
Cosma, O. L. - *Hronicul muzicii românești*, vol. I, Ed. Muzicală, București, 1973;
Oprea, Gh. - *Folclorul muzical românesc*, Ed. Muzicală, București, 2002;
Oprea, Gh. - *Sisteme sonore în folclorul muzical românesc*, Editura Muzicală, București, 1997.

IMPLICAȚII ALE MALTRĂȚĂRII ȘI ABUZULUI ÎN FAMILIE ASUPRA DEZVOLTĂRII PERSONALITĂȚII ELEVILOR

Prof. PLĂERU Elena Nicoleta
Școala Gimnazială Nr.1, Moreni

Agresivitatea are, indubitabil, un caracter natural, instinctiv, ea jucând un rol important în supraviețuirea speciilor. În tendința sa spre conservare, specia umană și -a realizat comportamentul sexual, de reproducere, de explorare, de hrănire, de siguranță și confort și pe calea agresivității. Agresivitatea este implicată, de exemplu, în multe din comportamentele sociale: în lupta pentru autoafirmare, în conduita competitivă sau în depășirea dificultăților vieții.

Manifestările violenței, extrem de variate, sunt adesea orientate împotriva unor categorii și grupuri vulnerabile ale comunității, ca minoritățile etnice, religioase sau sexuale, femeile, copiii și persoanele de vârstă a treia. Existența umană, modelată sociocultural, implică o luptă antientropică întretinându-și sau nevoile persoanei –mereu reprojecțate de procesele mentale și conștiința de sine –și normele, valorile și așteptările celorlalți, dobândite prin interiorizarea modelelor educaționale și ale raporturilor interumane.

Implicații ale maltratării și a abuzului asupra evoluției școlare

În domeniul public, imaginea elevilor suferă o lovitură după cealaltă, cu statistici care raportează creșterea numărului de incidente ale copiilor mici care chiulesc sau care au un comportament inacceptabil în școală. Se ridică un număr tot mai mare de întrebări cu privire la înstrăinarea copiilor de la școală și de la sistemul de valori, confruntarea cu profesorii, violența în rândul copiilor și lipsa angajării părinților (Roth, 1999, p. 51).

Având în vedere cele de mai sus, este oarecum surprinzător faptul că sunt cunoscute atât de puține cazuri de autorefecție asupra situației din partea școlilor. Cele mai multe probleme sunt atribuite copiilor, părinților sau societății. Diferite forumuri privind abandonul școlar nu urmăresc problema din școală sau modul în care sunt tratați. Unii au impresia că școlile, educația și profesorii sunt din start buni și fac tot ce pot, spre deosebire de copiii de astăzi, care sunt diferiți și nu manifestă interes pentru nimic; părinții lor, care sunt, de asemenea, dezinteresați; lipsa respectului public pentru munca profesorului; și salariul slab acordat de către Guvern pentru munca profesorilor.

Bunul tratament este de fapt un răspuns la nevoia de normalizare psiho-pedagogică. Pedagogia ascultării și a disciplinei a fost văzută ca fiind singura pedagogie acceptabilă de prea mult timp. Indiferent de abordările și inovațiile creative discutate, acestea nu rup niciodată matricea școlii ca loc unde adulții legitimi exercită o influență asupra copiilor încă fără drepturi depline și a căror misiune este de ai transforma pe cei din urmă în adulți cu drepturi depline - lucru posibil doar prin educație. Problema bunului tratament în școală poate fi luată în considerare în contextul revenirii la sensul și scopul școlii și al înțelegerii rolului actual al

profesorilor și al școlii în viața oricărui copil. Ridicarea acestei probleme va pune probabil întrebări cu privire la pedagogie și a dezvoltării acesteia.

Bunul tratament față de copii, în general, combină respectul și constrângerea. Este un tratament care ține cont de nevoile copiilor, de respectarea demnității acestora, de asigurarea drepturilor lor, de susținerea independenței și a individualității acestora într-un cadru clar, semnificativ și flexibil.

Maltratarea instituțională este un fenomen curios, a cărui existență nu poate fi negată. Lipsa respectului pentru nevoile oamenilor, așa cum o manifestă diferitele instituții publice, inclusiv școlile, ignorarea drepturilor individuale ale omului, abuzul de putere reală și prezența numeroaselor restricții, cerințe și interdicții pentru utilizatori sunt unele dintre cele mai evidente semne de maltratare.

În procesul de interacțiune, instituția are mereu dreptate, în timp ce responsabilitatea pentru orice vină revine clientului sau utilizatorului, ceea ce înseamnă că, într-un astfel de context, s-ar dori găsirea unor schimbări. Furnizor de servicii educaționale, școala prezintă erori grave, cum ar fi analfabetismul la terminarea nivelului elementar de învățământ, o proporție îngrijorătoare de abandon școlar în rândul copiilor școlari etc.

Școala, în forma sa tradițională, poartă multe trăsături ale instituției totalitare, cum ar fi judecata care se exercită uneori la intrarea în școala primară; modelul colectiv de muncă pedagogică, în care interesele grupului conduc cele ale individului; instrumentalizarea copiilor ca obiecte și mijloace de realizare a programelor școlare și a planurilor de învățământ concepute fără ei sau părinții lor; reguli și ghiduri instituite de instituție fără implicarea copiilor și a familiilor acestora; au asigurat practic manifestări de violență psihologică și de neglijare pasivă față de copii care sunt diferiți; violența în rândul copiilor; antagonizarea părinților împotriva anumitor copii care nu se încadrează în modelul stabilit etc.

Personalul școlar pot fi contribuitorii majori în maltratare, atât din cauza modelelor de relații tradiționale autoritare, care sunt dificil de schimbat, cât și, în mod paradoxal, de lipsa de competență în ceea ce privește educația și formarea cadrelor didactice, a directorilor și a specialiștilor pedagogici. Lipsa unui personal suficient de calificat capabil să elaboreze o metodologie activă de predare și în care regulile interne și organizarea procesului didactic promovează într-un fel un mediu „avantajos” care transformă judecata, abuzul verbal sarcastic, ridiculizarea, amenințările, abuzul de putere și altele asemănătoare în caracteristici ale mediului școlar. Astfel de „pedagogi” pot considera, de asemenea, că o evaluare bazată pe comportament drept profesională și naturală, și astfel vor premia copilul ascultător și îl vor pedepsi pe cel a cărui comportare o consideră inacceptabilă.

Semnele de abuz psihologic de către profesori nu sunt recunoscute ca atare, dar sunt adesea văzute ca o consecință firească a dificultăților asociate cu predarea de astăzi și a interacțiunii cu părinții de astăzi, unde astăzi este interpretat în întregime negativ. Respectul copiilor de astăzi față de profesorii lor nu este prestabilită, ci depinde de personalitatea și atitudinea profesorului față de ei. Adesea, profesorii etichetează

copii ca fiind răsfățați, ceea ce înseamnă, de obicei, că aceștia au anumite dorințe și nu respectă toate regulile necondiționat etc (Rădulescu, 2001, p. 67).

Neînțelegerea nevoilor copiilor este o problemă evidentă. Dacă într-adevăr copiii de astăzi și familiile lor sunt cu adevărat diferite, nu înseamnă că și școala ar trebui să fie și ea diferită, adică ar trebui să se alinieze cu diferența, așa cum ar face orice serviciu? Există cu adevărat speranța că elevii ar trebui să se adapteze pe deplin la sistemul școlar, care, pare a fi incompetent având în vedere dezvoltarea globală a științelor educaționale și de predare. De cele mai multe ori, aceste caracteristici ascund ignoranța manifestărilor dezvoltării copiilor și lipsa de cunoștințe și abilități pentru a redefini comportamentul dificil ca o renaștere a dificultăților și a evenimentelor traumatice care provoacă anxietate, îngrijorare și frică pe care copilul nu le poate exprima altfel.

Acceptarea personală a dificultăților comportamentale la copii și utilizarea puterii în relațiile cu copiii și părinții este, de asemenea, o practică destul de obișnuită. În loc să înțeleagă ceea ce copii transmit prin comportamentele lor, apare o reacție de acceptare personală din partea profesorului. Războiul profesorilor împotriva copiilor pare să existe, deși este neuniform și cu un rezultat previzibil cu privire la cine va fi victima. Chiar și atunci când un copil sau un adolescent reacționează agresiv față de un profesor, din nou victima este copilul. Puterea deplină de încadrare a relațiilor și de stabilire a regulilor revine cadrelor didactice și școlilor și, deoarece aceștia au adoptat inițial principiul că poate este corect, nu ar trebui să existe plângeri atunci când un copil a decis să acționeze prin acesta.

Ceea ce „identifică o instituție ca fiind totalitară sau generoasă sunt regulile și reglementările care administrează funcționarea acesteia”(Krug, 2002, p. 94).

Instituțiile totalitare sunt în general dominate de interdicere, restricționare și de reguli și reglementările categorice. Acestea prescriu în detaliu ce nu pot face utilizatorii serviciilor lor, ce trebuie să facă și ce consecințe vor avea în caz de încălcare. În același timp, în ceea ce privește instituția, competențele prevalează iar sarcinile lipsesc. Conținutul regulilor reflectă în mod clar interesele instituției și ale personalului acesteia. Este suficient să ne uităm la un program aleatoriu al orelor de lucru în care părinții pot vizita un profesor pentru a vedea interesele cui sunt respectate de reguli. De obicei, astfel de ore sunt în mijlocul zilei, când profesorul are o oră liberă între cursuri, care este singurul argument și a cărui explicație este: „Dacă vor într-adevăr să vină, vor găsi o cale”.

De asemenea, este important să se analizeze modul în care sunt stabilite regulile - sunt realizate de instituția în cauză sau cu participarea utilizatorilor serviciilor sale, și dacă regulile se aplică tuturor sau doar copiilor? În cazul scenariului general, instituția totalitară își stabilește singură regulile și le folosește pentru a-și exercita puterea.

Prezența sau absența plângerilor poate fi, de asemenea, un marker deosebit al instituției totalitare, deoarece aceasta nu primește niciodată plângeri. Ar fi interesant să studiem datele privind plângerile împotriva școlilor, grădinițelor și profesorilor.

Însăși organizarea procesului de predare poate fi, de asemenea, un motor al maltratării, precum și eșecul său de adaptare la ritmul individual de învățare al copiilor, la clasele cu un număr mai mare de elevi, facilitățile disponibile la școală, absența cadrelor didactice, decalajul din ce în ce mai evident între cunoștințele moderne, care se dezvoltă foarte dinamic, și formele și metodele de predare în majoritatea școlilor și claselor, care au rămas neschimbate de mai bine de cincizeci de ani.

Fenomenul maltratări și neglijări pasive a diferitor copii există în instituțiile de învățământ. Acesta include maltratarea copiilor care sunt diferiți, cum ar fi copiii cu dizabilități, copiii cu risc social, copiii care sunt provocați din punct de vedere comportamental etc. Acești copii sunt deosebit de vulnerabili la maltratare și foarte des devin obiectul unei neglijări pasive. Aceasta se manifestă printr-o lipsă de anticipare a rezultatelor obținute de la acești copii, lipsă de interes și respect pentru nevoile specifice ale copiilor, lipsa unui efort dedicat informării copiilor și asigurarea faptului că aceștia se încadrează în grup, o lipsă de comunicare cu copiii etc. (Killen, 1998, p. 456).

Neglijarea pasivă a acestor copii poate avea ca rezultat:

1. Creșterea sau eșecul de a compensa dificultățile cognitive și emoționale;
2. Continuarea incapacității de a ține pasul cu ritmul de învățare, ceea ce afectează motivația de a învăța
3. Transformare într-un outsider al grupului
4. Stimă de sine scăzută și lipsă de încredere
5. Probleme de comportament
6. Renunțarea la școală

Pe măsură ce apar dificultăți comportamentale, neglijarea pasivă este adesea înlocuită de neglijare activă. Consecințele acestui fapt pot fi observate la majoritatea copiilor expuși riscului.

Una dintre cele mai grave manifestări ale maltratării copiilor diferiți este antagonizarea tuturor celorlalți împotriva lor.

Maltratarea copiilor și a părinților este o manifestare extremă a maltratării diferiților copii. Există mai multe cazuri de transferare a copiilor hiperactivi într-o nouă școală, inițiată cu sprijinul deplin al părinților copiilor rămași, al copiilor înșiși și de școală.

Recunoașterea maltratării instituționale în școli și acceptarea existenței sale reprezintă primul pas spre înlocuirea sa cu bunul tratament. Atitudinea critică față de orice discuție profesională pe această chestiune este parte și manifestare a existenței acestui fenomen, care împiedică în continuare rezolvarea ei. Nu putem rezolva situația atâta timp cât susținem că nu există. Neacceptarea existenței acestei probleme este, de asemenea, un

mecanism de apărare în tipul de comunicare bazat pe acuzație și autoapărare care este tipic nivelurilor scăzute ale competenței profesionale.

Nevoia de tehnici și abordări multiple pentru incluziunea copiilor cu dificultăți, necesită mai multe resurse. În locul asigurării unui profesor pregătit, care nu este suficient, metodologia de predare pentru toți copiii ar trebui schimbată.

Nu sunt inițiate niciodată discuții și se consideră că profesorul este corect și bun, iar problema rămâne tabu.

Este important să înțelegem că școala poate fi adesea și este o sursă de maltratare. Pentru a face acest lucru, trebuie să ne despărțim de modelul de comunicare bazat pe acuzare și de autoapărare și să alegem profesionalismul în loc.

Maltratarea în relațiile interpersonale implică, de obicei, un fel de conexiune și reprezintă un tratament rău. Aceasta din urmă implică o formă de violență - fizică, psihologică, sexuală sau neglijarea unei ființe umane și a nevoilor sale.

În cele din urmă, tocmai tratamentul, fie sub formă de sprijin, îngrijire sau educație, este baza atitudinilor profesionale, dar în numele profesioniștilor.

Existența violenței și a conflictului între copii este, de asemenea, un simptom și o manifestare a maltratării în școală pe care, adesea, profesorii și directorii nu reușesc să o rezolve. Violența este explicată prin creșterea din familie și în cele mai multe cazuri se caută răspunsuri simple la probleme complexe. Copiii reproduc comportamentele adulților și se pare clar că violența poartă violență și poate este corect. „Copilul rău” crește ca un „tânăr rău”, care poate opta să fie de partea puterii. Agresiunea școlară se dezvoltă într-un astfel de mediu de reglementare.

Un exemplu de violență în rândul copiilor poate rezulta din neglijența unui adult, adăugând lipsa unor reguli și limite clare și bine gândite, aplicarea contradictorie a regulilor aflate în conflict și a regulilor care nu evocă nici un sens al responsabilității la copii.

Este deosebit de important să se discute despre predare și educație ca fiind procese de relație între un adult și un copil și să se încerce să se ia în considerare aceste procese din punctul de vedere al copilului.

Bunul tratament acordat copilului de către adulți este foarte probabil ca într-o zi să determine copilul să devină un adult care să trateze copiii, în primul rând copiii lor, bine. Relațiile educă mai mult, sau cel puțin la fel de mult ca și învățarea, iar profesorii ar trebui să fie conștienți de acest lucru.

Regulile și principiile bunului tratament se bazează pe valorile drepturilor omului, pe democratizare, pe respectarea nevoilor oamenilor și pe înțelegerea semnificației școlii pentru dezvoltarea generală a personalității copilului. Sunt necesare discuții serioase și crearea unor soluții noi în sprijinul înțelegerii drepturilor individuale ale copilului care sunt la fel de importante ca și drepturile colective.

Școala, ca actor important în rețeaua socială a copilului, joacă un rol în evaluarea persoanei și, ca atare, poate avea un efect compensator puternic, în comparație cu efectele de devalorizare a altor factori. Abordarea prin reziliență subliniază importanța rețelei sociale, care oferă o poziție stabilă în viața copilului (Zamfir, Zamfir, 1997, p. 158).

Școala este câmpul de joc și factorul major pentru satisfacerea nevoilor tuturor copiilor. Cu ajutorul școlii, a învățării și a vieții școlare la vârsta de 7-18 ani, pot fi satisfăcute toate nevoile pe care un copil le poate avea.

În concluzie, una dintre marile probleme ale lumii contemporane este violența. Acest fenomen este puternic mediatizat, cercetările și statisticile oficiale raportând o creștere spectaculoasă a fenomenului în ultimele două decenii, astfel încât escaladarea acesteia în școala a devenit cea mai vizibilă evoluție din câmpul educației formale. Zilnic, mass-media prezintă diverse scene de violență petrecute în școală, de la cele mai ușoare forme, până la cele mai violente. Conceptul de maltratare are un înțeles mai cuprinzător, pragul dincolo de care putem vorbi de maltratare fiind subiectiv și condiționat de o serie de variabile-limita morală - între bune tratamente și maltratare este greu de stabilit, granițe între normal și patologic, în cazul lipsei de îngrijire sau afecțiune-durata actului de maltratare.

Adesea experiența prin care a trecut copilul i se pare ireală și confuză. Apare nevoia de a-i confirma că ceea ce i s-a întâmplat s-a consumat deja și că noi cunoaștem despre acest lucru. Dacă experiența a fost dureroasă sau insuportabilă este firească încercarea copilului să evite gândurile cu privire la ceea ce s-a întâmplat, dezvoltând amnezie sau alte simptome disociative. În astfel de cazuri este dificil de luat o atitudine față de experiența trăită, de a vorbi despre aceasta sau de a o integra în istoria vieții copilului. Psihologul este pus în fața sarcinii de a vorbi cu copilul deschis referitor la experiența prin care a trecut acesta, să spună lucrurilor pe nume.

Copiii care au fost abuzați sau neglijați au de multe ori întârzieri de dezvoltare, au dificultăți de învățare și au note mici la școală. E posibil ca acești copii să aibă o stimă de sine scăzută și să sufere de depresie ceea ce, poate duce, în cazuri extreme, la comportamente riscante sau auto-vătămare. Copiii care sunt martori la acte de violență pot avea tulburări asemănătoare. Copiii care au crescut într-o familie sau într-o comunitate violentă au tendința de a internaliza violența ca pe o metodă de soluționare a disputelor, repetând modelul de abuz și violență asupra propriilor soți, parteneri și copii. Pe lângă efectele dramatice asupra indivizilor și familiilor, violența împotriva copiilor are un cost important din punct de vedere social și economic – de la ratarea unui potențial la productivitate redusă

Pentru școala contemporană, inițierea și desfășurarea unor activități educative centrate pe problematica violenței și agresivității trebuie să reprezinte o prioritate. Prin specificul lor, orele de consiliere și dirigenție favorizează procesul de dezvoltare personală și de influențare interpersonală, care poate începe de la vârsta școlară mică și poate însoți copilul de-a lungul tuturor etapelor maturizării sale, pe toată durata școlarității.

Bibliografie

- Albu, Emilia, *Manifestări tipice ale devierilor de comportament la elevii preadolescenți. Prevenire și terapie*, Editura Aramis, București, 2002,
- Almgren, G., *The ecological context of interpersonal violence: from culture to collective efficacy*, in „Journal of Interpersonal Violence”, no. 2, 2005,
- Amaya-Jackson, V., *Questioning children and adolescents about maltreatment, A review of survey methods used*, in “Journal of Interpersonal Violence”, no. 7, 2000,
- Brânzei, Petre și colaboratorii, *Adolescență și adaptare*, Iași, 1974,
- Bonea, G. V., *Violența în relația de cuplu: victime și agresorii. Teorie și aplicații*, Editura Sigma, București, 2012
- Bowen, Murray, *Family Therapy in Clinical Practice*. New York/London: Jason Aronson, 1978,
- Petrovai, D., Petrică, S. *Cum îi ajutăm pe copii să meargă fericiți la școală? Ghid practic pentru învățători*, Miniped, București, 2013,
- ***, *Integrarea socială activă a tinerilor*, „Manualul Educatorului”, CRIPS, 2010,

SINONIMIA ÎN MANUALELE DE GIMNAZIU

Prof. MURĂTUREANU Claudia
Liceul Tehnologic Nucet

Studiul limbii este calea necesară și condiția esențială în realizarea scopului fundamental al școlii - cultura generală.

În societatea contemporană, în învățământ, accentul cade pe coordonata normativă care vizează dezvoltarea capacităților și educarea trăsăturilor morale.

CLASIFICAREA METODELOR

Metodele constituie instrumente esențiale ale profesorului, devenind calea propice pentru organizarea și dirijarea învățării, un mod comun care cumulează încercările dascălului și ale elevilor. Metodele didactice se clasifică din punct de vedere istoric în:

Metode tradiționale/clasice: povestirea, conversația, exercițiul, demonstrația, jocul didactic, observația, lectura explicativă;

Metode moderne: problematizarea, brainstorming-ul, ciorchinele, metoda cubului, metoda cadranelor, cvintetul, diamantul, piramida povestirii.

Cu toate acestea, nu toate conceptele „vechi” sunt obligatoriu și demodate, după cum nu tot ceea ce este „nou” este și modern.

Alegerea și utilizarea metodelor de învățare a noțiunilor de sinonimie este în strânsă legătură cu următorii factori: vârsta elevului, atenția, precum și de posibilitățile intelectuale ale elevilor.

Metode tradiționale și metode moderne de predare în ciclul gimnazial

De-a lungul timpului am încercat să aduc în fața elevilor diverse metode de predare pentru a facilita procesul învățării, pentru a le capta atenția și pentru a-i antrena în activitățile propuse.

METODE TRADIȚIONALE

Explicația este acea formă de exprimare în care accentul cade pe argumentarea rațională. În cadrul explicației se utilizează, în unele cazuri, și materiale intuitive. Exemplele trebuie alese cu grijă. Ele trebuie să fie interesante, educative, accesibile, să ajute la descoperirea cu ușurință a ceea ce este caracteristic. Această metodă am utilizat-o la toate clasele, dar o pot evidenția printr-un exemplu preluat din manualul Humanitas, clasa a VII-a.

În opera „Cuvânt” de Tudor Arghezi, cuvântul „carte” folosit de trei ori în primele rânduri ale poeziei are sensul de scriere cu un anumit subiect, tipărită și legată sau broșură în volum, deși dicționarul oferă o paletă diversificată pentru explicația acestui cuvânt.

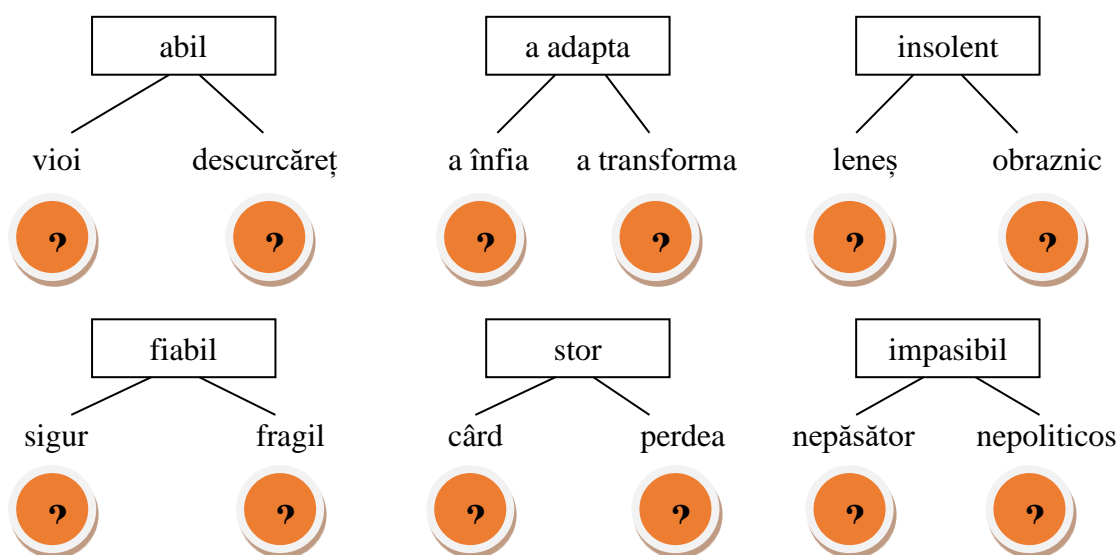
În predarea cuvintelor cu același înțeles am folosit perechile de cuvinte „zăpadă – nea - omăt”, „zice - spune” evidențiindu-le elevilor că acestea denumesc același fenomen al naturii sau aceeași acțiune.

Explicația este des utilizată și atunci când elevii nu știu înțelesul unui cuvânt nou. Aceasta se face cu ajutorul dicționarului alăturat textului citit, a dicționarului de la sfârșitul manualului sau a DEX-ului, cu ajutorul sinonimelor.

Exercițiul este o metodă care se mulează pe programa școlară a mai multor discipline și este folosită cu scopul formării de priceperi și deprinderi în vederea consolidării cunoștințelor teoretice și dezvoltării unor capacități și aptitudini.

Exercițiile pentru îmbogățirea, precizarea, nuanțarea și activizarea vocabularului elevilor sunt diverse. De un real folos sunt exercițiile din manualul **Editurii ALL**, pentru clasa a VII-a (pag. 31) pentru activitățile de comunicare, sau multe alte tipuri de exerciții, gândite de profesor, în funcție de situațiile date. Exerciții care solicită identificarea unor sinonime după model.

Alegeți sinonimul corespunzător cuvintelor aflate în chenar:

Începând din clasa a V-a se reiau noțiunile cu care elevii au fost familiarizați în clasele mici: propoziție, cuvânt, silabă, sunet, literă, semn de punctuație, iar problemele legate de îmbogățirea vocabularului nu se rezolvă fără apelul făcut la noțiunile de limbă. Astfel, exercițiile de îmbogățire a vocabularului, de dezvoltarea capacității de exprimare, vor urmări alcătuirea unor propoziții cu cuvinte noi, schimbarea topicii propoziției, dezvoltarea propozițiilor simple, organizarea logică a propozițiilor în vorbire.

METODE MODERNE: METODA CUBULUI

Este o strategie care urmărește studierea unei teme din mai multe perspective. Scopul ei este lărgirea orizontului de idei al elevului. Este necesar un cub mare, pe fețele căruia să fie scrisă câte o sarcină de lucru sub diferite forme.

Utilizez cu precădere această metodă la clasa a V-a, exemplele fiind preluate din manualul editurii Humanitas.

1. **DESCRIE** în zece propoziții cum ți-ai petrecut vacanța, folosind cel puțin 5 perechi de cuvinte care au același sens. Subliniază-le!

2. **COMPARĂ** cuvintele următoare și grupează-le în perechi de sinonime: deștept, etern, urâțenie, tristețe, prieten, inteligent, gras, veșnic, slughenie, supărare, camarad, folositor, vesel, bogăție, util, bucuros, abundență, obez.

3. **ASOCIAZĂ** cuvintele din prima coloană respectiv cu cele din a II-a .

a țipa	a studia
băiat	deștept
a învăța	fecior
a spune	ciudățenie
inteligent	a urla
pocitanie	a vorbi

4. **EXPLICĂ** cuvintele date: autumnal, eolian și pluvial, consultând un DEX.

5. **APLICĂ**: Creează un text în care să vorbești despre primăvară și utilizează 5 perechi de sinonime învățate.

6. **ARGUMENTEAZĂ** de ce următoarele cuvinte nu sunt scrise corect. Scrie forma corectă.

împărat	comform	noi-născuți	înoată	crează
bonboană	gogoșerie	ghiață	aceiași	greșală

Se lucrează în grupuri de 5, 6 elevi, la un cub, fiecare având un rol stabilit în prealabil. (ex.: sportivul, secretarul, cronometrul, încurajatorul) și insistându-se pe realizarea unor răspunsuri reprezentative pentru grup și nu individuale, metoda are eficiența maximă în timpul lecției. Ea poate fi folosită și ca joc/concurs între grupuri.

Metoda cadranelor este o modalitate de rezumare și sintetizare a unui conținut informational, solicitând participarea și implicarea elevilor în înțelegerea acestuia. Cum se procedează? Se trasează la tablă două axe perpendiculare, în așa fel încât să apară patru cadrane: I II III IV. Elevii citesc / ascultă un text. Sunt apoi solicitați să noteze în cadrane răspunsurile. Activitatea se poate desfășura atât frontal cât și pe grupe sau individual. Conținutul cadranelor poate suferi modificări, în funcție de obiectivele lecției.

<p><i>Dați câte trei exemple de :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sinonime parțiale; - sinonime aproximative; - sinonime totale; - sinonime perfecte; 	<p><i>Găsiți câte un sinonim pentru fiecare din următoarele cuvinte:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -a merge -odată -pușcă -inimă -a spune
--	---

<p>Consultând dicționarul de la sfârșitul manualului, construieți enunțuri cu următoarele sinonime locale:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ospătărie -cantină -crama -cârciumă -tavernă -bar -birt. 	<p>Dați câte un sinonim pentru locuțiunile date și alcătuiți câte o propoziție cu fiecare dintre ele:</p> <ul style="list-style-type: none"> -băgare de seamă, -ținere de minte -aduceri de minte -păreri de rău.
--	---

Am aplicat această metodă la clasa a VII-a, pentru a observa în ce măsură elevii și-au însușit cunoștințele predate (manual clasa a VII-a HUMANITAS, pag. 27-28 și ALL pag. 31-32).

Pot fi utilizate, cu rezultate bune, și alte metode și tehnici activ-participative, precum: **Lectura în perechi, Știu/Vreau să știu/Am învățat, Metoda pălărilor gânditoare, Metoda SINELG, Jurnalul dublu, Eseul de cinci minute, Turul galeriei.**

CONCLUZII

Metodele și procedeele sunt utilizate în diversificarea procesului instructiv-educativ pentru facilitarea limbii și literaturii române în gimnaziu.

Abilitatea profesorului constă în potențialul de a alege metodele potrivite și de a le îmbina.

Se apreciază utilizarea metodelor moderne, dar nu trebuie neglijate cele tradiționale, se dorește o armonizare.

Valorificând experiența de profesor, am constatat că unui copil trebuie să îi dezvoltăm gândirea, să îi încurajăm imaginația și să îi evidențiem creativitatea cu scopul de a se înnobi pe sine.

Bibliografie

Lucrări de referință

Bulgăr, Gheorghe, *Sinonimia lexicală în limba română*, în volumul Studii de stilistică și limbă literară, București, 1971.

Coteanu, Ion; Forăscu, Narcisa; Bidu-Vrânceanu, Angela, *Limba Română contemporană. Vocabular*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985.

Hristea, Theodor, *Sinteze de limba română*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981.

Dicționar de sinonime, 1972, București, Bulgăr, Gheorghe (și un colectiv).

Bibliografie metodică și pedagogică

Apetroaiei, Elena, *Strategii active-participative în predarea-învățarea limbii și literaturii române*, Editura Paradigme, Pitești, 2009.

Cerghit, Ion, *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.

CNC, *Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de limba și literatură română în învățământul primar și gimnazial*, Editura Aramis, București, 2002.

M.E.N., Consiliul Național pentru Curriculum, *Programe școlare pentru clasele V – VIII*, București, 2009.

Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu*, Editura Paralela 45, Pitești, 2006.

Manuale școlare

Crișan, Alexandru; Dobra, Sofia, Sâmihăian, Florentina, *Limba română, Manual pentru clasa a V-a*, Editura Humanitas, București, 2002.

Goian, Maria Emilia; Got, Miorița; Manolache, Doina, *Limba română, Manual pentru clasa a V-a*, Editura Teora, București, 1999 .

Pădureanu, Victoria; Cerkez, Matei; Lupu, Flori, *Limba română, Manual pentru clasa a V-a*, Editura ALL, București, 2002.

Ionescu, Elena Mazilu; Jercea, Valentina, *Limba română, Manual pentru clasa a VI-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2011.

Crișan, Alexandru; Dobra, Sofia, Sâmihăian, Florentina, *Limba română, Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Humanitas, București, 2015.

Șerban, Anca; Șerban, Sergiu, *Limba română, Manual pentru clasa a VII-a*, Editura ALL, București, 2005.

Crișan, Alexandru; Dobra, Sofia; Sâmihăian, Florentina, *Limba și literatura română, Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Humanitas, București, 2010.

Lucrări on-line

<http://sandamariaardeleanu.wordpress.com/2010/02/18/invatamantul-romanesc-intre-traditie-si-modernitate/>

<http://www.gandul.info/flux/ministrul-educatiei-analiza-manualele-alternative-istorie-limba--279659>

http://www.cedu.ro/pdf_cercetare/Capitolul%207%20%20Analize%20tematice.pdf

MULTIPLE INTELLIGENCES – THE ENDLESS TEACHING RESOURCE

Prof. ERHAN Maria-Simona
Colegiul Național „Constantin Carabella”, Târgoviște

*”If a child can’t learn the way
we teach, maybe we should teach
the way they learn.”*

Ignacio Estrada

It goes without saying that every teacher has come across one student misbehaving in class at least once in his/her career. Subsequently, the questions that naturally arise are: “Why does it happen? Why do some students misbehave in class? Why do they talk out of turn, fidget, doodle or daydream, send text messages, listen to music, play games on their cutting edge mobile phones or even take selfies during the class without hesitating? “

In his remarkable book, „Multiple Intelligences in the Classroom”, Thomas Armstrong comes up with a very interesting explanation. According to him, such types of behaviour are the students’ metaphorical voices, their „cry for help” pointing out that our self-sufficient teaching approach simply doesn’t work: “This is how I learn, teacher, and if you don’t teach me through my most natural learning channels, guess what? I’m doing it anyway.” (2000: 21, 22). This is a subtle invitation to think “outside the box” and value the “whole gamut of human potentialities” (Margaret Mead quoted by Bruce Campbell in the article “The Learning Revolution “, 1991:12), that is to take into consideration the fact that each student brings to the classroom “a unique array of intellectual proclivities”. Consequently, the student talking out of turn might have a neck for strongly verbal-linguistic activities, the one doodling or daydreaming might go in for visual-spatial activities, the bodily-kinaesthetic student will be fidgeting, the one fond of music will be humming or tapping feet and hands while listening to his/her favourite tune.

In other words, all these are signs of the fact that *each student is smart in his/her own way(s) and should be treated accordingly*. This is the very foundation that lies at the heart of the latest trend within the humanistic approach to language learning, *The Multiple Intelligences Theory*, proposed by the innovative American psychologist, **Howard Gardner**. According to the above mentioned developmental psychologist, intelligence is no more a unique, inborn, but rather a multi-dimensional capacity. Each individual is a unique combination of one or more of the following types of intelligences:

- *verbal/linguistic (“word smart”)*

- *logical/mathematical* (“number smart”)
- *visual/spatial* (“picture smart”)
- *bodily/kinaesthetic* (“body smart”)
- *musical/rhythmic* (“music smart”)
- *interpersonal* (“people smart”)
- *intrapersonal* (“self smart”)
- *naturalistic* (“nature smart”)
- *existentialist* (“life smart”)

The verbal/linguistic intelligence involves the ability to use words and language, to learn new languages, to express in a rhetorical or poetical manner and it seems to characterize the teachers, writers, journalists, lawyers, politicians, translators, and the speakers. Their most developed skills are listening, speaking, writing, story- telling, and explaining things. The easiness of learning a foreign language may depend on this type of intelligence.

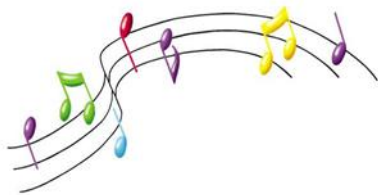
Those who possess a **logical/mathematical intelligence** are able to analyze problems in a logical manner, do mathematical operations, and they are interested in numbers, patterns, reasoning deductively, making permanent connections, classifying information, doing experiments, using geometric shapes, and analyzing scientific facts. Scientists, engineers, accountants, mathematicians, researchers develop this type of intelligence.

Individuals with **visual/spatial intelligence** prefer to see pictures, to visualize the information, to work with charts, maps, pictures, videos, and movies. In general, their major skills are puzzling, sketching, painting, constructing and fixing objects, but also reading and writing. Their most suitable careers are those of engineers, navigators, sculptors, visual artists, architects, or mechanics.

A **bodily/kinaesthetic intelligence** is typical for those people who prefer to move around, to use their body or parts of it, such as artists, physical education teachers, artisans, dancers, actors, athletes, or clowns. In general, they are good at handling objects, coordinating their body movements, acting, using body language, dancing, doing sports, or crafts.

The musical intelligence involves sensitivity to musical patterns, sounds, tones, rhythms. People with this type of intelligence sing, whistle, play instruments, recognize, compose and remember songs, and they react to environmental sounds, such as bells or singing birds. They may work as musicians, singers, composers, conductors, or as DJs.

The interpersonal intelligence refers to one's capacity of understanding, communicating and cooperating with other people. Teachers, priests, salespeople counsellors, entrepreneurs have this type of intelligence highly developed, proven by their ability to use empathy, to counsel, to see things from different points of view, to listen to the others, to organise things or to try to solve conflicts.

By way of contrast, *the intrapersonal intelligence* refers to the capacity to know, understand, and appreciate one's inner feelings, strengths and weaknesses, desires and dreams. People with this type of intelligence can choose to be philosophers, spiritual leaders authors, researchers, or therapists.

There are also two new types of intelligence, namely *the naturalist* and the *existentialist* one. The former refers to one's sensitivity to plants, minerals, animals and the natural world in general. Such people work as botanists, biologists, farmers or teachers of biology. Those who show interest in cosmic and existentialistic matters, mythology, life and death, or the infinite possess the latter type of intelligence.

After having thoroughly studied the Theory of Multiple Intelligences, it falls on us to **release the magic of it into our class**, first by identifying our students' multiple intelligence profile and then by designing those particular activities that "speak" to each student, "weaving" a multimodal learning format, one in which "each diverse human gift will find a fitting place." (Margaret Mead). It is up to us to embrace the benefits brought about by Gardner's theory and become a ... **Multiple Intelligences Teacher!**

Bibliography

- Armstrong T. (2000) *Multiple Intelligences in the Classroom*, ASCD, Alexandria, Virginia USA
 Campbell, B. (1991) *Multiple Intelligences in the Classroom* published in "The Learning Revolution - Education Innovations for Global Citizens" (IC#27).
 Gardner, H. (1993) *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*-tenth anniversary edition. New York: Basic Books

MOTIVAȚIA PENTRU ÎNOT A COPIILOR ȘI IMPORTANȚA ACESTEIA PENTRU DEZVOLTAREA ÎNCREDERII DE SINE ȘI A PERFORMANȚEI SPORTIVE

PETRE Dan Ionuț
Palatul Copiilor Târgoviște
NEDELECU Răzvan Ioan
Liceul I. C. Vissarion Titu

1. Introducere

În studiul de față am plecat de la ideea conform căreia motivația copiilor pentru practicarea unui sport este foarte importantă în condițiile în care studiile de specialitate arată că mai mult de 30% din populația României este obeză. Importanța exercițiilor fizice necesară de la vârste mici până la bătrânețe este evidențiată în diferite studii și cercetări [17, p.8; 3, p. 90].

În înot, motivația reprezintă un factor determinant pentru practicarea acestuia și realizarea performanțelor sportive. Dacă nu există motivație, copii de 9-10 ani nu ar reuși să facă față efortului din antrenamentul sportiv și să își perfecționeze capacităților motrice. Stimularea motivației rămâne o artă care ține de măiestria și harul antrenorului.

Motivația pentru practicarea înotului este o problemă în contextul în care lipsa acesteia în orice acțiune, va scădea randamentul oricărei activități, indiferent că vorbim de o motivație intrinsecă sau extrinsecă. În paralel, sporirea motivației va duce la creșterea eficienței în activitatea sportivă, și la adoptarea unei atitudini active în cadrul antrenamentelor. Nu putem obține performanță fără a avea o motivație puternică.

Problema motivației există atât la sportivi, cât și la antrenori. Sunt nenumărate exemple în care copiii care practică înotul și-au depășit limitele și au câștigat medalii valoroase și numeroase situații când au clacat neașteptat și au renunțat la sportul pe care îl practicau. Susținerea și creșterea motivației sportivului pentru înalta performanță este o responsabilitate categoric împărțită. Sportivul vine cu scânteia, iar flacăra o ține aprinsă antrenorul, problema motivației este discutată de ambii actori sportivi.

În România, problematica motivației copiilor pentru înot și performanță a fost cercetată de [3], aspecte ale motivației în sport a fost cercetată de [18], [11], [6], [1] [17]. Însă, motivația a fost cercetată mult mai puțin, în comparație cu atitudinile sau nu au fost identificate strategii și metode de abordare a optimului motivațional în scopul creșterii performanței sportive în special.

Fiind conștienți de faptul, că motivația pentru practicarea înotului este importantă pentru dezvoltarea încrederii de sine și performanța sportivă am urmărit să vedem care sunt aspectele motivaționale ale copiilor pe segmentul de vârstă 9-10 ani. Psihologia actuală nu se preocupă îndeajuns, după părerea noastră, de aspectele menționate mai sus, iar psihologia experimentală putem spune că nu este preocupată deloc de acest aspect, și anume, motivația pentru înot la copiii de 9-10 ani.

Analiza literaturii de specialitate privind rolul și importanța motivării pentru practicarea înotului la eșantionul de vârstă 9-10 ani, poate constitui un punct de plecare în vederea identificării modalităților de

dezvoltare a nivelului motivațional pentru demararea unor pregătiri de perspectivă care să conducă la dezvoltarea rațională a capacității de performanță.

Scopul studiului este de a determina mecanismele care îi motivează pe copii pentru practicarea înotului și importanța acestuia pentru dezvoltarea încrederii de sine și a performanței sportive, în ideea de a promova căi, tehnici și metode prin care specialiștii, respectiv antrenorii să sporească din ce în ce mai mult motivația copiilor de 9-10 ani pentru înot.

Materiale și metode

Studiul bibliografiei de specialitate a stat la baza fundamentării teoretice a lucrării și a constat în studierea unor materiale cu caracter general, a unor lucrări de strictă specialitate, manuale, publicații, comunicări și referate prezentate la sesiuni științifice.

2. Rezultate și discuții

În urma analizei lucrărilor de specialitate din acest domeniu am remarcat că majoritatea autorilor pun în strânsă relație atitudinile copilului cu motivația, evident adevărat dacă avem în vedere că stările subiective interne direcționează și energizează activitatea ființei umane [8, p.121]. Consemnăm câteva puncte de vedere în acest sens: [15, p.78] susține că atitudinile sunt însoțite de motive și că intensitatea acestora depinde în cea mai mare parte de motivația intrinsecă; motivația este premisa, dar și produsul atitudinilor. Conform lui Slavin [16, p.90], preparația pentru acțiune este mai accentuată decât motivația, aceasta din urmă actualizează selectiv ansamblul de motive care determină comportamentul, iar motivația face ca obiectivele să ocupe poziții diferite în sistemul atitudinal al copilului.

Conform autorilor de mai sus, lista motivelor care stau la baza practicării înotului este foarte diversificată: afirmarea de sine, realizarea, recunoașterea, recompensa, nevoia de mișcare, agresivitatea-combatitivitatea, responsabilitatea socială. Însă, toate acestea depind de modul în care trebuințele de bază sunt percepute și trăite și de acțiunea factorilor biologici și sociali.

În lista motivelor de mai sus identificăm și recompensele. Referitor la impactul acestora asupra motivației intrinseci, o serie de studii efectuate de Edward Deci [apud 4, p.119] au încercat să evidențieze dacă recompensele tangibile motivează mai mult decât cele verbale. Rezultatele acestor studii au arătat că motivația intrinsecă poate fi influențată de motivația extrinsecă dacă intervine sub forma unei recompense tangibile.

Influența de cercetările realizate de Edward Deci alți cercetători au vrut să verifice dacă motivația intrinsecă a copiilor este influențată de recompense externe. Experimentul relizat în cadrul unei grădinițe, având în vedere activitatea preferată a copiilor-desenul, și trei tipuri de recompense: anticipată, neașteptată și fără recompensă, au evidențiat legătura directă între recompensa anticipată și motivația extrinsecă și între recompensa neanticipată și motivația extrinsecă.

Considerăm că în cazul motivației extrinseci, acele impulsuri, cauze sau recompense ale faptelor au de-a face cu factorii din lumea exterioară. Conceptul de recompensă este deosebit de important, deoarece, atunci

când copilul desfășoară o activitate sau se comportă într-un mod specific și se poate aștepta să primească ceva în schimb sau să se bucure de această sarcină în sine.

Așadar, observăm că motivația este cea care direcționează acțiunea și poate fi considerată un motor al personalității, care va genera acte și acțiuni într-un mod constant și care poate crește încrederea de sine și performanța sportivă.

Alte studii efectuate de-a lungul timpului, [8, p.118] evidențiază previziunile referitoare la comportamentul copilului, în contextul celor expus anterior, acestea ar fi următoarele:

➤ Conform teoriei disonanței cognitive și a autopercepției, atitudinea față de activitatea care este super-recompensată se va deteriora deoarece nu mai vorbim despre satisfacția oferită de practicarea înotului, ci constatarea că ești recompensat pentru aceasta. Întrebarea este dacă sportul este practicat din plăcere, ce rost are recompensa? Activitatea nu izvorăște din plăcere, ci din obligația de a fi plătit/recompensat. Teoria disonanței cognitive „arată că atitudinile la care ajunge sunt similare concluziilor care conduc la un raționament de acest fel. Să ne gândim că de altfel nici mușchiul nu stă să calculeze câte molecule de oxigen trebuie să primească pentru a-și descompune acidul lactic acumulat în efort, dar constatările pe care le facem când studiem procesul pot să fie bine descrise prin calculele necunoscute [8, p.119].

➤ Teoria autopercepției arată că întăririle prin recompense au ca efect subminarea interesului, a motivației intrinseci pentru activitate. Copilul/individul este răsplătit pentru activitatea desfășurată, pentru efortul depus și se constată întărirea (răsplată) primită. „El se apreciază mai trist sau mai vesel, după cum semnaleză senzațiile proprioceptive generate de contradicția mușchilor feței" [8, p.119].

➤ Ipoteza răspunsurilor (reacțiilor) concurente consideră că „reducerea atracțiilor resimțite față de activitatea supraîntărită se poate datora apariției unor interese (și comportamente corespunzătoare) legate de obținerea recompensei care interferează cu interesul și activitatea inițială" [9, p.121].

Studiile focalizate pe dezvoltarea încrederii de sine prin intermediul înotului au evidențiat că beneficiile emoționale pe care le presupune înotul sunt foarte importante, mai ales în condițiile în care, și din punct de vedere psihic, copilul la vârsta de 9-10 ani se află în dezvoltare [14, p.102]. Înotul poate îmbunătăți starea emoțională, contribuie la scăderea anxietății și este un factor major în privința creșterii încrederii în sine. Acest lucru este dat de faptul că cel mic dacă învață să înoate, își depășește frica de apă și câștigă în plus abilități de supraviețuitor. Mai mult, înotul poate ajuta copilul să socializeze și să-și formeze un grup nou de prieteni printre copiii care merg la bazin.

Deci, motivația este unul dintre factorii care contribuie la performanța individuală; alături de motivație, performanța este influențată de factori precum: conștientizare, nivelul aptitudinilor, nivelul abilităților, șansa.

Motivele pentru practicarea înotului de către copiii de 9-19 ani, identificate de Bouet [2, p.23] sunt: nevoi motorii (nevoia de mișcare, consumul de energie), afirmarea de sine, căutarea de compensație, tendințe

sociale (nevoia de integrare și afiliere), interesul pentru competiție, dorința de a câștiga aspirația de a deveni campion, compativitate, gustul riscului, atracția către aventură.

Alte studii [13, p.87] au arătat influența părinților în orientarea motivațională a copiilor și realizarea performanțelor au demonstrat că

- părinții copiilor care aveau nivelul trebuinței de realizare ridicat au previzionat rezultate mai bune pentru copii;
- încurajarea și felicitările părinților contribuie la realizarea performanțelor;
- părinții au contribuit la realizările copiilor prin sprijin în luarea deciziilor și indicații, dar nu le-au impus anumite sarcini sau idei;
- părinții copiilor cu nevoi de realizare scăzute au fost dominatori, au dat indicații copiilor, au fost iritați de greșelile copiilor, aspect care inhibă orientarea spre performanța copiilor.

Același tip de concluzii sunt susținute și de alte studii [12, p.125], respectiv faptul că părinții îi încurajează pe copii să încerce sarcini dificile, oferindu-le încurajări, laude, premii de performanțe, îi încurajează să găsească modalități de rezolvare, în loc să se plângă de eșec, îi încurajează în noi provocări dificile.

Unii teoreticieni [10, p.90; 7, p.45] afirmă că efortul copilului în antrenamente se va transforma în performanță dacă se respectă câteva reguli esențiale:

- există concordanță între abilitățile și motivația copilului pentru înot;
- să existe o legătură directă între recompensele intrinseci și performanțele sportive;
- recompensarea de către cluburile de natație a performanțelor bune.

Motivele nominalizate mai sus determină, orientează și potențează intensitatea efortului în înot. Motivele de învățare a înotului exercită o influență majoră asupra progreselor. În plus, considerăm că antrenorii au o influență decisivă în motivarea copiilor de 9-10 ani pentru practicarea înotului. Ei influențează credințele despre abilități ale copiilor, plăcerea și motivația de a practica înotul și pentru a obține rezultate deosebite în acest sport. Cert este că cei mai mulți dintre antrenori nu țin cont de interesele psihologice și sociale ale copiilor, ci doar de forța fizică a copiilor.

Considerăm că relația antrenorului cu sportivi afectează și răspunsurile psihologice ale acestora, cum ar fi plăcerea și percepția sportului. Coaching-ul are un impact semnificativ asupra dezvoltării psihologice, afectând trăsături precum stima de sine, satisfacția, fericirea și rezistența. Comportamentele de coaching care au un impact pozitiv asupra dezvoltării psihologice a copiilor includ întărirea și aprecierea ocazională, încurajarea după greșeli și coaching orientat spre viitor.

Concluzii

În urma analizei literaturii de specialitate am observat că aspectul motivațional al copiilor cu vârsta de 9-10 ani destul de puțin prezent în lucrările de specialitate și putem afirma că aspectul cu privire la motivația

pentru practicarea înotului și importanța acesteia pentru dezvoltarea încrederii de sine și performanța sportivă poate constitui obiectul unei cercetări mai ample. Ținând cont de orientările și tendințele privind practicarea înotului la copiii de 9-10 ani, decurse din cercetarea teoretică realizată, am concluzionat că aceasta trebuie aprofundată, orientările și tendințele trebuie redimensionate pentru a îmbunătăți motivația pentru înot la această vârstă.

De asemenea, am constatat în urma acestui studiu că motivația a fost cercetată mult mai puțin, în comparație cu atitudinile, respectiv nu au fost identificate strategii și metode de abordare a optimului motivațional în scopul creșterii performanței sportive în special.

Antrenorii de înot se îndreaptă întotdeauna spre identificarea diferitelor metode și mijloace care să eficientizeze randamentul copiilor în concursuri și competiții, spre dezvoltarea capacității de efort și mai puțin pe dezvoltarea motivației pentru a face față pregătirii și competițiilor sportive.

Consider că trebuie să încheiem acest articol într-un mod mai personal, dar care are legătură directă cu motivația copiilor, cu vârsta de 9-10 ani, pentru practicarea înotului și autodeterminarea pentru performanță în acest sport. Ca antrenor de înot, mi-aș dori ca elevii mei să fie întotdeauna autodeterminați de factori interni. Dacă reușim să favorizăm interiorizarea factorilor externi, atunci cu siguranță am transpune efortul depus la antrenamente într-o inițiativă.

Bibliografie

- Antoniale A., Antoniale L., *Structura motivațională a sportivilor de performanță*, în Revista: Studii și cercetări științifice în educație fizică și sport . Nr.2 Bacău, p.102-106, 1998
- Bouet M., *Les motivations des sportifs* – L' Harmattan –Paris, 1998
- Baniaș P., *Abordare interdisciplinară în activitatea de înot terapeutic*, Editura UVT, Timișoara, 2008
- Boncu, Ș., Ceobanu C., *Psihosociologie școlară*, Iași: Editura Polirom, 2013
- Cornianu, D., R., *Cum poate fi crescută motivația la sportivii performeri*. În Revista Știința Sportului, nr. 45, București, 2005
- Epuran M, Holdevici I, Tonița F., *Psihologia sportului de performanță. Teorie și practică*. Ed. FEST, București, 2001
- Gorman, Ph., *Motivation and emotion*, Routledge, Taylor&Francis Group, Londra, New York, 2004
- Holdevici I., Vasilescu P., *Activitatea sportivă, Decizie, Autoreglare, Performanță*, București: Editura Sport Turism, 1988
- Reeve, J., Ryan, R. M., Deci, E.L., Jang H., (2007), *Understanding and promoting autonomous self-regulation: a self-determination Theory perspective*, in D.Schunk, B. Zimmerman (coord) *Motivation and Self-regulated learning: Theory, Research, and Application*, Lawrence Erlbaum, Mahwan, NJ.
- Prodan, A., *Performanțele individuale și satisfacția personalului*, în Mathis; K.L., Nica, P.C. și Rusu, C., coordonatori, *Managementul resurselor umane*, Editura Economică, București, 1997
- Popenici, Ștefan, *Motivația pentru învățare: de ce ar trebui să le pese copiilor de ea și ce putem face pentru asta*, Editura Didactica Publishing House, București, 2009
- Marinescu, Gh. *Copiii și performanța la înot*. Federația Română de Înot, Editura Institutului Național de Informare și Documentare, București, 1998
- Myers D.G., *Social Psychology*, Mc Graw-Hill, Book-Camp, New-York, Paris, Sydney, Tokyo, Toronto, 1983

Șchiopu, U., *Stadiile dezvoltării ontogenetice a personalității*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995

Santrock, J.W., *Educational Psychology*, ediția a V-a, McGraw-Hill, NY, 2010.

Slavin R.E., *Educational Psychology: Theory and Practice*, ediția a -VIII-a, Pearson Education Inc., Boston, MA., 2006

Turcu, T., C., *Actualitatea problemei motivației privind interesul studenților români pentru educație fizică și sport: Studiu transversal și longitudinal*. Teză de doctorat ANEFS București, 2005.

O NOUĂ PARADIGMĂ A BINOMULUI PĂRINTE-PROFESOR -PLEDOARIE PENTRU FORMAREA CONTINUĂ-PARTICIPAREA LA PROGRAMUL DE FORMARE ACREDITAT PROFESOR ȘI PĂRINTE AZI-

Prof. GAȚIU Amalia
Liceul Teoretic C. A. Rosetti, București

„Menirea unui profesor nu este să creeze elevi asemeni imaginii lui, ci să-i ajute pe aceștia să își creeze propria lor imagine”.

A învăța este un privilegiu, pe care orice ființă umană nu trebuie să și-l refuze, cu atât mai mult cu cât este vorba de un profesor, expus unei realități proteice, căreia trebuie să-i ofere răspunsuri satisfăcătoare. În acest sens, un nou modul de formare va adăuga alte straturi de achiziții la templul devenirii sale profesionale.

«**Părințe și profesor, azi**» – un titlu simplu, care își asociază, încă din formulare, o conjuncție coordonatoare ce-i situează pe acești doi actanți pe terenul unei noi paradigme de dezvoltare umană. Ar lipsi o relație de finalitate, însă, aceasta nu poate fi decât implicită, prin elipsa pe care o presupune, având în vedere că, beneficiarul armonizării celor două entități este chiar adolescentul, căruia noi ne adresăm.

Astfel, părinți și profesori vor fi acele prezențe discrete, dar sigure, din viața oricărui adolescent, care își pregătește intrarea în viața adultă. Din șoaptele culiselor parteneriatului adulților, adolescentul va reține acele sfaturi, prudențe, gesturi afectuoase care îl vor ajuta să facă pași siguri pe drumul devenirii sale.

Au fost modulele studiate un instrument de cunoaștere și acces la realitate? Voi încerca să răspund în paginile următoare, evidențiind elementele de specificitate ale fiecărui modul.

Suntem pe deplin conștienți de rolul nostru de profesor ? Rol sau roluri, în actuala paradigmă?

Contextul actual este cel care ne transmite mesajul imperios potrivit căruia, rolul tradițional al profesorului se estompează, în favoarea unei deschiderii reale către diversele paliere ale societății. Școala nu poate rămâne o entitate administrativă, ea este un organism viu care trăiește, evoluează, se metamorfozează, supraviețuiește, numai în măsura în care aceasta știe să asculte tendințele realității. Dat fiind faptul că școala are privilegiul de a avea ca public intern copii și adolescenți în devenire, deci, prin definiție educabili, profesorul poate deveni un vector de comunicare cu stakeholderii interesați de ce se întâmplă în școală. O imersiune a profesorului în domenii vitale și active ale societății – sectorul bancar, ONG-uri, instituții publice, instituții de cultură, sectorul privat – devine un atu, atât pentru dezvoltarea sa personală, cât și profesională, întrucât se poate stabili un inventar relațional care să insereze școala în mozaicul societății. Constituirea unui protocol de comunicare la nivelul școlii, cu exersarea rolurilor ce derivă din acesta, nu poate reprezenta decât o plus valoare atât pentru profesorii, cât și pentru partenerii potențiali.

Copilul mileniului al treilea, un mare necunoscut? Copilul mileniului al treilea crește, se dezvoltă după un pattern unic, așa cum îl întâlnim în manualele de psihologie?

O reactualizare a stadiilor de dezvoltare ale copilului, insistând asupra particularităților fiziologice și cognitive ale publicului meu, a fost mai mult decât benefică, dat fiind faptul că noua paradigmă socială, în cadrul căreia se dezvoltă un copil, atrage după sine și perturbări ale mecanismelor fiziologice și psihologice pe care le cunoșteam ca fiind imuabile.

Aprofundarea tipurilor de atașament a oferit elemente necesare refacerii unui puzzle al personalității adolescentului. Dacă, prin interacțiunea directă cu educabilul ni se revelă temperamentul, caracterul acestuia, relația profesorului cu părintele aduce elemente suplimentare, absolut indispensabile înțelegerii unor reacții, comportamente sau refuzuri. Este interacțiunea care dezvăluie calitatea input-ului afectiv, oferit de părinte. Este bine cunoscut faptul că, epigenetica este în măsură să schimbe datele inițiale ale predispozițiilor structurii psihice ale copilului, nimic nu este imuabil, căci educația, expunerea la experiențe, condițiile de mediu pot modela datele inițiale într-un sens benefic. Se poate afirma, fără urmă de echivoc, că părinții și profesorii se pot întâlni pe terenul șantierului uman al devenirii, fiecare aducând elemente noi și inovatoare la templul personalității. Nu trebuie, însă, ignorat că tipul de atașament este cel garantează însăși diversitatea umană, știut fiind faptul, că, spiritele creatoare care au fertilizat umanitatea provin din familii, în care știința de a exprima afecte a reprezentat o mare carență.

« Copil....copii »

„Principiul fundamental al școlii incluzive este acela că toți copiii trebuie să învețe împreună, oricând acest lucru este posibil, indiferent de dificultățile pe care le au sau de diferențele dintre aceștia. Școala incluzivă trebuie să recunoască și să reacționeze la diversele cerințe ale elevilor, armonizând, pe de o parte stiluri și ritmuri diferite de învățare, iar, pe de altă parte să asigure o educație de calitate pentru toți, prin programe de învățământ adecvate, bună organizare, strategii de predare, folosirea optimă a resurselor și parteneriatul cu ceilalți membri ai comunităților în care funcționează. Trebuie să se asigure un continuum al sprijinului și serviciilor oferite pentru cerințele speciale în fiecare școală.” **Declarația de la Salamanca, 1994**

Această declarație se remarcă prin umanitate, efort de integrare a diferenței și a specificului ființei umane. Nu este vorba de o încercare de uniformizare, de procustare, ci de recuperare a potențialului uman neidentificat, neexprimat. Societatea sănătoasă, funcțională va fi una integrativă, fapt ce va contribui la prevenirea polarizării, întotdeauna sursă a conflictelor sociale, și implicit a epuizării resurselor de care dispune.

Este un răspuns firesc la tendința deceniilor trecute de a enclaviza publicurile școlare, prin construirea unor pattern-uri ale instituțiilor școlare (școală bună, școală de cartier).

Modulul a avut marele merit de a-l vindeca pe profesorul care are nostalgia performanței, a succesului răsunător, a recunoașterii prin rezultate notabile, cuprinse într-un raport de activitate. Această realitate induce nevoia profesorului de a-și reînnoi tehnicile de predare și evaluare, cu atât mai mult, cu cât câteva dintre specificitățile copilului cu CES pot fi regăsite și la nivelul copiilor care nu au această încadrare (tulburare de

concentrare, dificultatea de a finaliza un task, impulsivitate). Geometria variabilă este deci axiomă în design-ul binomului predare-evaluare ; reciclarea materialelor folosite în anii anteriori nu pare să mai fie o soluție viabilă, dat fiind faptul că specificitatea publicului impune selecția unor metode adecvate, susceptibile de a garanta progresul academic.

«**Famille, je te hais**», spunea contemporanul capital André GIDE, dorind să se detașeze mental de un model familial, considerat obsolet și anhilozant. Istoria recentă ne-a demonstrat că este nevoie de ascultare atentă, activă, de reactivarea tuturor simțurilor sociale pentru a putea înțelege corect tendințele actuale ale celulei sociale primordiale.

Modelul social al ultimelor decenii, în contextul unei globalizări ireversibile, a generat perturbări ale noțiunii de familie, forțând-o, în oarecare măsură, să se redefiniească, să se recompună, astfel încât să treacă cât mai puțin destrămată prin acest maelstrom al schimbărilor externe.

Un părinte, care nu este dispus să discute deschis cu copilul lui, ajuns la vârsta de ce-ului, să îl asculte și să îi acorde atenția de care are nevoie și răspunsurile pe care le caută, este un părinte mai atent la nevoia de autosatisfacere a propriului ego, decât la cea a copilului. El dovedește atât lipsa de curaj (întrucât nu vrea să își recunoască limitele în educația propriului copil), defetism, cât și neacceptarea maturității și a nevoilor copilului său. Preferă să rămână părintele autoritar, normativ, prescriptiv, care nu permite să fie „judecat”. Iar copilul persistă în nevoia de a găsi în părinte un reper, pe care acesta nu i-l poate oferi.

Într-un astfel de context, profesorul poate fi mediatorul, persoana din exterior care poate oferi recomandări și abordări susceptibile de a aduce ameliorări.

«**Sunteți cei mai buni părinți din lume!**» Să fii părinte este o ocupație, dar și o artă, în egală măsură. Adultul învață să devină părinte, așa cum copilul își face debutul în viață, adaugând straturi de învățare, care îl îndreaptă către autonomie.

Încă din copilărie avem nevoie să aparținem unei familii, să simțim că facem parte dintr-un grup restrâns, în care ne căutăm liniștea, confortul și siguranța. Avem nevoie de această apartenență, precum o centură de siguranță pe parcursul devenirii, maturizării și individualizării noastre. Ne dorim susținerea și sprijinul lor necondiționate.

Cunoașterea stilurilor de parenting se dovedește a fi mai mult decât utilă, în vederea adecvării strategiei de comunicare a profesorului la profilul psiho-afectiv al părintelui.

Această taxinomie a stilurilor parentale îi permite profesorului să descifreze adolescentul, văzut ca produsul direct al culturii familiale. Marea miză a educației în familie constă în armonizarea valorilor, credințelor, obiceiurilor cu cele care prevalează în școală, evitându-se astfel fractura socială, orice formă de disonanță, dar și personalitatea schizoidă. Experimentarea fiecărei tipologii nu face decât să ne confere siguranță în abordarea partenerilor noștri, întrucât, începând cu modul nostru de adresare și până la strategia aleasă, profesorul trebuie să se raporteze la tipologia căreia părintele se circumscrie.

«**Eu vorbesc,..... noi comunicăm**» «Nu se poate să nu comunici» este axioma Școlii de la Palo Alto. Suntem constrânși, prin natura rolului nostru social, să decelăm soluții care să combată impasul colaborării școală – familie.

Atașamentul meu față de cuvântul care dăruiește, care face pași către celălalt pentru a construi relația, și-a regăsit nevoia de valorizare prin intermediul modulului dedicat comunicării. Într-o perioadă a disonanțelor și a barierelor de comunicare, întoarcerea la valențele actelor de comunicare este mai mult decât necesară, este un imperativ. Un astfel de modul își găsește justificarea în orice tip de formare.

Am fost puși în situația de a studia, compara și evalua atitudini, ipostaze ale comunicării umane și organizaționale prin studiile de caz puse la dispoziția noastră.

Analiza tranzacțională a fost cea care s-a bucurat de onoarea simezei, dat fiind caracterul aplicativ al activităților propuse de formator. Scopul acestora a fost de a ne pune în situația de a ne conștientiza rolul în cadrul triadei Părinte-Adult-Copil.

Este evident faptul că un rol nu va rămâne înghețat, acesta cunoscând comutări, glisări, migrări către ceilalți poli, cu o dominantă care va prevala.

„Reacționez, mă manifest, deci exist” - stroke-urile și impactul lor în viața mundană ne-au demonstrat din plin, cât de dependenți suntem de stimulii primiți de la ceilalți. Ființa umană trăiește, evoluează, în măsura în care își exhibă atașamentul față de membrii unui micro-grup social la care a aderat.

« **A învăța - condiția sine qua non a profesorului** » Nu în ultimul rând, se impune o privire critică a metodelor folosite de formatori pentru a facilita succesul în realizarea task-urilor propuse pe parcursul modulelor în regim sincron. Modalitățile de lucru au fost adecvate canalului de comunicare și specificităților sistemului online, alegere care nu a mai permis reflecția nostalgică “era mai bine face to face”. Opțiunile break-out room, deja devenite clasice, au fost mobilizate în chip natural, oferindu-ne posibilitatea abordării colaborative pentru finalizarea cu succes a sarcinii de lucru. A fost modalitatea ideală de a ne pune în situația concretă a celui ce are de rezolvat un task, abordând o strategie a autenticului, transferabilă într-o viitoare experiență.

Temele propuse de formator au avut ca formă de realizare hărțile conceptuale, jocul de rol care au permis fixarea conceptelor propuse, și mai ales internalizarea acestora, prin însăși latura pragmatică a jocului și orientarea acestuia către rezolvarea concretă a unei probleme și nevoi. Exploatarea grupului Whatsapp a fost mai mult decât benefică, acesta transformându-se într-o adevărată sitografie didactică, ce punea la dispoziția tuturor resurse de informare și tehnici noi de explorat. Schimbul activ de experiențe a dobândit valențele unei Agora a metodicii actuale.

Faptul că temele abordate în cadrul fiecărui modul și-au găsit un corespondent în TED-talk-urile propuse de formator, dovedește o dată în plus, cât de actuale și cât de mult se regăsesc acestea în problematica

actualității. Avem deci, șansa de a ne sincroniza activitatea profesională cu noua paradigmă a lumii postmoderne.

Încrederea cu care cursanții au fost creditați a fost declinul pentru împărtășirea propriilor experiențe profesionale. Spațiul de lucru, modul în care discuțiile au fost orientate au stimulat și încurajat schimbul experiențial.

Dialogul, ca formă primordială de cooperare s-a desfășurat în parametrii maximelor conversației, așa cum acestea au fost teoretizate de Grice. Intervențiile calme, echilibrate ale formatorilor au avut darul de a recalibra prestația unei echipe sau alteia, de a tempera monopolizatorul discuției care se îndepărta de la subiectul pus în discuție.

Coeziunea grupului de formatori a constituit un avantaj, care a asigurat continuitatea metodelor folosite, și care a suscitat interesul pentru subiectele propuse în economia cursului. Diplomația, subtilitatea remarcilor, intervenția tip *sursum corda*, suportul acordat cursanților sunt în măsură să-i facă eligibili pentru formările ulterioare.

Acest material reprezintă reflecțiile personale, pe marginea modulelor parcurse în cadrul programului de formare Profesor și părinte AZI

TRADIȚIILE PASCALE-PARTE A CULTURII ROMÂNEȘTI MODEL DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. UNGUREANU Ionela
Liceul Tehnologic Nucet

Importanța activităților extrașcolare și extracurriculare este bine cunoscută, ceea ce aș dori să subliniez este necesitatea pregătirii riguroase a acestui tip de activități, avându-se în vedere stabilirea unor scopuri care să conducă prin activitățile desfășurate la formarea de competențe cheie.

Dintre competențele cheie, activitățile desfășurate în cadrul atelierelor pentru realizarea podoabelor și ouălor încondeiate pentru Sărbătoarea Învierii am putea să enumerăm:

1. competențe de alfabetizare;
2. competențe de sensibilizare și expresie culturală;
3. competențe personale, sociale și de a învăța să înveți;
4. competențe antreprenoriale;

Referindu-ne strict la activitățile extrașcolare desfășurate cu ocazia Sărbătorilor Pascale, atelierelor au fost proiectate cu scopul de a realiza, conform tradițiilor locului, decorarea ouălor pentru masa de Paște, pentru realizarea unor ornamente care să înfrumusețeze masa, să bucure sufletele și, mai ales, copiii. Atelierele s-au realizat pe centre de interes, elevii având de ales între următoarele ateliere :

1. Ouă cu suflet;
2. Podoabe simbolice;
3. Copăcelul cu gânduri;
4. Cuvinte vii

Pentru atelierul de încondeiere/decorare a ouălor (1) s-a propus elevilor studierea unor materiale în care sunt prezentate simbolurile folosite în tradiția creștin-ortodoxă și semnificația acestora, precum și cromatica și importanța acesteia. Elevii au decis care vor fi variantele alese și au motivat alegerea acestor simboluri și culori.

Elementele geometrice predomină pe ouăle românești, urmate de cele religioase, de flori, păsări și animale. Linia dreaptă verticală înseamnă viața, iar cea orizontală reprezintă moartea.

Eternitatea este simbolizată prin linia dublă, iar liniile șerpuite înseamnă apa, purificarea, dar și Drumul Crucii.

Alte simboluri:

- linia cu dreptunghiuri = gândirea și cunoașterea;
- linia ușor ondulată = apa, purificarea;
- dubla spirală = legătura dintre viață și moarte.

Dintre cele mai utilizate motive amintim:

Crucea = semnul creștinătății .

- Crucea românească și crucea rusească sau crucea moldovenească este reprezentată printr-o cruce cu alte cruciulițe la capete.
- Grupa celor care au optat pentru atelierul (2) au avut de realizat din diverse materiale și prin diverse tehnici (lut, hârtie, fire, foarfece, lipici, paiete, mărgelile, modelare, tăiere, lipire, pliere) a decorațiunilor pentru masa/colțișorul de Paște.

Pentru atelierul Copăcelul cu gânduri, elevii au avut de realizat din carton și/sau poliester ouă pe care au scris diverse gânduri/urări cu ocazia Sărbătorii Pascale.

Pentru atelierul (4) elevii au avut de realizat felicitări, compuneri cu tema Sărbătorii Învierii- ce reprezintă pentru ei această sărbătoare creștină.

Sub atenta supraveghere a cadrelor didactice, elevii au realizat produsele, acestea au fost organizate într-o expoziție, mai puțin ouăle folosite la decorarea copăcelului, iar răsplata pentru efortul depus de elevi a fost o vânatoare de ouă de ciocolată.

Bucuria participării la astfel de activități, nu tocmai ușor de realizat (materialele presupun costuri semnificative, implicarea cadrelor didactice în timpul vacanței) este un motiv care ne va determina să continuăm astfel de activități.

Rezultate așteptate:

- formarea deprinderilor de muncă independentă;
- formarea capacității de selectare a tehnicilor și modelelor de decorare a ouălor/obiectelor decorative;
- susținerea cu argumente a informațiilor prezentate, sursele de informare utilizate;
- stimularea creativității în realizarea obiectelor decorative/literare;
- formarea spiritului de competiție, dar și a celui de colaborare în derularea unor activități

La finalul activității s-a realizat o expoziție, iar ouăle realizate din diverse materiale, au fost folosite pentru împodobirea unui pomișor din curtea școlii.

Bibliografie

- <https://www.educared.ro/stiri/va-invitam-sa-consultati-analiza-comparativa-a-recomandarilor-europene-referitoare-la-competentele-cheie/>, duminică, 18 aprilie 2022, ora 14.15
- <http://orientromanesc.ro/2019/05/01/simbolistica-oualor-de-pasti-traditiile-romanesti-ii/>, duminică, 18 aprilie 2022, ora 14.20

ISSN 2559 - 5849
ISSN-L 1583 - 249X